

Podnikatelský záměr založení nového podnikatelského subjektu v oblasti hazardních her

Zdenko Metzker

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Zdenko Metzker**
Osobní číslo: **M18187**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Téma práce: **Podnikatelský záměr založení nového podnikatelského subjektu v oblasti hazardních her**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši z oblasti podnikání v hazardu a číselných loterií.

II. Praktická část

- Charakterizujte segment hazardních her a zpracujte analýzu proveditelnosti.
- Navrhněte podnikatelský plán pro podnik vstupující do dané oblasti.
- Definujte přínosy, náklady, rizika a časový harmonogram projektu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **Tištěná/elektronická**
Jazyk zpracování: **Slovenština**

Seznam doporučené literatury:

ABRAMS, Rhonda. *Successful business plan: secrets & strategies*. 7th edition. Palo Alto: PlanningShop, 2019, 444 s. ISBN 978-1-933895-82-6.
ČASTORÁL, Zdeněk. *Manaement rizik v současných podmínkách*. I. vydání. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2017, 268 s. ISBN 9788074521324.
ČERVENÝ, Radim. *Business plán: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2014, 211 s. ISBN 9788074005114.
RIES, Eric. *The lean start up: how constatnt innovation creates radically successful business*. London: Portfolio Penguin, 2011, 320 s. ISBN 9780670921607.
STEIN, Andi a Beth Bingham EVANS. *An introduction to the entertainment industry*. New York: Peter Lng, 311 s. ISBN 9781433103407.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Zuzana Virglerová, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky

Datum zadání diplomové práce: **6. ledna 2020**
Termín odevzdání diplomové práce: **21. dubna 2020**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
ředitel ústavu

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 11. 04. 2020

Jméno a příjmení: Zdenko Metzker

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práca sa zaoberá vytvorením podnikateľského plánu regionálnej číselnej lotérie bingového typu na území považskobystrického regiónu Slovenskej republiky. V teoretickej časti práca definuje oblasť legislatívy a podnikania v hazardných hrách, popisuje jednotlivé druhy číselných lotérií, mikroekonomickú teóriu spravodlivej stávky, spoločenskú zodpovednosť firiem, business model a analytické nástroje – analýzy SLEPT a SWOT, využité v práci. V praktickej časti je pozornosť venovaná samotnému projektu hazardnej hry, výsledkom analýz rozboru dotazníkového výskumu prostredníctvom χ^2 a Z-score, použitých na posúdenie hypotéz, ktorého hlavným výstupom bolo určenie koeficientov k ďalším výpočtom. Dokument obsahuje analýzu konkurencie a realizovateľnosti určenej pre projekt hazardnej hry.

Kľúčové slová: číselné lotérie, hazardné hry, bingo, podnikanie v oblasti hazardných hier, business model, spoločenská zodpovednosť firiem, podnikateľský plán

ABSTRACT

The diploma thesis focuses on creating a business plan of a bingo type regional lottery in Považská Bystrica region in the Slovak Republic. In the theoretical part, the thesis defines the area of legislation and business in gambling, describes various types of number lotteries, microeconomic theory of fair betting, corporate social responsibility, business model and analytical tools – SLEPT and SWOT analysis used in the thesis. In the practical part, attention is paid to the lottery project itself. Results of the questionnaire, χ^2 and Z-score were used to assess the hypotheses. Main output of the questionnaire was the determination of coefficients for further calculations. The thesis also contains an analysis of competition and feasibility for the gambling project.

Keywords: lotteries, gambling, bingo game, gambling business, business model, corporate social responsibility, business plan

Každý projekt by mal v sebe niesť skryté poslanie vytvorenia lepších podmienok či uspokojenia potrieb vybranej skupiny. O to zaujímavejšie je tvoriť projekty a systém, ktorého úlohou je zariadiť podporu a rozvoj ďalších aktivít, zaisťujúcich skvalitnenie života obyvateľov vybraného územia. Jedným z nich je práve tento projekt, vďaka ktorému sa môžu realizovať ďalšie plány na rozvoj regiónu a svojou činnosťou podporujúci miestne organizácie, pôsobiace v rôznych odvetviach.

Autor práce vyjadruje úprimné poďakovanie vedúcej práce Ing. Zuzane Virglerovej, Ph.D. za odborné pripomienky, usmernenia, cenné konzultácie a hlavne čas, ktorý venovala vedeniu tejto diplomovej práce.

Ďalej autor menovite ďakuje JUDr. Renáte Pisárovej, bývalej členke predstavenstva národnej lotéριοvej spoločnosti TIPOS, za konzultáciu k oblasti číselných lotérií a legislatívy hazardných hier, Mariane Mokritski a Darellovi Smithovi zo spoločnosti Smartplay International, za kalkuláciu nákladov žrebovacích zariadení a systémov, Herbertovi Sandnerovi, viceprezidentovi divízie lotériových zariadení spoločnosti KEBA, za kalkuláciu nákladov a poskytnutie informácií k terminálom na zber stávk, Mgr. Jurajovi Michalkovi, riaditeľovi spoločnosti Partner Soft, za kalkuláciu špeciálneho software, doc. Ing. Zuzane Dohnalovej, Ph.D. za konzultácie k mikroekonomickej teórii, Bc. Jakubovi Lulekovi za pomoc pri výpočtoch pravdepodobností, Milanovi Kováčikovi, redaktorovi Považskobystrických noviniek, za distribúciu dotazníka elektronickou formou, JUDr. Milanovi Kubalovi, Ph.D., podpredsedi Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, za spojenie s JUDr. Pisárovou, a ďalším.

Autorova vďaka patrí Fakulte managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, svojej alma mater, za krásnych päť rokov štúdia, ktoré výrazným spôsobom ovplyvnili jeho myslenie i postoje a vďaka ktorej spoznal mnoho osôb, či už akademikov alebo študentov, ktorí formovali jeho osobnosť alebo vytvorili hodnotné priateľské vzťahy.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia diplomovej práce v tlačenej podobe a elektronická verzia nahratá do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CIELE A METODIKA SPRACOVANIA PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 PROBLEMATIKA HAZARDNÝCH HIER	14
2 PREVÁDZKOVANIE HAZARDNEJ HRY.....	17
2.1 PREVÁDZKOVATEĽ HAZARDNEJ HRY	17
2.1.1 Podmienky prevádzkovania lotériových hier	17
2.1.2 Licencia	18
2.2 PRÁVNA FORMA PODNIKATEĽSKÉHO SUBJEKTU	19
2.2.1 Akciová spoločnosť	19
2.2.2 Malé a stredné podniky	20
2.3 ORGÁNY DOZORU	21
2.3.1 Ministerstvo financií Slovenskej republiky	21
2.3.2 Úrad pre reguláciu hazardných hier	21
2.3.3 Obec	22
3 DRUHY HAZARDNÝCH HIER SO ZAMERANÍM NA LOTÉRIE.....	23
3.1 DEFINÍCIA ČÍSELNEJ LOTÉRIE	23
3.1.1 Loto	23
3.1.2 Keno	24
3.1.3 Bingo	24
3.1.4 Špeciálne bingo	25
3.2 ŠTÁTNA LOTÉRIA.....	25
3.3 CHARITATÍVNA LOTÉRIA	26
4 LEGISLATÍVNA ÚPRAVA	28
4.1 ZÁKON Č. 30/2019 Z. z.....	28
4.2 VYHLÁŠKA Č. 60/2019 Z. z.....	28
4.3 VYHLÁŠKA Č. 134/2019 Z. z.	28
4.4 VYHLÁŠKA Č. 142/2019 Z. z.	29
4.5 VYHLÁŠKA Č. 437/2019 Z. z.	29
5 MIKROEKONOMICKÁ TEÓRIA SPRAVODLIVEJ STÁVKY.....	30
5.1 TEÓRIA ROZHODOVANIA SPOTREBITEĽA ZA PODMIENOK PÔSOBENIA RIZIKA A NEISTOTY	30
5.2 VZŤAH SPOTREBITEĽA K RIZIKU A SPRAVODLIVÁ STÁVKA.....	31
6 BUSINESS MODEL.....	34
6.1 ZLOŽKY BUSINESS MODELU CANVAS	35
6.2 LEAN STARTUP	37

7	ANALYTICKÉ NÁSTROJE.....	39
7.1	SLEPT ANALÝZA	39
7.2	SWOT ANALÝZA	40
7.3	DOTAZNÍK.....	42
8	SPOLOČENSKÁ ZODPOVEDNOSŤ FIRIEM	43
8.1	PILIERE CSR	43
8.2	CSR AKTIVITY	44
8.3	ODPORCI KONCEPCIE CSR	45
8.4	AKTIVITY CSR V SEGMENTE HAZARDNÝCH HIER.....	45
8.4.1	Výskum z Českej republiky	46
8.4.2	Zhrnutie aktivít spoločenskej zodpovednosti v segmente hazardných hier.....	47
9	PODNIKATEĽSKÉ RIZIKÁ	48
9.1	REDUKCIA RIZIKA	49
9.1.1	Metódy znižujúce príčiny rizika.....	49
9.1.2	Metódy znižujúce nepriaznivé následky rizika	50
9.2	RIZIKÁ PRE PREVÁDZKOVATEĽOV HAZARDNÝCH HIER.....	51
II	PRAKTICKÁ ČASŤ.....	52
10	KONCEPT HAZARDNEJ HRY	53
10.1	VÍZIA.....	53
10.2	PREDSTAVENIE HERNÉHO AKTU	53
10.2.1	Prípravná fáza.....	54
10.2.2	Žrebovanie.....	54
10.2.3	Po ukončení priameho prenosu	55
10.3	VÝHERNÉ ISTINY A ICH BUDÚCA KUMULÁCIA	55
11	VÝSLEDKY ANALÝZ REALIZOVATEĽNOSTI	57
11.1	ZÁKONNÁ ÚPRAVA	57
11.2	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO VÝSKUMU V SEGMENTE POTENCIÁLNYCH HRÁČOV.....	58
11.2.1	Koncepcia dotazníka	58
11.2.2	Výsledky	59
11.2.3	Diskusia.....	71
12	ANALÝZA TRHU.....	73
12.1	ANALÝZA KONKURENCIE	73
12.1.1	TIPOS a. s. – národná lotériová spoločnosť.....	73
12.1.2	Nepriama konkurencia	75
12.2	SLEPT ANALÝZA	76
12.3	SWOT ANALÝZA POVAŽSKOBYSTRICKÉHO BINGA	79

12.4	ANALÝZA TRHU.....	81
13	ZHRNUTIE ANALYTICKEJ ČASTI	88
14	PROJEKT HAZARDNEJ HRY	89
14.1	HERNÝ PLÁN	89
14.1.1	Pravidlá hry Považskobystrické bingo	89
14.1.2	Uzatváranie stávk, overovanie a vyplácanie výhier	90
14.1.3	Potvrdenie o uzavretí stávky a uplatnenie nároku na výhru	91
14.1.4	Žrebovanie výherných čísel a ich zverejňovanie	91
14.1.5	Podmienky uplatnenia reklamácie a reklamačné konanie	92
14.2	TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE	93
14.2.1	Žrebovacie zariadenie	93
14.2.2	Systém zberu stávk.....	95
14.2.3	Herný Software	95
14.2.4	Štúdio	96
14.3	AKCIOVÁ SPOLOČNOSŤ – PREVÁDZKOVATEL HAZARDNEJ HRY	96
14.4	PRAVDEPODOBNOSTI A SPRAVODLIVÉ STÁVKY	97
14.4.1	Výpočet pravdepodobností.....	97
14.4.2	Spravodlivá stávka – očakávaný úžitok	98
15	PROPAGÁCIA A REKLAMA	100
15.1	FYZICKÁ REKLAMA	100
15.2	PROPAGÁCIA NA INTERNETE.....	101
16	BUSINESS MODEL HAZARDNEJ HRY	102
16.1	HODNOTOVÁ PONUKA	102
16.2	ZÁKAZNÍCI A VZŤAHY S NIMI	102
16.3	ZDROJE VÝNOSOV	103
16.4	KEÚČOVÉ PARTNERSTVO.....	103
16.5	KOMUNIKAČNÉ KANÁLY	104
16.6	KEÚČOVÉ ČINNOSTI.....	104
16.7	KEÚČOVÉ ZDROJE.....	105
16.8	ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV	105
17	AKTIVITY SPOLOČNOSTI MTZ VENTURE V OBLASTI SPOLOČENSKEJ ZODPOVEDNOSTI FIRIEM.....	107
18	PERSONÁLNA ŠTRUKTÚRA	109
18.1	POZÍCIE	109
18.2	PERSONÁLNE NÁKLADY	113
19	ZAKLADATEĽSKÝ ROZPOČET	114
19.1	POČIATOČNÁ POTREBA KAPITÁLU	114
19.2	PRIEMERNÉ PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY	116

19.3	OČAKÁVANÉ PRIEMERNÉ VÝNOSY	117
20	FINANČNÝ PLÁN.....	118
20.1	PLÁN TRŽIEB	119
20.2	PLÁN NÁKLADOV	120
20.3	PLÁN VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA	122
20.4	ROČNÉ PLÁNY VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA V PRIEBEHU ŽIVOTNOSTI PROJEKTU	122
20.5	ZHODNOTENIE PROJEKTU	125
21	RIZIKÁ PROJEKTU.....	126
21.1	IDENTIFIKÁCIA RIZÍK PROJEKTU, ICH ZAČLENENIE A MOŽNÉ OPATRENIA	126
21.2	KVANTIFIKÁCIE RIZIKOVÝCH FAKTOROV	129
22	ČASOVÁ ANALÝZA PROJEKTU.....	130
	ZÁVER	132
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	133
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATEK	139
	ZOZNAM OBRÁZKOV	140
	ZOZNAM GRAFOV	141
	ZOZNAM TABULIEK	142
	ZOZNAM PRÍLOH.....	144

ÚVOD

Hazardné hry a prevádzkovanie hazardu samotného často evokuje u verejnosti názory a presvedčenia, že je sprevádzaná iba negatívnymi dôsledkami. Predkladaná práca je zameraná opozitne, teda na využitie hazardnej hry ako prostriedku na rozvoj podnikateľských príležitostí, vo vybraných prípadoch v kooperácii s projektami sociálneho podnikania, ale aj ako inštrument na podporu iných organizácií, operujúcich v regióne pôsobnosti prevádzkovateľa hazardu.

Výstupom dokumentu je plán regionálnej číselnej lotérie bingového typu s domicilom v Považskej Bystrici, s pôsobnosťou v okresoch Bytča, Považská Bystrica, Púchov a Ilava. Čitateľ v literárnej rešerši zistí, že hazardné hry tvoria relevantnú položku príjmov štátneho rozpočtu a negatívne následky z účasti na nich nie sú až také dramatické, ako sú prezentované mnohými slovenskými mimovládnyimi organizáciami bojujúcimi o zrušenie hazardu v obciach, pre ktoré legislatívny odvod z prevádzky hazardných hier predstavuje nezanedbateľný príjem do rozpočtu samosprávy.

Prevádzkovateľ číselnej lotérie pre bezproblémovú prevádzku vytvorí v regióne minimálne 18 nových pracovných miest, z toho väčšina v plnom pracovnom úväzku. Sekundárny pozitívny efekt sa objavuje u prevádzkovateľov zariadení s umiestneným terminálom na uzatvorenie stávk, kde vo vybraných prípadoch môže dôjsť ku kompletnému pokrytiu vybraných mesačných nákladov (napr. energií či nájmu) vďaka transferom v podobe poplatkov za prevádzku terminálu v zariadení.

Pri tvorbe práce, ktorú držíte v rukách, sa autor „hlboko ponoril“ do slovenskej legislatívy v oblasti hazardných hier, definícií druhov číselných lotérií a rozdielov medzi nimi, žrebovacích technológií a prístrojov na uzatvorenie stávk, a dokonca do systémov televízneho vysielania či matematickej kvantifikácie pravdepodobností. Vytvorenie plánu číselnej lotérie, spĺňajúcej podmienky udelenia individuálnej licencie inému subjektu ako tzv. národnej lotérovej spoločnosti, si žiadalo hľadanie viacerých východísk a dokonca medzier v samotnej zákonnej úprave.

Diplomová práca a prezentované názory autora nepodceňujú negatívne následky z účasti na hazardných hrách u hráča samotného, ale aj v kontexte jeho blízkeho okolia.

CIELE A METODIKA SPRACOVANIA PRÁCE

Hlavný cieľ

- Primárnym cieľom práce je vytvorenie projektu na založenie nového subjektu v oblasti hazardných hier – číselných lotérií

Podporné ciele práce

- Analýza legislatívy a ďalších podmienok, ktoré súvisia s podnikaním v oblasti hazardných hier
- Rozvoj zamestnanosti v meste Považská Bystrica
- Využitie hazardu na podporu iných subjektov pôsobiacich v regióne
- Uplatnenie koncepcie spoločenskej zodpovednosti firiem

Metodika spracovania

Práca je rozdelená na teoretickú a praktickú časť. Teoretická časť obsahuje rozbor súčasných literárnych a legislatívnych prameňov z oblasti podnikania, hazardných hier, spoločenskej zodpovednosti firiem a ďalších. Výsledkom je spracovanie literárnej rešerše. Praktická časť sa zaoberá konceptom hazardnej hry – jej predstavením a analýzou konkurencie. Tento rozbor bol podrobený dvomi ďalšími metódami – analýzou SLEPT a SWOT. Úlohou kvantitatívneho výskumu v podobe dotazníku bolo zistenie preferencií obyvateľstva regiónu jednotlivých typov hazardných hier a tí hráči, ktorí hrajú číselné lotérie, boli vyzvaní k vyjadreniu svojho postoja ku konceptu regionálnej číselnej lotérie. Na posúdenie hypotéz bol použitý χ^2 a Z-score. Z týchto údajov došlo k vytvoreniu predikcie tržieb. V časti venovanej projektu číselnej lotérie bol využitý Canvas, nástroj na modelovanie podnikateľského plánu pomocou plátna business modelu. Prostredníctvom využitia benchmarkingu boli získané poznatky najmä z národnej lotérievej spoločnosti TIPOS a. s.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PROBLEMATIKA HAZARDNÝCH HIER

Na úvod, ešte pred samotnou literárnou rešeršou, je dôležité vysvetliť čitateľovi práce autorove pojatie hazardnej hry. V súčasnosti prevláda v spoločnosti negatívny názor na prevádzkovateľov a hazardné hry samotné. Tento jav je spôsobený rôznymi faktormi, najmä však aspektom rizika vzniku závislosti na hazardných hrách a dopad tejto závislosti na jedinca samotného a jeho okolie, najčastejšie na najbližšiu rodinu jedinca.

Stein a Birnham Evans uvádzajú historické zaujímavosti, napr. v Egypte bola objavená hrobka, v ktorej boli nájdené hracie kocky staré približne 4000 rokov, zatiaľ čo dôkazy o hazardných hrách samotných možno nájsť v Číne a Japonsku v období okolo roku 2300 pred našim letopočtom. V stredoveku sa vojaci a obchodníci na cestách, počas pobytov v hostincoch, častokrát podgurážení alkoholom, oddávali rôznym hazardným hrám. Začiatkom novoveku, t. j. v prvej polovici 16. storočia sa stali lotérie veľmi populárne, najmä v krajinách západnej Európy, ako prostriedok na získavanie finančných prostriedkov pre kráľovské dvory, často ako forma „dobrovoľného zdanenia“ (2009, s. 212).

Podľa Prunera (2013) sa už v minulosti niektorí jedinci venovali hrám rôzneho charakteru, ktoré im prinášali vzrušenie, vyplývajúce z možnosti stávky a následnej výhry. Možnosť získať viac, ako bolo vložené, priťahuje značné množstvo ľudí. Nie všetci hráči patria do kategórie jedincov, ktorí si neuvedomujú možné riziko a sú zaslepení túhou získať výhru a tým strácajú zábranu auto-regulácie. Tí majú pod kontrolou svoje investície a „hazardujú“ s mierou za účelom zaplnenia určitého spektra zábavy.

To potvrdzuje aj dostupná štatistika prevádzkovania hazardných hier na Slovensku, publikovaná Finančnou správou v roku 2018 (Finančná správa Slovenskej republiky, © 2018), kde počet prevádzok s hazardnými hrami klesá, napr. v roku 2015 bol počet prevádzok viac ako 14,5 tisíca, v roku 2017 už len takmer 11 tisíc, avšak vklady zaznamenali nárast medzi týmito obdobiami o takmer 14% s hodnotou v roku 2017 3,457 mld. Eur.

Mnohé výskumy, ktoré popisujú viacerí autori (napr. Nespoř, 2011; Pruner, 2013) dokazujú, že priemerný počet patologických hráčov hazardných hier v rôznych štátoch sa pohybuje pre kategóriu hráčov, ktorým hranie prináša občasný výskyt drobných problémov, v rozmedzí 2% hráčov hazardných hier a v prípade hrania spôsobujúceho vznik veľkých problémov a nepriaznivých súvislostí v priemere 0,7% hráčov. Podľa Prunera sa úroveň hrania prinášajúca občasný výskyt drobných problémov javí ako riziková a môžeme ju považovať ako prechodnú hranicu. V prípade hrania vedúceho k vzniku veľkých problémov

a nepriaznivých súvislostí, to spôsobuje jedincovi negatívne ovplyvnenie života a života osôb pohybujúcich sa v jeho okolí. Výskum z apríla 2019 (Ford, Håkansson, 2020), ktorý bol realizovaný vo Švédsku, vykázal 5,7% závislých na hazardných hrách. Autori využili skrining celoživotnej anamnézy patologického hráčstva pomocou jasne štruktúrovaných otázok pre skrining gamblerstva (tzv. NODS): *Boli niekedy obdobia, ktoré trvali dva týždne alebo dlhšie, keď ste trávili veľa času premýšľaním o svojich zážitkoch z hazardných hier alebo plánovaním budúcich aktivít alebo stávok na hazardné hry?, Pokúsili ste sa niekedy zastaviť, obmedziť alebo kontrolovať hazard? Už ste niekedy klamali členom rodiny, priateľom alebo iným o tom, koľko hazardujete alebo koľko peňazí ste pri hazardných hrách minuli?*. Odpoveď „áno“ na jednu alebo viac otázok naznačuje prítomnosť problémového alebo patologického hráčstva v určitom čase počas života jedinca.

Zo štatistiky vyplýva, že orientačne 95% hráčov hazardných hier považuje účasť na hazardnej hre za rekreačnú bez akéhokoľvek negatívneho dopadu na reálny život jedinca a jeho okolia. Sám Zákon o hazardných hrách číslo 30/2019 Z. z., o ktorý sa budeme v práci najčastejšie opierať, uvádza v §70 odvod z hazardných hier, ktorý slúži na vykonávanie všeobecno-prospešných služieb, ktorými sú najmä prevádzka zdravotnej starostlivosti, sociálnej pomoci, správu a prevádzku linky pomoci pre problémy s hraním, ale i na tvorbu, rozvoj, ochranu a obnovu kultúrneho dedičstva a pod. Tento odvod platí prevádzkovateľ hazardnej hry do štátneho rozpočtu a jeho výšku uvádza §71 podľa druhu prevádzkovej hazardnej hry.

Podľa štatistiky prevádzkovania hazardných hier na území Slovenskej republiky vyplýva, že v roku 2017 tvorili transfery z hazardných hier do štátneho rozpočtu sumu vo výške takmer 198 mil. Eur. Preto sa treba, podľa autora práce, zamerať na hazard nie ako na negatívny aspekt spoločnosti, čo v podstate vyvrátili prieskumy v rôznych štátoch, ktoré sú veľmi podobné svojimi výsledkami, ale ako zdroj príjmov pre štát. Podľa hodnôt (www.rozpocet.sk, © 2020) tvorili príjmy z odvodu z hazardných hier 1,407 % príjmov štátneho rozpočtu v roku 2017, ktoré v celkovej výške činili 14,014 mld. Eur. Keby sme finančné prostriedky z hazardných hier transferovali na výdaje do štátnych zdravotníckych zariadení, ktoré v roku 2017 činili 1 294,64 mil. Eur, uhradili by sme tým 15,235% týchto výdajov.

Predkladaná práca je pokračovaním autorovej myšlienky rozvoja ekonomických činností v meste Považská Bystrica a svojím predmetom do istej miery súvisí s jeho bakalárskou prácou, ktorá sa zaoberala založením nového technického múzea, ktorého primárnym

cieľom bolo rozšíriť turizmus v meste a vyplniť tak medzeru na trhu – pozitívny vplyv na región, tzv. sociálne podnikanie. V prípade Považskobystrickej lotérie, regionálnej číselnej hazardnej hry, ide o širší predpoklad využitia financií. Na jednu stranu budú alokované zdroje od obyvateľov mesta – hráčov, a tieto prostriedky, jednoducho povedané, zostanú v meste a v konečnom dôsledku budú preinvestované v domicile prostredníctvom firemných aktivít, ktoré budú mať pozitívny vplyv na zamestnanosť, s vysokým dôrazom na spoločenskú zodpovednosť firiem (CSR) v rôznych formách. V prípade účasti na štátnych lotériách sú vklady hráčov transferované do celorepublikového celku s konečným nízkym, ba až minimálnym regionálnym dosahom.

Považskobystrická lotéria má za cieľ z časti prevziať určitú skupinu hráčov štátnej lotérie z regiónu Považská Bystrica a tým zvýšiť rozvoj podnikateľských investícií v meste. Jej cieľom nie je „ožobračovanie“ národa, nakoľko podľa psychologických výskumov jedinci budú mať stále potrebu určitého pokušenia z hazardu. Je dôležité si uvedomiť, že hazardné hry pomyselne nedržia ruku hráča a nenúti ho neustále hrať a stávkovať, to je, žiaľ, dielom jeho vlastnej psychiky. Autor sa domnieva, že zákon je zostavený správe – myslí aj na riešenie a dopady negatívnych aspektov – vyššie spomínaný odvod, ale aj z fiškálnej politiky štátu ide o značný príjem do rozpočtu krajiny.

Po preštudovaní výročnej správy národnej lotérovej spoločnosti TIPOS a. s. za rok 2018, ktorej 100% vlastníkom je Ministerstvo financií Slovenskej republiky, získavame informáciu o čistom zisku spoločnosti vo výške takmer 8,1 milióna Eur. V prípade diferenciácie na číselné lotérie, v prípade TIPOS u štátnej lotérie, sa na výnosoch spoločnosti podieľali vo výške 406,75 mil. Eur s nákladmi na výhry vo výške 302,73 mil. Eur, pred odpočtom daní a odvodov je výsledok hospodárenia za číselné lotérie 104,02 mil. Eur (TIPOS, 2019).

Práca v žiadnom prípade nezľahčuje a neobhajuje negatívne aspekty účasti na hazardných hrách, vzniku závislostí – gamblerstva a negatívneho vplyvu na jedinca a jeho okolie. Cieľom dokumentu je ukázať možnú cestu pozitívneho prínosu hazardnej hry pre regionálnu ekonomiku za účelom získania zdrojov na ďalšie verejno-prospešné projekty.

2 PREVÁDZKOVANIE HAZARDNEJ HRY

Hazardná hra je hra, v ktorej hráč po úhrade peňažného vkladu, v našom prípade, a vložení stávky, môže získať výhru, ak splnil podmienky danej hry. Týmto hrami sú charakterizované lotériové hry, charitatívne lotérie, stolové a stávkové hry, hry na výherných prístrojoch, termináloch videohier, technických zariadeniach obsluhovanými priamo hráčmi a hazardné hry na iných technických zariadeniach. V Slovenskej republike sú hazardné hry veľmi prísne regulované a podmienené rôznymi zákonmi a vyhláškami. Základným prameňom slovenského práva v oblasti hazardných hier je Zákon č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách.

2.1 Prevádzkovateľ hazardnej hry

Podľa §2 ods. d sa prevádzkovateľom hazardnej hry rozumie právnická osoba, ktorej bola udelená individuálna licencia, alebo právnická osoba splnila podmienky všeobecnej licencie vydané úradom a podala oznámenie podľa §38. Licenčným podmienkam sa budeme zaoberať v samostatnej kapitole. Prevádzkovateľ je povinný dodržiavať licenčné podmienky a podmienky prevádzky hazardných hier podľa legislatívy, podmienky tzv. zodpovedného hrania a ďalších (Zákon č. 30/2019 Z. z.).

Prevádzkovateľ má povinnosť určiť odborne spôsobilú fyzickú osobu zodpovednú za prevádzkovanie hazardnej hry a musí zaistiť aby on a zamestnanci prevádzkovateľa dodržiavali všetky náležitosti určené príslušnými zákonmi a osobitnými predpismi. Prevádzkovateľ a ďalšie osoby vykonávajúce ďalšie úkony pri prevádzke sú povinní dodržiavať mlčanlivosť o hráčoch a ich účasti na hre a informáciách získaných pri odbornom posudzovaní. Za prípadné vzniknuté škody pri prevádzke hazardnej hry hráčovi zodpovedá podľa Občianskeho zákonníka prevádzkovateľ, aj v prípade ak tieto škody boli spôsobené tretími osobami, ktoré boli prevádzkovateľom poverené na vykonávanie určitých činností, súvisiacich s priebehom hazardnej hry.

Výhra hráčovi v hazardnej hre musí byť prevádzkovateľom vyplatená do 5 dní od uplatnenia návrhu na výhru.

2.1.1 Podmienky prevádzkovania lotériových hier

Pre účely práce volíme výklad podmienok pre číselné lotérie, ustanovené Zákonom číslo 30/2019 Z. z.

Žrebovanie lotériovej hry musí byť verejné a pre lotériové hry, okrem tých, kde sú čísla žrebované overeným generátorom náhodných čísel, s hernou istinou nad 5 000 Eur sa musí vykonať za účasti osoby poverenej výkonom štátneho dozoru; s istinou do 5 000 Eur sa žrebovanie musí vykonať za prítomnosti notára. Osoba poverená dozorom, ktorá je prítomná pri žrebovaní musí osvedčiť priebeh žrebovania či bol v súlade so zákonom a s herným plánom.

Prevádzkovateľ je povinný určiť zodpovedného zástupcu, ktorý zabezpečuje riadny priebeh lotériovej hry. Bez jej súhlasu nesmie prevádzkovateľ lotériovej hry zasahovať do jej priebehu. Zástupca je povinný dodržiavať pokyny Úradu pre reguláciu hazardných hier a oboznamovať ho so všetkými závažnejšími okolnosťami vyplývajúcimi s prevádzky hry, ktoré nastali a o prijatých opatreniach. Spolu s osobou poverenou štátnym dozorom skontrolujú či boli do žrebovacieho zariadenia vložené všetky čísla podľa herného plánu a o priebehu žrebovania spíše protokol s náležitosťami podľa zákona.

Číselné lotérie a bingo musia byť pripojené prostredníctvom komunikačných sietí na server prevádzkovateľa hry a v prípade akéhokoľvek prerušenia pripojenia s týmto serverom musí byť hazardná hra prerušená alebo ukončená.

Prevádzkovateľ hazardnej hry nesmie poskytnúť hráčovi akúkoľvek pôžičku alebo úver pred začatím hry alebo počas jej priebehu.

Prevádzkovateľ hazardnej hry je povinný každoročne podľa §74 ods. 2 do 31. mája uložiť účtovnú závierku za predchádzajúce účtovné obdobie v registri účtovných závierok. Všetky účtovné operácie súvisiace s prevádzkovaním hazardnej hry sa musia viesť oddelene od iných účtovných operácií. Ak prevádzkuje viac typov hazardných hier, musí uviesť oddelenú analytickú evidenciu za každú z nich (Zákon č. 30/2019 Z. z.).

2.1.2 Licencia

Úrad pre reguláciu hazardných hier udelí žiadateľovi na prevádzku lotériových hier individuálnu licenciu. Žiadateľ musí byť právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky alebo so sídlom v inom členskom štáte, čo determinujú ďalšie ustanovenia zákona. Právnou formou osoby je buď akciová spoločnosť, ktorej akcie sú zaknihované a vydané na meno, alebo spoločnosť s ručením obmedzeným so zriadenou dozornou radou. Licencia je neprenosná na inú osobu, dokonca ani na osobu ako súčasť jedného podniku a licencia neprechádza ani na právneho nástupcu pri splynutí či na kupujúcu právnickú osobu v prípade predaja. Úrad pre reguláciu hazardných hier dbá na dodržiavanie podmienok licencie počas

celej doby platnosti. Podmienky pre žiadateľa o udelenie licencie, ale aj pre náležitosti samotnej žiadosti, určuje zákon.

Po udelení licencie je prevádzkovateľ zapísaný v registri, povinný podať registrovanému súdu návrh na zápis povolenej činnosti na základe individuálnej licencie na prevádzkovanie hazardných hier alebo na základe potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti do 10 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti udelenia licencie. Žiadateľ má povinnosť do 10 dní odo dňa nadobudnutia rozhodnutia registrovaného súdu oznámiť Úradu pre reguláciu hazardných hier prostredníctvom výpisu z registra o zápise povolenej činnosti – to platí iba pre žiadateľa so sídlom mimo Slovenskej republiky.

2.2 Právna forma podnikateľského subjektu

Podľa §48 Zákona číslo 30/2019 Z. z. môže požiadať o udelenie licencie akciová spoločnosť, ktorej akcie musia byť zaknihované a vydané na meno, alebo spoločnosť s ručením obmedzeným so zriadenou dozornou radou. Pre účely projektu autor volí akciovú spoločnosť.

2.2.1 Akciová spoločnosť

Zákon číslo 513/1991 Z. z. v znení neskorších predpisov definuje akciovou spoločnosťou spoločnosť, ktorej základné imanie je rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou. Spoločnosť zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Akcionár neručí za záväzky spoločnosti. Zákonná úprava sa k akciovej spoločnosti podľa Obchodného zákonníka viaže v §154 – §220gd.

Akciová spoločnosť môže byť podľa §154 Obchodného zákonníka súkromnou akciovou spoločnosťou alebo verejnou akciovou spoločnosťou. Za verejnú akciovú spoločnosť sa považuje spoločnosť, ktorej všetky akcie alebo časť akcií boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu (Zákon č. 513/1991 Z. z.).

§ 155 Zákona 513/1991 Z. z. definuje akciu ako právo akcionára ako spoločníka podieľať sa podľa zákona a stanov spoločnosti na jej riadení, zisku a na likvidačnom zostatku po zrušení spoločnosti s likvidáciou, ktoré sú spojené s akciou ako s cenným papierom. Akcia môže byť vydaná v podobe listinného cenného papiera alebo v podobe zaknihovaného cenného papiera. Listinná akcia obsahuje aj číselné označenie a podpis člena alebo podpisy členov predstavenstva, ktorí sú oprávnení konať za spoločnosť v čase vydania akcie. Listinná akcia ďalej obsahuje aj určenie práv s ňou spojených aspoň s odkazom na úpravu v stanovách.

Akcia môže znieť na meno alebo na doručiteľa (akcie, na ktorých nie je uvedené meno ani žiadne iné údaje o ich majiteľovi – držiteľovi). Akcia na meno môže byť vydaná ako listinná alebo zaknihovaná a zároveň môže znieť aj na dve a viac osôb. Akcia na doručiteľa môže byť vydaná len ako zaknihovaná.

Do dňa vzniku spoločnosti musí byť upísané celé základné imanie a splatených minimálne 30% zo základného imania. Pri vzniku musí mať akciová spoločnosť vytvorený rezervný fond minimálne vo výške 10% zo základného imania. Hodnota základného imania akciovej spoločnosti je minimálne 25 000 eur. Spoločnosť musí pri svojej činnosti utvárať rezervný fond vo výške 10% základného imania, ktorý dopĺňa do 20% základného imania (Zákon č. 513/1991 Z. z.). Za účelom získania individuálnej licencie pre hru bingo je potrebné minimálne základné imanie vo výške najmenej 70 000 Eur (Zákon č. 30/2019 Z. z.).

Spoločnosť, ktorej cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, musí mať účtovnú závierku overenú audítorom. Z toho vyplýva, že povinnosť overenia účtovnej závierky sa nevzťahuje na všetky akciové spoločnosti (Šutyová, © 2015).

2.2.2 Malé a stredné podniky

V kontexte k malým a stredným podnikom (MSP), ich úloha je mnohými autormi považovaná za veľmi dôležitú pri účinnom fungovaní ekonomického systému. Chládková (2015) uvádza, že MPS majú jedinečné vlastnosti, ktoré sú určené ich povahou a ktoré im tiež umožňujú zaujať osobitné postavenie v hospodárskom systéme. Na jednej strane majú MSP vo všeobecnosti obmedzené kapitálové zdroje, ktoré majú nepriaznivý vplyv na riadenie a vývoj korporácii, na strane druhej sú tieto podniky veľmi flexibilné pri reagovaní na zmeny, ktoré sa vyskytujú v hospodárskom systéme, resp. pôsobia v sektore, ktorý nie je zaujímavý pre veľké podniky.

Podľa výkladu OECD (© 2020) sa dajú podniky rozdeliť do rôznych kategórií podľa ich veľkosti; na tento účel sa môžu použiť rôzne kritériá, najbežnejším je však počet zamestnaných osôb. V MSP je zamestnaných menej ako 250 ľudí. MSP sa ďalej členia na mikropodniky (menej ako 10 zamestnancov), malé podniky (10 až 49 zamestnancov), stredné podniky (50 až 249 zamestnancov). Veľké podniky zamestnávajú 250 a viac ľudí.

Na základe Slovak Business Agency (2019) bola početnosť malých a stredných podnikov na území Slovenskej republiky 559 841 korporácií. Z celkového počtu aktívnych firiem tvorili mikropodniky v percentuálnom podiele 96,8% (542 525), malé podniky 2,6% (14 328), stredné podniky 0,5% (2 998) a veľké podniky na úrovni 0,1% (680).

2.3 Orgány dozoru

Orgánmi štátnej správy pre hazardné hry sú Ministerstvo financií Slovenskej republiky a Úrad pre reguláciu hazardných hier

2.3.1 Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Ako ústredný orgán štátnej správy Ministerstvo financií Slovenskej republiky tvorí návrhy zákonov a ich právnych predpisov v danej oblasti a spolupracuje s inými orgánmi štátnej správy, orgánmi Európskej únie a iných štátov, vrátane spolupráce s medzinárodnými organizáciami zaoberajúcich sa problematikou hazardu.

2.3.2 Úrad pre reguláciu hazardných hier

Na základe zákona vznikla samostatná inštitúcia Úrad pre reguláciu hazardných hier (ďalej iba Úrad), ktorá od 1. júna 2019 preberá výkon štátnej správy v oblasti hazardných hier od Ministerstva financií Slovenskej republiky.

Prostredníctvom rozpočtovej zložky Ministerstva financií Slovenskej republiky sú príjmy a výdavky Úradu napojené na štátny rozpočet (Úrad pre reguláciu hazardných hier, © 2019). Podľa §77 zákona 30/2019 Z. z. Úrad vydáva licencie rôznych druhov – všeobecná licencia a individuálna licencia, vykonáva dozor nad dodržiavaním zákona a licenčných podmienok a kontrolu nad dodržiavaním zákona, vykonáva správu odvodov do štátneho rozpočtu, vedie centrálny register prevádzkovateľov hazardných hier, ukladá sankcie podľa Zákona č. 30/2019 Z. z. a ďalšie. Hlavnou úlohou Úradu je vytvoriť podmienky na ochranu verejného poriadku pri prevádzkovaní hazardných hier a zabezpečiť spoločenskú kompenzáciu rizík vyplývajúcich z účasti na hre a jej prevádzke.

Úrad je riadený generálnym riaditeľom, ktorého do funkcie menuje a odvoláva Minister financií na obdobie 6 rokov. Rada úradu má 5 členov a rieši rozhodovanie o odvolaní proti rozhodnutiu úradu vydanom v prvom stupni, proteste prokurátora a skúma rozhodnutia mimo odvolacieho konania vydaného úradom.

Chod úradu je financovaný aj z mesačného príspevku a osobitého príspevku prevádzkovateľa hazardnej hry. Osobitý príspevok je povinný uhradiť prevádzkovateľ žrebovej lotérie, tomboly a okamžitej lotérie jednorazovo do 15 dní od potvrdenia správnosti vyúčtovania odvodov. Mesačný príspevok sa uhrádza do 25. dňa po skončení kalendárneho mesiaca na základe mesačného vyúčtovania v lehote 15 dní od potvrdenia správnosti vyúčtovania.

2.3.3 Obec

Obec vykonáva správcu odvodu do rozpočtu obce, ukladá sankcie podľa právneho predpisu a prostredníctvom všeobecno-záväzných nariadení môže ustanoviť rôzne rozhodnutia, napr. o umiestnení, resp. neumiestnení herne, kasína, uplatňovať podmienky podľa ďalších právnych predpisov, taktiež môže obec určiť dni, počas ktorých bude zakázané prevádzkovať hazardné hry na území obce.

3 DRUHY HAZARDNÝCH HIER SO ZAMERANÍM NA LOTÉRIE

Lotériové hry sú podľa §5 Zákona č. 30/2019 Z. z. hazardné hry, pri ktorých sa výhry vyhlasujú a rozdeľujú podľa vopred určených pravidiel v hernom pláne. Výhra môže vzniknúť za predpokladu napr. uhádnutia určitého čísla, skupiny čísel, číselného poradia, znaku či obrázku, alebo nadobudnutia kupónu, tiketu alebo iného dokladu (dokumentu), ktorý obsahuje hodnotu porovnávanú s hodnotou určujúcou výsledok hry. Hodnota, ktorá určí výsledok lotérovej hry sa stanoví žrebovaním, t. j. náhodným určením čísla alebo žrebu (Zákon 30/2019 Z. z.).

Pre účely konceptu Považskobystrickej lotérie, resp. Považskobystrického binga, sa budeme v tejto časti zaoberať iba číselnými lotériami.

3.1 Definícia číselnej lotérie

Podľa Zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách sa pod číselnou lotériou rozumie hra, pri ktorej je výhra podmienená uhádnutím určitého čísla či kombinácii čísel, prípadne číselného poradia. Pri týchto hrách nie je vopred určený počet hráčov a ani výška hernej istiny. Konečná výhra sa vypočítava podľa počtu výhercov alebo úhrnej výšky stávk, či vopred stanoveným podielom alebo sa vypočítava násobkom stávky podľa toho, ako z obmedzeného počtu žrebovaných čísel uhádol hráč počet vyžrebovaných čísel, určených herným plánom.

3.1.1 Loto

Slovenská legislatíva uvádza, že loto je číselná lotéria, pri ktorej sa výhra vypočítava podľa počtu výhercov a úhrnej výšky stávk vopred určeným podielom v hernom pláne. Celková suma určená na výhry sa rozdeľuje vo viacerých poradiach a všetky výhry toho istého poradia musia byť rovnaké (Zákon č. 30/2019). To znamená, že prvé poradie predstavuje uhádnutie plného počtu žrebovaných čísel. Druhé poradie znamená uhádnutie čísel vo vzorci: *plný počet žrebovaných čísel – 1*, tzn. zo 6 čísel výherca druhého poradia uhádol 5.

Severoamerická asociácia štátnych a provinčných lotérií definuje loto ako lotérovú hru, z ktorej si hráč vyberá čísla „X“ z poľa (tzv. osudia) „Y“. Hry sú často označované ako napr. Loto 6 zo 49. Hry majú niekoľko úrovní cien určených herným plánom, vrátane hlavnej výhry, tzv. jackpot, ktorý sa zvyšuje v prípade neuskutočnenia výhry (North American Association of State and Provincial Lotteries, © 2020).

3.1.2 Keno

Keno je podľa Zákona 30/2019 Z. z. číselná lotéria, pri ktorej je výhra určená násobkom stávky podľa pravidiel uvedených v hernom pláne. Severoamerická asociácia štátnych a provinčných lotérii dodáva, že Keno je lotériová hra, v ktorej si hráč vyberie určitý počet čísel „X“ tak, aby zodpovedal čo najväčšiemu počtu čísel „Z“, ktoré sú vyžrebované z osudia čísel „Y“. Jedna z klasických Keno hier je 10 z 20 z 80. Pri väčšine Keno hier si hráči môžu zvoliť koľko čísel si chcú vybrať, t. j. môžu meniť hodnotu „X“, čím sa ovplyvňujú ich šance na výhru ((North American Association of State and Provincial Lotteries, © 2020).

Pre jednoduchšie pochopenie uvádzame ilustratívny príklad. V osudí je 80 čísel (Y), z ktorých je v hre vyžrebovaných 20 (Z). Hráč môže uzatvoriť stávku na maximálny počet vyžrebovaných čísel 10 (X), avšak môže uzavrieť stávku na menší počet čísel, čím môže zvýšiť svoju šancu výhry, na úkor determinovanú nižším výherným koeficientom, ako v prípade uhádnutia plného žrebu, t. j. 10 čísel.

V prípade štátnej lotérie Keno je uvádzaná tzv. doplnková hra. Táto hra je môže byť prevádzkovaná len v kontinuite s inou číselnou lotériou, pričom na verejnom žrebovaní sa žrebuje jedno výherné číslo a vyhrávajú tí hráči, ktorí majú celkom alebo čiastočne zhodné číslo na žrebe. Celková suma určená na výhry pre doplnkovú hru sa rozdeľuje vo viacerých poradiach a všetky výhry toho istého poradia musia byť rovnako vysoké.

3.1.3 Bingo

Bingo je lotériová hra, pri ktorej sa žrebuje vopred neurčený počet čísel z uzavretého číselného radu podľa pravidiel herného plánu z vopred neurčeného počtu hráčov a výšky výhernej istiny. Výška jednotlivých výhier sa určuje podľa úhrnnej výšky stávok, výhernej istiny, druhu výhernej kategórie binga a výsledkov žrebovania (Zákon č. 30/2019 Z. z.).

Komisia kanadského štátu Ontario pre alkohol a hazard definuje Bingo (Alcohol and Gaming Commission of Ontario, © 2020) ako číselnú hazardnú hru, kde hráči vyhrávajú cenu, resp. ceny za to, že ako prví dokončili špecifikované usporiadanie čísel na predtlačenom tikete, signovaného na konkrétnu hru, na základe náhodného výberu – žrebovania čísel. Pri jednej hre bingo môže dôjsť k rozdaniu viacerých cien. Napr. môžu byť udelené 3 ceny za hranie jednej hry – každá za vyplnenie: a) vnútorného štvorca, b) vonkajšieho štvorca a c) plného tiketu. Hra končí momentom, kedy boli udelené všetky 3 ceny v hre.

Minimálna výška finančnej zábezpeky na prevádzkovanie binga je 16 500 Eur na jednu prevádzku. Výška odvodu podľa §70 je v prípade binga 4,5% z hernej istiny do štátneho rozpočtu a 0,5% do rozpočtu obce, v ktorej sa prevádzka nachádza. Individuálnu licenciu možno žiadateľovi na päť rokov s minimálnym základným imanom žiadateľa vo výške 70 000 Eur. Výška poplatku za udelenie licencie podľa Zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, položky 140 písmena „a“ vo výške 4 000 Eur. Úhrnná hodnota výhier v hre bingo môže byť najviac 70% hernej istiny.

3.1.4 Špeciálne bingo

Štátna lotériová spoločnosť TIPOS v minulosti prevádzkovala tento druh lotérie pod názvom „TIPOS-BINGO“ na celonárodnej úrovni. Postupným žrebovaním bolo možné dosiahnuť (pozor, nie pravidlom ako v prípade definície komisie pre alkohol a hazard štátu Ontario – tá definuje hru bingo, ktorá je konaná v tzv. bingo-halách podľa schváleného rozvrhu – nejedná sa o hru na celonárodnej úrovni) výhry v kategórii: a) štyri rohy, b) diagonály, c) jackpot a d) TIPOS-BINGO.

Výhra štyri rohy je dosiahnutá vtedy, keď sú uhádnuté čísla umiestnené v 4 rohoch tiketu. Po vyžrebovaní 28. čísla je výherná kategória Štyri rohy ukončená a stanoví sa počet výhier a konkrétna výška výhry.

Pre diagonály je výhra stanovená vtedy, ak sa zhodujú vyžrebované čísla s číslami uvedenými na diagonálach (uhlopriečkach) hracieho poľa tiketu. Po vyžrebovaní 36. čísla je výherná kategória Diagonály ukončená a stanoví sa počet výhier a konkrétna výška výhry.

Jackpot sa získava vtedy, ak medzi vyžrebovanými číslami do 48. žrebovaného čísla vrátane je všetkých 25 čísel (plné pole) aspoň na jednom predanom hracom poli tiketu. Ak vznikne takáto výhra, výška výhry predstavuje súčet Jackpotu a výhernej kvóty pre TIPOS-BINGO a žrebovanie výherných čísel hry sa končí.

TIPOS-BINGO, resp. výhra „plné pole“ je dosiahnutá vtedy, ak medzi vyžrebovanými číslami je všetkých 25 čísel na predanom hracom poli potvrdenia. Žrebovanie sa končí vtedy, ak je dosiahnutá aspoň jedna predaná kombinácia plného hracieho poľa (TIPOS, © 2007).

3.2 Štátna lotéria

V slovenskej legislatíve je definovaná špeciálna hazardná hra, konkrétne podľa §2 písmena s Zákona č. 30/2019 Z. z. číselná lotéria, špeciálne bingo a lotéria dokladov o prijatí tržby vyhotovených podľa osobitného predpisu – Zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní

elektronickej registračnej pokladnice. Prevádzkovateľom štátnej lotérie musí byť subjekt, akciová spoločnosť, ktorej bola štátom udelená licencia na prevádzku štátnej lotérie a táto spoločnosť musí niesť označenie „národná lotériová spoločnosť“. Základné imanie národnej lotérieovej spoločnosti je najmenej 1 700 000 Eur.

§3 odsek 5 Zákona č. 30/2019 Z. z. podmieňuje získanie individuálnej licencie, ktorú nie je možné udeliť inému subjektu ako národnej lotérieovej spoločnosti v prípade, že sú hazardné hry podobné štátnej lotérii alebo s ňou zameniteľné. To však neplatí pre prevádzku tzv. charitatívnej lotérie, ktorá môže obsahovať niektoré znaky číselnej lotérie a iných druhov hazardných hier.

3.3 Charitatívna lotéria

Podľa Zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách je charitatívnou lotériou hazardná hra, ktorá má niektoré znaky lotériových hier, vrátane číselných lotérii, stávkových hier, vrátane znakov nešportovej stávkovej udalosti. Výnos z prevádzky charitatívnej lotérie sa musí použiť na účely podľa §50 odseku 5 Zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Výška licenčného poplatku je 1 000 Eur, finančná zábezpeka v minimálnej výške 200 000 Eur. V prípade osobitého odvodu záleží na type charitatívnej lotérie, napr. v prípade číselnej lotérie je odvod vo výške 20% z hernej istiny do štátneho rozpočtu.

Individuálnu licenciu na prevádzkovanie charitatívnej lotérii je možné udeliť iba nadácii so sídlom na Slovensku alebo záujmovému združeniu nadácii so sídlom v Slovenskej republike, ak nadačné imanie je najmenej 166 000 Eur alebo takáto výška predstavuje súčet nadačných imaní všetkých členov záujmového združenia; ak za posledných 5 rokov poskytla nadácia na verejnoprospešné účely najmenej 5 000 000 Eur pre občianske združenia, neziskové organizácie a pod. s tým, že každý rok poskytla nadácia 830 000 Eur pre najmenej 100 občianskych združení neziskových organizácii poskytujúcich všeobecno-prospešný účel; ak za posledných 5 rokov v každom roku predložila nadácia alebo členovia záujmového združenia správu audítora do registra účtovných závierok (Zákon č. 30/2019 Z. z.).

Stein a Birnham Evans (2009) na porovnanie uvádzajú, že v USA je charitatívna lotéria jedným z legálnych typov hazardných hier, ktoré sú zriaďované, resp. realizované za účelom fundraisingových aktivít. Tieto hazardné hry majú najčastejšiu podobu v školských tombolách, hry bingo prevádzkované v kostoloch určitej komunity alebo tzv. „Las Vegas

nights“ – výnosný spôsob, ako môžu charitatívne organizácie získavať peniaze (Vegas Nights Entertainment, © 2020). Niektoré štáty USA zriadili samostatné divízie pre charitatívne hry, vo všeobecnosti platí, že tento druh hazardných hier nie je prísne regulovaný, pretože výťažok je určený pre neziskové organizácie, ktoré sú nimi sponzorované (Stein a Birnham Evans, 2009, 218 s.).

4 LEGISLATÍVNA ÚPRAVA

V tejto kapitole bude definovaná problematika legislatívy pre prevádzku hazardných hier na území Slovenskej republiky. Nakoľko sa práca orientuje na problematiku číselných lotérii, bude v nasledujúcich podkapitolách uvedená legislatíva upravujúca podmienky pre číselné lotérie.

4.1 Zákon č. 30/2019 Z. z.

Zákon č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje podmienky prevádzkovania a propagovania hazardných hier, práva a povinnosti prevádzkovateľa hazardnej hry, dozorovaného subjektu a hráča, postavenie a pôsobnosť Národnej lotérieovej spoločnosti, štátny dozor nad prevádzkovaním hazardných hier a ďalšie náležitosti. Účelom zákona č. 30/2019 Z. z. je vo verejnom záujme vytvoriť podmienky na ochranu verejného poriadku pri prevádzkovaní hier a taktiež zaistenie kompenzácie rizík vyplývajúcich z prevádzky a účasti na hazardných hrách.

4.2 Vyhláška č. 60/2019 Z. z.

Vyhláška ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje obsah a rozsah údajov zapisovaných do zoznamu zahraničných zastúpení a náležitostí žiadostí týkajúcich sa zoznamu zahraničných zastúpení, je určená pre subjekty – právnické osoby so sídlom v inom členskom štáte, ktorá má záujem prevádzkovať hazardné hry na území Slovenskej republiky na základe individuálnej či všeobecnej licencie, ktorá však musí podľa §49 ods. 2 zákona č. 30/2019 Z. z. vytvoriť svoje zahraničné zastúpenie na území Slovenskej republiky. Táto vyhláška jasne definuje náležitosti žiadosti pre zahraničné subjekty so zastúpením na území Slovenskej republiky.

4.3 Vyhláška č. 134/2019 Z. z.

Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 30/2019 Z. z. Táto vyhláška jasne definuje predkladanie údajov o technických zariadeniach používaných pri prevádzke hazardných hier, formuluje vzory vyúčtovania odvodov a mesačného príspevku na financovanie Úradu pre reguláciu hazardných hier, vysvetľuje náležitosti predkladania údajov účtovnej evidencie a oznamovacej povinnosti podľa §74 zákona č. 30/2019 Z. z., a ďalšie ustanovenia.

4.4 Vyhláška č. 142/2019 Z. z.

Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú požiadavky na technické zariadenia a systémy využívané pri prevádzkovaní jednotlivých druhov hazardných hier vrátane podrobností o vkladoch, stávkach a výhrach pre jednotlivé druhy hazardných hier. Požiadavky ustanovené touto vyhláškou sa vzťahujú na technické zariadenia a systémy využívané pri prevádzkovaní hazardných hier v podobe serverov, na ktorý sa evidujú, zapisujú a chránia údaje o všetkých odohraných hazardných hrách, umožňujúci on-line prístup úradu pre reguláciu hazardných hier k údajom o prebiehajúcej hre, a pod.

Ďalšia požiadavka vyplývajúca z vyhlášky je zameraná na osobité technické požiadavky na zariadenia pri prevádzkovaní číselných lotérií a binga a ďalších hazardných hier.

4.5 Vyhláška č. 437/2019 Z. z.

Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú náležitosti žiadosti o odborné posudzovanie technických zariadení a systémov využívaných pri prevádzkovaní hazardných hier, to znamená všetky potrebné údaje o zariadeniach, ktoré budú využité pri prevádzke hazardnej hry, t. j. pre prípad číselných lotérií technické zariadenie na zberovanie čísel, technické zariadenie na zber stávk (terminál) a pod.

5 MIKROEKONOMICKÁ TEÓRIA SPRAVODLIVEJ STÁVKY

S hazardom a hazardnými hrami úzko súvisí mikroekonomická teória úžitku, rozhodovania spotrebiteľa za podmienok rizika a neistoty a spravodlivá stávka. Hlavným faktorom je úžitok – veličina, ktorá slúži k meraniu miery uspokojenia potrieb. V štandardnom modeli rozhodovania spotrebiteľa je predpoklad, že všetky informácie sú dostupné a tak jedinci maximalizujú svoj úžitok za podmienok istoty a dokonalej znalosti ekonomického prostredia, kde má každé rozhodnutie iba jeden výsledok, ktorý je dopredu známy. V skutočnosti väčšina rozhodnutí prebieha v podmienkach neistoty, kedy má rozhodnutie viacero možných dôsledkov a dopredu nie je známe, ktorý z nich nastane.

5.1 Teória rozhodovania spotrebiteľa za podmienok pôsobenia rizika a neistoty

Spotrebiteľ sa v podmienkach rizika a neistoty rozhoduje medzi niekoľkými možnosťami s rôznymi očakávanými výsledkami, pričom na všetky možnosti a ich výsledky berie ohľad v závislosti na pravdepodobnosti ich uskutočnenia. Pravdepodobnosť vyjadruje možnosť nastania určitého výsledku, pričom podľa Hořejší a kol. (2018) sa v tejto situácii používa nielen *objektívna pravdepodobnosť* – znalosť frekvencie uskutočnenia udalosti, ale najmä *subjektívna pravdepodobnosť* – dojem, že predpokladaný jav nastane, ktorý je založený na znalostiach a skúsenostiach jedinca.

Spotrebiteľ sa teda rozhoduje nie podľa istého úžitku, ale podľa úžitku očakávaného. Dohnalová (2014) definuje úžitok ako veličinu, ktorá meria mieru uspokojenia potrieb plynúcich zo spotreby určitého statku. S úžitkom sú spojené dva prístupy: *ordinastický*, ktorý nepovažuje úžitok za priamo merateľný – s využitím indifferenčnej analýzy určuje určitú úroveň uspokojenia plynúcej z kombinácie vybranej skupiny statkov; a *kardinalistický* – úžitok je priamo merateľný.

Môžeme to generalizovať tvrdením, že ak sa ľudia rozhodujú v podmienkach rizika a neistoty, nezvolia alternatívu s najvyšším očakávaným výnosom, ale s najvyšším očakávaným úžitkom. Je teda možné, že spotrebiteľia, ktorí majú averziu k riziku a zároveň sa poistia proti rizikovým udalostiam, stávkujú hazardné hry? Podľa Besanko a kol. (2015) áno, pokiaľ sú stávky malé – vtedy je rozdiel medzi očakávaným úžitkom hry a istým úžitkom nezapojenia sa do hry veľmi malý, až je pod prahom nášho vnímania. Niektorí

jedinci sa však púšťajú do riskantných stávok. Tie im prinášajú vzrušenie a dobrodružstvo z rizika a uspokojenie – ide o subjektívnu preferenciu (Holman, 2007).

Podľa Hořejší a kol. (2018) je najbežnejší prístup k riziku jeho odmietanie, resp. averzia k riziku. Tento aspekt dokazuje množstvo rizík, voči ktorým sa môže spotrebiteľ poistiť. Je to spôsobené tým, že podľa ekonomickej teórie, následné získanie rovnakej peňažnej čiastky prináša jedincovi stále menší prírastok úžitku.

5.2 Vzťah spotrebiteľa k riziku a spravodlivá stávka

Mikroekonomická teória spravodlivej stávky je vlastne teória spotrebiteľa v kontinuite na rozhodovanie v podmienkach rizika a neistoty. Spotrebiteľ sa rozhoduje v podmienkach neistoty (rizika) medzi niekoľkými možnosťami s rôznymi výsledkami, ktoré majú charakter určitej finančnej čiastky. Očakávaný výsledok je strednou hodnotou možných výsledkov.

$$\text{očakávaný výsledok} = \sum_{i=1}^n X_i \times \pi_i$$

kde π_i je pravdepodobnosť nastania dôsledku „X“ v situácii s „n“ možnými výsledkami.

Očakávaný úžitok náhodných výsledkov je stredná hodnota úžitku jednotlivých výsledkov vážených ich mierou pravdepodobnosti.

$$\text{očakávaný úžitok} = \sum_{i=1}^n U(X_i) \times \pi_i$$

očakávaný úžitok akcie „X“, ktorá má „n“ dôsledkov „ X_i “, ktoré nastanú s pravdepodobnosťou π_i .

Podľa Hořejší a kol. (2018) spotrebiteľ volí možnosť, ktorá mu prináša najvyšší očakávaný výsledok. Rozhodovanie v podmienkach rizika a neistoty sa neriadi snahou maximalizovať očakávaný výsledok, ale snahou maximalizovať očakávaný úžitok, pretože jedinci hodnotia pri svojom rozhodovaní mieru úžitku každého možného výsledku, resp. výšku úžitku spotrebiteľa z určitého množstva peňazí. Funkcia úžitku v teórii rozhodovania spotrebiteľa v podmienkach rizika a neistoty nie je čisto kardinálna, pretože stupnica merania úžitku je ľubovoľná.

Spravodlivá stávka je taká stávka, ktorej očakávaný výsledok je zhodný s výslednou istou čiastkou (Hořejší a kol., 2018, 127 s.), v prípade 2 možných výsledkov s určitými pravdepodobnosťami, ktorých celkový súčet musí byť rovný 1.

Realizované aktivity nemajú istý výnos, ale očakávaný výnos. (Holman, 2007, 128 s.) Očakávaný výnos získame tak, že sčítame možné výnosy alternatívy, vynásobené pravdepodobnosťou ich uskutočnenia. Najčastejšie býva uvádzaný príklad hazardnej hry s 50% pravdepodobnosťou, napr. hádzanie mincou (Hořejší a kol., 2018; Holman, 2007). Predstavme si, že máte možnosť sa zúčastniť nasledovnej stávky: vsaďte 1 Euro, keď padne averz, vyhráte 0,50 Eur, t. j. k dispozícii budete mať 1,50 Eur. Ak padne reverz prehráte 1 Euro.

Na základe týchto údajov si zostavíme rovnicu očakávaného výnosu:

$$(50\% * 0,50 \text{ €}) + (50\% * (-1,00 \text{ €})) = -0,25$$

Nakoľko je očakávaný výnos záporný, stávku odmietame.

Hry, v ktorých je očakávaný výnos nulový nazývame spravodlivými hrami. V konečnom dôsledku je jedno, aká je výška stávky (Holman, 2007). Ak vsadíte 1 Euro a v prípade výhry vyhráte 1 Euro (k dispozícii budete mať 2 Eurá), ale naopak v prípade prehry 1 Euro prehráte, ide o spravodlivú stávku, vid' nasledujúca rovnica očakávaného výnosu:

$$(50\% * 1,00 \text{ €}) + (50\% * (-1,00 \text{ €})) = 0,00$$

Viacerí autori (Holman, 2007; Besanko a kol., 2015) sa zhodujú, že spotrebitelia vo väčšine prípadov nebudú ochotní podstúpiť spravodlivú stávku s vysokou stávkou. Jedinec je ochotný prijať spravodlivú stávku v momente, kedy očakávaný úžitok z výhry je väčší než úžitok z istej čiastky. V implementácii na príklad s hádzaním mince je rovnica nasledujúca:

$$\textit{očakávaný úžitok} = (U(0) * 50\%) + (U(1) * 50\%)$$

Teória klesajúceho medzného úžitku hovorí, napr. pri raste dôchodku rastie aj úžitok z dôchodku, ale prírastky úžitku sú každým zvýšením menšie. Holman (2007) túto teóriu implementuje na stávku nasledovne – získaný úžitok z výhry je menší než obetovaný úžitok z prehry. Keďže medzný úžitok z dôchodku klesá, jedinci odmietajú hrať spravodlivé hry, resp. podstúpiť spravodlivé stávky.

Jedinec vyhľadávajúci riziko dá prednosť zúčastnenia sa spravodlivej stávky pred istotou, pretože mu stávka prináša vyšší úžitok z dôvodu preferencie zvýšeniu príjmu o určitú čiastku, pričom strata príjmu rovnakej čiastky ho zásadne „nevzrušuje“. Tí, ktorí stávkujú, preferujú riziko. Napr. Hořejší a kol. uvádzajú, že do tejto kategórie je možné zahrnúť aj niektorých delikventov, najmä v prípade, kedy je ich trestná činnosť spojená s relatívne

veľkou šancou usvedčenia a potrestania. S výnimkou týchto prípadov vyhľadáva riziko iba málo ľudí (2018).

Človek s neutrálnym vzťahom k riziku bude pri voľbe medzi alternatívou istoty a rizika (spravodlivej stávky) nerozhodný, pretože úžitok z istej čiastky je rovnaký ako s očakávaným úžitkom spravodlivej stávky.

Ak „hráč“ je voči riziku averzný, teda preferuje istotu pred stávkou, nakoľko z nej má určitý strach, jeho úžitok je väčší v prípade istej čiastky, než úžitok z očakávanej výhry. Preto sa spravodlivej stávky nezúčastní.

Z grafickej analýzy vyplýva, že funkcia celkového úžitku v prípade averzie k riziku má logaritmický tvar ($\ln x$), v prípade vyhľadávania rizika exponenciálny tvar (e^x) a v prípade neutrálneho vzťahu k riziku lineárny tvar ($2x$) (Hořejší a kol., 2018). Pri využití axiomu tranzitivity, kde platí $U_1 > U_2 > U_3$, môžeme vypočítať výšku úžitku pre príklad vyššie:

Úžitky sú upravené nasledovne kvôli nenulovým výsledkom, pravdepodobnosť nezmenená:

$$0,00 \text{ Eur} = \text{prehra} \quad 5,00 \text{ Eur} = \text{stála čiastka (vklad / istota)} \quad 10,00 \text{ Eur} = \text{výhra}$$

Averzia k riziku – $U = \ln x$

$$\text{očakávaný úžitok} = (\ln 0 * 50\%) + (\ln 10 * 50\%) = 1,15129$$

$$\text{istota} = \ln 5 = 1,60944$$

očakávaný úžitok z účasti na stávke je menší ako úžitok z istej čiastky, t. j. spotrebiteľ stávku nepríjme.

Neutrálny vzťah k riziku – $U = 2x$

$$\text{očakávaný úžitok} = ((2*0) * 50\%) + ((2*10) * 50\%) = 10$$

$$\text{istota} = 2*5 = 10$$

očakávaný úžitok z účasti na stávke je rovnaký ako úžitok z istej čiastky, t. j. spotrebiteľ je nerozhodný či stávku príjme alebo nie.

Jedinec vyhľadávajúci riziko – $U = e^x$

$$\text{očakávaný úžitok} = (e^0 * 50\%) + (e^{10} * 50\%) = 11013,2329$$

$$\text{istota} = e^5 = 148,4132$$

očakávaný úžitok z účasti na stávke je väčší ako úžitok z istej čiastky, t. j. spotrebiteľ stávku príjme.

6 BUSINESS MODEL

Abrams (2019) zastáva názor, že business plán je nevyhnutným nástrojom pre firmu v procese začiatku podnikania, resp. pri otázke „Akým spôsobom začať?“. Plán by mal podľa autorky obsahovať päť základných krokov:

1. Načrtnutie základného konceptu
2. Zhromaždiť dáta z oblasti uskutočniteľnosti a špecifiká projektu
3. Zameranie a vylepšenie koncepcie na základe zozbieraných údajov
4. Náčrt špecifik podnikania
5. Upravte plán do finálnej podoby

Jednou z možností, ktorá je využívaná, je náčrt podnikateľského plánu na plátno Business modelu Canvas. Na jeden list papiera v určitej vizuálnej štruktúre „kreslí“ budúci podnikateľ myšlienkovú mapu týkajúcu sa rôznych oblastí, napr. segmenty zákazníkov, komunikačné kanály, zdroje príjmov a výnosov, kľúčové zdroje a partnerstvo a ďalšie zložky. Osterwalder a Pigneur (2012) definujú business model ako základný princíp, ako korporácia vytvára, predáva a získava pridanú hodnotu. Abrams (2019) dodáva, že Canvas nie je substitútom reálneho business plánu – zberu dát, predikcie financií,... nevyhnutné pre rozbehnutie úspešného businessu. Osoby s podnikateľskými skúsenosťami môžu považovať model Canvas za užitočnejší, ako začínajúci podnikatelia.

Požiadavky na business plány sú do značnej miery determinované druhom podnikania a tiež ako sú zamerané firemné aktivity. Na začiatku tvorby business plánu je nutné dôkladne premyslieť v čom spočíva podnikateľská činnosť, ako je vnímaná hodnota pre zákazníka, aké sú firemné prednosti pre danú oblasť, čo je konkrétnym trhom pre oblasť podnikania nie len teraz, ale i v budúcnosti (Červený a kol., 2014).

Osterwalderove plátno business modelu je medzi podnikateľmi populárne, pretože im pomáha porozumieť „podnikaniu“. V tomto zmysle ide o relevantný model pre rozvojové odvetvie, najmä pre model malých a stredných spoločností. Podľa Ruiz-Ramizer a kol. (2019) neexistuje žiadna konkrétna a dohodnutá definícia toho, čo je „business model“. Akademický vývoj v tejto oblasti podlieha spracovaniu rôznymi autormi. Vzhľadom na to sa domnieva, že Osterwalderov business model Canvas je veľmi praktický návrh.

Chápe obchodnú logiku ako abstraktný koncepčný spôsob, akým spoločnosť dosahuje zisky, čo ponúka, komu ponúka a ako to môže dosiahnuť. Na najzákladnejšej úrovni je business

model definovaný výlučne ako ekonomický model organizácie. Zahŕňa zdroje príjmov, metodiky stanovovania cien, štruktúry nákladov, marže a očakávané objemy. V opise obchodného modelu ako koncepčného nástroja, ktorý obsahuje množinu prvkov a ich vzťahov, umožňuje vyjadriť obchodnú logiku konkrétnej firmy. Je to opis hodnoty, ktorú spoločnosť ponúka jednému alebo viacerým segmentom zákazníkov a architektúry firmy a jej siete partnerov pri vytváraní marketingu i poskytovaní hodnotového a vzťahového kapitálu s cieľom generovať ziskové a udržateľné toky výnosov (Nadir a kol., 2020).

Prvé teoretické vysvetlenie obchodných modelov prišlo od J. A. Schumpetera, ktorý v roku 1939 uviedol: *Konkurencia medzi cenou a produkciou nie je dôležitá, na čom skutočne záleží, je konkurencia z nových obchodov, nových technológií, nových zdrojov dodávok a nových business modelov*. Peter Drucker argumentoval, že dobrý obchodný model by mal zodpovedať štyri základné otázky, vrátane *Kto sú zákazníci?*, *Čo je pre nich cenné?* a *Ako možno poskytnúť takúto hodnotu za primeranú úroveň nákladov?*. Pojem „obchodný model“ sa často používa zameniteľne s pojmami ako podniková stratégia, filozofia firmy, model výnosov, podnikateľský plán a ekonomický model. Mnoho výskumníkov zdôraznilo, že obchodný model je logikou obchodnej činnosti alebo tvorby zisku (Cai a kol., 2019).

6.1 Zložky business modelu Canvas

Model Canvas sa skladá z deviatich stavebných prvkov pokrývajúcich zákaznícke oblasti, ponuku, infraštruktúru a finančnú stránku projektu. Osterwalder a Pigneur (2012) determinujú nasledujúce zložky modelu Canvas:

Segmenty zákazníkov

Zákazníci tvoria základ firmy, pretože vďaka nim môže firma prežiť. Na zlepšenie svojich služieb odporúčajú zoskupiť zákazníkov do jednotlivých segmentov podľa rôznych atribútov, napr. vykazujú rôzne typy vzťahov, existujú odlišnosti v ziskovosti, prípadne na základe komunikačných kanálov medzi zákazníkmi a firmou.

Ponuky tvoriace hodnotu

Ide o výrobky alebo služby produkované firmou, ktoré vytvárajú hodnotu pre určitý zákaznícky segment a tým vytvárajú opodstatnenie prečo zákazníci dávajú prednosť jednej firme pred inou. Ponuka by mala riešiť problematiku nedostatočného uspokojenia potrieb zákazníka alebo priamo uspokojuje určitú jeho potrebu.

Komunikačné kanály

System komunikácie firmy s jednotlivými segmentami zákazníkov za účelom predania hodnotovej ponuky. V konečnom dôsledku hrajú dôležitú úlohu pre finálnu spokojnosť zákazníka. Kanály zvyšujú povedomie o výrobkoch a službách firmy medzi zákazníkmi, napomáhajú so zhodnotením hodnotovej ponuky firmy v očiach zákazníkov, ponúkajú možnosť zakúpenia produktu či služby, prostredníctvom kanálov dochádza k predaniu hodnotovej ponuky zákazníkovi a nakoniec je úlohou kanálov poskytnutie popredajnej zákazníckej podpory.

K dispozícii sú vlastné a partnerské kanály. Medzi vlastné autori radia vlastných predajcov, webové stránky či vlastné podnikové predajne. Partnerské kanály sú zastúpené partnerskými predajňami či veľkoobchodmi. Firma môže samozrejme využiť kombináciu vlastných a partnerských kanálov, ktoré však majú za následok nižšie marže, na druhú stranu umožňujú firme rozšíriť svoj záber.

Zákazníci

Zákazníci, resp. vzťahy so zákazníkmi popisuje vzťahy, ktoré firma buduje so svojimi zákazníkmi, resp. segmentami. Firma môže mať viaceré motivácie, napr. získanie zákazníkov, ich udržanie alebo navyšovanie predaja. Forma zákazníckych vzťahov je významný determinant celkovej spokojnosti zákazníkov. Existujú viaceré kategórie vzťahov so zákazníkmi: osobná asistencia (interakcia so skutočným zástupcom firmy), individualizovaná osobná asistencia, samoobsluha (firma neudrzuje žiadne priame vzťahy so zákazníkmi), automatizované služby, užívateľské komunity či spolupráca (vytváranie hodnoty spolu so zákazníkmi).

Príjmy

Tento prvok modelu Canvas predstavuje hotovosť generovanú z jednotlivých segmentov zákazníkov, ktorí sú ochotní za určitú hodnotu platiť. Zistenie za akú hodnotu je zákazník ochotní zaplatiť potom firme umožňuje generovať jeden či viac zdrojov príjmov, ktorý môže využívať rôzne cenotvorné mechanizmy (fixná cenotvorba alebo dynamická cenotvorba, ktorá mení ceny podľa tržných podmienok). Business model sa môže zamerať na dva rôzne zdroje príjmov: na príjmy z jednorazových zákazníckych platieb a na opakujúce sa príjmy.

Podnik môže generovať príjmy rôznymi spôsobmi, napr. predajom aktív (vlastníckych práv k fyzickému produktu), poplatok za využívanie, predplatné, prenájom či poskytovanie licencií, alebo reklama.

Zdroje

Kľúčové zdroje pre firmu predstavujú fyzické (budovy, stroje,...), duševné (ochranné známky, patenty, licencie), ľudské či finančné zdroje, ktoré sú nutné k zabezpečeniu fungovania modelu. Tieto zdroje umožňujú vytvoriť a prezentovať hodnotovú ponuku, udržiavať vzťahy so zákazníkmi, preniknúť na trhy a v konečnom dôsledku generovať príjmy. Firma ich môže vlastniť, alebo ich môže získať (kúpiť či prenajať) od partnerov.

Činnosti

Každý business model sa opiera o rôzne kľúčové činnosti, ktoré musí firma vykonávať, aby dokázala úspešne fungovať. Sú potrebné na vytvorenie a prezentáciu hodnotovej ponuky firmy, generovanie príjmov a udržanie vzťahov so zákazníkmi.

Partnerstvo

Partnerstvo znamená budovanie siete dodávateľov a partnerov, ktorá je potrebná na zabezpečenie správneho fungovania business modelu. Samotné partnerstvá sa stávajú základnou zložkou mnohých business modelov. Partnerské vzťahy môžu mať podobu: spojenectva medzi nekonkurujúcimi subjektami, spolupráca medzi konkurujúcimi subjektami, spoločné podniky (napr. joint venture) s cieľom vytvoriť nové podnikateľské projekty a nakoniec vzťahy medzi dodávateľom a odberateľom s cieľom zaistenia si spoľahlivých dodávok.

Náklady

Štruktúra nákladov reprezentuje všetky náklady súvisiace s fungovaním business modelu. Tvorba a prezentácia hodnotovej ponuky, udržiavanie vzťahov so zákazníkmi, ale aj generovanie príjmov vytvárajú náklady a je snahou každého podnikateľského subjektu o ich minimalizáciu. Autori popisujú dva modely s odlišnou orientáciou: hodnotovo motivovaný model (prémiové ponuky alebo vysoká miera personalizovaných služieb, primárny pohľad nie je upriamený na náklady, ktoré sú tiež dôležité) a nákladovo orientovaný model (minimalizácia nákladov).

6.2 Lean startup

Ries (2011) definuje startup ako ľuďmi tvorená inštitúcia, ktorá je určená na vytvorenie nového produktu alebo služby za existenčne neistých podmienok. Väčšina nástrojov klasického managementu nie je určená k tomu, aby fungovali za extrémne nejasných podmienok, ktorými sa startup-y vyznačujú – nejasná (nepredvídateľná) budúcnosť, zmeny

nastávají v kratšom časovom intervale, a pod. Podľa Šwitka a Drelichowskeho (2018) pri vytváraní startup-ov podnikatelia riskujú pri uvedení nových produktov na trh. Inovatívnym prístupom k spôsobu podnikania vytvárajú nové trhy a produkty organizovaním svojej práce novým kreatívnym spôsobom. Zároveň medzi nimi existuje silný pocit nezávislosti, vízie a sebarealizácie. To, samozrejme, ovplyvňuje konkurencieschopnosť celej ekonomiky, a preto je ich činnosť v záujme vedeckej obce, ako aj štátu.

Eric Ries je autorom koncepcie lean startup, ktorú definuje ako súbor praktík, ktoré majú pomôcť podnikateľovi zvýšiť jeho šance na vybudovanie úspešného startup-u. Je to nový prístup na vytváranie prototypov, učenie sa od zákazníkov, zhromažďovanie údajov a vykonávanie úloh, kým sa nevytvorí produkt, ktorý si zákazníci skutočne chcú kúpiť. Lean startup je založené na mnohých predchádzajúcich nápadoch, počínajúc spoločnosťou Toyota a jej riadiacim systémom, ktorý je dnes známy medzinárodne uznávanou štíhlou výrobou (lean production). Je založený na priebežnom experimentovaní, ktoré sú realizované priamo zákazníkmi. Cieľom je znížiť najväčšie riziká v podnikateľských začiatkoch (2011).

Metodika lean startup je založená na cykle „tvorba – meranie – učenie sa“, ktorý vylučuje všetky pomocné prvky z procesu na rýchle zistenie, či je „cesta“ správna, a ak nie, na jej opravu (Vázquez de la Torre a kol., 2019).

Podľa Ávalosa, Pérez-Escodu a Mongeho (2019) je dôležité vnímať implementáciu metódy z iných oblastí ako je podniková administratíva, a tým podporovať rozvoj novej metodiky učenia, ktorá uprednostňuje procesy, ako napríklad:

- Kontext vedomostí: práca so vzdelávacími skúsenosťami s realistickým prístupom, podpora zlepšovania myslenia a riešenia problémov.
- Rozvoj podnikateľských postojov: posilňovaním spolupráce, tvorivej mentality, efektívnej komunikácie, stáleho pozorovania, experimentovania, analýzy situácií, rozvoja inovačných návrhov.
- Podporuje sa rozvoj „soft skills“ – prijať proaktívne zmeny a prispôbiť sa im, vedieť hľadať riešenia rôznych situácií, rozvíjať odlišné myslenie, procesy sebamotivácie a flexibilné a inovatívne myslenie.

7 ANALYTICKÉ NÁSTROJE

7.1 SLEPT Analýza

Analýza SLEPT, niekedy označovaná akronymom PEST analýza, by mala byť zameraná predovšetkým na odhalenie budúceho vývoja vonkajšieho prostredia firmy. PEST analýza je predbežnou analýzou s hlavnou funkciou identifikácie prostredia, v ktorom spoločnosť alebo projekt pôsobí, a zároveň poskytuje údaje a informácie, ktoré umožnia organizácii predpovedať nové situácie a okolností (Choez a kol., 2017). SLEPT analýza obsahuje 5 oblastí, ktoré by mali byť skúmané (Červený a kol. 2014):

- *Spoločenské a demografické faktory* (spoločensko-politický systém a klíma v spoločnosti, životná úroveň, životný štýl, hodnoty, demografické faktory a pod.)
- *Právne faktory* (predvídanie vývoja právnych noriem, analýza dodržiavania zákonov a právnych noriem)
- *Národohospodárske faktory* (sledovanie hospodárskych cyklov a ich štádií, politická situácia a jej vplyv na ekonomiku, hospodársku politiku vlády, fiškálnu a monetárnu politiku štátu, stav bilancie štátu, inflácia,...)
- *Politické faktory* (preferencie politických strán, hrozba vojny, embarga, nepokojov obyvateľstva, prístup vlády k environmentálnym problémom, zmeny minimálnej mzdy a odvodov, dôchodkové opatrenia, a ďalšie)
- *Technologické faktory* (možnosti uplatnenia nových technológií, nové informačno-komunikačné technológie, a pod.)

Sijabat (2019) určuje oblasti PEST analýzy nasledovne: politické faktory sú tie, ktoré súvisia s vládnymi činnosťami, ako aj s právnymi normami, ktoré ovplyvňujú prostredie konkrétneho odvetvia. Ekonomické faktory sú medzitým trendy v relevantných ekonomických ukazovateľoch vrátane HDP, miery inflácie, menovej stability, ponuky a dopytu a absorpcie pracovnej sily. Sociálne faktory zahŕňajú také sociálne demografické podmienky, ako sú populácia, vekový profil, vzorce zamestnania, vzdelávanie, náboženské hodnoty, komunikačné zariadenia, jazyk, zvyky a normy správania. Napokon, technologické faktory zahŕňajú dostupnosť a úroveň technológie, absorpciu nových technológií a infraštruktúru.

Analýza PEST vynecháva legislatívne faktory. Podľa Červeného a kol. (2014) sa niekedy k analýze pridáva „E“ ako faktor životného prostredia. Predmetom analýz je vo všeobecnosti trh tovarov a služieb, na ktorom firma podniká, taktiež trhy výrobných faktorov (najmä trh práce).

Alava a kol. (2018) upozorňuje, že PEST analýze chýba kvantitatívny prístup k meraniu vzájomných vzťahov medzi faktormi. Faktory v PEST, ktoré sa analyzujú, sa vo všeobecnosti merajú a hodnotia nezávisle, pričom sa nezohľadňuje ich prípadná vzájomná závislosť.

Logika spracovania SLEPT analýzy by mala byť taká, že je pre významné vývojové trendy vonkajšieho prostredia diskutovaný minulý vývoj, súčasný stav a predikcia budúceho vývoja s jasným výrokom, či sa jedná pre firmu o hrozbu alebo o príležitosť. Pri tvorbe analýzy je doporučené dodržiavať 3 kroky (Červený a kol., 2014):

1. Identifikovať a monitorovať trendy jednotlivých oblastí
2. Analýza súčasného a minulého vývoja jednotlivých trendov
3. Predikcia vývoja identifikovaných trendov v dĺžke uvažovaného časového horizontu uvažovanej stratégie.

7.2 SWOT analýza

SWOT analýza vďaka svoj názov skutočnosti, že skúma hrozby a príležitosti trhu, ako aj slabé a silné stránky spoločnosti. Názov SWOT analýzy je skratka pre anglické výrazy silné stránky (S), slabé stránky (W), príležitosti (O) a hrozby (T). SWOT je rýchla a relatívne ľahko vytvoriteľná analýza a vďaka svojej jednoduchosti je veľmi efektívna. SWOT analýza bola vypracovaná pred 50 rokmi, aby pomohla firmám vytvoriť ich stratégie v kontexte konkurenčného a fluktuálneho prostredia. Analýza sa môže použiť ako nástroj na riadenie, ktorým sa posudzuje relevantnosť stratégie. Aby sa využili príležitosti, stratégia je často problémom s pridelovaním zdrojov (Preda, 2019).

Podľa Suna (2019) SWOT analýza bola vyvinutá na posúdenie situácie a očakávaní podnikov, konkrétneho regiónu alebo nového konceptu. Silné a slabé stránky sú charakteristiky organizácie, ktoré sa hodnotia. Príležitosti a hrozby sa týkajú širšieho kontextu alebo prostredia existencie organizácie, ktoré nie sú ovplyvnené subjektom samotným.

Interná analýza sa vykonáva s cieľom interpretovať a zdôrazniť silné a slabé stránky akejkolvek organizácie alebo akéhokolvek strategického plánovania, zatiaľ čo externá analýza sa vykonáva s cieľom preskúmať súvisiace príležitosti a hrozby prítomné na trhu. Silné stránky sú faktory, ktoré môžu zvýšiť celkovú výkonnosť, zatiaľ čo slabé stránky môžu ovplyvniť efektívnosť, ziskovosť a konkurenčnú výhodu. Príležitosti sú možnosti, ktoré môžu prispieť k pokroku a hrozby môžu spôsobiť problémy (Kamran, Fazal, Mudassar, 2019).

Preda (2019) však upozorňuje, že SWOT analýza zabezpečuje komplexný a systematický obraz vonkajšieho a vnútorného prostredia, ale zriedka sa uplatňuje v prípade projektov verejného obstarávania.

Mnoho organizácií väčšinou vykonáva SWOT analýzu v etape strategického plánovania, snaží sa identifikovať a preskúmať existujúce zdroje, interne aj externe, skúmať ich trendy a vzorce, ktoré môžu mať pozitívny aj negatívny vplyv na podnikanie. Kvalita údajov a informácií, vrátane typov a veľkosti údajov, môže mať významný vplyv na návrh a implementáciu faktorov. Počas nadmerného zjednodušovania prvkov SWOT a procesov vo viacerých odvetviach môžu byť niektoré prvky v porovnaní s ostatnými príliš zjednodušené. Nedostatočná kontrola nad inými faktormi, ako sú inflácia, zmeny cien surovín, zmeny vládnych politík a právnych predpisov a nedostatok pracovnej sily, môže brániť účinnej SWOT analýze a implementácii stratégie (Namugenyi, Nimmagadda, Reiners, 2019).

Na vytvorenie analýzy používame maticu s rozmerom 2 x 2 s jedným štvorcem pre každý zo štyroch aspektov SWOT a jej cieľom je zhodnotiť vnútorné predpoklady skúmanej organizácie za účelom realizácie určitého plánu. Podľa Finančnej analýzy podniku (© 2020) výstupom analýzy je maximálne využitie príležitostí a silných stránok pre rozvoj firmy, vytvorenie ochranných opatrení proti negatívnym vplyvom (hrozbám). Do interných faktorov – silných a slabých stránok podniky zaraďujú výsledky hospodárenia, marketing, zamestnancov a management, prípadne špecifické činnosti firmy. Do externých faktorov – hrozieb a príležitostí sú zaradené napr. vzťahy s firmami a inými osobami, ktoré ovplyvňujú chod firmy, zmeny v podnikateľskom prostredí, prípadne spoločenské trendy. Analýza sa spracováva pre jedno odvetvie. Je konkrétna a prostá, založená najmä na skutočnostiach a prísne rozlišuje medzi stavom, kde sa skúmaná organizácia nachádza teraz a kde by mohla byť eliminovaním vnútorných nepriaznivých článkov (Finančná analýza podniku, © 2020).

Obrázok 1 *Matica SWOT analýzy* zdroj: Kamran, Fazal, Mudassar, 2019

7.3 Dotazník

Na zber empirických údajov pre účely práce bol vytvorený dotazník a realizovaný dotazníkový výskum, ktorý je v sociálnych výskumoch veľmi frekventovaný nástroj zberu údajov. Roubal a kol. (2014) vidí výhodu dotazníku v zbere údajov, kde nie je prítomný tázateľ – človek, ktorý zisťuje odpovede na otázky – a nedochádza tak k potenciálnemu vplyvu na povahu odpovede respondenta a tým k skresleniu údajov. Výhodou dotazníku je pri pomerne nízkych nákladoch relatívne rýchlo získať veľké súbory respondentov, vysoká miera anonymity, nevyžaduje vždy prítomnosť opytujúcich sa a pod. Nevýhodou môžu byť neúplné vyplnenia.

Kozel a kol. (2011) definujú dotazník ako formulár so sériou otázok, na ktoré respondenti odpovedajú, alebo samotný dotazník obsahuje už možné varianty odpovedí a opýtaní tak zvolia tú odpoveď, ktorá je najbližšie k ich názoru alebo presvedčeniu. Ide vlastne o spôsob písomného riadeného rozhovoru, ktorý je menej časovo náročný. Dotazník sa líši podľa typu získavania odpovedí: osobne, telefonicky, online (prostredníctvom internetu), písomne.

Dotazník musí z psychologického hľadiska upútať pozornosť svojou zrozumiteľnosťou, ľahkou orientáciou v ňom, jednoduchosťou vyplňania, formálnou úpravou a ďalšími aspektmi. Využívajú sa v ňom otvorené otázky, ktoré neponúkajú žiadnu variantu odpovede – respondent vlastnými slovami napíše to čo uzná za vhodné, resp. dôležité; a uzavreté otázky, ktorých odpovede sú štandardizované – varianty odpovedí sú v dotazníku na výber a respondent označuje odpoveď, ktorá sa najbližšie prikláňa k jeho názoru, resp. ktorá mu pripadá správna.

8 SPOLOČENSKÁ ZODPOVEDNOSŤ FIRIEM

Moderné základy spoločenskej zodpovednosti firiem sú spojované s rokom 1953, kedy H. R. Bowen teoreticky zdôvodnil, že podnikateľ by mal činiť také rozhodnutia, ktoré sú žiaduce a pozitívne vplyvajú na chod a hodnoty spoločnosti (Carrol 2008).

Európska komisia (2011) definuje spoločenskú zodpovednosť firiem (CSR) ako *zodpovednosť podnikov za svoje vplyvy na spoločnosť*. Aby podniky mohli v plnej miere naplniť požiadavky v rámci sociálnej zodpovednosti podnikov, mali by mať k dispozícii postup, ktorý im umožní začleniť sociálne aspekty, environmentálne aspekty, etické aspekty, aspekty ľudských práv a spotrebiteľské aspekty do svojich obchodných prevádzok a hlavnej stratégie v úzkej spolupráci so svojimi zainteresovanými stranami s cieľom:

- maximalizovať vytváranie spoločných hodnôt pre svojich vlastníkov/akcionárov a svoje ostatné zainteresované strany a spoločnosť ako takú;
- identifikovať, predchádzať a zmiernovať ich možné nepriaznivé vplyvy.

Práve v kontexte korporácie podnikajúcej v oblasti hazardných hier je spoločenská zodpovednosť neprehliadnuteľný pilier v udržaní si dobrého image u hráčov a u obyvateľov mesta, v ktorom pôsobí.

8.1 Pilieri CSR

V roku 1991 Archie B. Carroll vytvoril štyri pilieri CSR (2016):

Ekonomický pilier – podniky majú ako základnú podmienku alebo požiadavku existencie ekonomickú zodpovednosť voči spoločnosti, ktorá im umožnila ich vytvorenie (vznik podniku) a jeho udržanie. Podniky vytvárajú zisky, keď prinášajú pridanú hodnotu, a tým prinášajú výhody všetkým zúčastneným stranám.

Právny pilier – spoločnosť stanovila aj základné pravidlá, podľa ktorých sa očakáva, že podniky budú fungovať a realizovať svoju činnosť. Tieto základné pravidlá zahŕňajú zákony a nariadenia a v skutočnosti odrážajú pohľad spoločnosti na „kodifikovanú etiku“ v tom, že formulujú základné pojmy spravodlivých obchodných praktík, stanovené zákonodarcami. Od spoločností sa očakáva, že budú dodržiavať tieto zákony a nariadenia ako podmienku prevádzky.

Etický pilier – spoločnosť okrem toho, čo vyžadujú zákony a nariadenia, očakáva, že podniky budú eticky prevádzkovať a viesť svoje činnosti. Prevzatie etickej zodpovednosti

znamená, že organizácie prijímajú také činnosti, normy a postupy, ktoré sa očakávajú, aj keď nie sú jasne definované zákonnou úpravou. Rozlišovanie medzi právnymi a etickými očakávaniami môže byť často zložité.

Filantropický pilier – Firemná filantropia zahŕňa dobrovoľné činnosti spoločnosti. Riadi sa určitou túžbou podniku podieľať sa na aktivitách spoločnosti, t. j. okolia podniku, ktoré sa vo všeobecnosti od podnikania v etickom zmysle neočakávajú. To znamená, že chcú robiť to, čo je pre spoločnosť správne. Na splnenie svojich vnímaných zodpovedností sa spoločnosti zapájajú do rôznych foriem darovania, napr. finančné zdroje, dary produktov a služieb, dobrovoľníctvo zamestnancov a manažmentu, rozvoj komunity a ďalšie.

8.2 CSR aktivity

Pokiaľ ide o pochopenie každého druhu zodpovednosti, je možné povedať, že ekonomická zodpovednosť je od firmy „vyžadovaná“; právna zodpovednosť je tiež „vyžadovaná“; etická zodpovednosť je „očakávaná“ a filantropická zodpovednosť je „očakávaná / žiadaná“ (Caroll, 2016).

Yunus a Weber (2010) vysvetľujú, že CSR programy sú najčastejšie používané na budovanie dobrého image korporácie, istej prezentácie, že firma je „dobrým susedom“, resp. „zodpovedným členom komunity“, čo však nemá nič spoločné s tzv. „sociálnym podnikaním“. To autori determinujú tým, že sociálne podnikanie je priamo venované zmene sociálnej a ekonomickej situácii chudobných obyvateľov, resp. vytvárať neustále sociálne zlepšenie vo svete. Podľa Yunusa a Webera (2010) ziskovo orientovaná spoločnosť zapojená v koncepte CSR môže venovať 95% prostriedkov na produkciu zisku a 5%, alebo menej, aby sa svet stal lepším miestom, v kontraste so sociálnym podnikaním, kde je pre tento účel alokovaných 100% zdrojov.

Mnohí autori sa zjednocujú v aktivitách organizácii v oblasti CSR. Ide predovšetkým o sponzorstvo (vyžadujúce určitú protislužbu od sponzorovaného - naplnenie marketingových cieľov sponzora (Pavlík a Bělčík, 2010)) a darcovstvo; tvorba podnikových nadácií a nadačných fondov; sociálny marketing, pozostávajúci z kampane spoločností o zaviazaní sa prispievaním určitej neziskovej organizácii; reporting spoločenskej zodpovednosti či iné formy podpory (naturálne podpory komunit, ponuka odbornej pomoci a pod.).

Z výskumu Hodinkovej a Sádovského (2016) vyplýva, že medzi hlavné prínosy zavedenia CSR v obchodnej praxi malých a stredných podnikov patrí najmä:

- v hospodárskej oblasti: zvýšená atraktivnosť pre investorov, posilnenie postavenia na trhu, zvýšenie úspor nákladov na zdroje a zvýšenie efektívnosti;
- v sociálnej oblasti: zvyšovanie dôvery, dosiahnutie vyššej úrovne transparentnosti, zlepšenie dobrého mena podnikateľov, zlepšenie vzťahov zamestnávateľ-zamestnanec a dodávateľ-klient, zvýšenie motivácie zamestnancov, zvýšenie atraktivnosti pre kvalitných zamestnancov, posilnenie lojalita zamestnancov;
- v oblasti životného prostredia: zníženie znečistenia životného prostredia a zníženie spotreby zdrojov.

8.3 Odporci koncepcie CSR

Koncept CSR má radu odporcov, ktorí sú voči tejto stratégii skeptickí. Kuldová (2010) vysvetľuje, že firma by si mala priznať, že CSR nie je cieľom, ale práve nástrojom, t. j. byť úspešnou spoločensky zodpovednou firmou sa stáva stratégiou firmy. Z pohľadu ekonomickej teórie monetarizmu (neoliberalizmu) Friedman vo svojej teórii stakeholderov uvádza, že CSR obmedzuje slobodu spoločnosti a znižuje tak ekonomickú slobodu. Konateľ firmy musí konať tak, aby nebolo v rozpore s inými stakeholdrami, napr. ak koná v rámci CSR vo verejnom záujme, znižuje výnosy akcionárom a rozkladá tak samotný účel podnikania (Friedman, 1993). Podľa Friedmana je jedinou spoločenskou zodpovednosťou podnikateľa používať svoje zdroje a uskutočňovať činnosti na dosiahnutie a generáciu zisku tak dlho, pokiaľ zostávajú v medziach "pravidiel hry", t. j. dokedy je to v medziach zákona a neuchyluje sa jednanie k podvodom a klamom.

Zástanci CSR konceptu reagujú na Friedmanovú kritiku aspektom, že priemyselná spoločnosť čelí vážnym spoločenským problémom spôsobených najmä vznikom globálnych korporácií - manažéri musia riadiť aktivity podniku tak, aby dané problémy vyriešili, resp. aspoň zmiernili. Tým pádom CSR umožní znížiť potrebu regulácie zo strany štátu (Pavlík a Bělčík, 2010).

8.4 Aktivity CSR v segmente hazardných hier

Niektoré z externalít hazardných hier (tie, ktoré sa často nepredvídajú alebo sa vyskytujú ako dlhodobejšie negatívne náklady alebo účinky) sa uznávajú pri financovaní poradenstva pre hazardných hráčov a podporných služieb pre tých, ktorých zasiahlo problémové hráčstvo. Očakávania spoločenskej zodpovednosti sú do určitej miery determinované reakciami spoločnosti na vnímané škody a rozsah individuálnych, ekonomických a

spoločenských vplyvov spojený s účasťou na hazardných hrách. Podľa Hancockovej a kol. sú hazardné hry jedným z tých sektorov, v ktorých je kritická zodpovednosť za jeho výroby či služby. Štát a prevádzkovatelia hazardných hier hľadajú udržateľnosť, porovnávanie s medzinárodnými normami a záväzok k sociálnej udržateľnosti ako súčasť licencie na prevádzkovanie jednotlivých typov hier. Napríklad určením právnej zodpovednosti môže byť vyvíjaný ďalší tlak na poskytovateľov a prevádzkovateľov hazardných hier, ktorý môže vyústiť k implementácii ďalších zásahov na ochranu hráčov, keďže hranie hazardných hier je spojené s nemalými sociálnymi škodami (Hancock a kol., 2008).

Tetřevová (2011) dodáva, že prevádzkovatelia hazardných hier a hry samotné sa vo všeobecnosti považujú, najmä laickou verejnosťou, za oblasť a hospodárske subjekty, ktoré nemožno spojiť s kategóriou spoločenskej zodpovednosti. Táto skutočnosť vyplýva najmä z historicky daných pravidiel kresťanskej morálky. Hazardné hry, ktoré umožňujú rýchle a vysoké výhry (ale aj straty), sú teda v rozpore so spoločensky akceptovaným názorom, že bohatstvo a rešpekt sa musia dosiahnuť iba užitočnou prácou pre spoločnosť. Na druhej strane je tiež potrebné brať do úvahy pozitívne externality, kedy je hazard dôležitým zdrojom príjmu verejných rozpočtov, zdrojom pracovných príležitostí a podporovateľom mnohých verejných aktivít. Absencia etického rozmeru stávkových hier a lotérií sa však neuplatňuje v prípade, keď časť zvýšeného zisku slúži nejakému spoločensky prijateľnému účelu. V takom prípade má z hry úžitok nielen víťaz, ale celá spoločnosť.

8.4.1 Výskum z Českej republiky

Výskumy z Českej republiky z roku 2011 dokázali, že v hospodárskej oblasti je odvetvie hazardných hier obchodom so silnou reguláciou a dohľadom. Pozornosť sa venuje predovšetkým vzťahom k hráčom ako zúčastneným stranám, kde poskytovatelia hazardných hier zvyšujú komfort služieb alebo ponúkajú širokú škálu vernostných programov. Je tiež potrebné upozorniť na úzke vzťahy s inštitúciami a organizáciami verejného sektora ako ďalšou zainteresovanou stranou. Sociálnu oblasť je možné hodnotiť pozitívne v prípade malých spoločností. Tieto spoločnosti majú charakter „rodinných“ firiem a vyznačujú sa výrazne priateľskou sociálnou klímou. Čo sa týka životného prostredia zariadenia používané poskytovateľmi hazardných hier musia byť certifikované štátnym laboratóriom, kde okrem iného testujú ich vplyv na životné prostredie. V slovenskej judikatúre upravuje tieto náležitosti Zákon č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a Vyhláška č. 142/2019 Z. z. a Vyhláška č. 437/2019 Z. z.

V etickej oblasti autori výskumu považujú za nevýhodu, že poskytovatelia hazardných hier nezavádzajú žiadne etické kódexy. Tieto subjekty sú okrem toho vystavené vysokému riziku úplatkárstva, keď vykonávajú činnosti, na ktoré sa vzťahuje licencia. Vo filantropickej oblasti poskytovatelia hazardných hier prevádzkujú množstvo verejných alebo komunitných aktivít. Poskytovatelia hazardných hier vykonávajú tieto činnosti na základe zákona a niektorí z nich poskytujú finančné prostriedky na verejné účely mimo rozsahu svojich zákonných povinností. Problém spočíva v tom, že zákon nešpecifikuje konkrétny účel použitia týchto prostriedkov, a preto existuje priestor na uplatnenie sociálnej zodpovednosti. A prístup jednotlivých subjektov z hľadiska naplňania koncepcie CSR sa v tejto oblasti líši. Aj keď sa mnoho spoločností zúčastňuje na financovaní verejných a komunitných charitatívnych akcií, vidíme tiež situáciu, keď poskytovatelia hazardných hier nasmerujú svoje finančné prostriedky na spriatelnené nadácie, ktoré financujú činnosti spojené s darcom (Tetřevová, 2011).

8.4.2 Zhrnutie aktivít spoločenskej zodpovednosti v segmente hazardných hier

Môžeme konštatovať, že odvetvie hazardných hier je odvetvie podnikania, v ktorom môžu byť subjekty spoločensky zodpovedné. Poskytovatelia hazardných hier by mohli tiež rozvíjať strediská problémového hrania hazardných hier nad rámec zákona financované zo súkromných zdrojov. Je tiež možné zvýšiť ochotu poskytovateľov hazardných hier byť otvorenejší v oblasti informovania o výherných pomeroch, ako aj o konkrétnom použití prostriedkov určených na verejné účely a na účely určitej komunity. Bolo by prospešné aj širšie a komplexnejšie prezentovanie aktivít CSR poskytovateľmi hazardných hier na ich webových stránkach, alebo aj zverejnenie výšky odvodu do štátneho rozpočtu a prípadnej komparácie s výdajmi z rozpočtu do rôznych oblastí a ich možným názorným krytím. Tým by mohol byť postupne vyvracaná negatívny názor, často neznalej, spoločnosti na prevádzkovateľov a hazardné hry samotné.

9 PODNIKATEĽSKÉ RIZIKÁ

Problematika rizika je spojená so znižovaním alebo zabránením negatívnych dôsledkov rizika, alebo vylúčením či odstránením príčin vzniku rizika. Častorál (2017, s. 19) definuje riziko ako *účinnok neistoty na dosiahnutie cieľov* alebo *riziko je objektívna možnosť naplnenia neplánovaných kritických zmien*. Vo všeobecnosti je riziko chápané ako odklon od stanoveného cieľa, ohrozenie cieľov alebo vznik straty. Častorál ďalej uvádza 10 základných chápaní rizika a managementu rizík – riziko ako: účinok neistoty na dosiahnutie cieľov, príležitosť, zdroj udalostí, následok udalostí, ako zmena aj hrozba. Management rizík: založený na stratégii, ako proces, ochrana hodnôt, risk management v ľudskom faktore a názor, že management rizík zahŕňa všetky manažérske funkcie.

Identifikácia rizika znamená určiť zdroje rizík, oblasti dopadov, udalosti ich príčiny a potenciálnych následkov. Na identifikáciu je potrebné využitie nástrojov a techník, ktoré sú prispôsobené pre konkrétne ciele organizácie.

Analýza rizík posudzuje príčiny a zdroje rizika, ich následky a výskyt následkov. Môže byť vykonaná do rôznej hĺbky v závislosti na rizikách, účelu analýzy a dostupných informácií.

Účelom hodnotenia rizík je pomoc pri rozhodnutiach, ktoré riziká majú byť ošetrené. Zahŕňa porovnávanie úrovne rizík, ktoré boli identifikované v priebehu analýzy so stanovenými kritériami. Na základe porovnania môže byť zvážená potreba riešenia.

Výber najvhodnejších možností ošetrenia rizík obsahuje hľadanie kompromisu medzi nákladmi a úsilím pri implementácii, v kontexte s prínosmi opatrenia. Ošetrenie rizík môže samo o sebe spôsobiť vznik nových rizík – napr. chyba alebo neefektívnosť opatrenia v rámci ošetrenia rizika.

Príprava a implementácia plánov ošetrenia rizika je dokumentácia implementácie zvolených variant. Plány musia byť integrované s procesmi managementu a konzultované so zainteresovanými stranami.

Monitorovanie a preskúmavanie musí byť plánovanou časťou procesu managementu rizík a má zahŕňať pravidelné kontroly a dohľad. Môžu byť periodické alebo ad hoc. Zodpovednosť za monitorovanie a preskúmavanie musia byť jasne určené. Výsledky by mali byť zaznamenané a môžu slúžiť ako vstup pre preskúmanie rámca managementu rizík.

Zaznamenávanie procesu managementu rizík sa vykonáva z dôvodu dohľadateľnosti, pretože v procese managementu rizík poskytujú záznamy základ pre nápravné opatrenia metód a nástrojov, rovnako ako celého procesu.

Virglerová (2019) vo svojej štúdií delí riziká do nasledujúcich skupín: tržné riziko (strata zákazníkov, konkurencia), ekonomické riziko (dane a odvody, úrokové sadzby), finančné riziko (nedostatočný zisk, firemný dlh, nezaplatené pohľadávky), operačné riziko (nedostatočné využitie výrobnéj kapacity, zastarané výrobné zariadenia), personálne riziko (vysoká miera fluktuácie zamestnancov, nedostatočná kvalifikácia, pokles morálky a disciplíny), bezpečnostné riziko (nehody a externé hrozby, napr. povodne, požiar, nízka úroveň bezpečnosti a zdravia pri práci, poškodzovanie majetku – rozkrádanie), právne riziko (nízka vymožiteľnosť práva, časté legislatívne zmeny), iné obchodné riziká (korupcia, klientelizmus, nízka úroveň služieb poskytovaných verejnými inštitúciami).

Riadenie rizík, resp. risk management, je podľa Častorála (2017) súčasťou metód managementu, využívajúc strategický prístup manažérskych opatrení k rizikovým faktorom a rizikovým stavom založený na analýze, rozhodovaní a implementácii. Ciele risk managementu by mali vychádzať zo stratégií a politík organizácie. Virglerová (2019) definuje risk management ako štruktúrovaný a disciplinovaný prístup, ktorý harmonizuje stratégiu, ľudské zdroje, technológie a vedomosti s cieľom vyhodnotiť a riadiť neistotu spoločnosti v hodnototvornom procese. Ide o ucelený proces, ktorý pokrýva všetky obchodné príležitosti a hrozby. Riadenie rizík má viaceré formy, ktoré môžu byť rozdelené do nasledujúcich skupín: strategický risk management (RM), podnikový RM, finančný RM, riadenie poistného rizika, riadenie rizík v dodávateľskom prostredí, projektový RM, riadenie rizika katastrof, technický RM, riadenie klinického rizika.

9.1 Redukcia rizika

9.1.1 Metódy znižujúce príčiny rizika

Ofenzívne riadenie spoločnosti – manažéri by mali zhodnotiť, ktorá z metód redukcie rizika je vhodná na implementáciu pre daný business plán. Podľa Virglerovej (2019) je jedna z najlepších možností na prevenciu podnikateľského rizika mať zavedený ofenzívny management, charakterizovaný: implementovanou správnou stratégiou rozvoja spoločnosti, firemnou preferenciou a rozvojom silných stránok a snahou o dosiahnutie flexibility.

Retencia rizika – alebo inak povedané podstupovanie rizika, je najbežnejšou metódou redukcie rizika. Všetky subjekty čelia veľkému množstvu rizík a v mnohých prípadoch sa s týmito rizikami nedokážu vysporiadať. Retenciu rizika, teda jeho zadržiavanie, môžeme kvalifikovať ako vedomú a nevedomú. Pri vedomej retencii podnikateľ si je vedomý čeleniu určitého rizika, ale nevyužíva žiadne prostriedky na jeho eliminovanie alebo redukciu. Ak je riziko neidentifikované, ide o nevedomú retenciu, pri ktorej podnikateľ preberá riziko bez akéhokoľvek vedomia.

Prevod rizika – ide o obranný prístup k riziku, kedy dochádza k prebratiu rizika iným subjektom. Teda nie sú eliminované príčiny výskytu nežiaducich udalostí, ale všetky následné dopady sú zmiernené – typickým príkladom prevodu rizika je napr. poistenie, dohoda o minimálnom odbere tovaru / výrobkov, leasing a pod.

Vyhýbanie sa riziku – je prístup, v ktorom nerealizujeme rizikovú činnosť, než byť vystavený riziku. Ide skôr o negatívny prístup, ktorý je pre mnohé riziká úplne vylúčený. Tento prístup sa odporúča v extrémnych prípadoch, iba ak je potenciálny negatívny vplyv taký vysoký, že nie je možné akceptovať danú úroveň rizika.

9.1.2 Metódy znižujúce nepriaznivé následky rizika

Diverzifikácia – cieľom diverzifikácie je rozšíriť portfólio tak, aby rizikové faktory ovplyvnili iba niektoré z nich a tým pádom nie je business v riziku ako celok. Na druhú stranu vstup do nových oblastí je sám o sebe rizikový a každé rozhodnutie o diverzifikácii by malo byť podložené výsledkom porovnania očakávaného efektu vyjadreného vyšším ziskom s podstupením potenciálneho rizika.

Poistenie – je alternatíva na vytvorenie vlastnej rezervy pre budúce nepriaznivé udalosti. Nespochybniteľnou výhodou je zníženie objemu fixného kapitálu, ktorý môže byť výhodnejšie investovaný. Miernou nevýhodou je zabezpečenie vo forme potrebného poistného krytia. Nevýhodou sú poistné podmienky, keď sa poisťovňa v prípade skutočne veľkého dopadu škody pokúsi uplatniť „spoluvinu“ klienta alebo úplne zodpovednosť vylúčiť. Poistenie je veľmi dôležité v obchode, najmä však v medzinárodnom obchode.

Tvorba rezerv – rezervy sú základnou metódou redukcie rizika. Sú to aktíva určené na použitie za výnimočných okolností. Najčastejšie korporácie vytvárajú materiálne a finančné rezervy. Pri určovaní výšky povinných minimálnych rezerv je vhodné použiť audítorské metódy, určiť pravdepodobnú výšku nákladov potrebných na krytie strát a zvoliť druh rezervy, ktorá je optimálnym riešením.

Získavanie dodatočných informácií – situácia, kedy nevieme nič o obchodnom partnerovi alebo protistrane, môže byť jednou z príčin neúspechu. Nedostatok informácií často vedie k chybám pri výbere podnikania ak morálnemu hazardu. Pri získavaní ďalších informácií môžeme zmierniť vplyv rizika.

9.2 Riziká pre prevádzkovateľov hazardných hier

Vlády uznali, že hazardné hry vedú k rôznym sociálnym a hospodárskym škodám a pod. ako tabak a alkohol a zaviedli verejné politiky založené na minimalizácii škôd. Kľúčovou hnacou silou tohto bezprecedentného rastu je stále sofistikovanejšia technológia navrhovania a dodávky produktov pre hazardné hry a dostupnosť strojov a zariadení (Hancock, Schellinck a Schrans, 2008).

Podľa Hancock a kol. (2008) vlády s obmedzeným príjmom po celom svete sa čoraz viac spoliehajú na dane z hazardných hier. Výskumníci, komunity, regulačné orgány a vlády však predostreli otázku, čo robiť so škodami a rozsahom strát súvisiacimi s hazardom. Hazardné hry sa stali významnou oblasťou verejnej politiky a činnosti vlády. Škody spojené s hazardnými hrami, spolu s tabakom a alkoholom, si vyžadujú potrebu osobitných zákonov a právnych predpisov, zameranie sa na potenciálne škodlivé účinky využívania produktu, udeľovanie licencií a osobitné školenie, zamerané na predchádzanie škodám, ktoré majú za určitých podmienok poskytovania a používania za následok nepriaznivé hospodárske, sociálne a iné vplyvy na používateľov, ich rodiny a komunity. Niektoré jurisdikcie uznávajú takéto škody a majú neobmedzené veto v oblasti hazardných hier a licencií na prevádzkovanie na základe udelenej výnimky.

Regulačné a technologické faktory väčšinou fungujú na základe rozvoja regulovaného odvetvia hazardných hier. Z technologického hľadiska vývoj nových informačných technológií viedol k vytvoreniu a ponuke inovatívnych spôsobov hazardných hier, ktoré zachytili nové preferencie hráčov. Cieľom kontroly zo strany verejnej správy je ochrana spotrebiteľov pred nezákonnými návrhmi hazardných hier, ako aj správny vývoj trhu (Calvosa, 2013).

Z rešerše je zrejmé, že pre riziká prevádzkovateľov hazardných hier, okrem štandardných rizík v bežnom podnikaní, je potrebné brať zreteľ na legislatívu a zmeny vyplývajúce pre prevádzkovateľov hazardných hier a udeľovanie licencií vládou danej krajiny. „Karty môžu rozohrať“ aj protestujúci s petíciami voči hazardu v rôznych obciach a s tým vyplývajúce všeobecno-záväzné nariadenia. Ako možné riešenie sa javí najmä retencia rizika.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

10 KONCEPT HAZARDNEJ HRY

Nasledujúca kapitola predstaví koncept novej hazardnej hry Považskobystrické bingo tak, aby bol čitateľ stručne oboznámený so zámerom a vedel si predstaviť jeho fungovanie v praxi.

10.1 Vízia

Nový typ číselnej hazardnej hry Považskobystrické bingo je kombináciou štandardného binga a tzv. špeciálneho binga, ktoré na území Slovenska bolo realizované prostredníctvom národnej lotériovej spoločnosti TIPOS a. s. do roku 2007. Oproti iným číselným lotériám, najmä štátnej lotérii, sa vyznačuje tým, že akt žrebovania končí až v momente, kedy je vyžrebovaná aspoň jedna výherná číselná kombinácia. To znamená, že vždy je minimálne jeden víťaz Považskobystrického binga. Hazardná hra nebude určená pre hráčov na celom území Slovenskej republiky, jej pôsobnosť bude, najmä z dôvodu legislatívy a vysokým investičným nákladom, iba v regióne Považská Bystrica – aj preto, že jej poslaním je následný rozvoj ďalších podnikateľských aktivít v regióne, samozrejme v dlhodobom hľadisku. Z dlhodobého hľadiska má za cieľ transformovať návyky a preferencie hráčov do hry, so síce podstatne nižšou výhernou istinou, na druhú stranu s vyššou šancou na výhru.

10.2 Predstavenie herného aktu

Podľa zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách je žrebovanie verejné. Aj z dôvodu transparentnosti a vytvárania dobrého image Považskobystrického binga bude žrebovanie verejné vo vlastnom štúdiu, kde po predchádzajúcej registrácii na stránkach prevádzkovateľa (z dôvodu obmedzenej kapacity štúdia) budú môcť hráči byť prítomní na samotnom akte žrebovania výherných čísel.

Samozrejmosťou je priamy televízny prenos regionálnej televízie zo žrebovania a vysielanie online prostredníctvom YouTube, sociálnych sietí prevádzkovateľa a na webových stránkach hazardnej hry. Všetky záznamy zo žrebovaní budú k dispozícii online v archíve.

Žrebovanie sa bude konať každý utorok a piatok o 16:00 v priestoroch prevádzkovateľa hazardnej hry. Samotný akt bude na svoje pomery (v kontexte regionálnej hry) vo vysokých štandardoch, najmä z dôvodu tvorby dobrého image.

V záznamoch, ale aj živých prenosov, žrebovania štátnych lotérií, je pred kamerou jedine moderátor, nie zástupcovia štátneho dozoru a prevádzkovateľa, čo môže vzbudiť u hráčov

rôzne podozrenia. Rovnako aj kamera sníma žrebovacie zariadenie z diaľky a detailný záber na vyžrebované číslo je snímaný druhou kamerou a zobrazený v časti obrazovky. V niektorých krajinách pri žrebovaní lotérií sa využíva jeden kontinuálny kamerový záznam s využitím dynamických prvkov – priblíženia a oddialenia, t. j. záznam je nepretržitý a ucelený. To môže evokovať u diváka, že záznam nie je zmanipulovaný, pretože by bolo veľmi náročné urobiť strih v celistvom zázname.

10.2.1 Prípravná fáza

Pred začiatkom žrebovania lotériová komisia, zložená so zástupcov prevádzkovateľa Považskobystrického binga, zástupcu štátneho dozoru – Úradu pre reguláciu hazardných hier a zástupcu Finančnej správy Slovenskej republiky skontrolujú loptičky pred vložením do žrebovacieho zariadenia – preveria ich hmotnosť, funkčnosť RFID čipu v loptičkách prostredníctvom špeciálneho software a meracieho zariadenia a následne všetkých 80 loptičiek vložia od zásobníka vzduchového žrebovacieho zariadenia. Tento akt môže sledovať verejnosť prítomná na žrebovaní, ktorá bude v štúdiu v dostatočnej dobe pred zahájením vysielania. V zálohe sa nachádza druhé – totožné žrebovacie zariadenie, ktoré prejde taktiež kontrolou od členov lotériovej komisie. Toto zariadenie je pripravené pre prípad technickej poruchy hlavného žrebovacieho zariadenia.

Technici pripravujú zariadenia na prenos obrazu a realizujú potrebné úkony na zabezpečenie živého prenosu žrebovania vo vybraných médiách. Ďalej kontrolujú spojenie so špeciálnymi software na zápis vyžrebovaných čísel a detekciu počtu výhier v jednotlivých výherných kategóriách v reálnom čase. Správca siete zaisťuje bezproblémový prístup k dátam so zberní online za účelom uzavretia stávkového obdobia a pre účely žrebovania zaisťuje prostredníctvom špeciálneho software výpočet výhier podľa aktuálne vyžrebovaných čísel a delenie výherných istín počas celej doby žrebovania.

10.2.2 Žrebovanie

Žrebovanie zvyčajne začína o 16:00. Všetkých prítomných privíta moderátor, ktorý sprevádza svojím komentárom celý priebeh žrebovania. Pri žrebovaní sú v štúdiu pred kamerami prítomní aj členovia lotériovej komisie, ktorí po ukončení jednotlivých výherných kategórií potvrdia vyžrebované čísla. Počas žrebovania budú na veľkoplošnej obrazovke zverejňované priebežné výsledky výhier a hodnota výhier v jednotlivých výherných kategóriách, spolu s výpisom už vyžrebovaných číslíc. Po každej stop loptičke výhernej kategórie dôjde k vyhláseniu počtu výhier a výšky jednej výhry. Po vyhlásení víťazného

tiketu (Plný tiket - Bingo) moderátor žrebovanie ukončuje a zrekapituluje počty všetkých výhier a sumy alokované na výhry a konkrétnu výšku jednej výhry. Lotériová komisia zhodnotí priebeh žrebovania a zástupca Úradu pre reguláciu hazardných hier a zástupca Finančnej správy Slovenskej republiky potvrdia moderátorovi (a teda aj divákovi), že žrebovanie prebehlo v poriadku, podľa herného plánu a súhlasia s vyplatením výhier, nakoľko všetko prebehlo podľa platných pravidiel.

Samotný priebeh žrebovania bude snímaný kontinuálnym kamerovým záberom, bez strihaného obrazu a striedania kamier. To zaisťuje dobrý image u divákov, pretože sa zníži neistota z možného manipulovania výsledkov žrebovania. Kamerový záznam, ktorý sa vysiela naživo, budú vidieť aj diváci v štúdiu na obrazovke pod stolom lotériovej komisie.

Počas žrebovania sekretár spracováva zápisnicu a správu zo žrebovania, ktorá je po ukončení predložená lotériovej komisii na schválenie a podpis.

Po záverečných úkonoch – rekapitulácie a potvrdení zástupcov štátneho dozoru sa moderátor rozlúči s divákmi a televízny prenos tým končí.

10.2.3 Po ukončení priameho prenosu

Diváci, prítomní v štúdiu, odchádzajú a lotériová komisia dopĺňa a spracúva potrebné dokumenty, ktoré si odnáša zástupca Úradu pre reguláciu hazardných hier, prípadne zástupca Finančnej správy a ktoré slúžia na verifikáciu výsledkov žrebovania. Technici spolu so správcami siete vykonajú všetky potrebné úkony na odoslanie výsledkov a výsledkových listín do všetkých terminálov online a zaisťujú bezproblémové presunutie nového stávkového obdobia do systému terminálov online. Loptyčky sú zo žrebovacích zariadení vytiahnuté a uložené do špeciálnych kufríkov, ktoré lotériová komisia zapečatí.

10.3 Výherné istiny a ich budúca kumulácia

Je veľmi dôležité brať v úvahu, že v prípade výšky hernej istiny nie je možné porovnávať Považskobystrické bingo s číselnými lotériami národnej lotériovej spoločnosti. Hlavným dôvodom je počet hráčov – z geografického hľadiska štátna lotéria pokrýva celé územie Slovenskej republiky a tým pádom má mnohonásobne väčšiu hráčsku základňu, viacero číselných lotérií – diverzifikované portfólio, a z toho dôvodu v kumulácii mnohonásobne väčšiu hernú, resp. výhernú istinu.

Považskobystrické bingo z geografického hľadiska je určené primárne pre okres Považská Bystrica, s rozšírením do blízkych okresov Bytča, Púchov a Ilava (z historického hľadiska

pokrytie územia bývalého okresu Považská Bystrica a rozšírenie o severný okres Bytča). Preto samotné výhry a herná istina bude pri stručnom ilustratívnom porovnaní na základe rozlohy Slovenskej republiky (49 035 km²) a vybraných okresov (spolu 1 478,6 km²) vo výške iba 3% z istiny národnej lotérieovej spoločnosti. V prípade výlučne okresu Považská Bystrica je pomer iba 0,94%.

Z nasledujúcich dôvodov, aby bola hra pre hráčov atraktívna, minimálna výhra vo výhernej kategórii Jackpot bude 10 000 Eur v prípade, že bude hra rozšírená do viacerých okresov, v prípade iba Považskobystrického okresu bude minimálny Jackpot vo výške 5 000 Eur. Samozrejme, vid' herný plán, ak Jackpot nebude dosiahnutý, výherná istina sa presúva do Jackpota na ďalšie stávkové obdobie, bez rezervy určenej na minimálnu výhru. V prípade, že Jackpot padne, v nasledujúcom stávkovom období bude jeho výška opäť 5 000 Eur, resp. 10 000 Eur. Ostatné výherné kategórie nemajú stanovenú minimálnu výšku výhry. Hodnota výhry sa určuje podľa výšky hernej, resp. výhernej istiny pre dané stávkové obdobie.

11 VÝSLEDKY ANALÝZ REALIZOVATELNOSTI

11.1 Zákonná úprava

Zákon číslo 30/2019 Z. z. o hazardných hrách dovoľuje prevádzkovateľovi – právnickej osobe so sídlom na území Slovenskej republiky, prípadne v inom členskom štáte podľa osobitných predpisov, požiadať Úrad o reguláciu hazardných hier o udelenie individuálnej licencie na prevádzku číselnej lotérie bingoového typu podľa § 36, ktorý spĺňa podmienky podľa § 39, na najviac 5 rokov.

Podľa §50 musí žiadateľ o udelenie individuálnej licencie uviesť všetky zákonné náležitosti popísané v príslušnom paragrafe. Pre bingo sú určené ďalšie osobitné náležitosti §56, ktoré je žiadateľ povinný predložiť – vzor žrebov, adresu prevádzky, v ktorej sa bingo prevádzkuje (štúdio) a súhlas obce s prevádzkovaním binga na jej území a s umiestnením prevádzky.

Najneskôr v deň podania žiadosti o individuálnu licenciu musí mať žiadateľ splatené základné imanie – pre bingo vo výške 70 000 Eur a prehľadný, dôveryhodný a zákonný pôvod základného imania a finančných prostriedkov predstavujúcich finančnú zábezpeku – pre bingo vo výške 16 500 Eur.

§72 ukladá prevádzkovateľovi odvádzať odvod do štátneho rozpočtu. Prevádzkovateľ binga uhradza odvod 4,5% z hernej istiny mesačne do 25. dňa po skončení kalendárneho mesiaca na základe mesačného vyúčtovania v rovnakej lehote Úradu pre reguláciu hazardných hier. Rovnako je povinný uhradiť odvod 0,5% do rozpočtu obce, v ktorej sa bingo prevádzkuje, do 25. dňa po skončení kalendárneho mesiaca na základe mesačného vyúčtovania odvodu podaného v rovnakej lehote príslušnej obci. Prevádzkovateľ binga je povinný viesť dennú evidenciu prijatých stávk a vyplatených výhier.

Prevádzkovateľ je zo zákona povinný podstúpiť zariadenia využívajúce sa na prevádzku hazardnej hry odbornému posúdeniu. Podľa §86 odborné posudzovanie je činnosť poverenej skúšobne. Poverenú skúšobňu v prípade Považskobystrického binga je potrebné požiadať písomne o odborné posúdenie zariadení využívaných pri prevádzkovaní číselných lotérií a binga (žrebovacie zariadenia a príslušný software k zariadeniu), elektronických spojení medzi jednotlivými miestami, na ktorých sa prevádzkujú hazardné hry, a centrálnym miestom vyhodnocovania priebehu a výsledkov hazardných hier. Náležitosti žiadosti o odborné posudzovanie technických zariadení a systémov sú definované vo Vyhláske č. 437/2019 Z. z. Poverená skúšobňa overí a osvedčí, že zariadenia sú spôsobilé na prevádzku

hazardných hier, sú bezpečné z hľadiska ochrany údajov, ktoré sa prostredníctvom nich prijímajú, odosielaajú a spracúvajú, spĺňajú technické požiadavky ustanovené technickými predpismi a prevádzka hry bude prostredníctvom nich bude v súlade s pravidlami hazardnej hry. Ministerstvo financií Slovenskej republiky určilo Technický skúšobný ústav, š. p., Piešťany, ako poverenú skúšobňu pre systémy hazardných hier.

11.2 Výsledky dotazníkového výskumu v segmente potenciálnych hráčov

V súvislosti s cieľmi práce bol realizovaný elektronický dotazníkový výskum na vzorke 129 respondentov. Zber odpovedí prebiehal od 1. marca 2020 do 1. apríla 2020. Zber sa realizoval prostredníctvom zverejnenia na sociálnej sieti Mesta Považská Bystrica.

11.2.1 Konceptia dotazníka

Dotazník mal skrytý zámer zistiť preferencie hráčov hazardných hier k stručne predstavenej číselnej lotérii. Dôvod bol jednoznačný – aby sa do povedomia verejnosti nedostala jasná informácia o plánovanom vzniku novej hazardnej hry. Dotazník mal evokovať primárny záujem zistiť preferencie hazardných hier u obyvateľstva (zo sociologického hľadiska). V úvode zisťoval, ktoré hazardné hry respondent pozná a či sa vôbec niekedy zúčastňuje hazardných hier. Opýtaní, ktorí uviedli, že sa hazardu zúčastňujú, pokračovali v otázkach ako často sa zúčastňujú hazardných hier, z akého dôvodu a koľko priemerne finančných prostriedkov vložia do hazardných hier za týždeň. Následne bola skúmaná frekvencia účasti opýtaného na jednotlivých druhoch hazardných hier. Kľúčová odpoveď bola ktorákoľvek kladná odpoveď na účasť v číselných lotériách – ak niekto odpovedal, že sa nezúčastňuje číselných lotérií, nebol primárny dôvod predstavovať mu číselnú lotériu bingoového typu – pretože títo „potenciálni zákazníci nižšieho stupňa“ tvoria v procese implementácie na trhu (počiatočnej fáze) veľmi malý podiel.

Respondenti, zúčastňujúci sa číselných lotérií podstúpili sériu otázok zameraných na zistenie akých číselných lotérií sa zúčastňujú a ktorú z nich najviac preferujú. Doplnková nepovinná otázka bola zistenie, prečo práve je pre hráča daná hra najpreferovanejšia. Dôležitým aspektom bolo zistenie, akým spôsobom uzatvárajú stávky v číselných lotériách – či v zberni online (v trafike a pod.) alebo cez internet. Po stručnom predstavení novej hazardnej hry respondenti odpovedali, či je pre nich koncept zaujímavý a či by stávku uzavreli. Tí, ktorí by stávku neuzavreli sú pre ďalšie skúmanie nerelevantné, preto nepokračovali ďalej. Opýtaní, pre ktorých je PB Bingo atraktívne zodpovedali otázky na pre nich optimálnu výšku

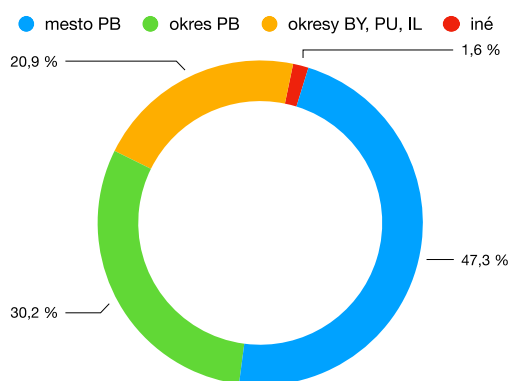
stávky, koľko typov by uzatvorili na jedno stávkové obdobie a akým spôsobom by uzatvárali stávku – cez internet alebo cez terminál vo vybranom podniku. Doplňujúcou otázkou bolo zistenie, či by sa hráči lotérie zúčastnili na akte žrebovania.

Kompletné znenie dotazníku sa nachádza v prílohe práce.

11.2.2 Výsledky

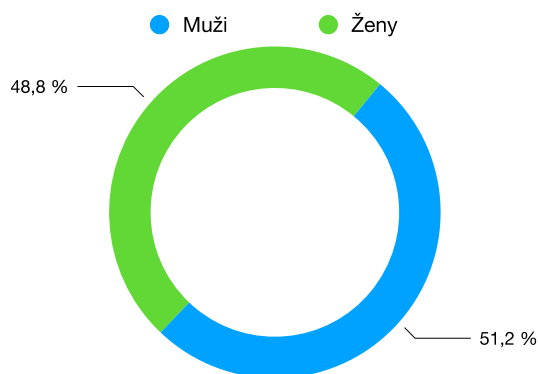
Dotazníkového výskumu sa zúčastnilo 129 respondentov, z toho 61 obyvateľov mesta Považská Bystrica, 39 obyvateľov okresu Považská Bystrica, 27 obyvateľov okresov Púchov, Ilava a Bytča, a 2 respondenti, ktorí žijú v iných okresoch ako v uvedených. V nasledujúcich grafoch sú zobrazené odpovede na jednotlivé otázky.

Graf 1 Štruktúra respondentov podľa domicilu

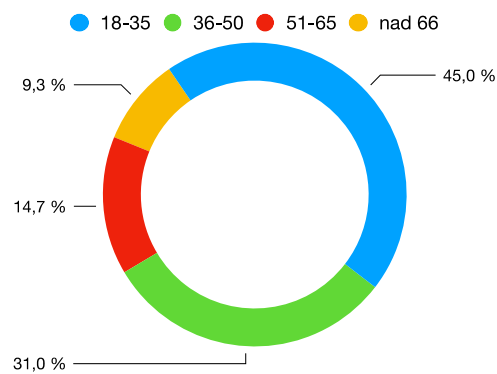
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 2 Štruktúra respondentov podľa pohlavia

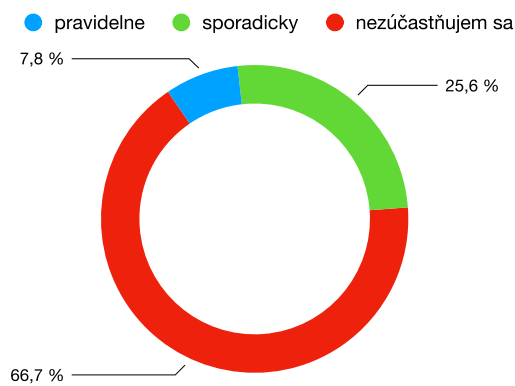
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 3 Veková štruktúra respondentov

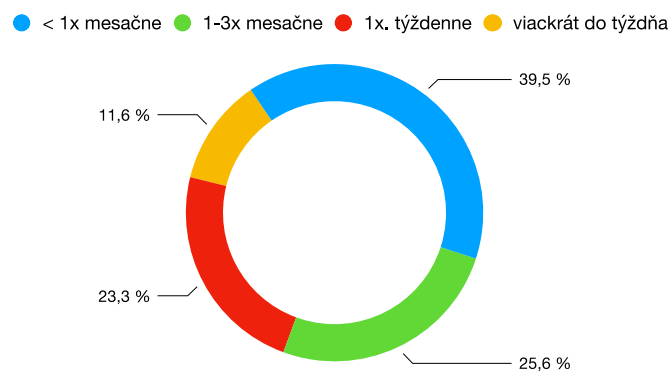
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 4 Účasť respondentov na hazardných hrách

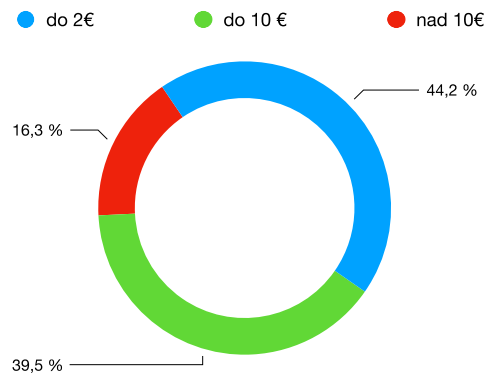
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 5 Frekvencia účasti na hazardných hrách

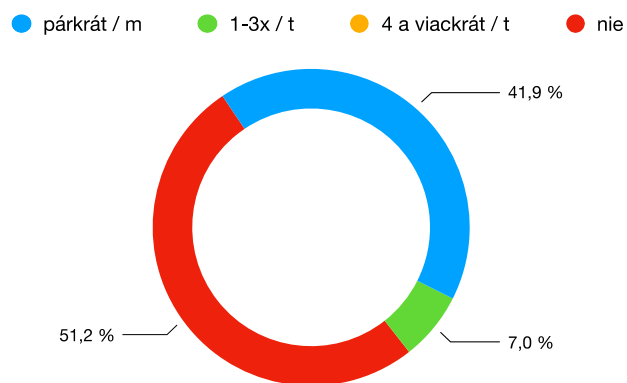
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 6 Priemerná týždenná hodnota finančných prostriedkov vložená do hazardných hier

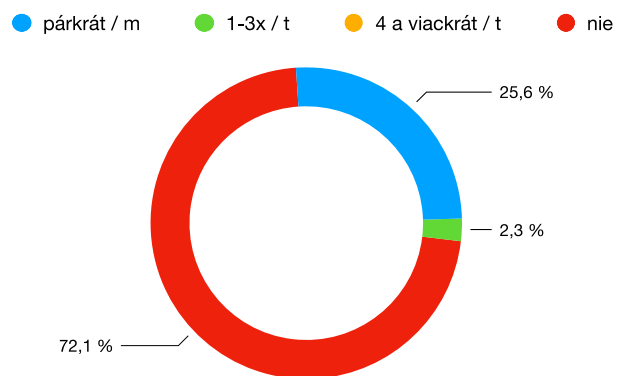
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 7 Účasť na žrebových okamžitých lotériách

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: m = mesiac, t = týždeň

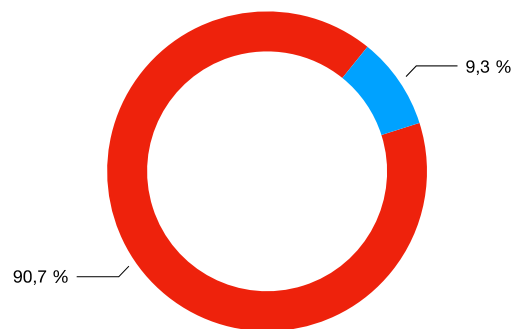
Graf 8 Účasť na tombolách

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: m = mesiac, t = týždeň

Graf 9 Účast' na loterii pokladničných dokladov

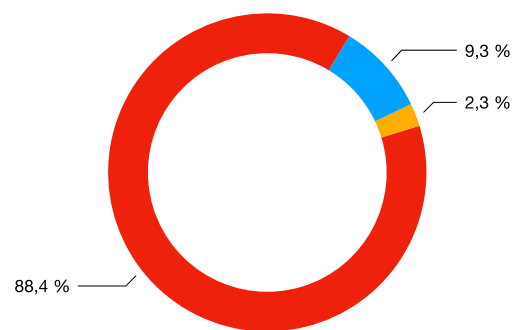
● pákrát / m ● 1-3x / t ● 4 a viackrát / t ● nie

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: m = mesiac, t = týždeň

Graf 10 Účast' na stolových hrách

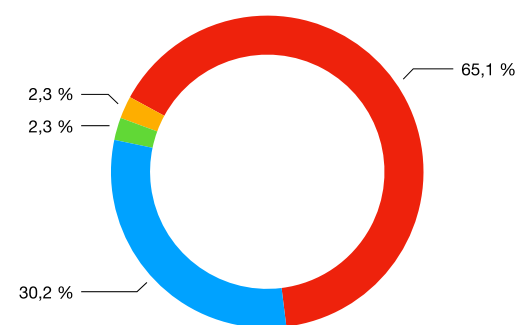
● pákrát / m ● 1-3x / t ● 4 a viackrát / t ● nie

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: m = mesiac, t = týždeň

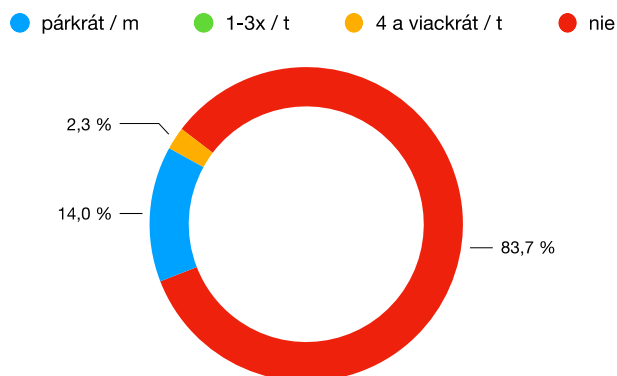
Graf 11 Účast' na stávkových hrách

● pákrát / m ● 1-3x / t ● 4 a viackrát / t ● nie

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: m = mesiac, t = týždeň

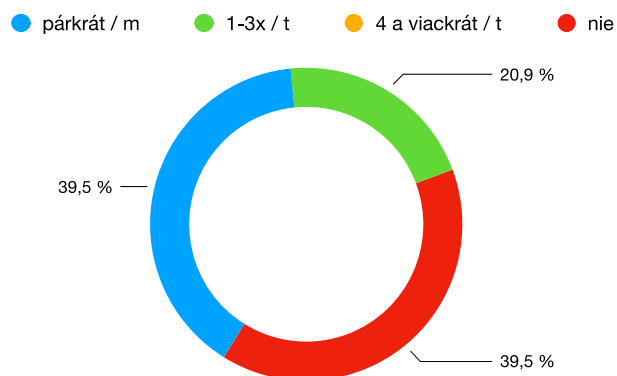
Graf 12 Účast' na hazardních hrách na výherních prístrojoch

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: m = mesiac, t = týždeň

Za účelom práce sú najdôležitejšie číselné lotérie. Nasledujúca časť sa bude zaoberať preferenciami a postojom respondentov k číselným lotériám. Spolu sa zúčastňuje číselných lotérií 26 opýtaných, čo je v celkovom počte respondentov 20%.

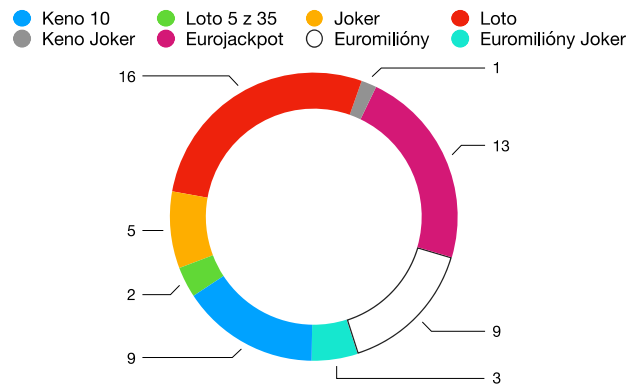
Graf 13 Účast' na číselných lotériách

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: m = mesiac, t = týždeň

Najčastejšie sa respondenti zúčastňujú číselnej lotérie typu Loto (61,5%), nasledovanú Eurojackpotom (50%). Lotérie Keno 10 a Euromilióny sú na rovnakej úrovni (34,6%). V tejto otázke mohli respondenti vybrať viac odpovedí. V grafe 14 sú odpovede zobrazené v celkových hodnotách.

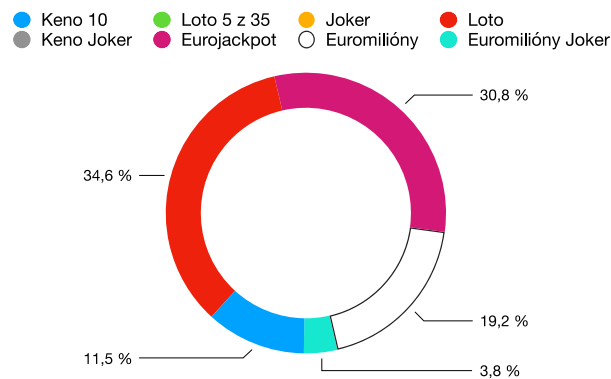
Graf 14 Účast' respondentov na konkrétnych číselných lotériách

Zdroj: vlastné spracovanie

Z hľadiska preferencií, kde bola možnosť výberu iba jednej odpovede, je najpreferovanejšou lotériou Loto, nasledovaná Eurojackpotom, Euromiliónmi a hru Keno 10 obľubujú traja opýtani.

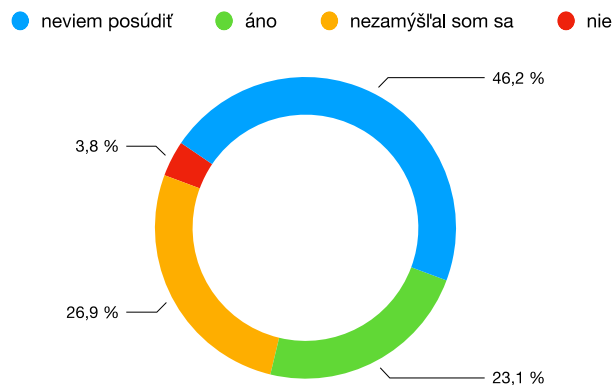
Graf 15 Preferencie jednotlivých číselných lotérií

Zdroj: vlastné spracovanie

Ďalej bolo skúmané či je cena jednej stávky – žrebu adekvátne k možnej výške výhry a pravdepodobnosti jej dosiahnutiu. Respondenti vyjadrovali postoj: *áno; nie; neviem posúdiť a nikdy som sa nad tým nezamýšľal/a*.

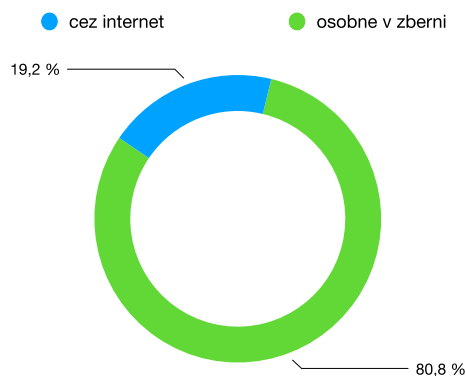
Graf 16 Postoj k adekvátnosti výšky stávky k možnéj výhre a pravdepodobnosti jej dosiahnutiu

Zdroj: vlastné spracovanie

Z hľadiska formy uzatvárania stávky veľké množstvo hráčov uzatvára stávky prostredníctvom zberne online vo vybranom podniku a iba časť prostredníctvom internetu. Autor práce sa domnieva, že je to aj z dôvodu anonymity, pretože pri uzavretí stávky cez internet je nutné vytvoriť si hráčsky účet.

Graf 17 Forma uzatvárania stávok číselných lotérií

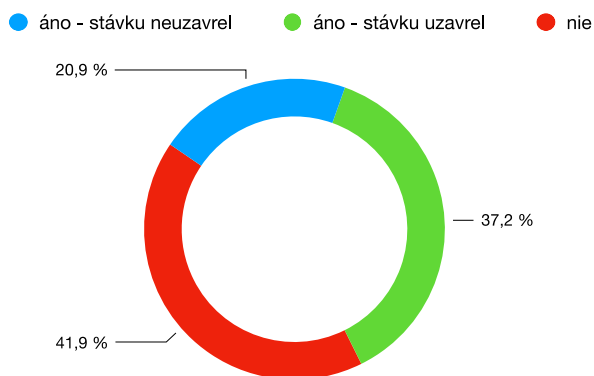

Zdroj: vlastné spracovanie

Všetkým opýtaným, ktorí sa zúčastňujú akýchkoľvek hazardných hier, bola stručne predstavená číselná hra bingového typu. *Číselná hazardná hra, hráč tipuje 25 čísel z 80 s tým, že sa žrebuje neobmedzený počet čísel do momentu, kedy sa vyžrebuje minimálne 1 výherná kombinácia, t. j. pri každom žrebovaní je minimálne jeden výherný tiket. V rámci žrebovania je možné dosiahnuť 3 úrovne výhier. Žrebovanie výherných čísel 2x v týždni.*

Respondenti vyjadrili postoj k načrtnutej hre – či je pre nich zaujímavá. Odpovedali: *áno, stávku by som uzavrel;áno, ale stávku by som neuzavrel; nie.*

Graf 18 Atraktivita novej číselnej lotérie pre respondentov

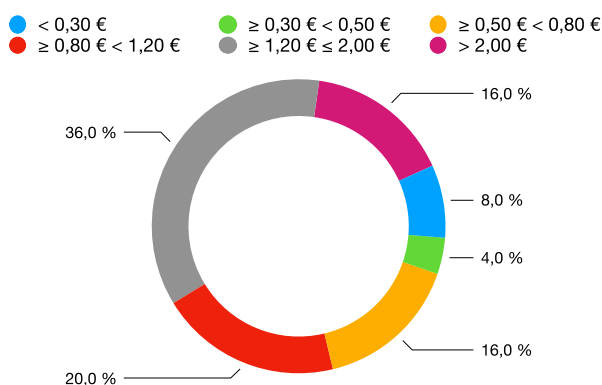

Zdroj: vlastné spracovanie

Z týchto výsledkov konštatujeme, že potenciálnymi hráčmi lotérie sú 25-ti respondenti (58,1%). Usudzujeme, že pri dôkladnom oboznámení sa s hrou by sa percento potenciálnych hráčov (*áno, ale stávku neuzavrel*) znížilo v prospech „aktívnych“ hráčov.

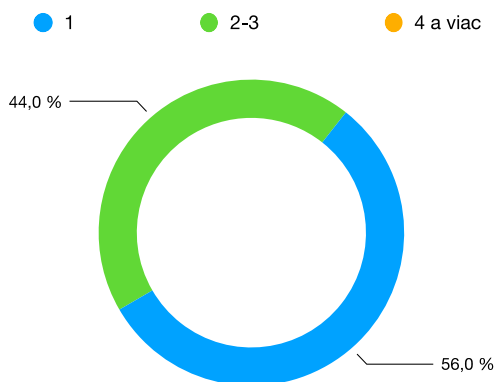
Potenciálni hráči v počte 25 respondentov vyjadrili svoj postoj k novému typu hazardnej hry.

Graf 19 Atraktívna výška vkladu na 1 hru

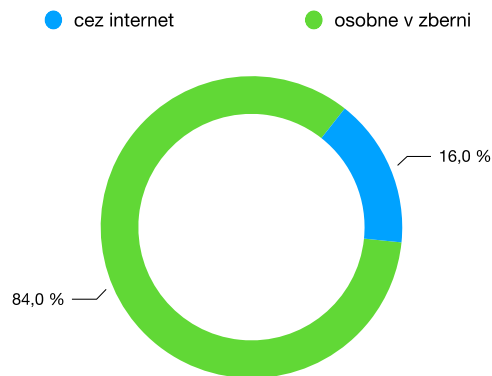
Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 20 Počet uzavretých stávkov v jednom stávkovom období

Zdroj: vlastné spracovanie

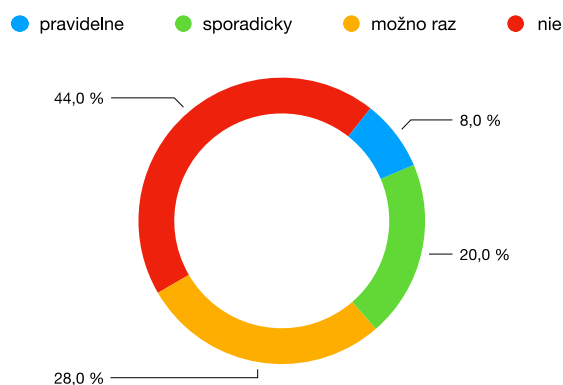
Graf 21 Forma uzavretia stávky v novej číselnej lotérii

Zdroj: vlastné spracovanie

Na poslednú otázku skúmajúcu záujem o účasť na akte žrebovania vyjadrovali opýtaní postoj k nasledujúcim tvrdeniam: *rád by som sa zúčastnil/a a zúčastňoval by som sa pravidelne; bola by pre mňa táto možnosť atraktívna a možno by som sa jej občas zúčastnil/a; znie to zaujímavo, snád' raz by som sa žrebovania zúčastnil; nie, stačí mi, keď si pozriem záznam a overím si výherné čísla.*

Graf 22 Účasť na akte žrebovania v štúdiu

Zdroj: vlastné spracovanie

Z hľadiska domicilu respondentov pre štatistické výpočty boli respondenti rozdelený geograficky na územie „Považská Bystrica“ (mesto Považská Bystrica + obyvatelia okresu Považská Bystrica) v počte 101 respondentov, a na územie „Považie“ (okresy Bytča, Púchov a Ilava) v počte 26. Pre zanedbateľný počet respondentov 1,55% (2) z iných okresov ako z uvedených, títo nie sú do štatistických výpočtov zaradení.

V rámci výskumu bolo definovaných 9 hypotéz. Na ich posúdenie bol použitý χ^2 a Z-score. Na základe určenia hodnôt p-value bola určená štatistická významnosť vnímaných rozdielov.

H1: Viac než 50% hráčov hazardných hier sa zúčastňuje číselných lotérií.

Na základe údajov z dotazníkového výskumu z celkového počtu respondentov 33,3% (43) sa zúčastňuje hazardných hier. Z hráčov až 60,5% (26) za zúčastňuje, resp. uzatvára stávky v číselných lotériách. Na základe údajov hypotézu H1 prijímame.

H2: Existujú štatisticky významné rozdiely v postojoch na frekvenciu účasti hráčov na číselných lotériách v závislosti na domicile respondentov?

Tabuľka 1 Štruktúra odpovedí k hypotéze H2

	TOTAL %	POVAŽSKÁ BYSTRICA %	POVAŽIE %	Z-score	Z-score p-value
Neuzatváram stávky	39,53	41,94	33,33	0,5157	0,60306
Stávkujem párkrát do mesiaca	39,53	38,71	42,67	-0,1779	0,85716
Stávkujem 1–3x do týždňa	20,94	19,35	25,00	-0,4082	0,6818

Hodnoty $\chi^2 = 0,3128$; p-value = 0,855277; $\alpha = 0,05$

Zdroj: vlastné spracovanie

Z uvedených štatistických výpočtov vyplýva, že neexistujú štatisticky významné rozdiely v postojoch na frekvenciu účasti hráčov na číselných lotériách v závislosti na domicile respondentov. Hypotézu H2 zamietame.

H3: Existujú štatisticky významné rozdiely v priemernej hodnote finančných prostriedkov vložených do hazardných hier za týždeň v závislosti na domicile respondenta?

Tabuľka 2 Štruktúra odpovedí k hypotéze H3

	TOTAL %	POVAŽSKÁ BYSTRICA %	POVAŽIE %	Z-score	Z-score p-value
Suma do 2,- Eur	44,19	48,39	33,33	0,8961	0,37346
Suma do 10,- Eur	39,53	35,48	50,00	-0,8733	0,3843
Suma nad 10,- Eur	16,28	16,13	16,67	-0,0428	0,9681

Hodnoty $\chi^2 = 0,9063$; p-value = 0,635614; $\alpha = 0,05$

Zdroj: vlastné spracovanie

Z výsledkov vyplýva, že neexistujú štatisticky významné rozdiely v priemernej týždennej hodnote finančných prostriedkov vložených do hazardných hier v závislosti na domicile respondentov.

H4: Existujú štatisticky významné rozdiely v postojoch respondentov k uzatvoreniu stávky v lotérii Považskobystrické bingo v závislosti na domicile respondenta?

Tabuľka 3 Štruktúra odpovedí k hypotéze H4

	TOTAL %	POVAŽSKÁ BYSTRICA %	POVAŽIE %	Z-score	Z-score p-value
Atraktívne – stávka uzavretá	37,21	41,93	25,00	1,0305	0,30302
Atraktívne – stávka neuzavretá	20,93	9,68	50,00	-2,9154	0,0035
Stávka neuzavretá	41,86	48,39	25,00	1,3944	0,16452

Hodnoty $\chi^2 = 8,5176$; p-value = 0,014139; $\alpha=0,05$

Zdroj: vlastné spracovanie

V aspekte štatistickej významnosti v postojoch k uzatvoreniu stávky v Považskobystrickom bingu, na základe veľmi stručného popisu v dotazníku, vidíme, že pri potenciálnych zákazníkoch, tých, ktorí by stávku na základe informácií z dotazníka neuzavreli, ale hra je pre nich atraktívna, existuje štatistická významnosť v kontexte domicilu respondenta. Z hľadiska pozitívnych hodnôt χ^2 hypotézu H4 prijímame – existujú štatisticky významné rozdiely v tvrdení.

H5: Existujú štatisticky významné rozdiely v postojoch k výške vkladu do hry na jednu stávku, ktorá by bola pre hráča atraktívna v závislosti na domicile respondenta?

Tabuľka 4 Štruktúra odpovedí k hypotéze H5

	TOTAL %	POVAŽSKÁ BYSTRICA %	POVAŽIE %	Z-score	Z-score p-value
Hodnota do 0,80 €	28,00	31,25	22,22	0,4826	0,63122
Hodnota $\geq 0,80$ € < 1,20 €	20,00	25,00	11,11	0,8333	0,40654
Hodnota $\geq 1,20$ € $\leq 2,00$ €	36,00	31,25	44,44	-0,6597	0,50926
Hodnota < 2,00 €	16,00	12,50	22,22	-0,6365	0,52218

Hodnoty $\chi^2 = 1,342$; p-value = 0,719175; $\alpha=0,05$

Zdroj: vlastné spracovanie

Hodnoty v tabuľke znázorňujú, že neexistujú štatisticky významné rozdiely v postojoch k výške vkladu do hry na jednu stávku, ktorá by bola pre hráča atraktívna v závislosti na domicile respondenta. Hypotézu H5 zamietame.

H6: Existujú štatisticky významné rozdiely v postojoch k počtu uzavretých stávok na jedno stávkové obdobie v závislosti na výške stávky atraktívnej pre respondenta?

Tabuľka 5 Štruktúra odpovedí k hypotéze H6

	TOTAL %	Suma < 1,20 € %	Suma $\geq 1,20$ € %	Z-score	Z-score p-value
Uzavretá 1 tip / obdobie	56,00	83,33	30,77	2,6452	0,00804
Uzavreté 2–3 tipy / obdobie	44,00	16,67	69,23	-2,6452	0,00804

Hodnoty $\chi^2 = 6,9972$; p-value = 0,008164; $\alpha=0,05$

Zdroj: vlastné spracovanie

Hypotézu H6 prijímame, pretože z výsledkov vyplýva, že existujú štatisticky významné rozdiely v postojoch k počtu uzavretých stávk na jedno stávkové obdobie v závislosti na výške stávky. Pozitívny aspekt je pre projekt vo vyššom počte uzavretých stávk v prípade vyššej cenovej relácie stávky (očakávaný efekt bol opačný – čím vyššia hodnota stávky, tým menší počet uzavretí stávky v stávkovom období).

H7: Existuje štatistická významnosť v postojoch opýtaných k počtu uzavretých stávk na jedno stávkové obdobie v závislosti na domicile respondenta?

Tabuľka 6 Štruktúra odpovedí k hypotéze H7

	TOTAL %	POVAŽSKÁ BYSTRICA %	POVAŽIE %	Z-score	Z-score p-value
Uzavretá 1 tip / obdobie	56,00	62,50	44,44	0,873	0,3843
Uzavreté 2–3 tipy / obdobie	44,00	37,50	55,56	-0,873	0,3843

Hodnoty $\chi^2 = 0,7621$; p-value = 0,382677; $\alpha=0,05$

Zdroj: vlastné spracovanie

Hypotézu H7 taktiež zamietame, pretože neexistujú štatisticky významné rozdiely v postojoch respondentov k počtu uzavretých stávk v závislosti na domicile hráčov.

H8: Existuje štatistická významnosť v postojoch k účasti na akte žrebovania v závislosti na domicile respondenta?

Tabuľka 7 Štruktúra odpovedí k hypotéze H8

	TOTAL %	POVAŽSKÁ BYSTRICA %	POVAŽIE %	Z-score	Z-score p-value
Žrebovania sa nezúčastním	44,00	43,75	44,45	-0,0336	0,97606
Možno raz sa zúčastním	28,00	25,00	33,33	-0,4454	0,65272
Sporadická účasť	20,00	18,75	22,22	-0,2083	0,83366
Pravidelná účasť	8,00	12,50	0,00	1,1058	0,267

Zdroj: vlastné spracovanie

Za účelom výpočtu χ^2 došlo k zlúčeniu hodnôt pravidelnej účasti a sporadickej účasti z dôvodu nenulového člena – hodnoty $\chi^2 = 0,3111$; p-value = 0,855924; $\alpha=0,05$.

Z tabuľky vyplýva, že hypotézu H8 zamietame, pretože na základe hodnôt Z-score a modifikovaného výpočtu χ^2 , neexistujú štatisticky významné rozdiely v postojoch respondentov k účasti na akte žrebovania v kontexte ich domicilu.

H9: Existujú štatisticky významné rozdiely v účasti na jednotlivých druhoch hazardných hier v kontexte k domicilu respondentov?

V nasledujúcej otázke odpovedalo 43 respondentov, ktorí sa vyjadrili ku každej možnosti. V tabuľke sú zobrazené iba kladné hodnoty, t. j. vyjadrenia respondentov – hráčov jednotlivých hazardných hier.

Tabuľka 8 Štruktúra odpovedí k hypotéze H9

	TOTAL %	POVAŽSKÁ BYSTRICA %	POVAŽIE %	Z-score	Z-score p-value
Žrebové okamžité lotérie	48,84	48,39	50,00	-0,0949	0,92828
Tomboly	27,91	25,81	33,33	-0,4936	0,62414
Lotéria pokladnič. dokladov	9,30	12,90	0,00	1,3066	0,1902
Stolové a kartové hry v kasíne	11,63	16,13	0,00	1,4799	0,13888
Stávkové hry	34,88	35,48	33,33	0,1327	0,89656
Hry na výherných prístrojoch	16,28	19,35	8,33	0,8781	0,37886
Číselné lotérie	60,46	58,06	66,67	-0,5175	0,60306

Zdroj: vlastné spracovanie

Za účelom výpočtu χ^2 došlo k zlúčeniu hodnôt lotérie pokladničných dokladov a tombol, zároveň stolových a kartových hier v kasíne a stávkových hier z dôvodu nenulového člena – hodnoty $\chi^2 = 1,2263$; p-value = 0,867072; $\alpha=0,05$.

Hypotézu H9 zamietame, pretože neexistujú štatisticky významné rozdiely v účasti na jednotlivých typoch hazardných hier v kontexte domicilu respondentov.

11.2.3 Diskusia

Z výskumu vyplýva, že viac ako 33% respondentov sa zúčastňuje niektorých druhov hazardných hier. Z hľadiska číselných lotérií 20,15% všetkých respondentov uzatvára stávky v rôznych lotériách, najčastejšie v číselnej lotérii Loto, v druhom rade v hre Eurojackpot. Pri vyjadrení na hráčov hazardných hier je účasť na číselných lotériách 60,64%. Hlavným cieľom výpočtov bolo zistiť štatisticky významné rozdiely v odpovediach v kontexte geografického územia, pre účely výpočtu predpokladaných tržieb na terminály.

Pre budúce výpočty v práci je zrejmé, že neexistujú významné rozdiely medzi jednotlivými regiónmi na frekvenciu účasti na číselných lotériách, k výške finančných prostriedkov vložených do hazardu za týždeň, k výške vkladu atraktívnej pre hráča, v počte potenciálnych uzavretí stávk z hľadiska domicilu respondenta, v postojoch k účasti na žrebovaní a v účasti na jednotlivých druhoch hazardných hier.

V prípade postojoch respondentov k uzatvoreniu stávky v hre PB Bingo z hľadiska domicilu, najmä z nízkej informovanosti, a v prípade počtu potenciálnych uzavretých stávk na jedno stávkové obdobie z hľadiska výšky stávky, existujú štatisticky významné rozdiely.

V prípade počtu uzavretých stávk je zreteľný pozitívny vplyv vyššej ceny stávky na vyšší počet uzavretých stávk v stávkovom období – opytovaní nemali zreteľ o tom, že výška výhry je determinovaná hernou istinou, tzn. čím väčší počet stávk za vyššiu cenu, tým väčšia hodnota výhier.

Z hľadiska konečnej ceny stávky 56% hráčov číselných lotérií považuje za atraktívnu sumu nad 1,20 Eur. Ak sa zoberie v úvahu, že PB Bingo je hra s tzv. „troj-stávkou“ – čiže hráč akoby sa zúčastňuje 3 číselných lotérií, vrátane doplnkovej hry Jackpot, kalkulovaná cena 2,- Eur za jednu stávku je primeraná. V prípade prepočtu na tri samostatné hry je výsledná cena stávky každej z nich 0,67 Eur, čo je v konečnom dôsledku výhodnejšie ako v prípade vybraných štátnych lotérií.

Pri výpočte potenciálnych hráčov číselných lotérií budeme vychádzať z údaju 20,15% obyvateľstva konkrétnej obce a výsledná hodnota uzavretých stávk, resp. tržieb bude ďalej determinovaná na základe prepočtov orientačného počtu uzavretých stávk na základe údajov z národnej lotéριοvej spoločnosti TIPOS, vid' kapitola 12, a prepočítaná na základe potenciálneho počtu hráčov – 19,38% obyvateľstva obce (25 respondentov).

12 ANALÝZA TRHU

Nasledujúca kapitola sa zaoberá skúmaním priamej a nepriamej konkurencie v segmente hazardných hier, využitím analýzy SLEPT bol vykonaný prieskum makro okolia, pomocou SWOT analýzy sú definované strategické aspekty a konečnou analýzou trhu s vyčíslením konkrétnych výsledkov.

12.1 Analýza konkurencie

Konkurenciu Považskobystrického binga autor rozdelil na priamu, ktorú tvorí národná lotériová spoločnosť a nepriamu, do ktorej patria iné hry či aktivity vyžadujúce peňažný vklad pri účasti, ktorých sa zúčastňujú obyvatelia vybraného územia.

12.1.1 TIPOS a. s. – národná lotériová spoločnosť

Oblasť číselných lotérií na Slovensku zabezpečuje národná lotériová spoločnosť TIPOS a. s., v majetku Slovenskej republiky, ktorá prevádzkuje 6 číselných lotérií, vrátane doplnkových hier, vo vlastnej réžii, a 3 číselné lotérie, vrátane doplnkových hier, v spolupráci so zahraničnými partnermi. Hráči môžu zadať stávkou do hier prostredníctvom terminálu v zberni (terminál online) alebo prostredníctvom internetu.

V okrese Považská Bystrica má TIPOS, vrátane terminálov umiestnených na vybraných poštách, 25 terminálov, v okrese Bytča 17, v okrese Púchov 26 a v okrese Ilava 34 (TIPOS, © 2020). Spolu v nami vybranom území 102 terminálov, čo tvorí podľa výročnej správy za rok 2018 3,59% celkového objemu terminálov v stave k 31. 12. 2018 (2 837 ks). Priemerná týždenná tržba na terminál bola vo výške 1 784,12 Eur.

Nasledujúce tabuľky znázorňujú prepočet podielu tržieb jednotlivých lotérií na terminály podľa údajov z výročnej správy TIPOS z roku 2017 (výročná správa za rok 2018 neobsahuje rozdelenie tržieb pre jednotlivé číselné lotérie). *Najbežnejší a najviac využívaný spôsob uzatvorenia stávky pri číselných lotériách, a teda logicky aj najvyšší podiel na celkových výnosoch má objem stávok uzatvorených v kamenných zberniach (TIPOS, 2018).* Na základe tvrdenia počítame so 75% celkových tržieb číselných lotérií bolo vygenerovaných terminálmi zberní online a s počtom 2 683 aktívnych terminálov počas roka 2017.

Tabuľka 9 Číselné lotérie NLS TIPOS a prepočet tržieb a žrebov pre zberne online

	Tržba celkom	Tržba zberne 75%	Cena 1 žrebu	žrebovanie / T	Počet žrebov
LOTO	56 292 488 €	42 219 366 €	0,80 €	2	52 774 208
Eurojackpot	28 935 374 €	21 701 531 €	2,00 €	1	10 850 765
Eurojackpot Joker	4 305 057 €	3 228 793 €	1,00 €	1	3 228 793

	Tržba celkom	Tržba zberne 75%	Cena 1 žrebu	žrebovanie / T	Počet žrebov
KENO 10	20 570 195 €	15 427 646 €	0,80 €	7	19 284 558
klub KENO	24 957 898 €	18 718 424 €	1,00 €	2520	18 718 424
Euromilióny	15 224 822 €	11 418 617 €	1,20 €	2	9 515 514
Euromilióny Joker	1 287 685 €	965 764 €	0,50 €	2	1 931 528
JOKER	6 130 325 €	4 597 744 €	0,40 €	2	11 494 359
LOTO 5 z 35	7 250 844 €	5 438 133 €	0,40 €	2	13 595 333
KENO Joker	1 092 494 €	819 371 €	0,30 €	7	2 731 235
TOTAL	166 047 182 €	124 535 387 €	x	x	144 124 715

Zdroj: vlastné spracovanie na základe Výročnej správy TIPOS 2017 (TIPOS, 2018). Vysvetlivky: T = týždeň

Tabuľka 10 Číselné lotérie NLS TIPOS a prepočet tržieb a žrebov pre zberne online

	Žreby / T	Žreby / TRL / T	Žreby / TRL / SO	Tržba / TRL / T	Tržba / TRL / SO
LOTO	1 014 889	378	189	303 €	151 €
Eurojackpot	208 669	78	78	156 €	156 €
Eurojackpot Joker	62 092	23	23	23 €	23 €
KENO 10	370 857	138	20	111 €	16 €
klub KENO	359 970	134	n/a	134 €	n/a
Euromilióny	182 991	68	34	82 €	41 €
Euromilióny Joker	37 145	14	7	7 €	3 €
JOKER	221 045	82	41	33 €	16 €
LOTO 5 z 35	261 449	97	49	39 €	19 €
KENO Joker	52 524	20	3	6 €	1 €
TOTAL	2 771 629	1 033	444	758 €	427 €

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: T = týždeň, TRL = terminál zberne online, SO = stávkové obdobie, n/a = neuvedené (z dôvodu nízkeho čísla – klub KENO sa elektronicky žrebuje každú minútu)

Z tabuliek vyplýva, že priemerná týždenná tržba z číselných lotérií na jeden terminál zberne online je 758 Eur, v prípade prepočtu na 1 stávkové obdobie 427 Eur. V roku 2018 boli výnosy z číselných lotérií vo výške 183 584 757 Eur. V tomto roku pribudla hra eKlub KENO. V porovnaní s nami prepočítavaným rokom došlo k nárastu tržieb o 10,56%. Na základe stanoviska vo výročnej správe: *Tradičná hra LOTO sa zastabilizovala po výkyvoch v predchádzajúcich rokoch* (TIPOS, 2019), usudzujeme, že postavenie hry Loto, ktorá podľa našich prepočtov patrí medzi najčastejšie stávkované (podiel 36,6% z celkových žrebov na terminál), sa nezmenilo, rovnako aj pri ostatných číselných hrách predpokladáme minimálne percentuálne zmeny.

V prípade lotérií KENO 10 a klub KENO sa cena žrebu odvíja od výberu tipujúceho. Minimálny vklad pre hru KENO 10 je 0,30 Eur a maximálny 6 Eur na jedno hracie pole. V prípade hry klub KENO je minimálny vklad 0,40 Eur a maximálny 2,40 Eur. Pre účely výpočtov boli volené sadzby vid' tabuľka 9.

Tabuľka 11 Priemerná tržba NLS TIPOS rozdelená na terminály v skúmaných okresoch

Okres	Počet TRL	Žreby TL/TRL/SO	Tržba TL/TRL/SO	Žreby TL / TRL / T	Tržba TL/TRL / T
Bytča	17	7 540	7 259 €	17 562	12 894 €
Považská Bystrica	25	11 088	10 675 €	25 826	18 961 €

Okres	Počet TRL	Žreby TL/TRL/SO	Tržba TL/TRL/SO	Žreby TL /TRL/ T	Tržba TL/TRL/ T
Púchov	26	11 532	11 102 €	26 859	19 720 €
Ilava	34	15 080	14 517 €	35 123	25 788 €
TOTAL	102	45 241	43 552 €	105 369	77 363 €

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe TIPOS (© 2020). Vysvetlivky: TRL = terminál, TL = total (celkom), T = týždeň, SO = stávkové obdobie

V tabuľke 11 je uvedená orientačná týždenná tržba za všetky zberne v nami skúmaných okresoch pre číselné lotérie. Mesačná tržba pre skúmané územie je vo výške 309 452 Eur.

12.1.2 Nepriama konkurencia

Považskobystrické bingo má vo svojej podstate jedinú priamu konkurenciu v číselných lotériách a to národnú lotériovú spoločnosť. Do nepriamej konkurencie môžeme zaradiť subjekty hazardných hier, ktorých sa hráči zúčastňujú. Sú to najmä žrebové okamžité lotérie, či už národnej loterievej spoločnosti alebo iných subjektov, stávkové hry v stávkových kanceláriách alebo na výherných prístrojoch.

Do tejto kategórie konkurencie môžeme zaradiť aj iné „hazardné hry“, ktorými sú napr. účasti na hrách komerčných televízií, ktoré spočívajú v registrácii napr. prostredníctvom spoplatnených SMS. Hráč – divák potom čaká na moment, kedy ho napr. v rannom vysielaní oslovia prostredníctvom telefónu a vyhráva vtedy, keď správne zodpovie „výherné heslo“, ktoré sa určuje vždy na každý deň a núti tak „tipujúceho“ sledovať dané vysielanie. Tento druh hazardu je postavený na získanie finančných prostriedkov od hráčov z celého Slovenska a samotná výhra sa kumuluje napr. od začiatku týždňa, kedy je najnižšia, zvyčajne 500 Eur a na konci týždňa môže v mimoriadnych premiách dosahovať tisíce, niekedy až 10 000 Eur. Z hľadiska výhernej istiny voči hernej istine však ide o sumy v desatinách, maximálne jednotkách percent.

Ilustratívny príklad: na Slovensku je, podľa údajov z roku 2018, 4 592 379 osôb nad 18 rokov (Európska komisia, © 2019). Keby sa len 3% z týchto osôb zapojilo do tejto hry a poslalo iba jednu SMS v hodnote 1,60 Eur bez DPH (a to ich môžu poslať neobmedzené množstvo a zvýšiť tým šancu na výhru – „podajú viac stávk“), herná istina je vo výške 220 435 Eur. V prípade premie – výhernej istiny vo výške 5 000 Eur je pomer výhry k hernej istine 2,27%!

Zákon č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách túto hru môže definovať ako hazardnú hru podľa §4 ods. 1, alebo podľa odseku 5 a 6 tento typ súťaže za hazard nepovažuje – napr. ako propagačná súťaž za účelom podpory a zvýšenia sledovanosti daného televízneho programu.

Podľa centrálného registra prevádzkovateľov hazardných hier (Úrad pre reguláciu hazardných hier, © 2020), sa nejedná o hazardnú hru, pretože dotknutá televízia v ňom nie je uvedená, je prevádzkovateľ oslobodený od mnohých zákonných povinností a odvodov. Autor práce sa domnieva, že závislosť môže vzniknúť aj z účasti na tomto projekte, nakoľko sa očakáva možná výhra na základe peňažného vkladu – zapojenia sa a žrebovania „výherného“ telefónneho čísla náhodným výberom, ktorý však neodvádza Úradu pre reguláciu hazardných hier odvod v určitej výške hernej istiny, ktorého časť je určená na liečbu závislosti na hazardných hrách. Týmto sú prevádzkovatelia hazardných hier poškodení v zmysle legislatívnych opatrení a odvodovej povinnosti, ktorá, na úkor podnikateľov v hazardne, hradí liečbu závislostí vzniknutých treťou stranou, ktorá má z výnosov (po odčítaní daňovej povinnosti a poplatkov spojených so zaistením služieb spojených so zberom SMS iným subjektom) značný prospech. Nehovoriac o kontrole a odbornom posúdení „žrebovacieho zariadenia“ telefónnych čísel skúšobným orgánom na ich spôsobilosť na legitímne žrebovanie.

Tento druh súťaže radíme do nepriamej konkurencie z dôvodu účasti obyvateľov na nej, miestami vo vyššej miere. Úlohou marketingu Považskobystrického binga bude ukázať týmto účastníkom, z vybraného geografického územia, obrovský nepomer medzi vkladmi a výhrami a prilákať ich na účasť v bingu.

12.2 SLEPT analýza

Spoločenské a demografické faktory

V jednotlivých skúmaných okresoch sú demografické údaje zobrazené v tabuľke. Osoby v produktívnom (15 – 65) a poproduktívnom veku (65+) sú v percentuálnom vyjadrení pre okresy uvedené v súčte. Na výpočet osôb vo vekovom rozmedzí 18+, teda potenciálnych legálnych hráčov hazardných hier, je použitý pomer z roku 2018 (celkový počet obyvateľov 5 445 089 na počet obyvateľov 18+ 4 592 379) v hodnote 84,34% a matematicky prepočítaný s ohľadom na ďalšie faktory (iné skupiny obyvateľstva). Výsledky sú uvedené v tabuľke. Hodnoty sú relatívne stabilné a očakáva sa mierny nárast obyvateľov 18+, nakoľko je neustále znižujúci sa trend pôrodnosti – nastáva populačné starnutie. Hodnoty počtu obyvateľov sú uvedené podľa hodnôt pre celý rok 2019.

Tabuľka 12 Demografické rozloženie obyvateľstva vybraných okresov

Okres	Počet obyvateľov	Vek 15 - 64	Vek 65+	Vek 15+	Obyvatelia 15+	Obyvatelia 18+
Bytča	30 965	68,83%	14,95%	83,78%	25 942	24 681
Pov. Bystrica	62 351	69,55%	16,05%	85,60%	53 372	50 022

Okres	Počet obyvateľov	Vek 15 - 64	Vek 65+	Vek 15+	Obyvatelia 15+	Obyvatelia 18+
Púchov	44 284	68,92%	16,67%	85,59%	37 903	35 526
Ilava	59 057	68,45%	17,48%	85,93%	50 748	47 435
TOTAL	196 657	x	x	x	167 965	157 663

Zdroj: vlastné spracovanie na základe vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020).

Z hľadiska spoločenskej klímy – v niektorých mestách a obciach Slovenska sa v poslednej dobe konajú petície za zrušenie hazardu. Aktivisti zo združenia „Zastavme hazard“ sa mediálne prezentujú najmä aktivitami v Bratislave a Nitre. Na základe prezentovaných informácií na ich webovej stránke petície za zrušenie hazardu v mestách a obciach boli úspešne vyzbierané v 7 mestách na Slovensku a ponúkajú nespokojným občanom rozbehnutie petície v ich obci (Zastavme hazard, © 2020).

Pre mestá a obce sú prevádzky poskytujúce hazardné hry rôznych kategórií výhodné z hľadiska príjmov do rozpočtu samosprávy. Na základe skutočnosti, že 26. 4. 2019 došlo v Považskej Bystrici k otvoreniu novej veľkej herne, nepredpokladáme, že mesto Považská Bystrica zaujme negatívne stanovisko k prevádzke hry PB Bingo s aktivitami CSR v meste, resp. mestách a obciach, kde budú umiestnené zberne online. Nálada v meste Považská Bystrica nenasvedčuje k možným zmenám k hazardným hrám a ich prevádzkovateľom v danom území.

Zrušenie hazardu v mestách spôsobí výpadok príjmov do samosprávneho rozpočtu a stratu pracovných miest pre obyvateľov mesta. Tieto príjmy, v prípade mesta Nitra, ktoré zrušilo hazard všeobecno-záväzným nariadením zo dňa 14. 6. 2019, predstavujú podľa TASR takmer 600 tisíc Eur (TASR, © 2019). Príjmy z hazardu tvoria značnú položku samosprávneho rozpočtu, preto mestá a obce budú hľadať možnú náhradu za tieto príjmy, čo sa v negatívnom dôsledku môže premietnuť vo zvýšení daní pre podnikateľov a obyvateľov mesta a rôznych iných komunálnych poplatkov.

Legislatívne faktory

Výrazná zmena v legislatíve nastala v roku 2019, kedy 1. 3. 2019 vstúpil do účinnosti nový zákon číslo 30/2019 Z. z. o hazardných hrách, ktorý plne nahradil zákon číslo 171/2005 Z. z. o hazardných hrách v znení neskorších predpisov. Predpokladáme, že na základe opatrení k hazardným hrám, ktoré nastali v roku 2019, kedy sa aj dozor presunul z Ministerstva financií, Finančnej správy a ďalších subjektov na Úrad pre reguláciu hazardných hier – novo vzniknutú inštitúciu, v najbližšej dobe nenastanú výrazné zmeny pre prevádzkovateľov a hazardné hry samotné. Do istej miery môže dôjsť na základe zmeny Vlády Slovenskej republiky k liberalizácii odvetvia, čo umožní rýchlejší vstup nových hráčov do odvetvia.

Súčasná situácia s celosvetovou pandémiou vírusu COVID-19 sa nepriaznivo odráža v národohospodárskej politike štátov. Z nasledujúcej príčiny môže dôjsť k zvýšeniu odvodovej povinnosti za hazardné hry, prípadne môže byť určený mimoriadny odvod pre prevádzkovateľov hazardných hier (napr. TIPOS odvádza každoročne 2 milióny Eur ako mimoriadny protipovodňový odvod).

Makroekonomické faktory

K 31. decembru 2019 bol deficit štátneho rozpočtu vo výške 2,041 mld. Eur (www.rozpocet.sk, © 2020). V nasledujúcom období odhadujeme na základe nepriaznivých faktorov zväčšovanie deficitu, ktorý sa dotkne takmer každého štátu vplyvom nečakaných výdavkov súvisiacich s pandémiou COVID-19.

Z hľadiska vývoja HDP v roku 2018 predstavovala hodnota HDP 89 721 mil. Eur s indexom 106,16, rok 2017 84 517 mil. Eur (index 104,3) (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020). Rast HDP Slovenskej republiky mal stúpajúcu tendenciu. Podľa Tatra banky je očakávaná prognóza vývoja HDP pre rok 2020 -6,0% a pre rok 2021 +5,0%. Pokles je o niečo hlbší ako v roku 2009 avšak po odznení choroby by ekonomika mala byť schopná rýchlejšej regenerácie na pôvodné hodnoty „pred-COVID-19 úrovne“ (© 2020).

Politické faktory

V parlamentných voľbách konaných 29. 2. 2020 obyvatelia republiky vyjadrili svoju vôľu zmeniť dlhoročnú vládnu stranu sociálnej demokracie za stredo-pravicového víťaza volieb, ktorý zostavil vládu s liberálnymi a sociálno-konzervatívnymi partnermi. Očakáva sa aj liberalizácia podnikateľského prostredia – tým môže nastať otvorenie trhu hazardných hier pre ďalších „hráčov“ na trhu, napr. znížením náročnosti podmienok prevádzky určitých hazardných hier či znížením vybraných sadzieb.

Technologické faktory

V súčasnej dobe sa stávkové spoločnosti pustili do biznisu s online kasínami. Dôvodom je nám známy Zákon č. 30/2019 Z. z., ktorý práve „priniesol“ so sebou online kasína. Korporácie z celej Európskej únie sa budú môcť uchádzať o licencie na hazardné hry na internete. Ide najmä o rozšírenie kasínových hier do online priestoru. Pre číselné lotérie sa technologické faktory odrážajú najmä v systémoch zberných online (terminálov) a hry, na ktorých je možnosť účasti prostredníctvom internetu, zaznamenávajú postupné zvyšovanie podielu na trhu a vznik mobilných aplikácií pre mobilné zariadenia. Svoje miesto si začína budovať aj platba novými platidlami – virtuálnymi menami.

12.3 SWOT analýza Považskobystrického binga

Silné stránky

Medzi silné stránky lotérie môžeme zaradiť najmä dôraz na budúce aktivity spoločenskej zodpovednosti firiem v regióne a aspekt vytvorenia a poskytnutia pracovných miest. Do tejto kategórie uvádzame aj investície, realizované z prostriedkov získaných od „domácich“ hráčov a mesačné príspevky do rozpočtu samosprávy z realizácie hazardných hier. Za silnú stránku môže byť považovaná aj otvorenosť žrebovania širokej verejnosti formou verejného žrebovania a transparentnosti vďaka prítomnosti nielen povinného zástupcu Úradu pre reguláciu hazardných hier, ktorý bude svojimi výrokmi vstupovať do aktu žrebovania, ale aj predstaviteľa Finančnej správy SR, ktorého úlohou nad rámec zákona (podľa nového Zákona č. 30/2019 prechádza povinnosť dozoru na Úrad pre reguláciu hazardných hier z Ministerstva financií, Finančnej správy a iných subjektov) bude potvrdiť správnosť z účtovného hľadiska a daňovej povinnosti (za účelom vytvárania image transparentného podnikania). Neprehliadnuteľným hľadiskom silných stránok je kategorizácia výhier a žrebovanie do momentu minimálne jedného víťazného plného tiketu.

Slabé stránky

Najväčšou slabou stránkou je nízka herná a tým pádom aj výherná istina, ktorá nie je porovnateľná so štátnou lotériou. Z hľadiska prijímania stávk nemožnosť uzatvoriť stávk cez internet, kvôli technickej, finančnej a legislatívnej náročnosti systému. V prípade nerozšírenia do okresov Bytča, Ilava a Púchov nízke tržby.

Príležitosti

Z dlhodobého hľadiska zavedenie podania stávky prostredníctvom internetu, doplniť herný plán o doplnkové hry alebo prémiové hry (napr. hra o luxusný automobil, dovolenku a pod.), ktoré rozšíria sortiment ponúkaných číselných lotérií a prilákajú ďalších hráčov. Tieto opatrenia sú očakávané zo strany hráčov a treba s nimi počítať, nakoľko je pravdepodobnosť odchodu určitého počtu hráčov od spoločnosti, najmä z dôvodu nezaujímavých a rovnakých aktivít. S tým súvisí diverzifikácia portfólia hazardných hier aj na žrebové okamžité lotérie – v závislosti na zvýšení základného imania na zákonom stanovenú minimálnu hranicu 335 000 Eur. Rozšírenie terminálov zberne online aj do vybraných prevádzok Slovenskej pošty – rokovanie s vedením štátneho podniku.

Jednou z príležitostí z dlhodobého hľadiska je prípadná spolupráca s vybranou nadáciou, resp. záujmovým združením nadácií na spoločnom prevádzkovaní charitatívnej lotérie typu loto alebo keno (číselnej lotérie s prvkami štátnej lotérie) podľa ustanovenia a podmienok Zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách. V tomto prípade by prevádzkovateľom charitatívnej lotérie bola vybraná nadácia alebo záujmové združenie nadácií a spoločnosť prevádzkujúca hru PB Bingo by vykonávala, na základe zmluvy, žrebovanie v štúdiu, vrátane jeho vysielania, zber stávok prostredníctvom terminálov online vo vybranom regióne pôsobnosti nadácií, prípadne zaistenie celého projektu charitatívnej lotérie „na kľúč“ pre objednávateľa – nadáciu alebo združenie nadácií.

V prípade rozšírenia geografickej pôsobnosti lotérie sa naskytá príležitosť na časť okresu Žilina v blízkosti okresu Považská Bystrica – obce a mestá rajeckej doliny a vybrané obce a mestá okresu Trenčín (okolie Nemšovej, Trenčianskych Teplíc a Trenčína).

Hrozby

Medzi najväčšiu hrozbu patrí nedostatočný počet tržieb – uzatvorených stávok. S tým súvisí nedostatočný počet terminálov zberne online, spôsobený nezaujmom zo strany podnikateľov – prevádzkarov zariadení, v ktorých by mali byť plánované umiestnenia. Medzi hrozby autor radí aj po sebe niekoľko padnutí výhry kategórie Jackpot, ktorá je z časti dotovaná (pre minimálnu výšku), pre vzбудenie záujmu hráčov na účasť, z prostriedkov prevádzkovateľa.

Samostatnou kapitolou hrozieb je zhoršenie nálad verejnosti voči prevádzkovateľom hazardných hier a rozbehnutie petičných akcií a zmeny legislatívy alebo prijatie všeobecno-záväzného nariadenia o zákaze hazardných hier na území Považskej Bystrice. Hrozbou je aj úprava výšky odvodov do štátneho rozpočtu a rozpočtu obce.

Tabuľka 13 SWOT analýza Považskobystrického binga v grafickom vyhotovení

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - 3 výherné kategórie - vždy minimálne 1 víťazný tiket - prezentácia CSR aktivít - verejné žrebovanie - účasť orgánov nad rámec zákona 	<ul style="list-style-type: none"> - nízka herná a výherná istina - nízke tržby - uzavretie stávky iba v zberni - geografická pôsobnosť
PRÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - uzavretie stávky cez internet* - doplnkové a prémiové hry* - diverzifikácia na žrebové lotérie - rozšírenie terminálov na pošty - rozšírenie geografickej pôsobnosti - charitatívna lotéria typu loto / keno 	<ul style="list-style-type: none"> - nízky počet stávok - nedostatočný počet zberní - Jackpot viackrát po sebe - petície proti hazardu - zvýšenie odvodov - legislatívne obmedzenia

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Kamran, Fazal, Mudassar (2019) * z hľadiska žiadosti hráčov

12.4 Analýza trhu

V nasledujúcej podkapitole názorne uvedieme rozloženie terminálov národnej lotérie spoločnosti TIPOS a návrh na umiestnenie terminálov zberní online Považskobystrického binga. V tabuľkách uvádzame priemernú tržbu na terminály prepočítanú na jedno stávkové obdobie podľa tabuľky 10. V prílohe sa nachádzajú mapy so znázornenými obcami, v ktorých sa nachádzajú terminály online a počty terminálov.

Tabuľka 14 Terminály NLS TIPOS v obciach v okrese Považská Bystrica

Obec	Počet obyvateľov	Počet terminálov	TRL na pošte	Ø tržba TL / SO
Považská Bystrica	39 419	12	4	6 832 €
Brvnište	1 210	1	0	427 €
Horná Mariková	576	1	0	427 €
Domaniža	1 620	0	1	427 €
Papradno	2 458	1	0	427 €
Prečín	1 507	0	1	427 €
Pružina	2 060	1	0	427 €
Sverepec	1 355	1	0	427 €
Udiča	2 241	1	1	854 €
TOTAL	52 446	18	7	10 675 €

Zdroj: vlastné spracovanie na základe TIPOS (© 2020) a vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020). Vysvetlivky: TRL = terminál, TL = total (celkom), SO = stávkové obdobie

Tabuľka 15 Terminály NLS TIPOS v obciach v okrese Ilava

Obec	Počet obyvateľov	Počet terminálov	TRL na pošte	Ø tržba TL / SO
Dubnica n. Váhom	23 656	12	5	7 259 €
Košeca	2 724	1	1	854 €
Nová Dubnica	11 078	5	1	2 562 €
Bolešov	1 554	1	0	427 €
Ilava	5 452	3	1	1 708 €
Ladce	2 599	2	1	1 281 €
Horná Poruba	1 073	1	0	427 €
Mikušovce	1 018	0	1	427 €
Pruské	2 308	1	1	854 €
Slavnica	800	0	1	427 €
TOTAL	52 262	26	12	16 225 €

Zdroj: vlastné spracovanie na základe TIPOS (© 2020) a vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020). Vysvetlivky: TRL = terminál, TL = total (celkom), SO = stávkové obdobie

Tabuľka 16 Terminály NLS TIPOS v obciach v okrese Púchov

Obec	Počet obyvateľov	Počet terminálov	TRL na pošte	Ø tržba TL / SO
Beluša	5 960	3	1	1 708 €
Dolná Breznica	990	1	0	427 €
Púchov	17 642	12	1	5 551 €
Lúky	926	1	0	427 €
Lednické Rovne	4 009	1	1	854 €
Lysá pod Makytou	2 084	1	1	854 €
Dohňany	1 842	0	1	427 €
Nimnica	707	0	1	427 €
Zubák	832	0	1	427 €

Obec	Počet obyvateľov	Počet terminálov	TRL na pošte	Ø tržba TL / SO
TOTAL	34 992	19	7	11 102 €

Zdroj: vlastné spracovanie na základe TIPOS (© 2020) a vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020). Vysvetlivky: TRL = terminál, TL = total (celkom), SO = stávkové obdobie

Tabuľka 17 Terminály NLS TIPOS v obciach v okrese Bytča

Obec	Počet obyvateľov	Počet terminálov	TRL na pošte	Ø tržba TL / SO
Bytča	11 352	6	1	2 989 €
Veľké Rovné	3 745	2	0	854 €
Kotešová	2 055	1	1	854 €
Kolárovice	1 803	0	1	427 €
Petrovice	1 594	0	1	427 €
Predmier	1 362	0	1	427 €
Súľov-Hradná	965	0	1	427 €
Štiavnik	4 031	1	1	854 €
TOTAL	26 907	10	7	7 259 €

Zdroj: vlastné spracovanie na základe TIPOS (© 2020) a vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020). Vysvetlivky: TRL = terminál, TL = total (celkom), SO = stávkové obdobie

Z uvedených údajov v tabuľkách z jednotlivých okresoch vyplýva, že pokrytie terminálmi online je iba v prípade okresov Považská Bystrica z 84,1%, Púchov 79%, Ilava 88,5% a Bytča 86,9%. Pre Považskobystrické bingo je dôležité umiestnenie terminálu takmer v každej obci v okrese, pretože je závislé na čo najväčšom objeme tržieb a malo by byť dostupné každému jednému hráčovi, ktorý má potrebu stávku uzavrieť. Orientačný prepočet obyvateľov kategórie nad 18 rokov bol vytvorený koeficientom 84,34% vid' tabuľka 13. Stav obyvateľstva je v tomto prípade vyjadrený hodnotou k dátumu 31. 12. 2019.

Na základe dát z dotazníku došlo k výpočtu ďalších údajov. Potenciálny počet hráčov PB Bingu bol vypočítaný koeficientom 19,38% z počtu obyvateľov nad 18 rokov (počet potenciálnych hráčov – 25 zo 129) a následne upravený na hodnotu 84% vypočítanej hodnoty (84% hráčov uzavrie stávku v PB Bingo v zberni prostredníctvom terminálu).

Z hodnoty potenciálnych hráčov boli vypočítané počty hráčov na základe atraktívnej výšky vkladu na jednu stávku. Došlo k vytvoreniu segmentácie hráčov na kategórie A až F, uvedené v tabuľkách. Oproti percentuálnym hodnotám z výskumu boli pre výpočet hráčov v jednotlivých segmentoch percentuálne hodnoty znížené z dôvodu rozdielu vo výške stávky pre PB Bingo vo výške 2,- Eur a výškou stávky, atraktívnou pre vybraný podiel respondentov z dotazníkového výskumu. Odhadujeme, že napriek cene stávky sa do hry zapoja aj hráči, pre ktorých bola atraktívna nižšia, resp. nízka hodnota stávky. Jedine pri segmente A nedošlo k zmene podielu oproti údajom z výskumu.

- A – hodnota > 2,00 € 16% hráčov z počtu potenciálnych hráčov
- B – hodnota $\geq 1,20 \text{ €} \leq 2,00 \text{ €}$ 30% hráčov z počtu potenciálnych hráčov

- C – hodnota $\geq 0,80 \text{ €} < 1,20 \text{ €}$ 10% hráčov z počtu potenciálnych hráčov
- D – hodnota $\geq 0,50 \text{ €} < 0,80 \text{ €}$ 6,4% hráčov z počtu potenciálnych hráčov
- E – hodnota $\geq 0,30 \text{ €} < 0,50 \text{ €}$ 1% hráčov z počtu potenciálnych hráčov
- F – hodnota $< 0,30 \text{ €}$ 1% hráčov z počtu potenciálnych hráčov

Tabuľka 18 Plán umiestnenia terminálov online PB Bingo v okrese Bytča

Obec	Obyvatelia	18+	P-HR	A	B	C	D	E	F	TL	TRL
Bytča	11 352	9 574	1 559	249	468	156	100	16	16	1 004	8
Hvozdnica	1 198	1 010	164	26	49	16	11	2	2	106	1
Jablonové	909	766	125	20	37	12	8	1	1	80	1
Kolárovice	1 803	1 521	248	40	74	25	16	2	2	159	1
Kotešová	2 055	1 733	282	45	85	28	18	3	3	182	2
Maršová-Rašov	969	817	133	21	40	13	9	1	1	86	1
Petrovice	1 594	1 344	219	35	66	22	14	2	2	141	1
Predmier	1 362	1 148	187	30	56	19	12	2	2	120	1
Súl'ov-Hradná	965	814	133	21	40	13	8	1	1	85	1
Štiavnik	4 031	3 400	553	89	166	55	35	6	6	356	3
Veľké Rovné	3 745	3 159	514	82	154	51	33	5	5	331	3
Hlboké nad Váhom	936	789	128	21	39	13	8	1	1	83	1
TOTAL	30 917	26 075	4 245	679	1273	424	272	42	42	2 734	24

Zdroj: vlastné spracovanie na základe vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020).
 Vysvetlivky: TRL = terminál online pre hru PB Bingo, 18+ = obyvatelia nad 18 rokov, P-HR = potenciálny hráči, TL = počet hráčov PB Bingo v jednotlivých obciach.

Tabuľka 19 Plán umiestnenia terminálov online PB Bingo v okrese Ilava

Obec	Obyvatelia	18+	P-HR	A	B	C	D	E	F	TL	TRL
Bolešov	1 554	1 311	213	34	64	21	14	2	2	137	1
Červený Kameň	682	575	94	15	28	9	6	1	1	60	1
Dubnica nad Váhom	23 656	19 951	3 248	520	974	325	208	32	32	2 092	15
Dulov	921	777	126	20	38	13	8	1	1	81	1
Horná Poruba	1 073	905	147	24	44	15	9	1	1	95	1
Ilava	5 452	4 598	749	120	225	75	48	7	7	482	5
Košeca	2 724	2 297	374	60	112	37	24	4	4	241	2
Ladce	2 599	2 192	357	57	107	36	23	4	4	230	2
Košecké Podhradie	1 061	894	146	23	44	15	9	1	1	94	1
Mikušovce	1 018	858	140	22	42	14	9	1	1	90	1
Nová Dubnica	11 078	9 343	1 521	243	456	152	97	15	15	980	8
Pruské	2 308	1 946	317	51	95	32	20	3	3	204	1
Tuchyňa	788	665	108	17	32	11	7	1	1	70	1
Zliechov	594	501	82	13	24	8	5	1	1	53	1
Borčice	643	542	88	14	26	9	6	1	1	57	1
Kameničany	554	467	76	12	23	8	5	1	1	49	1
Sedmerovec	421	355	58	9	17	6	4	1	1	37	1
Slavnica	800	675	110	18	33	11	7	1	1	71	1
Krivoklát	248	209	34	5	10	3	2	0	0	22	1
Vršatské Podhradie	221	186	30	5	9	3	2	0	0	19	1
Bohunice	797	672	109	18	33	11	7	1	1	70	1
TOTAL	59 188	49 919	8 126	1300	2438	813	520	81	81	5 233	48

Zdroj: : vlastné spracovanie na základe vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020).
 Vysvetlivky: TRL = terminál online pre hru PB Bingo, 18+ = obyvatelia nad 18 rokov, P-HR = potenciálny hráči, TL = počet hráčov PB Bingo v jednotlivých obciach.

Tabuľka 20 Plán umiestnenia terminálov online PB Bingo v okrese Považská Bystrica

Obec	Obyvatelia	18+	P-HR	A	B	C	D	E	F	TL	TRL
Považská Bystrica	39 420	33 246	5 412	866	1 624	541	346	54	54	3 485	20
Brvnište	1 210	1 021	166	27	50	17	11	2	2	107	1
Dolná Mariková	1 425	1 201	196	31	59	20	13	2	2	126	2
Domaniža	1 620	1 366	222	36	67	22	14	2	2	143	1
Horná Mariková	576	486	79	13	24	8	5	1	1	51	2
Jasenica	1 139	961	156	25	47	16	10	2	2	101	1
Papradno	2 458	2 073	337	54	101	34	22	3	3	217	2
Plevník-Drienové	1 646	1 388	226	36	68	23	14	2	2	146	1
Prečín	1 507	1 271	207	33	62	21	13	2	2	133	1
Pružina	2 060	1 737	283	45	85	28	18	3	3	182	1
Stupné	687	579	94	15	28	9	6	1	1	61	1
Udiča	2 241	1 890	308	49	92	31	20	3	3	198	2
Vrchteplá	266	224	36	6	11	4	2	0	0	23	1
Záskalie	193	162	26	4	8	3	2	0	0	17	1
Sverepec	1 355	1 143	186	30	56	19	12	2	2	120	1
Dolný Lieskov	825	695	113	18	34	11	7	1	1	73	1
Hatné	622	525	85	14	26	9	5	1	1	55	1
Malé Lednice	507	428	70	11	21	7	4	1	1	45	1
Bodiná	489	412	67	11	20	7	4	1	1	43	1
Horný Lieskov	419	353	57	9	17	6	4	1	1	37	1
TOTAL	60 660	51 161	8 329	1 333	2 499	833	533	83	83	5 364	43

Zdroj: vlastné spracovanie na základe vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020).

Vysvetlivky: TRL = terminál online pre hru PB Bingo, 18+ = obyvatelia nad 18 rokov, P-HR = potenciálny hráči, TL = počet hráčov PB Bingo v jednotlivých obciach.

Tabuľka 21 Plán umiestnenia terminálov online PB Bingo v okrese Púchov

Obec	Obyvatelia	18+	P-HR	A	B	C	D	E	F	TL	TRL
Zubák	832	701	114	18	34	11	7	1	1	73	1
Beluša	5 960	5 026	818	131	245	82	52	8	8	527	5
Dohňany	1 842	1 553	253	40	76	25	16	3	3	163	1
Dolná Breznica	990	835	136	22	41	14	9	1	1	88	1
Horovce	852	718	117	19	35	12	7	1	1	75	1
Lazy pod Makytou	1 209	1 020	166	27	50	17	11	2	2	107	2
Lednica	931	785	128	20	38	13	8	1	1	82	1
Lednické Rovne	4 009	3 381	550	88	165	55	35	6	6	354	3
Lúky	926	781	127	20	38	13	8	1	1	82	1
Lysá pod Makytou	2 084	1 757	286	46	86	29	18	3	3	184	2
Mestečko	531	448	73	12	22	7	5	1	1	47	1
Mojtín	422	355	58	9	17	6	4	1	1	37	1
Púchov	17 642	14 879	2 422	388	727	242	155	24	24	1 560	13
Visolaje	962	811	132	21	40	13	8	1	1	85	1
Záriečie	697	587	96	15	29	10	6	1	1	62	1
Dolné Kočkovce	1 224	1 032	168	27	50	17	11	2	2	108	1
Nimnica	707	596	97	16	29	10	6	1	1	62	2
Streženice	1 036	873	142	23	43	14	9	1	1	92	1
Vydrná	306	258	42	7	13	4	3	0	0	27	1
Kvašov	655	552	90	14	27	9	6	1	1	58	1
Horná Breznica	498	420	68	11	21	7	4	1	1	44	1
TOTAL	44 310	37 371	6 083	973	1 825	608	389	61	61	3 918	42

Zdroj: vlastné spracovanie na základe vybraných štatistík (Štatistický úrad Slovenskej republiky, © 2020).

Vysvetlivky: TRL = terminál, 18+ = obyvatelia nad 18 rokov, P-HR = potenciálny hráči, TL = počet hráčov.

Na základe priradenia terminálov online jednotlivým obciam regiónu bola vytvorená segmentácia podľa počtu obyvateľov a očakávaných tržieb z terminálu.

Tabuľka 22 Segmentácia terminálov online

Segment TRL	Hráči	Mesačná T	Provízia FC	Provízia VC
TA	≤ 60	≤ 700 €	30 €	10% T/m
TB	≤ 100	≤ 1600 €	45 €	8% T/m
TC	> 100	> 1600 €	60 €	7% T/m

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: TRL = terminál, T = tržba, FC = fixná sadzba, VC = variabilná sadzba, T/m = tržba za kalendárny mesiac

Výpočty tržieb pre jednotlivé obce okresov sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách, vrátane uvedenia segmentácie terminálov. Pri predikcii počítame s jednoduchým priradením segmentu terminálu podľa celkovej hodnoty mesačných tržieb na terminál a počtu hráčov – neberieme v úvahu skutočnú možnú vyťaženosť terminálu. V prípadoch, kedy nie je splnená jedna z podmienok, daný segment je priradený na základe posúdenia počtu hráčov, alebo tržieb.

Na základe údajov z dotazníku počítame, že na jedno žrebovanie uzavrie 1 stávkou 56% hráčov a 44% uzavrie 2 stávky. V prípade druhého žrebovania v týždni sú prepočty znížené na hodnotu 65% z prvého žrebovania, pretože predpokladáme nižší záujem zo strany hráčov o druhé žrebovanie v týždni.

Tabuľka 23 Výpočet tržieb a segmentácia terminálov v okrese Bytča

TRL	Hráči	1 stávka / SO		2 stávky / SO		1. žrebovanie		2. žrebovanie		T Týždeň	T mesiac	T mesiac TRL	Segment TRL	
		T 1S	T 1S TRL	T 2S	T 2S TRL	T TL SO 1Ž	T TL SO 1Ž TRL	T TL SO 2Ž	T TL SO 2Ž TRL					
Bytča	8	1 004	1 124 €	141 €	883 €	110 €	2 007 €	251 €	1 305 €	163 €	3 312 €	13 249 €	1 656 €	TC
Hvozdnica	1	106	119 €	119 €	93 €	93 €	212 €	212 €	138 €	138 €	349 €	1 398 €	1 398 €	TB
Jablonové	1	80	90 €	90 €	71 €	71 €	161 €	161 €	104 €	104 €	265 €	1 060 €	1 060 €	TB
Kolárovice	1	159	179 €	179 €	140 €	140 €	319 €	319 €	207 €	207 €	526 €	2 105 €	2 105 €	TC
Kotešová	2	182	203 €	102 €	160 €	80 €	363 €	182 €	236 €	118 €	600 €	2 398 €	1 199 €	TB
Maršová- Rašov	1	86	96 €	96 €	75 €	75 €	171 €	171 €	111 €	111 €	283 €	1 131 €	1 131 €	TB
Petrovice	1	141	158 €	158 €	124 €	124 €	282 €	282 €	183 €	183 €	465 €	1 860 €	1 860 €	TC
Predmier	1	120	135 €	135 €	106 €	106 €	241 €	241 €	156 €	156 €	397 €	1 589 €	1 589 €	TC
Súřov- Hradná	1	85	96 €	96 €	75 €	75 €	171 €	171 €	111 €	111 €	282 €	1 126 €	1 126 €	TB
Štiavnik	3	356	399 €	133 €	314 €	105 €	713 €	238 €	463 €	154 €	1 176 €	4 705 €	1 568 €	TB
Velké Rovné	3	331	371 €	124 €	291 €	97 €	662 €	221 €	431 €	144 €	1 093 €	4 372 €	1 457 €	TB
Hlboké n. Váhom	1	83	93 €	93 €	73 €	73 €	165 €	165 €	108 €	108 €	273 €	1 092 €	1 092 €	TB
TOTAL	24	2 734	3 062 €		2 406 €		5 467 €		3 554 €		9 021 €	36 084 €		

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: TRL = terminál, T = tržba, SO = stávkové obdobie, S = stávka, Ž = žrebovanie, TL = total.

Tabuľka 24 Výpočet tržieb a segmentácia terminálov v okrese Ilava

TRL	Hráči	1 stávka / SO		2 stávky / SO		1. žrebovanie		2. žrebovanie		T Týždeň	T mesiac	T mesiac TRL	Segment TRL	
		T 1S	T 1S TRL	T 2S	T 2S TRL	T TL SO 1Ž	T TL SO 1Ž TRL	T TL SO 2Ž	T TL SO 2Ž TRL					
Bolešov	1	137	154 €	154 €	121 €	121 €	275 €	275 €	179 €	179 €	454 €	1 814 €	1 814 €	TC
Červený Kameň	1	60	68 €	68 €	53 €	53 €	121 €	121 €	78 €	78 €	199 €	796 €	796 €	TB
Dubnica nad Váhom	15	2 092	2 343 €	156 €	1 841 €	123 €	4 183 €	279 €	2 719 €	181 €	6 902 €	27 609 €	1 841 €	TC
Dulov	1	81	91 €	91 €	72 €	72 €	163 €	163 €	106 €	106 €	269 €	1 075 €	1 075 €	TB
Horná Porúba	1	95	106 €	106 €	83 €	83 €	190 €	190 €	123 €	123 €	313 €	1 252 €	1 252 €	TB
Ilava	5	482	540 €	108 €	424 €	85 €	964 €	193 €	627 €	125 €	1 591 €	6 363 €	1 273 €	TB
Košeca	2	241	270 €	135 €	212 €	106 €	482 €	241 €	313 €	157 €	795 €	3 179 €	1 589 €	TC
Ladce	2	230	257 €	129 €	202 €	101 €	460 €	230 €	299 €	149 €	758 €	3 033 €	1 517 €	TC
Košecké Podhradie	1	94	105 €	105 €	82 €	82 €	187 €	187 €	122 €	122 €	309 €	1 237 €	1 237 €	TB
Mikušovce	1	90	101 €	101 €	79 €	79 €	180 €	180 €	117 €	117 €	297 €	1 187 €	1 187 €	TB
Nová Dubnica	8	980	1 097 €	137 €	862 €	108 €	1 959 €	245 €	1 273 €	159 €	3 232 €	12 929 €	1 616 €	TC
Pruské	1	204	228 €	228 €	180 €	180 €	408 €	408 €	265 €	265 €	673 €	2 693 €	2 693 €	TC
Tuchyňa	1	70	78 €	78 €	61 €	61 €	139 €	139 €	91 €	91 €	230 €	920 €	920 €	TB
Zliechov	1	53	59 €	59 €	46 €	46 €	105 €	105 €	68 €	68 €	173 €	693 €	693 €	TA
Borčice	1	57	64 €	64 €	50 €	50 €	114 €	114 €	74 €	74 €	188 €	750 €	750 €	TA
Kameničany	1	49	55 €	55 €	43 €	43 €	98 €	98 €	64 €	64 €	162 €	646 €	646 €	TA
Sedmerovec	1	37	42 €	42 €	33 €	33 €	74 €	74 €	48 €	48 €	123 €	491 €	491 €	TA
Slavnica	1	71	79 €	79 €	62 €	62 €	142 €	142 €	92 €	92 €	234 €	934 €	934 €	TB
Krivoklát	1	22	25 €	25 €	19 €	19 €	44 €	44 €	28 €	28 €	72 €	289 €	289 €	TA
Bohunice	1	70	79 €	79 €	62 €	62 €	141 €	141 €	92 €	92 €	232 €	930 €	930 €	TB
Vršatské Podhradie	1	19	22 €	22 €	17 €	17 €	39 €	39 €	25 €	25 €	64 €	257 €	257 €	TA
TOTAL	48	5 233	5 861 €		4 605 €		10467€		6 803 €		17270€	69 081 €		

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: TRL = terminál, T = tržba, SO = stávkové obdobie, S = stávka, Ž = žrebovanie, TL = total.

Tabuľka 25 Výpočet tržieb a segmentácia terminálov v okrese Považská Bystrica

TRL	Hráči	1 stávka / SO		2 stávky / SO		1. žrebovanie		2. žrebovanie		T Týždeň	T mesiac	T mesiac TRL	Segment TRL	
		T 1S	T 1S TRL	T 2S	T 2S TRL	T TL SO 1Ž	T TL SO 1Ž TRL	T TL SO 2Ž	T TL SO 2Ž TRL					
Považská Bystrica	20	3 485	3 904 €	195 €	3 067 €	153 €	6 971 €	349 €	4 531 €	227 €	11502€	46 008 €	2 300 €	TC
Brvnište	1	107	120 €	120 €	94 €	94 €	214 €	214 €	139 €	139 €	353 €	1 413 €	1 413 €	TB
Dolná Mariková	2	126	141 €	71 €	111 €	55 €	252 €	126 €	164 €	82 €	416 €	1 662 €	831 €	TB
Domaňiza	1	143	160 €	160 €	126 €	126 €	286 €	286 €	186 €	186 €	473 €	1 890 €	1 890 €	TC
Horná Mariková	2	51	57 €	29 €	45 €	22 €	102 €	51 €	66 €	33 €	168 €	673 €	336 €	TA
Jasenica	1	101	113 €	113 €	89 €	89 €	201 €	201 €	131 €	131 €	332 €	1 330 €	1 330 €	TB
Papradno	2	217	243 €	122 €	191 €	96 €	435 €	217 €	283 €	141 €	717 €	2 869 €	1 434 €	TB
Plevník-Drienové	1	146	163 €	163 €	128 €	128 €	291 €	291 €	189 €	189 €	480 €	1 921 €	1 921 €	TC
Prečín	1	133	149 €	149 €	117 €	117 €	266 €	266 €	173 €	173 €	440 €	1 759 €	1 759 €	TC
Pružina	1	182	204 €	204 €	160 €	160 €	364 €	364 €	237 €	237 €	601 €	2 404 €	2 404 €	TC
Stupné	1	61	68 €	68 €	53 €	53 €	121 €	121 €	79 €	79 €	200 €	801 €	801 €	TA
Udiča	2	198	222 €	111 €	174 €	87 €	396 €	198 €	258 €	129 €	654 €	2 615 €	1 308 €	TB
Vrchteplá	1	23	26 €	26 €	21 €	21 €	47 €	47 €	31 €	31 €	77 €	310 €	310 €	TA
Záskalie	1	17	19 €	19 €	15 €	15 €	34 €	34 €	22 €	22 €	56 €	224 €	224 €	TA
Sverepec	1	120	134 €	134 €	105 €	105 €	240 €	240 €	156 €	156 €	395 €	1 582 €	1 582 €	TB
Dolný Lieskov	1	73	82 €	82 €	64 €	64 €	146 €	146 €	95 €	95 €	240 €	962 €	962 €	TA
Hatné	1	55	62 €	62 €	48 €	48 €	110 €	110 €	72 €	72 €	182 €	727 €	727 €	TA
Malé Lednice	1	45	50 €	50 €	39 €	39 €	90 €	90 €	58 €	58 €	148 €	592 €	592 €	TA
Horný Lieskov	1	37	41 €	41 €	33 €	33 €	74 €	74 €	48 €	48 €	122 €	489 €	489 €	TA
Bodiná	1	43	48 €	48 €	38 €	38 €	86 €	86 €	56 €	56 €	143 €	570 €	570 €	TA
TOTAL	43	5 364	6 007 €		4 720 €		10727€		6 973 €		17700€	70 800 €		

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: TRL = terminál, T = tržba, SO = stávkové obdobie, S = stávka, Ž = žrebovanie, TL = total.

Tabuľka 26 Výpočet tržieb a segmentácia terminálov v okrese Púchov

TRL	Hráči	1 stávka / SO		2 stávky / SO		1. žrebovanie		2. žrebovanie		T Týždeň	T mesiac	T mesiac TRL	Segment TRL	
		T 1S	T 1S TRL	T 2S	T 2S TRL	T TL SO 1Ž	T TL SO 1Ž TRL	T TL SO 2Ž	T TL SO 2Ž TRL					
Zubák	1	73	82 €	82 €	65 €	65 €	147 €	147 €	96 €	96 €	243 €	970 €	970 €	TA
Beluša	5	527	590 €	118 €	464 €	93 €	1 054 €	211 €	685 €	137 €	1 739 €	6 955 €	1 391 €	TB
Dohňany	1	163	182 €	182 €	143 €	143 €	326 €	326 €	212 €	212 €	537 €	2 149 €	2 149 €	TC
Dolná Breznica	1	88	98 €	98 €	77 €	77 €	175 €	175 €	114 €	114 €	289 €	1 156 €	1 156 €	TB
Horovce	1	75	84 €	84 €	66 €	66 €	151 €	151 €	98 €	98 €	248 €	994 €	994 €	TB
Lazy pod Makytou	2	107	120 €	60 €	94 €	47 €	214 €	107 €	139 €	70 €	353 €	1 412 €	706 €	TA
Lednica	1	82	92 €	92 €	72 €	72 €	165 €	165 €	107 €	107 €	272 €	1 086 €	1 086 €	TB
Lednické Rovne	3	354	397 €	132 €	312 €	104 €	709 €	236 €	461 €	154 €	1 170 €	4 679 €	1 560 €	TB
Lúky	1	82	92 €	92 €	72 €	72 €	164 €	164 €	106 €	106 €	270 €	1 081 €	1 081 €	TB
Lysá pod Makytou	2	184	206 €	103 €	162 €	81 €	368 €	184 €	239 €	120 €	608 €	2 431 €	1 216 €	TB
Mestečko	1	47	53 €	53 €	41 €	41 €	94 €	94 €	61 €	61 €	155 €	620 €	620 €	TA
Mojtín	1	37	42 €	42 €	33 €	33 €	74 €	74 €	48 €	48 €	123 €	491 €	491 €	TA
Púchov	13	1560	1 747 €	134 €	1 373 €	106 €	3 120 €	240 €	2 028 €	156 €	5 148 €	20 590 €	1 584 €	TB
Visolaje	1	85	95 €	95 €	75 €	75 €	170 €	170 €	111 €	111 €	281 €	1 122 €	1 122 €	TB
Záriečie	1	62	69 €	69 €	54 €	54 €	123 €	123 €	80 €	80 €	203 €	812 €	812 €	TA
Dolné Kočkovce	1	108	121 €	121 €	95 €	95 €	216 €	216 €	141 €	141 €	357 €	1 428 €	1 428 €	TB
Nimnica	2	62	70 €	35 €	55 €	27 €	125 €	62 €	81 €	41 €	206 €	825 €	412 €	TA
Streženie	1	92	103 €	103 €	81 €	81 €	183 €	183 €	119 €	119 €	302 €	1 208 €	1 208 €	TB
Vydrná	1	27	30 €	30 €	24 €	24 €	54 €	54 €	35 €	35 €	89 €	357 €	357 €	TA
Horná Breznica	1	44	49 €	49 €	39 €	39 €	88 €	88 €	57 €	57 €	145 €	581 €	581 €	TA
Kvašov	1	58	65 €	65 €	51 €	51 €	116 €	116 €	75 €	75 €	191 €	764 €	764 €	TA
TOTAL	42	3 918	4 388 €		3 447 €		7 835 €		5 093 €		12928€	51 712 €		

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: TRL = terminál, T = tržba, SO = stávkové obdobie, S = stávka, Ž = žrebovanie, TL = total.

Na základe výpočtov je predikovaná mesačná tržba vo výške 227 667,- Eur. Podľa segmentácie terminálov online v jednotlivých okresoch sú vypočítané fixné náklady na terminál. Na základe výpočtu celková suma variabilnej zložky provízií za umiestnenie a prevádzku terminálov je vo výške 17 272 Eur.

Tabuľka 27 Segmentácia terminálov a výška fixnej časti provízie za mesiac

Segment	Počet TRL	Provízia FC	Provízia TL
TA	28	30 €	840 €
TB	64	45 €	2 880 €
TC	65	60 €	3 900 €
TOTAL	157		7 620 €

Zdroj: vlastné spracovania. Vysvetlivky: TRL = terminál, FC = fixná zložka, TL = total

Z hľadiska segmentácie trhu, orientačný priemerný počet hráčov PB Binga je celkovo 17 249 obyvateľov územia, čo je v percentnom vyjadrení 10,94%. V porovnaní priemerných tržieb s národnou lotériovou spoločnosťou TIPOS na jedno stávkové obdobie, ktorej výška priemerných vypočítaných tržieb bola 45 261,- Eur, sú priemerné tržby PB Binga (priemer z predpokladaných tržieb prvého a druhého žrebovacieho dňa) 28 495,- Eur, t. j. 62,88%.

13 ZHRNUTIE ANALYTICKEJ ČASTI

Koncept hazardnej hry

Pre konkrétnu predstavu čitateľa práce so zamýšľaným projektom bola hazardná hra predstavená, vrátane aktu žrebovania a s ním spojených úloh jednotlivých členov pracovnej skupiny. Ide o relatívne nový typ číselnej hazardnej hry, ktorá je kombináciou štandardného binga a tzv. špeciálneho binga.

Výsledky analýz realizovateľnosti

V časti venovanej legislatívnym podmienkam sú vyzdvihnuté všetky náležitosti, ktoré musí uchádzač - žiadateľ o individuálnu licenciu na prevádzku binga splniť. Z hľadiska dostupnosti vybraného segmentu a voľnosti vstupu do odvetvia je možné, po splnení kritérií, prevádzkovať hazardnú hru - číselnú lotériu bingového typu.

Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, ktorého sa zúčastnilo 129 respondentov, došlo k určeniu hodnôt, ktoré boli použité na výpočty predikcií. 20,15% respondentov sa zúčastňuje číselných lotérií a pre účely ďalších výpočtov je predpokladaná účasť na PB Bingu 19,38% obyvateľstva obce.

Z hľadiska konkurencie je priamym konkurentom národná lotériová spoločnosť, prevádzkujúca štátnu lotériu, ktorá má priemerné pokrytie terminálmi na zber stávk 84,63%. Od roku 2007 nie je zastúpená číselná hra bingového typu. Nepriamu konkurenciu predstavujú najmä žrebové okamžité lotérie a rôzne SMS súťaže prevádzkované napr. médiami, kde po zaslaní spoplatnenej textovej správy môže hráč vyhrať určitý peňažný obnos.

Na základe výpočtov došlo k výpočtu predbežnej predikcie výšky mesačných tržieb vo výške 227 677 Eur pre Považskobystrické bingo. V prípade prepočtu tržieb na jedno stávkové obdobie dosahujú predikovanú výšku 28 495 Eur.

14 PROJEKT HAZARDNEJ HRY

Obrázok 2 Znak číselnej lotérie Považskobystrické bingo. Zdroj: *vlastné spracovanie*

14.1 Herný plán

V tejto podkapitole je uvedený stručný herný plán. V prílohe práce sa nachádza kompletný herný plán Považskobystrického binga, ktorý bol pri tvorbe konzultovaný s JUDr. Renátou Pisárovou, bývalou členkou predstavenstva národnej lotériovej spoločnosti TIPOS a. s. (2012–2016), aby spĺňal všetky zákonné podmienky a mohla byť udelená licencia.

14.1.1 Pravidlá hry Považskobystrické bingo

Považskobystrické bingo (ďalej iba PB Bingo) je lotériová hra bingového typu založená na kombinácii 25 čísel z číselného radu od 1 do 80 v jednom hracom poli. Žrebujú sa postupne výherné čísla z číselného radu 1 – 80 do dosiahnutia najmenej jedného vyhrávajúceho plného hracieho poľa hry. Dopredu nie je známy počet účastníkov hry, ani výška hernej istiny.

Hracie pole obsahuje tri súťažné kategórie: Štyri rohy, Diagonály a Plný tiket – Bingo. Cena vkladu hry PB Bingo je 2,- Eur za jedno hracie pole (jeden tip). Jednou stávkou je možné uzatvoriť najviac 6 tipov.

V kalendárnom týždni sú pravidelne dve stávkové obdobia. Každé stávkové obdobie začína v deň žrebovania, spravidla po vykonaní žrebovania výherných čísel predchádzajúceho stávkového obdobia uplynutím tzv. prestávky na žrebovanie, najneskôr však nasledujúci deň po dni žrebovania a končí najbližším žrebovaním výherných čísel. Dňom žrebovania výherných čísel je spravidla každý utorok a piatok. V deň žrebovania sa stávky na aktuálne stávkové obdobie prijímajú do času ukončenia prijímania stávok, po ktorom nasleduje prestávka na žrebovanie výherných čísel.

Hernú istinu hry PB Bingo tvorí súčet všetkých vkladov prijatých v príslušnom stávkovom období. Výhernú istinu tvorí 51 % hernej istiny za príslušné stávkové obdobie. Výherná

istina hry PB BINGO sa delí na jednotlivé výherné kategórie podľa nasledovných kvót: Štyri rohy 20%, Diagonály 10%, Jackpot 40% a Plný tiket – Bingo 30%.

Výška jednotlivých výhier vo výherných kategóriách sa stanovuje podielom výšky výhernej kvóty a počtu výhier v danej výhernej kategórii. V každej výhernej kategórii sa výherná kvóta ako čiastka pripadajúca na výhry rozdeľuje rovnakým dielom medzi jednotlivých výhercov. Hráč má možnosť vyhrať vo všetkých výherných kategóriách hry súčasne, je teda možný súbeh výhier.

14.1.2 Uzatváranie stávk, overovanie a vyplácanie výhier

Tipujúcim môže byť len fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku, a ktorá v súlade s herným plánom uhradí vklad za stávku. Uzatvorením stávky prejavuje tipujúci súhlas s pravidlami herného plánu a súčasne uznáva ustanovenia herného plánu za záväzné.

Uzatvárať stávky, overovať a vyplácať výhry (do určitej výšky) pre hru PB Bingo je možné len na obchodných miestach – v zberniach online prostredníctvom terminálov, ktoré sú prepojené s centrálnou databázou systému a komunikujúce v reálnom čase.

Stávky na hru PB Bingo sa prijímajú len na jedno a na najbližšie stávkové obdobie. Hráč si na hracom poli zvolí v troch výherných kategóriách príslušný počet čísel, ktoré sú prostredníctvom terminálu prepísané na potvrdenie o uzatvorení stávky v príslušnom formáte hracieho poľa – 5 riadkov a 5 stĺpcov.

Hráč má povinnosť ihneď po obdržaní potvrdenia s oficiálnym hracím poľom, vydaným obsluhou terminálu, skontrolovať správnosť rozmiestnenia ním zvolených čísel pre jednotlivé výherné kategórie.

Pri uzatváraní stávky pomocou metódy náhodného tipu nemá tipujúci možnosť určiť náhodným výberom jednotlivé výherné kategórie, ale náhodným výberom sa vyplní celý tiket, t. j. 25 čísel.

Stávku je možné zrušiť do času, pokiaľ sa ešte neuskutočnilo žrebovanie výherných čísel, resp. do času, kedy sa končí uzatváranie stávk príslušnej hry a na príslušné stávkové obdobie, navyše však do 15 minút od uzatvorenia stávky. Úspešným zrušením stávky vzniká hráčovi nárok na vrátenie ním už zaplatenej ceny stávky.

14.1.3 Potvrdenie o uzavretí stávky a uplatnenie nároku na výhru

Potvrdenie o uzatvorení stávky je jedinečný písomný doklad o platnom uzatvorení stávky v zberni online prostredníctvom terminálu, ktorý znie na doručiteľa. Obsahuje všetky údaje o stávke a identifikačné údaje o termináli. Všetky údaje uvedené na potvrdení o uzatvorení stávky sú registrované v centrálnej databáze systému. Iba predložením potvrdenia o uzatvorení stávky v nepoškodenom stave je možné uplatňovať nárok na výhru. Pre sporné prípady alebo pochybnosti o právoplatnosti a presnosti uzatvorenej stávky je rozhodujúci kompletný údajový záznam o stávke registrovaný v centrálnej databáze systému online prevádzkovateľa.

Hráč uplatňuje nárok na výhru v ktorejkoľvek online zberni vybavenej terminálom online predložením platného potvrdenia o uzatvorení stávky. Nárok na výhru v jednotlivých výherných kategóriách hry PB BINGO musí hráč uplatniť v lehote najneskôr do 30 dní od žrebovania príslušného stávkového obdobia. Zisťovanie, či je uzatvorená stávka výherná, sa vykonáva overovaním potvrdenia o uzatvorenej stávke pomocou terminálu online.

14.1.4 Žrebovanie výherných čísel a ich zverejňovanie

Udalosťou rozhodujúcou o výhre je žrebovanie výherných čísel. Žrebovanie výherných čísel sa pre hru PB Bingo uskutočňuje na konci príslušného stávkového obdobia, po skončení prijímania stávok, zvyčajne v utorok a piatok o 16:00 hod. Žrebovanie výherných čísel sa uskutočňuje nezávisle od zberní a datacentra systému online.

Žrebovanie je verejné a záujemcovia o prítomnosť v štúdiu sa budú môcť prihlásiť sa, kvôli obmedzenej kapacite štúdia, prostredníctvom online formulára na webovom sídle prevádzkovateľa hry PB Bingo. Z dôvodu nenarušenia vysielacieho a žrebovacieho aktu sa štúdio uzatvára 10 min. pred začatím žrebovania a nie je možné vstupovať do štúdia.

Každé žrebovanie výherných čísel PB Bingo riadi lotériová komisia, vymenovaná riaditeľom spoločnosti za prítomnosti zástupcov štátneho dozoru – Úradu pre reguláciu hazardných hier a Finančnej správy Slovenskej republiky. Za objektivnosť a platnosť priebehu žrebovania výherných čísel zodpovedá predseda lotériovej komisie. Vyžrebované čísla sú vyhlásené za platné výherné čísla hneď po skončení riadneho priebehu žrebovania. Výherné čísla s konečnou platnosťou potvrdzujú v príslušných protokoloch podpisy členov lotériovej komisie a zástupcov štátneho dozoru.

Pre hru PB Bingo sa pred samotným žrebovaním do žrebovacieho zariadenia vloží všetkých osemdesiat loptičiek označených číslami od 1 do 80. Postupne sa žrebujú výherné čísla, pričom sa priebežne žrebovanie zastavuje pri vyžrebovaní stop loptičky príslušnej výhernej kategórie hry a súčasne sa stanovuje počet výhier a výška výhry príslušnej výhernej kategórie.

Živý televízny prenos zo žrebovania čísel môže verejnosť sledovať prostredníctvom regionálnej televízie, na webových stránkach, na YouTube kanáli a na sociálnych sieťach prevádzkovateľa. Záznamy zo žrebovania môže verejnosť sledovať na webových stránkach, na YouTube kanáli a na sociálnych sieťach prevádzkovateľa.

Vyžrebované výherné čísla, počty výhier, výherné čiastky jednotlivých výherných kategórií a Jackpot sa verejnosti aktuálne oznamujú okrem televízneho vysielania aj tlačenu výhernou listinou, na internetovej stránke prevádzkovateľa a bez záruky aj prostredníctvom rôznych tlačových a elektronických médií. Vyžrebované výherné čísla, počty výhier, výherné čiastky jednotlivých výherných kategórií a Jackpot-y sú súčasne stálou a aktuálnou informáciou systému online a každému hráčovi na jeho vyžiadanie môžu byť tieto informácie poskytnuté v zberni online výpisom z terminálu.

14.1.5 Podmienky uplatnenia reklamácie a reklamačné konanie

Hráč je oprávnený uplatniť u prevádzkovateľa reklamáciu, ak má pochybnosť o vzniku výhry z jeho stávky, ak mu nebola vyplatená výhra, napriek tomu, že si na výhru uplatnil nárok alebo v prípade vzniku technickej poruchy zariadení, prostredníctvom ktorých bola stávka uzatvorená (terminál online), pokiaľ bola porucha spôsobená prevádzkovateľom a nebola zavinená hráčom alebo vyššou mocou.

Reklamáciu je možné uplatniť najneskôr do 15 dní od dňa skončenia lehoty na uplatnenie nároku na výhru alebo od dňa vzniku, alebo výskytu reklamačného dôvodu. Hráč uplatňuje reklamáciu prostredníctvom ktorejkoľvek zberne online príslušným formulárom alebo doporučeným listom zaslaným priamo do sídla prevádzkovateľa, vždy však s predloženým originálom platného potvrdenia o uzatvorenej stávke. Každá uplatnená reklamácia musí obsahovať stručný popis reklamovanej udalosti. Dátumom rozhodujúcim pre posúdenie lehoty uvedenej tomto hernom pláne je dátum podacej poštovej pečiatky listu, ktorým bola reklamácia uplatnená.

Dopyty, žiadosti o informácie, prípadne sťažnosti hráča súvisiace s jeho účasťou na hrách, ktoré vyplývajú z jeho neznalosti herného plánu alebo z nedodržania postupov a pravidiel pri účasti na hrách, sa nepovažujú za oprávnený dôvod na uplatnenie reklamácie.

Výsledok reklamačného konania oznámi prevádzkovateľ hry písomne priamo hráčovi, ktorý reklamáciu uplatnil, najneskôr do 15 dní od uplatnenia reklamácie. Proti vybaveniu reklamácie môže podať tipujúci námietky do 15 dní odo dňa, kedy bol vyrozumený o výsledku reklamačného konania. O námietkach rozhodne riaditeľ spoločnosti prevádzkujúcej PB Bingo. Pre posúdenie oprávnenosti reklamácie alebo v sporných prípadoch o právoplatnosti, či presnosti uzatvorenej stávky je rozhodujúci kompletný údajový záznam o stávke registrovaný v centrálnej databáze systému online.

14.2 Technické zabezpečenie

V nasledujúcej podkapitole bude čitateľ oboznámený s technickými špecifikáciami zariadení využívajúcimi sa na prevádzku číselnej hazardnej hry PB Bingo.

14.2.1 Žrebovacie zariadenie

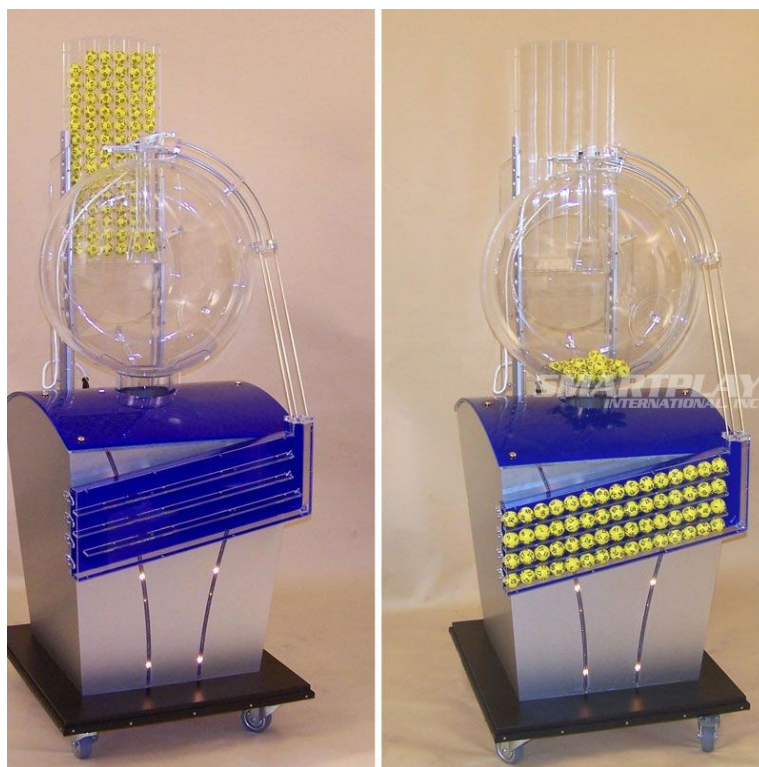
Žrebovacie zariadenie je po systéme zberu stávok a príslušnému software asi najdôležitejšie zariadenie, pretože od jeho „práce“ sa odvíjajú výsledky celého žrebovania. Na trhu existuje veľké množstvo rôznych žrebovacích zariadení, ktoré môžeme veľmi názorne rozdeliť do 3 kategórií: pneumatické zariadenia, mechanické zariadenia a elektronické zariadenia. Elektronické zariadenia využívajú na žrebovanie čísel špeciálny software – generátor náhodných čísel, ktorý samozrejme musí byť overený príslušným úradom. Mechanické zariadenia sú žrebovacie zariadenia číselných lotérií, kde loptičky v osudí sú premiešavané mechanicky – pomocou rotačných lopatiek umiestnených vertikálne alebo horizontálne. V prípade pneumatického zariadenia sú loptičky premiešavané v osudí vzduchom. Tým nedochádza k mechanickému poškodeniu loptičiek, ako tomu môže nastať práve v prípade mechanického zariadenia.

Žrebovanie PB Binga bude prebiehať na pneumatickom zariadení, prispôbeného pre číselné lotérie bingového typu (zväčšený zásobník vyžrebovaných čísel). Okrem čínskej produkcie sú vo svete dvaja lídri na trhu v oblasti pneumatických zariadení – francúzska spoločnosť „WinTV – Akanis Technologies“, dodávateľ zariadení napr. spoločnosti TIPOS či SAZKA, ktoré využívajú na väčšinu číselných lotérií ich „vlajkovú loď“ typ „Venus“, a výrobca „Smartplay International“ zo Spojených štátov amerických.

Za účelom diplomovej práce boli obaja výrobcovia oslovení s cenovou ponukou na zariadenia konfigurované pre hru bingo typu „Electra 2“ a „Vega“ v prípade WinTV – Akanis Technologies a typ „Phoenix II Bingo machine“ od spoločnosti Smartplay International.

Na základe odpovede americkej spoločnosti Smartplay International bolo zvolené žrebovacie zariadenie Phoenix II Bingo machine, modifikované pre účely PB binga – v zásobníku vyžrebovaných čísel sú osadené po 24., 32. a 42. loptičke automatické predelovače, pre lepšiu identifikáciu vyžrebovaných čísel pre jednotlivé výherné kategórie. Zariadenie je dodávané vrátane 5 sérií červeno-bielych loptičiek (1–80) s čipom pre automatický zápis vyžrebovaného čísla do systému; so špeciálnym software pre grafické znázorňovanie vyžrebovaných čísel v štúdiu, ale aj vo videozázname. K žrebovaciemu zariadeniu bude objednané aj špeciálne zariadenie na defektoskopické meranie jednotlivých loptičiek a ich vlastností, tzv. Drawing Ball Validation System.

Ako druhé – záložné žrebovacie zariadenie bude zaistené štandardné prevedenie zariadenia Phoenix II Bingo Machine (bez špecifických úprav), ktorého využitie by nastalo v prípade poruchy hlavného žrebovacieho zariadenia.

Obrázok 3 Žrebovacie zariadenie Phoenix II Bingo machine

Zdroj: Smartplay International (© 2020)

14.2.2 Systém zberu stávk

Zber stávk bude realizovaný prostredníctvom terminálu online. Pre Považskobystrické bingo bol zvolený terminálový systém KeWin micro od rakúskej spoločnosti KEBA. Umožňuje rýchle spracovanie tiketov do veľkosti DIN A6 (148 x 105 mm). Kompaktné zariadenie obsahuje dotykový display, ktorý slúži aj na zadávanie údajov, skener tiketov a termo tlačiareň potvrdení stávky. Celé zariadenie má rozmery iba 158 x 226 x 209 mm, čo je veľmi priaznivé pre prevádzky, nakoľko svojimi rozmermi zaberie iba malú plochu, a jeho prevádzka je ekonomicky priaznivá vďaka nízkej spotrebe elektrickej energie. Na komunikáciu so serverom prevádzkovateľa hazardnej hry bude napojený prostredníctvom GPRS/UMTS aby dodatočne nevznikali náklady prevádzke, v ktorej bude terminál umiestnený.

Jadrom softvérového riešenia KeWin je aplikačná platforma LoTAP, výhodný najmä pre rýchle a efektívne programovanie zákazníkmi – prevádzkovateľmi hazardných hier pre účely konkrétnej hry.

Obrázok 4 Terminál online KeWin Micro Zdroj: Keba (© 2020)

14.2.3 Herný Software

Pod pojmom herný software rozumieme program, ktorý na základe vyžrebovaných čísel v jednotlivých výherných kategóriách vypočítava počty výhercov, výhernú istinu pre danú kategóriu a to všetko v reálnom čase s minimálnym oneskorením. Výstupy zo systému budú zverejňované na obrazovke v štúdiu, ale aj v televíznom zábere v reálnom čase. Preto musí byť systém kompatibilný, resp. naprogramovaný tak, aby bol schopný prepojiť databázu z terminálu KeWin a software žrebovacieho zariadenia. Tento program je potrebné naprogramovať samostatne – žiadny z dodávateľov prístrojov nedisponuje podobným programom vo svojom portfóliu.

Za účelom projektu bola oslovená vývojárska kancelária software PartnerSoft z Bratislavy, ktorá uviedla cenu špeciálneho software na základe požiadaviek a funkčnosti na 12 000 Eur.

14.2.4 Štúdio

Žrebovacie štúdio a zároveň aj kancelárie prevádzkovateľa sú pre počiatočnú fázu projektu umiestnené v prenajatých priestoroch. Podľa dlhodobej ponuky realitných kancelárií bol zvolený potenciálny priestor pre štúdio a kancelárie s rozlohou 437 m². Žrebovacie štúdio bude disponované pre 30 divákov, technologické zázemie a 4 až 5 členov lotérieovej komisie. V priestoroch prevádzky spoločnosti, kde sa bude nachádzať aj štúdio, budú umiestnené aj technologické vybavenia – servery, vysielacia technika, klientske centrum a vybrané kancelárie. V inej časti objektu budú prenajaté ďalšie kancelárske priestory pre materiálno-technické zásobovanie a sklad, technické zázemie a kancelárie pre zbytok personálu. Návrh a umiestnenie štúdia sa nachádza v prílohe dokumentu.

14.3 Akciová spoločnosť – prevádzkovateľ hazardnej hry

Prevádzkovateľom regionálnej číselnej hazardnej hry bude novovzniknutá súkromná akciová spoločnosť „MTZ VENTURE“ so sídlom v Považskej Bystrici, založená za účelom prevádzky hazardných hier. Základné imanie spoločnosti bude, podmienené §54 Zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách, vo výške 70 000 Eur. Spoločnosť emituje 700 kusov zaknihovaných akcií rôznej formy (na meno a na doručiteľa) v menovitej hodnote 100 Eur, z ktorých maximálne 10% bude určených pre vedúcich pracovníkov spoločnosti (tieto akcie budú vystavené na meno a v prípade odchodu z korporácie, okrem výnimočných situácií, budú tieto akcie prevedené späť na ovládajúcu – zakladateľskú fyzickú, resp. právnickú osobu). Zbytok akcií (vrátane prioritných) a zároveň aj podielu na spoločnosti prináleží autorovi práce, resp. ním vlastnenej ovládajúcej právnickej osobe. Operácie s akciami ustanovujú stanovy.

Predstavenstvo spoločnosti MTZ VENTURE a. s. má 3 členov a je volené na dobu určenú stanovami. Predsedom predstavenstva je riaditeľ spoločnosti, ďalší dvaja členovia sú hlavný podnikový ekonóm – stratég, a účtovník a zároveň správca ľudských zdrojov. Dozorná rada je kontrolným orgánom spoločnosti, ktorý dohliada na výkon a činnosti predstavenstva. Jej členovia majú právo nahliadnuť do všetkých dokladov a záznamov týkajúcich sa spoločnosti. Dozorná rada spoločnosti MTZ VENTURE má 3 členov. 2 členov volí valné zhromaždenie a jedného člena volia zamestnanci podniku. Členovia dozornej rady sa volia

na dobu určenú stanovami korporácie, najviac však na 5 rokov a jej členovia nesmú byť zároveň členmi predstavenstva, prokuristami alebo osobami oprávnenými konať v mene spoločnosti.

Akciová spoločnosť bude zakladaná v spolupráci s advokátskou kanceláriou, najmä z dôvodu potreby čo najpresnejšiemu právnomu zneniu a vyhotoveniu dokumentov. Odhadované náklady na založenie akciovej spoločnosti predstavujú približnú sumu 2 100 Eur.

14.4 Pravdepodobnosti a spravodlivé stávky

14.4.1 Výpočet pravdepodobností

Za účelom výpočtu spravodlivej stávky boli určené pravdepodobnosti pre jednotlivé výherné kategórie. V kategórii Plný tiket – Bingo je pravdepodobnosť výhry 100%, pretože sa žrebuje do momentu kedy je tiket víťazný. To platí pre hru, kedy hrá iba jeden hráč. V prípade reálneho žrebovania je pravdepodobnosť výhry v kategórii Plný tiket – Bingo podmienená počtom uzavretých stávok.

Štyri rohy

$$\frac{1}{C_4(80)} + \sum_{i=5}^{24} \frac{C_{i-4}(76)}{C_i(80) \times C_4(i)} = 0,00132778638 \%$$

Diagonály

$$\frac{1}{C_9(80)} + \sum_{i=10}^{32} \frac{C_{i-9}(71)}{C_i(80) \times C_9(i)} = 0,00000001034927522 \%$$

Jackpot

$$\frac{1}{C_{25}(80)} + \sum_{i=26}^{42} \frac{C_{i-25}(55)}{C_i(80) \times C_{25}(i)} = 0,000000000000000004953032442 \%$$

Plný tiket – Bingo

$$\text{pravdepodobnosť výhry} = \frac{1}{\text{počet uzavretých stávok}}$$

14.4.2 Spravodlivá stávka – očekávaný úžitok

Výpočet očekávaného úžitku pre hru PB Bingo nie je taký jednoduchý a jednoznačný. Vplývajú na neho 2 významné faktory: cena jednej stávky (1 žrebu) a počet uzavretých stávok pre konkrétne stávkové obdobie, na ktoré sa spravodlivá stávka vypočítava. Pri výpočte spravodlivej stávky je dôležité poznať aj pravdepodobnosť prehry svojho vkladu. Tá je vyjadrená nasledujúcim vzťahom:

$$\left[100\% - (0,00132778638\% + 0,00000001034927522\% + 0,0000000000000000004953032442\% + \left(\frac{1}{\text{počet stávok}} \times 100\% \right) \right]$$

Výpočet uvádzame v rozdielnych hľadiskách a na ilustratívnych príkladoch:

Tabuľka 28 Hodnoty ilustratívneho výpočtu pre okres Považská Bystrica

Cena stávky	Počet stávok	Tržba	Výherná istina	Alokovaná suma na výhry			
				Štyri rohy	Diagonály	Jackpot	PB Bingo
2 €	5 000	10 000 €	5 100 €	1 020 €	510 €	7 040 €	1 530 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Hodnota spravodlivej stávky je vypočítaná nasledovne:

$$\left[(0,00132778638\% \times 1\,020\,€) + (0,00000001034927522\% \times 510\,€) + (0,0000000000000000004953032442\% \times 7\,040\,€) + \left(\frac{1}{5\,000} \times 1\,530\,€ \right) \right] \cong 0,32\,€$$

Za týchto podmienok hodnota stávky pre pôsobnosť hry iba v okrese Považská Bystrica, vzhľadom na pripočítanú minimálnu výšku Jackpotu vo výške 5 000 Eur, je 0,32 Eur. To znamená, že výška vkladu na jednu uzavretú stávku by z hľadiska mikroekonomickej teórie mala byť vo výške 0,32 Eur, avšak nepočítame s pravdepodobnosťou straty vkladu. Ak by bola pripočítaná aj pravdepodobnosť straty vkladu, výsledná hodnota pre hru je -1,68 Eur. Z výsledku vyplýva, že racionálne uvažujúci spotrebiteľ, nepreferujúci riziko, by danú stávku, za týchto podmienok neuzavrel. Jedincovi, vyhľadávajúcemu riziko, prináša zapojenie sa do hry určité vzrušenie, a naopak strata vkladu vo výške 2 Eur ho nijakým spôsobom neovplyvňuje, resp. minimálne, preto by danú stávku prijal.

Z hľadiska kvantifikácie očakávaného úžitku pre jednotlivé skupiny hráčov sú uvedené hodnoty v tabuľke.

Tabuľka 29 Vyčíslenie hodnôt úžitku podľa tabuľky 28

Vzťah k riziku	Vklad	prehra	4 rohy	Diagonály	Jackpot	PB Bingo	TOTAL	
averzia	0,6931471	0	9,1983E-05	6,4521E-10	4,38807E-19	0,0014666	0,001558588	lnx
vyhľadávanie	1,0202013	0	0,35721684	1,6975E-08	1,85867E+11	882,542378	1,85867E+11	e ^x

Zdroj: vlastné spracovanie. V prípade vyhľadávania rizika boli hodnoty výhier z dôvodu vysokých čísel neumožňujúcich kvantifikáciu delenú 100

Tabuľka 30 Hodnoty ilustratívneho výpočtu na celé územie

Cena stávky	Počet stávok	Tržba	Výherná istina	Alokovaná suma na výhry			
				Štyri rohy	Diagonály	Jackpot	PB Bingo
2 €	20 000	40 000 €	20 400 €	4 080 €	2 040 €	10 000 €	6 120 €

Zdroj: vlastné spracovanie

$$\left[(0,00132778638 \% \times 4\,080 \text{ €}) + (0,00000001034927522 \% \times 2\,040 \text{ €}) \right. \\ \left. + (0,0000000000000000004953032442 \% \times 10\,000 \text{ €}) \right. \\ \left. + \left(\frac{1}{20\,000} \times 6\,120 \text{ €} \right) \right] \cong 0,36 \text{ €}$$

V tomto prípade došlo k navýšeniu Jackpotu na hodnotu 10 000 Eur. Aj tu však platí, že v prípade započítania pravdepodobnosti straty vkladu je očakávaný úžitok vo výške -1,64 Eur.

Tabuľka 31 Vyčíslenie hodnôt úžitku podľa tabuľky 30

Vzťah k riziku	Vklad	prehra	4 rohy	Diagonály	Jackpot	PB Bingo	TOTAL	
averzia	0,6931471	0	0,00011039	7,88688E-10	4,56191E-19	0,00043597	0,000546357	lnx
vyhľadávanie	1,0202013	0	6,9557E+12	0,07490613	1,33143E+24	1,8958E+22	1,35039E+24	e ^x

Zdroj: vlastné spracovanie. V prípade vyhľadávania rizika boli hodnoty výhier z dôvodu vysokých čísel neumožňujúcich kvantifikáciu delenú 100

Je možné konštatovať, že v prípade nezohľadnenia pravdepodobnosti straty vkladu – hodnoty stávky, by adekvátna cena žrebu bola v orientačnom rozmedzí 0,30 – 0,40 Eur, v závislosti na počte uzavretých stávok.

15 PROPAGÁCIA A REKLAMA

Dostatočný počet uzavretých stávk je podmienený kvalitnou marketingovou stratégiou, ktorej cieľom bude klásť dôraz najmä na aktivity spojené so spoločenskou zodpovednosťou firmy a podpory organizácií pôsobiacich v regióne. Účelom tejto stratégie je prilákať hráčov k PB Bingu, najmä preto, že pravdepodobnosti výhier sú podobné ako u štátnej lotérii, avšak s mnohonásobne nižšími výhrami, ale vďaka ich stávke môžu byť podporené organizácie v ich okolí a v konečnom dôsledku dávajú prácu niekoľkým osobám a z dlhodobého hľadiska prispievajú k rozvoju podnikateľských aktivít a vzniku nových pracovných miest, pretože z lotériových výnosov môže spoločnosť realizovať iné podnikateľské aktivity, ktoré vytvoria ďalšie pracovné miesta a dopomôžu k rozvoju okresov.

15.1 Fyzická reklama

Propagačné materiály a označovacie prvky prevádzok, v ktorých môžu hráči uzavrieť stávku, sú dôležitým poznávacím znakom. Ich široká paleta, pozostávajúca zo svetelných kaziet, svetelných kociek, nesvetelných reklamných tabúl, interiérových panelov, stojanov na tikety v rôznych vyhotoveniach (akrylátové, kovové), podlahových nálepiek a ďalších, dá prevádzkarovi zariadenia, v ktorom sa budú prijímať stávky, na výber konkrétny typ reklamy, ktorá má za úlohu propagovať práve jeho podnik ako miesto, kde je možné stávku uzavrieť.

Veľkoplošné reklamné plochy budú využívané sporadicky, na druhú stranu môžu prilákať pozornosť potenciálnych hráčov. Ide aj istým spôsobom o prezentáciu firmy a jej kultúry, v závislosti na vyhotovení reklamy a jej motívu – najmä, ak predmetom veľkoplošnej reklamy budú aktivity v koncepcii CSR.

V okresoch pôsobnosti lotérie pôsobí jedna regionálna televízia, ktorá bude vysielat' aj živý prenos žrebovaní. Prostredníctvom tejto televízie je možné vysielat' aj reklamné spoty napr. o aktuálnej výške Jackpotu alebo aktivitám CSR. Z hľadiska printových médií každé mesto má svoj vlastný magazín, avšak jedno médium pokrýva celé územie. V týchto médiách budú zverejňované vyžrebované čísla a počty výhier v jednotlivých výherných kategóriách, vrátane hodnoty Jackpotu pre nasledujúce stávkové obdobie, prípadne informácie o firemnej činnosti v určitom okrese prostredníctvom platených článkoch.

15.2 Propagácia na internete

Základným informačným a propagačným nástrojom sú internetové stránky spoločnosti MTZ VENTURE, na ktorých nájdú hráči aktuálne informácie k danému stávkovému obdobiu, archív všetkých žrebovaní vrátane zápisníc, záznamy zo štúdia, živé vysielanie žrebovania, ďalšie užitočné videá a informácie, informácie o zodpovednom hraní a linke pomoci v prípade závislosti na hazardných hrách, podľa §33 Zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách, aj nad rámec zákona, a ďalšie informácie. Rovnako na internetovej stránke nájdú všetky potrebné informácie a dokumenty prevádzkovateľa zariadení, v ktorých budú umiestnené terminály online na uzatvorenie stávok.

Udržiavať neustále spojenie s komunitou vyžaduje aktivity na sociálnych sieťach Facebook, Instagram a YouTube. Prostredníctvom Facebooku môže spoločnosť informovať o dôležitých zmenách, výškach Jackpotu a informáciách o účasti na živom vysielaní, ale aj o podpore organizácií či podujatí a iných firemných aktivitách, či nových trendoch v oblasti číselných lotérií. Instagramom sa môžu rozširovať fotografie zo štúdia, zo zákulisia, z firemných aktivít a pod. Subjekty – zainteresovaní užívatelia sociálnych sietí, sledujúci stránky hazardnej hry, môžu jednotlivé príspevky zdieľať medzi sebou a tým zvýšiť povedomie o aktivite firmy. Výborným nástrojom sú reklamy na Facebooku, ktoré majú výborné cielenie na vybrané skupiny užívateľov – reklamu získajú tí, ktorí sú pre firmu najdôležitejší.

16 BUSINESS MODEL HAZARDNEJ HRY

V nasledujúcej kapitole budú vysvetlené jednotlivé oblasti Business modelu Canvas, ktorého plátno sa nachádza v prílohe práce.

16.1 Hodnotová ponuka

Jedinečná koncepcia číselnej lotérie na regionálnej úrovni – tak sa dá v skrate zhrnúť hodnotová ponuka PB Binga, ponúkajúca 4 úrovne výhier so žrebovaním do chvíle, kedy nebude dosiahnutá minimálne 1 druhá najvyššia výhra. V jednej stávke hráč akoby stávil 3 rôzne hazardné hry s prémiovou hrou (Jackpot) – môžeme teda PB Bingo označiť ako tzv. troj-stávku. Hráči svojou účasťou na hra podporujú aj organizácie pôsobiace v území, na ktorom je možné stávku uzavrieť.

16.2 Zákazníci a vzťahy s nimi

Zákazníkov Považskobystrického binga môžeme definovať ako všetkých obyvateľov okresov Bytča, Považská Bystrica, Púchov a Ilava, ktorí sú starší ako 18 rokov a pravidelne alebo občasne sa zúčastňujú hazardných hier – štátnej číselnej lotérie, okamžitých žrebových lotérií, hráči stávkových hier, ale aj Tí, ktorí sa zapájajú do rôznych súťaží definovaných v kapitole 12.1.2. Úlohou hry je prevziať časť hráčov štátnej číselnej lotérie a alokovať tieto finančné prostriedky do regiónu.

PB Bingo poskytuje otvorenosť v podobe možnosti účasti na živom žrebovaní, transparentnosť v podobe verejných zápisníc zo žrebovaní vytvorených lotériovou komisiou, ktorá bude pri akte žrebovania prítomná v kamerovom zázname. Poskytne klientsky servis pre hráčov (mimo hráčov, ktorí majú problémy s účasťou na hazardných hrách), video-návody ako správne vyplniť tiket, ako sa vypočítava pravdepodobnosť výhry, akým spôsobom sú vypočítavané herné istiny a pod. Spoločnosť vytvorí aj viaceré video-dokumenty o prevádzkovaní hazardných hier – o fungovaní systému, legislatíve, zariadeniach a pod. – a to z dôvodu vytvárania dobrého a transparentného image v spoločnosti.

Povinnosťou prevádzkovateľa hazardných hier je zverejnenie na viditeľnom mieste na webových stránkach telefónnu linku pomoci pre problémy s hraním a kontakty tzv. „zodpovedného hrania“, ktoré sú financované z odvodu pre Úrad pre reguláciu hazardných hier. Za týmto účelom spoločnosť MTZ VENTURE, nad rámec zákona, pripraví video-prezentácie názorne zachytávajúce osoby, ktoré začínajú, resp. už majú problém s hraním,

čo tento problém môže spôsobiť a akým spôsobom sa dá liečiť. Aj počas žrebovania bude úlohou moderátora na záver prízvukovať, že je dôležité hrať hazardné hry iba rekreačne – pokiaľ jedinec má problém, že bez toho „nemôže normálne fungovať“, je dôležité vyhľadať odbornú pomoc. V tomto prípade nejde len o to, akým spôsobom a koľko financií „vytiahnuť“ od ľudí, ale aj dbať na to, aby nevznikali problémy s tým spojené.

Ďalšou minoritnou skupinou zákazníkov sú podnikateľské subjekty pôsobiace v daných okresoch, ktorí využijú ponuku umiestniť svoju reklamu na zadnú stranu zadávacieho tiketu v plnom formáte A6, alebo v menšom formáte (viac reklám na jeden tiket). V prípade malých začínajúcich firiem alebo živnostníkov budú sumy za reklamu symbolické, z dôvodu podpory regionálneho podnikania. Zadávateľ reklamy si môže vybrať počet tiketov, na ktorých bude umiestnená reklama a aj konkrétny okres či mesto alebo obec, v závislosti na jeho požiadavkách a geografickej oblasti podnikania.

16.3 Zdroje výnosov

Hlavným zdrojom výnosov – primárne zdroje – sú vklady hráčov do hry, tzn. platba za uzatvorenú stávk. Medzi vedľajšie výnosy – sekundárne zdroje – sú zaradené výnosy z reklám umiestnených na zadných stranách zadávacích tiketov.

16.4 Kľúčové partnerstvo

Nevyhnutnými partnermi z obchodného hľadiska sú majitelia, resp. prevádzkovatelia trafik, novinových stánkov, reštauračných a pohostinských zariadení, stávkových kancelárií (mimo oficiálnych zberní národnej lotérieovej spoločnosti TIPOS) a maloobchodných predajní v mestách a obciach, najmä vo vlastníctve malých regionálnych podnikateľov. Práve v týchto prevádzkach budú umiestnené terminály online na uzavretie stávok.

Dôležitými partnermi z hľadiska legislatívy sú nepochybne Úrad pre reguláciu hazardných hier, najmä pracovisko v Žiline, Mesto Považská Bystrica, Finančná správa Slovenskej republiky a nepochybne aj štátny Technický skúšobný ústav v Piešťanoch, ktorý zaistí odborné preskúšanie a overenie všetkých technologických zariadení v súvislosti s žrebovaním a vyhodnocovaním hry.

Za účelom prezentácie hry a nepriamej komunikácie s hráčmi – našimi zákazníkmi sú dôležité regionálne médiá printové, ale aj televízne – regionálna televízia Považie. Okrem médií je dôležité partnerstvo s reklamnou agentúrou RH Grafika, prípadne inými malým regionálnymi reklamnými agentúrami, ktoré by zabezpečili časť reklamného sortimentu, na

výrobu reklamných predmetov pre prevádzky s terminálmi, ale aj pre prezentáciu firmy medzi hráčmi. Cenným partnerom je aj tlačiareň Coreta z Bytče, ktorá zabezpečí rýchlu veľkoobjemovú tlač zadávacích tiketov.

Z technického hľadiska sú významnými partnermi dodávatelia terminálov – spoločnosť KEBA a ich technická podpora, dodávateľ a správca serveru, vývojári špeciálneho software pre výpočet výhier a správca webu. Nesmieme zabudnúť na dodávateľa žrebovacieho zariadenia, aj keď v prípade samotného zariadenia ide o jednorazovú záležitosť, pre dodávky a podporu špeciálneho software za účelom žrebovania a prezentácie vyžrebovaných čísel pre účely televízneho vysielania. V prípade produkčného software na tvorbu televízneho záznamu ide o jednorazovú záležitosť podľa aktuálnej ponuky programov na trhu.

16.5 Komunikačné kanály

Spoločnosť MTZ VENTURE bude vytvárať so zákazníkmi viaceré kanály. Najhlavnejším sú webové stránky korporácie, resp. hazardnej hry, na ktorých nájdu ich návštevníci všetky dôležité informácie. Regionálne médiá printové zaistia distribúciu reklamy v podobe informácií o vyžrebovaných číslach a výške jackpotu na nasledujúce obdobie, prípadne iné reklamné oznámenia. Nepriamu komunikáciu zabezpečia aj veľkoplošné reklamné pútače v regióne pôsobnosti lotérie. Samozrejmosťou sú vlastné sociálne siete Facebook, Instagram a YouTube.

Jedným z komunikačných kanálov je účasť spoločnosti na rôznych podujatiach určitou formou sponzoringu a podpory – napr. v prípade športových podujatí zaistením športového oblečenia pre podporovaný team alebo telovýchovnú jednotu.

16.6 Kľúčové činnosti

Hlavnou činnosťou spoločnosti je diverzifikácia portfólia hráčov štátnej lotérie jedinečným typom štvorúrovňovej hazardnej hry. Kľúčovou činnosťou je práve marketing, ktorý ma zabezpečiť dostatočné množstvo hráčov.

Medzi kľúčové činnosti sa radia aj aktivity CSR – podpora iných organizácií z výťažku hry a sponzorské aktivity spoločnosti.

Z dlhodobého hľadiska ide aj o získanie finančných prostriedkov na rozvoj budúcich nových podnikateľských aktivít v regióne, realizovaných ovládajúcou osobou.

16.7 Kľúčové zdroje

Najdôležitejším zdrojom sú finančné prostriedky za účelom zafinancovania investície – investičných prostriedkov. Tie budú získané z vkladu ovládajúcej osoby do základného imania a ovládajúca osoba zaistí, prostredníctvom bankového úveru, dofinancovanie týchto výdavkov. Technologické zariadenia budú spoločnosti MTZ VENTURE zapožičané od ovládajúcej osoby na neurčito, z dôvodu nezískania finančného úveru pre novovzniknutú spoločnosť.

Hlavným zdrojom pre spoločnosť sú technologické vybavenia na prevádzku číselnej lotérie, priestory pre štúdio, kancelárie a technologické zázemie, personál a duševné zdroje v podobe informácií a know-how.

16.8 Štruktúra nákladov

Náklady sú pre účely business modelu rozdelené do troch skupín:

Investičné náklady

Sú to náklady a prostriedky súvisiace so začatím podnikateľskej činnosti. Slúžia na zaistenie technologického vybavenia, licenčných poplatkov, poplatkov za technické odskúšanie a otestovanie zariadení, na povinnú zábezpeku pre prevádzku bingo splatenú Úradu pre reguláciu hazardných hier, ale aj na prípravnú fázu rozbehu činnosti – t. j. na zaškolenie používateľov terminálov, ich inštalácia do prevádzok, skúšky v štúdiu a príprava zrebovacej koncepcie a pod. Celkovo môžeme túto kategóriu pomenovať ako počiatočnú potrebu kapitálu, do ktorej zaradíme aj ďalšie prostriedky potrebné na spustenie prevádzky číselnej lotérie.

Fixné náklady

Do fixných nákladov sú zaradené mzdové náklady personálu, energie, nájomné, splátka úveru (úver je pripísaný ovládajúcej osobe, tá prenajíma spoločnosti MTZ VENTURE inventár za určitý poplatok, ktorý predstavuje akoby splátku úveru), poisťné, bezpečnostné systémy, správa siete IT, rezerva 10 000 Eur na minimálnu hodnotu Jackpotu, cestovné náklady pre predstaviteľov Úradu pre reguláciu hazardných hier (najväčšia pravdepodobnosť účasti zamestnancov pobočky v Žiline, vzdialenej cca. 35 km) a Finančnej správy SR (zamestnanci pobočky v Považskej Bystrici), fixná zložka poplatku pre prevádzkovateľov zariadení za umiestnenie terminálu.

Variabilné náklady

Priame náklady na prevádzku hazardnej hry sú náklady, resp. istina na vyplatenie výhier, odvod Úradu pre reguláciu hazardných hier (4,5%) a Mestu Považská Bystrica (0,5%) z hernej istiny a variabilná zložka poplatku pre prevádzkovateľov zariadení za umiestnenie terminálu, vyplácaná na základe výšky tržieb realizovaných na danom termináli. Do tejto kategórie môžeme zaradiť aj podporu, resp. sponzoring iných organizácií, ktorá je vypočítaná z úhrnnej výšky tržieb a rozdelená pre jednotlivé okresy podľa podielu na tržbách.

17 AKTIVITY SPOLOČNOSTI MTZ VENTURE V OBLASTI SPOLOČENSKEJ ZODPOVEDNOSTI FIRIEM

Neraz vo viacerých kapitolách sú spomínané aktivity spoločenskej zodpovednosti firiem ako nástroj na vytváranie dobrého image a propagácie hry pre jej hráčov. Pre lepšiu predstavu uvedieme aktivity v jednotlivých pilieroch spoločenskej zodpovednosti firiem, ktoré definoval Archie B. Carroll.

Ekonomický pilier

Z hľadiska ekonomického piliera spoločnosť dáva pracovnú príležitosť pre minimálne 18 spolupracovníkov. V dlhodobom hľadisku bude spoločnosť vytvárať zisk, vytvára tak pridanú hodnotu, a tým prináša výhody všetkým zúčastneným stranám – zvyšovanie miezd zamestnancom, zvyšovanie daňovej povinnosti – prostriedky pre samosprávu a zdroj na podporu aktivít iných organizácií.

Právny pilier

Akciová spoločnosť MTZ VENTURE pri svojom podnikaní bude dodržiavať všetky právne normy a zákony, ktoré determinujú samotné podnikanie, ale aj špecifické zákony a normy vplyvajúce na špecifickú oblasť podnikania v oblasti hazardných hier. Tomu dopomôže aj aktivita podnikového právnik.

Etický pilier

Verejnosť a ďalšie subjekty očakávajú, že prevádzkovatelia hazardných hier sa budú správať eticky, dokonca až „tak eticky“, že opustia túto sféru. Zákon káže, aby prevádzkovatelia poskytlí na svojich webových stránkach a v herniach informácie o zodpovednom hraní. Ale to nestačí, treba sa na tento problém pozrieť systematicky. Od samého začiatku podnikania v tejto sfére je nutné dôrazne informovať o možných problémoch, ktoré môžu vyniknúť účasťou na hazardnej hre – prízvukovať, že treba hrať zodpovedne a iba ako „rekreačnú alebo relaxačnú záležitosť.“ Prezentovať názorné ukážky, ako jedinec zistí, že má prvé príznaky gamblerstva, ako sa s tým vysporiadať, ak to nejde, kde nájde účinnú pomoc a pod. Možno tieto opatrenia budú mať negatívny efekt u niektorých hráčov, ale dúfame, že pozitívny vplyv kampane priláka práve zopár hráčov od iných prevádzkovateľov hier.

Etickú kultúru prezentuje aj samotný herný akt a jeho úroveň – napr. určitá noblesa, prezentovaná napr. úrovňou prejavu moderátora, ktorý by mal vždy podávať určité informácie a rady pre tipujúcich, zvyčajne na konci herného aktu, ďalej úrovňou spracovania

televízneho záznamu či firemných materiálov a firemnou kultúrou, prípade pomocou pracovníkmi klientskeho centra. Prezentácia firemnej kultúry je dôležitá najmä z vytvárania dobrého – etického image v spoločnosti. Aktivity v etickom pilieri súvisia aj s prezentáciou a propagáciou hry – nemala by svojou reklamnou kampaňou nikoho podvedome nabádať k opakovanému hraniu – to bude zabezpečené inými marketingovými prostriedkami, pretože k správne fungovaniu hry je to skrátka potrebné. Z etického hľadiska budú k dispozícii hráčom aj údaje o pravdepodobnostiach výhry a zoznam podporených subjektov, pôsobiacich v konkrétnej oblasti.

Filantropický pilier

Finančný plán spoločnosti je postavený na princípe vyčleňovania, v prípade dobrých ekonomických výsledkov, určitého množstva finančných prostriedkov, ktoré budú určené pre podporu organizácií pôsobiacich v okrese, ktoré majú zväčša poslanie pomoci vo svojej komunite, reprezentujú niektoré skupiny a vykonávajú prospešnú činnosť pre región. Sú to napríklad zdravotnícke zariadenia v okresoch, nadácie či občianske združenia, športové kluby, folklórne súbory, umelecké organizácie či iné právnické alebo fyzické osoby, ktoré napomáhajú k prezentácii a rozvoju regiónu.

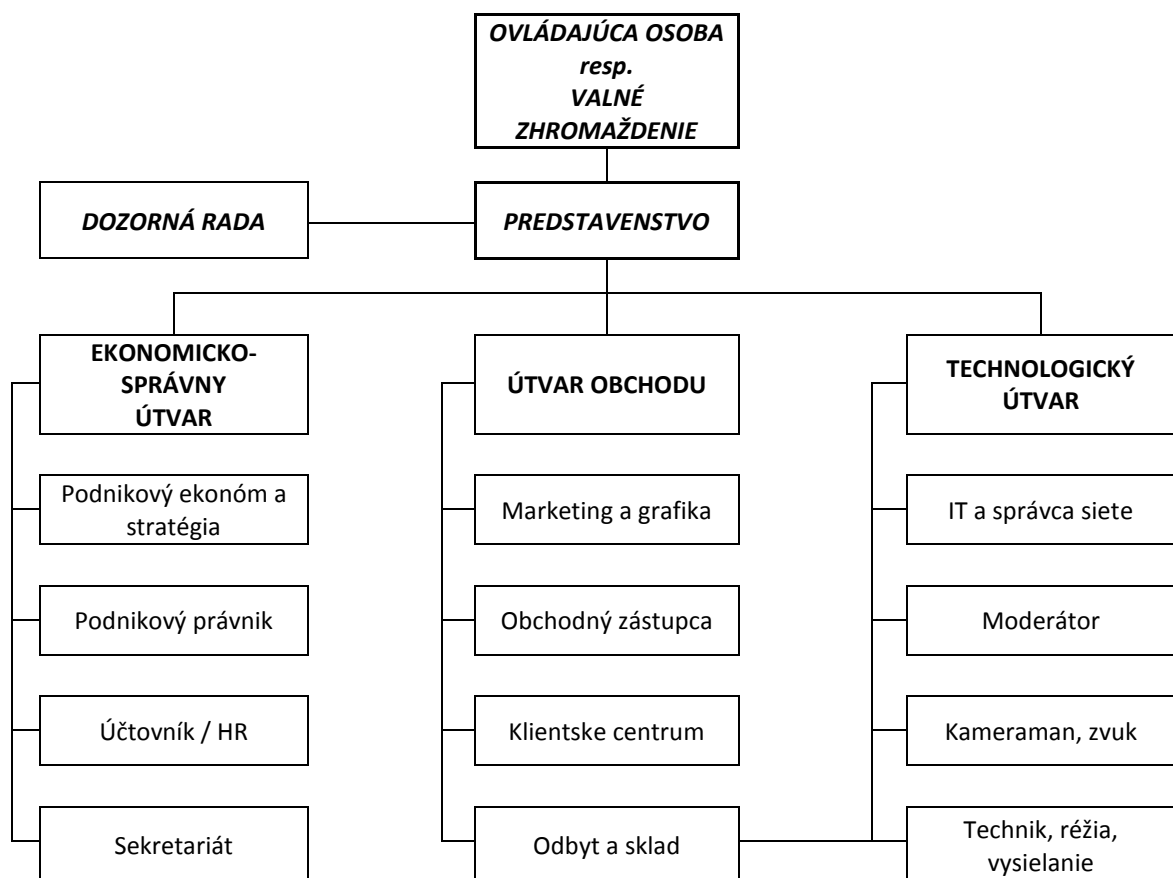
Na základe centrálného prepojenia terminálov vie spoločnosť presnú výšku výnosov – tržieb z konkrétneho terminálu. V prepočte na daný okres bude vyčlenená čiastka, v určitých obdobiach roka, a prevádzkovateľ vyberie organizácie, ktorých v danom období v danom okrese podporí. Nestane sa, že by niektoré okresy „podporovali“ iba jeden okres. Vždy v období dobrých ekonomických výsledkov bude istina určená na podporu organizácií prepočítaná pomerom k tržbám podľa okresov.

V prvom rade budú podporované zdravotnícke zariadenia, napr. nákupom potrebného materiálneho či technického vybavenia; a centrá sociálnych služieb, ktoré pomáhajú so starostlivosťou o dôchodcov či iné znevýhodnené skupiny obyvateľstva. Ďalšou kategóriou sú organizácie podporujúce vzdelávanie a prácu s mládežou – školské a mimoškolské zariadenia, športové kluby, centrá voľného času, umelecké školy a pod. Nesmieme zabúdať aj na organizácie, ktoré svojou činnosťou napomáhajú k zachovávaniu kultúrneho dedičstva a prezentujú región rôznymi spôsobmi, prípadne iné občianske združenia či nadácie, ktoré podporujú určitú komunitu.

18 PERSONÁLNA ŠTRUKTÚRA

V nasledujúcej kapitole budú predstavené pracovné pozície, ktoré sú nevyhnutné na bezproblémový chod organizácie a zaistenie žrebovania. V počiatočnej fáze personálny model zohľadňuje iba základné a najdôležitejšie pozície, ostatných pracovníkov, ktorí sú využívaní na zaistenie aktu žrebovania, považuje model za brigádnikov – najmä študentov, ovládajúcich a zanietých pre prácu s filmovou produkciou.

Akciová spoločnosť MTZ VENTURE sa vo svojej organizačnej štruktúre delí na útvar ekonomicko-správny, obchodný a technický. Jednotlivé pracovné pozície sú znázornené v organizačnej štruktúre.

Obrázok 5 Organizačná štruktúra MTZ VENTURE a. s. Zdroj: vlastné spracovanie

18.1 Pozície

Predseda predstavenstva

Predseda predstavenstva môžeme aj inak pomenovať aj riaditeľom spoločnosti. Predseda predstavenstva je zodpovedný za chod organizácie a je odborne spôsobilou osobou zodpovedajúcou za prevádzkovanie lotérieovej hry. Podľa §21 Zákona č. 30/2019 Z. z.

o hazardných hrách je povinný určit zodpovedného zástupcu, ktorý zabezpečuje riadny priebeh lotérieovej hry.

Predseda predstavenstva zastupuje spoločnosť navonok a jeho právomoci upravujú stanovy spoločnosti. Komunikuje s Úradom pre reguláciu hazardných hier, a ďalšími subjektami z oblasti hazardných hier, koordinuje niektoré reprezentačné aktivity spoločnosti a vo väčšine prípadov je prítomný pri žrebovaní.

Predseda predstavenstva je prvou zodpovednou osobou – zástupcom pre hazardnú hru podľa Zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách.

Podnikový ekonóm a stratég

Úlohou podnikového ekonóma je príprava podkladov manažérskych a strategických rozhodnutí, ktoré s predsedom predstavenstva spoločne riešia. Sú nimi najmä plány rozpočtu, hospodárenia, tvorba analýz a vyhodnocovanie ziskovosti, zaisťovanie finančných prostriedkov a pod.

Podnikový ekonóm je zvyčajne členom predstavenstva akciovej spoločnosti a je jedným zo zodpovedných zástupcov lotérieovej hry. Ako zodpovedný zástupca riadi celý priebeh žrebovania a dbá na pokyny Úradu pre reguláciu hazardných hier. Po žrebovaní spíše protokol o priebehu žrebovania a zabezpečí výhry a ďalšie náležitosti podľa §21 Zákona č. 30/2019 Z. z.

Podnikový právnik

Podnikový právnik je v spoločnosti outsourcovanou pozíciou, resp. pozíciou na polovičný úväzok. Jeho úlohou je kontrolovať právne normy súvisiace s podnikaním a hazardnými hrami, úpravy firemných noriem z právnej stránky a príprava zmlúv a podkladov (zápisnice zo žrebovaní a pod.) v zákonne správnom tvare. Zastupuje spoločnosť v prípadných sporoch a iných právnych aspektoch.

Účtovník a personalista

Pracovná pozícia účtovníka a personalistu v jednej osobe sa zameriava na vedenie účtovníctva a účtovnej dokumentácie podniku. Pripravuje vyúčtovania pre Úrad pre reguláciu hazardných hier, účtovné uzávierky a zaisťuje platby daní a odvodov. K vedľajšej činnosti patrí vedenie zamestnaneckej agendy a oblasť personalistiky. Účtovník je zároveň ďalším zodpovedným zástupcom pre lotérieovú hru.

Dôvodom pre viacerých zodpovedných zástupcov je ich povinná účasť na žrebovaní a v prípade neprítomnosti jedného z rôznych dôvodov je potrebná záloha, aby mohlo dôjsť podľa zákona k žrebovaniu výherných čísel. Zákon neurčuje presný počet zodpovedných zástupcov. Zodpovední zástupcovia pre hazardnú hru sa budú zúčastňovať aj zahraničných ciest, najmä na veľtrhy hazardných hier, aby získali najnovšie informácie a trendy z oblasti.

Sekretariát

Komplexná asistencia managementu (predstavenstvu), príprava podkladov k obchodným stretnutiam či žrebovaniu, vypracovávanie zápisníc a vybavovanie e-mailovej, poštovej či telefonickej komunikácie a podobné aktivity – to je náplňou práce podnikového sekretára. V prípade žrebovacích dní zaisťuje koordináciu divákov v štúdiu a počas žrebovania pripravuje zápisnicu pre zodpovedného zástupcu za lotériu.

Marketér a grafik

Zaisťuje návrh propagačných materiálov a je zodpovedný za marketingovú stratégiu spoločnosti. Vytvára grafické návrhy pre reklamy, podnikové dokumenty, tlačoviny, rieši reklamu s partnermi – podnikateľskými subjektami, spolupracuje s reklamnou agentúrou a tlačiarňou pri výrobe materiálu. Zaoberá sa správou sociálnych sietí, spolu s obchodným zástupcom spoločnosti.

Obchodný zástupca

Úlohou obchodného zástupcu je komunikácia s obchodnými partnermi – prevádzkovateľmi zariadení, v ktorých sa nachádzajú terminály na podanie stávky – a zaistenie komunikačného kanálu medzi týmto subjektom. Vytvára pre nich podmienky „šité na mieru“ a zaisťuje nové predajné miesta. Rieši s nimi aktuálne problémy a navrhuje propagačné aktivity pre konkrétnu prevádzku.

Klientske centrum

Už z názvu vyplýva, že táto služba je určená pre hráčov PB Binga. V priestoroch spoločnosti bude zriadené pracovisko, kde si budú môcť hráči uzavrieť stávku, poradiť sa v prípade otázok k správne vyplneniu tiketu, prípadne si zarezervovať miesto pri žrebovaní. Prostredníctvom klientskeho centra si prevádzkovatelia zariadení s terminálmi budú objednávať spotrebný tovar – zadávacie tikety, pásky vyhotovené z teplo-citlivého papiera pre terminály, prepisovačky a pod.

Pozícia pracovníka klientskeho centra je určená ako brigádnická. Z dôvodu poskytnutia pracovného miesta aj staršej vekovej kategórii je primárne toto miesto určené pre dôchodcov. Presný počet zamestnancov nie je stanovený. Pri výpočte sa počíta s pracovnými službami na určitý počet hodín – po konkrétnej dohode medzi dôchodcami – brigádnikmi. Celkový mesačný časový fond pre toto pracovisko je 200 hodín za týždeň.

Pracovníci odbytu a zároveň technici

Títo pracovníci zaisťujú materiálno-technické zásobovanie prevádzok s terminálmi na uzatváranie stávk, vrátane reklamných označovacích prvkov prevádzok. Zaisťujú dovoz objednaných materiálov pre spoločnosť MTZ VENTURE (reklamné predmety, tlačoviny z tlačiarne) a zaisťujú základný servis terminálov, prípadne ich výmenu. Úzko spolupracujú s obchodným zástupcom a klientskym centrom.

Z pohľadu technických pracovníkov je ich úloha príprava štúdia a žrebovacích zariadení a počas žrebovania zastávajú funkcie pri systémoch televíznej réžie a prenosu obrazu, software vyhodnocujúcom úhrn výhier a pri ozvučení štúdia, prípadne na iných miestach.

IT a správca siete

Jeden z najdôležitejších pracovníkov správneho fungovania hry ako celku je správca siete prepojujúcej terminály s centrálnou databázou údajov. Zaisťuje správne fungovanie serveru a rieši spojenie medzi terminálmi, správnosť funkcie systému na výpočet úhrnných výhier a správu webových stránok spoločnosti.

Zamestnanec udržujúci čistotu a poriadok

Tento spolupracovník vykonáva čistiace a upratovacie práce v priestoroch televízneho štúdia a kancelárií spoločnosti. V dni žrebovania je veľký dôraz kladený na čistotu televízneho štúdia a inventáru v ňom. Útvarové zaradenie pracovníka: ekonomicko-správny útvar.

Moderátor

Moderátor je externým zamestnancom, resp. spolupracovníkom, ktorý je využívaný iba na akt žrebovania, prípadne výrobu iných propagačno-náučných videí. Základným predpokladom moderátora je výborné vystupovanie a určitá noblesa, ktorá je dôležitým znakom firemnej vysokej kultúry, ktorá bude prostredníctvom aktu žrebovania prezentovaná. Na moderovanie budú využívaní najmä mladí študenti alebo absolventi žurnalistiky zameranej na mediálne výstupy, z mesta Považská Bystrica, resp. jeho okolia.

Kameraman, zvukár a produkcia

Okrem interných zamestnancov produkcie – technikov poskytne spoločnosť nadaným študentom, ktorí sa združujú vo filmovom krúžku na školách alebo Centre voľného času možnosť získať prax v televíznom vysielaní ako kameraman, zvukár či pomocník réžie – zaistenie pomocou špeciálneho software strih a grafické prechody v živom zázname (napr. úvodná znelka, prechody medzi výhernými kategóriami, a pod.), či prevedenie informácií o vyžrebovaných číslach a úhrne výhier zo špeciálneho software do priameho obrazu.

Opäť sa jedná o externých spolupracovníkov, ktorí budú k dispozícii iba na akt žrebovania výherných čísel či tvorbe iných propagačných videí, zamestnaní formou brigády.

18.2 Personálne náklady

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené personálne náklady pre jednotlivé pracovné pozície s počtom pracovníkov. Pre ilustráciu sú uvedené hodnoty čistej mzdy a tzv. superhrubej mzdy – nákladov zamestnávateľa na zamestnanca.

Tabuľka 32 Personálne mesačné náklady a orientačný počet zamestnancov

ÚTVAR	POZÍCIA	POČET	ČISTÁ MZDA	SUPERHRUBÁ MZDA
UES	Predseda predstavenstva	1	1 100 €	1 487 €
UES	Sekretariát	1	600 €	811 €
UES	Podnikový ekonóm	1	900 €	1 217 €
UT	IT a správa siete	1	900 €	1 217 €
UES	Podnikový právnik	1	450 €	608 €
UES	Účtovník / HR	1	900 €	1 217 €
UO	Marketing a grafika	1	800 €	1 082 €
UO	Obchodný zástupca	1	800 €	1 082 €
UO-UT	Odbyt / technik	3	600 €	2 434 €
UES	Upratovač	1	600 €	811 €
UO	Klientske centrum	200 hod	4 € / hod	1 082 €
UT	Moderátor	1	500 €	676 €
UT	Zvukár	1	300 €	406 €
UT	Kameraman	2	300 €	811 €
TOTAL		18		14 940 €

Zdroj: vlastné spracovanie Vysvetlivky: UES – útvar ekonomicko-správny, UT – útvar technologický, UO – útvar obchodný

19 ZAKLADATELSKÝ ROZPOČET

19.1 Počiatočná potreba kapitálu

Do investičného kapitálu, t. j. potrebných prostriedkov na realizáciu projektu, zaradujeme všetky potrebné poplatky, materiálno-technické vybavenie, ale aj finančné prostriedky, ktoré sú potrebné pre ďalšie úkony (splnenie licenčných podmienok a pod.).

Tabuľka 33 Počiatočná potreba kapitálu

Položka	Ks	Jedn. Cena	Cena
Základné imanie	1	70 000 €	70 000 €
Založenie akciovej spoločnosti v právnickej kancelárii, vrátane poplatkov	1	2 100 €	2 100 €
Finančná zábezpeka	1	16 500 €	16 500 €
Licenčný poplatok	1	4 000 €	4 000 €
Hlavné žrebovacie zariadenie Phoenix - upravené, software, defektoskopia, 5 sád žrebovacích loptičiek s RFID čipom	1	44 500 €	44 500 €
Záložné žrebovacie zariadenie Phoenix	1	18 000 €	18 000 €
Doprava z USA	1	2 500 €	2 500 €
DPH 20% splatná pri dovoze z tretích krajín	1	12 500 €	12 500 €
Clo (odhad - neidentifikovateľný výrobok) 7%	1	4 375 €	4 375 €
Terminál KeWIN Micro	180	1 600 €	288 000 €
Doprava z Rakúska	1	1 200 €	1 200 €
Server Fujitsu Primergy RX2520M4	2	3 000 €	6 000 €
Software na výpočet úhrnných výhier počas žrebovania (orientačná cena)	1	12 000 €	12 000 €
Technické posúdenie a certifikácia zariadení a SW podľa zákona (odhad)	1	25 000 €	25 000 €
Stôl v štúdiu pre lotériovú komisiu – špeciálny štúdiový stôl bez TV	1	7 900 €	7 900 €
Doprava stola z Nemecka	1	1 300 €	1 300 €
LED panel na stene BenQ PL490 a na stole lotériovej komisie	3	2 510 €	7 530 €
Reprodukory Dibeisy Prof	3	49 €	147 €
Kreslá pre lotériovú komisiu	4	78 €	312 €
Stoličky pre auditórium	30	31 €	930 €
Kreslá pre pracovníkov štúdia	5	90 €	450 €
Kamera Panasonic HC-X1E	2	2 939 €	5 878 €
Stôl pre riadenie žrebovania a defektoskopiu	1	43 €	43 €
Stôl réžia	1	68 €	68 €
Stôl zabezpečenia - zvuk, IT, sekretariát	1	90 €	90 €
Profesionálny videostatív TGStudio	2	319 €	638 €
Mixážny pult Yamaha MGP16X	1	460 €	460 €
Bezdrôtový mikrofón pre moderátora Comica CVM	1	218 €	218 €
Mikrofóny na stole lotériovej komisie	4	49 €	196 €
Notebook Widows	3	650 €	1 950 €
Notebook pre personál Macbook Air	5	990 €	4 950 €
Stolový počítač pre IT na komunikáciu s databázami a serverom	1	1 100 €	1 100 €
Počítač pre réžiu iMac + externý monitor	1	2 292 €	2 292 €
Tlačiareň Samsung SL430W	2	146 €	292 €
Drevený obklad	20	27 €	540 €
Kobercový obklad modrý na steny (2,4*4m)	6	135 €	810 €
Svetelný znak PB Bingo	1	670 €	670 €
Presklené deliace steny vrátane dverí – interiér	8	1 445 €	11 560 €
kancelársky nábytok a základné vybavenie	1	10 000 €	10 000 €
Obojstranná svetelná reklama štvorcová	50	289 €	14 450 €
Akrylátové stojany na tikety s logom PB Bingo	250	0,80 €	200 €

Položka	Ks	Jedn. Cena	Cena
Tikety A6 balené po 500 ks – Coreta a. s.	500	2,30 €	1 150 €
Nesvetelná reklama obojstranná	50	65 €	3 250 €
Veľkorozmerové nálepky na označenie prevádzok typ 1	200	2,10 €	420 €
Veľkorozmerové nálepky na označenie prevádzok typ 2	200	2,20 €	440 €
Plagáty s návodom na vyplnenie tiketu	250	0,40 €	100 €
Reklamné perá	500	0,20 €	100 €
Automobil Dacia Dokker Van	2	9 250 €	18 500 €
Reklamný polep automobilu	2	330 €	660 €
ATEM televízne studio pro 4K - produkcia živého vysielania	1	2 800 €	2 800 €
Odhadované extra náklady súvisiace so štúdiom - rezerva	1	2 500 €	2 500 €
Blackmagic web presenter	1	463 €	463 €
Blackmagic H.264 Encoder	1	463 €	463 €
Videografika – úvodná = záver, vrátane hudobnej licencie	1	890 €	890 €
Videografika – predely pre žrebovacie kategórie, vrátane hudob. licencie	4	215 €	860 €
Elektrické a iné vodiče pre server, štúdio, kancelárie	1	5 000 €	5 000 €
Doplňkové odhadované náklady na server a IT	1	4 500 €	4 500 €
Školenie obsluhy terminálov	1	2 000 €	2 000 €
Prvotné náklady na reklamu a PR	1	8 000 €	8 000 €
„Balík“ prostriedkov na predprípravnú fázu – pred spustením prevádzky	1	40 000 €	40 000 €
TOTAL			673 745 €
TOTAL – očistené od základného imania			603 745 €

Zdroj: vlastné spracovanie na základe vybraných údajov

Celkový investičný kapitál na projekt, vrátane minimálnych zákonných hodnôt základného imania a odhadovaných dodatočných „extra“ nákladov v podobe rôznych rezerv je vo výške takmer 674 tisíc Eur, resp. 604 tisíc bez hodnoty základného imania. Najväčšou položkou je nákup terminálov na zber stávk, ktoré sú nakupované vo väčšom objeme, z dôvodu rezervných terminálov pre prípad poškodenia a rozšírenia zberníc. Zdroje údajov sú priamo od spoločností vyrábajúcich zariadenia, internetových obchodov, vývojárov software a grafikov, alebo v prípade neurčitosti ceny odhadom na základe podobných výrobkov / služieb.

„Balík“ prostriedkov na predprípravnú fázu zahŕňa najmä mzdové náklady a prácu na prípravu štúdia, práce spojené so sfunkčnením IT a programovanie terminálov, výrobu grafiky, zaškolenie pracovníkov vysielania, inštalácie terminálov v rôznych zariadeniach a pod. V tomto období spoločnosť nebude mať žiadne výnosy – tržby, pretože ide o obdobie pred prvým žrebovaním, avšak zamestnanci už musia vykonávať všetky činnosti.

Financovanie investície je na vrub ovládajúcej osoby, ktorá využije podnikateľský úver vo výške 600 tisíc Eur, z dôvodu, že novovzniknutá akciová spoločnosť nemá prístup k podnikateľským úverom, pretože nespĺňa bankou stanovené podmienky. Spoločnosť MTZ VENTURE bude ovládajúcej osobe platiť mesačný prenájom zariadenia a investičného kapitálu, akoby úverovú splátku.

Slovenský finančný ústav Tatrabanka ponúka podnikateľom splátkový úver do 1 mil. Eur s úrokom od 5,40% p. a. – Business úver^{TB} Variant. V prípade 15% úroku p. a. a splatnosťou na 3 roky, mesačná splátka by činila 20 800 Eur a celková suma na splatenie úveru by bola vo výške 748 800 Eur.

19.2 Priemerné prevádzkové náklady

Do mesačných prevádzkových nákladov je pripočítaný „prenájom“ ovládajúcej osobe – akoby hodnota úveru s istinou 700 tisíc Eur s ročným úrokom 30% s dobou splatnosti 3 roky. Mesačná splátka ovládajúcej osobe je vo výške 29 717 Eur a celková zaplatená suma poplatku je vo výške 1 069 812 Eur. Oproti výške úveru, ktorý bude čerpať ovládajúca osoba je poplatok značne nadhodnotený a na krátky časový horizont, pretože slúži aj ako kumulovaná rezerva v prípade výpadku príjmov zo strany MTZ VENTURE na krytie splátky úveru ovládajúcej osoby.

Z hľadiska odvodov dane z pridanej hodnoty, podľa §41 Zákona č. 222/2014 Z. z. o dani z pridanej hodnoty je od dane oslobodené prevádzkovanie lotérií a iných podobných hier osobou, ktorá má povolenie na ich prevádzkovanie podľa osobitného predpisu. Od dane je oslobodená aj činnosť spočívajúca v zabezpečení prevádzkovania lotérií a iných podobných hier, ktorá je vykonávaná v mene a na účet osoby, ktorá má povolenie na prevádzkovanie podľa osobitného predpisu. Zabezpečením prevádzkovania lotérií a iných podobných hier sa rozumie príjem stávk, predaj žrebov, výplata výhier a ďalšie služby priamo s nimi spojené, poskytované mandatárom (Zákon č. 222/2004).

V nasledujúcej tabuľke sa nachádzajú priemerné mesačné prevádzkové náklady, ktoré sú determinované vypočítanými priemernými výnosmi v tabuľkách 23 – 26.

Tabuľka 34 Priemerné mesačné prevádzkové náklady

Položka	Cena
Mzdové náklady	14 940 €
Splátka - prenájom ovládajúcej osobe	29 717 €
Nájom priestorov štúdia a kancelárií	1 500 €
Nájom priestorov kancelárií technikov a skladu (100 m2)	350 €
Energie (voda, elektrická energia)	400 €
Internet pre terminály 157 – program O2 Telemetria	2 920 €
Priemerná variabilná zložka poplatku za umiestnenie terminálov	17 272 €
Fixná zložka poplatku za umiestnenie terminálov – 157	7 620 €
Pult centrálnej ochrany	200 €
Internet v prevádzke - miestny prevádzkovateľ Pegonet	50 €
Pohonné hmoty automobily	850 €
Poplatok TV Považie - živé vysielanie 8 x 15 min (á 200 €)	1 600 €
Cestovné náklady zástupcu URHH a FS SR	320 €
Priemerný odvod URHH	10 245 €

Položka	Cena
Priemerný odvod obec	1 138 €
Webová stránka - poplatok za prevádzku	20 €
Tikety	92 €
Reklamné predmety	350 €
Reklamné označovacie prvky	3 000 €
Spotrebný kancelársky materiál	250 €
Daň z motorových vozidiel - cestná daň - rozpočítaná na mesiac	9 €
Propagácia a reklama (noviny, plagáty, internetová reklama)	1 500 €
Rezerva na minimálnu výšku Jackpotu	12 000 €
Rezerva na vyplatenie výhier v sídle spoločnosti	15 000 €
Ostatné prevádzkové náklady	500 €
TOTAL	121 843 €
TOTAL – očistený od rezerv na Jackpot a výhry	94 843 €

Zdroj: vlastné spracovanie na základe vybraných údajov

19.3 Očakávané priemerné výnosy

Na základe tabuliek 23 – 26 uvádzame priemernú hodnotu tržieb – výnosov v jednotlivých okresoch. Výnosy spoločnosti sú vo výške 49% tržieb, pretože 51% tržby je výhernou istinou, ktorej časť bude vyplatená hráčom, resp. presunutá na ďalšie stávkové obdobie v prípade Jackpotu.

Tabuľka 35 Očakávané mesačné výnosy

Okres	Tržba	TRL TA	TRL TB	TRL TC	TRL TOTAL	Ø T TRL SO
Bytča	36 084 €	0	13	11	24	187,94 €
Považská Bystrica	70 800 €	10	9	24	43	205,81 €
Púchov	51 712 €	11	30	1	42	153,90 €
Ilava	69 081 €	7	12	29	48	179,90 €
TOTAL	227 677 €	28	64	65	157	181,89 €
TOTAL 49%	111 562 €					

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: TRL = terminál, TA, TB, TC = segment, T = tržba, SO = stávkové obdobie

Priemerná tržba na jedno stávkové obdobie na jeden terminál vychádza po prepočte na sumu takmer 182 Eur. V porovnaní s priemernou tržbou za terminál pri národnej lotériovej spoločnosti TIPOS je výška priemernej tržby 42,6% výšky priemernej tržby TIPOS-u.

Celková hodnota priemernej mesačnej tržby je vo výške 227 677 Eur, po odčítaní výhernej istiny je výška výnosov pre akciovú spoločnosť MTZ VENTURE 111 562 Eur.

20 FINANČNÝ PLÁN

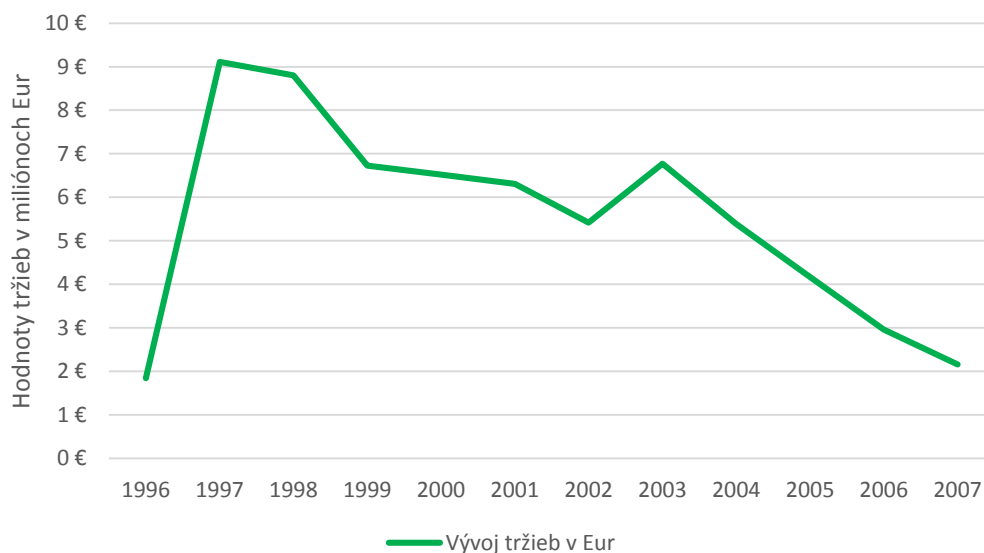
V prípade špeciálneho binga TIPOS-BINGO, prevádzkovaného národnou lotériovou spoločnosťou v rokoch 1996 až 2007, zaznamenali vklady nasledujúci vývoj. Priemerná hodnota vkladu v Eur za obdobie prevádzky hry je 5 514 551 Eur.

Tabuľka 36 Vývoj tržieb špeciálneho binga TIPOS-BINGO

Rok	Tržba v Sk	Prepočet EUR	Odchýlka od PO	Odchýlka od \emptyset
1996	55 612 980 Sk	1 846 013 €	n/a	-66,522%
1997	274 394 620 Sk	9 108 233 €	393,400%	65,179%
1998	265 065 220 Sk	8 798 553 €	-3,400%	59,563%
1999	202 714 420 Sk	6 728 886 €	-23,523%	22,029%
2000	196 442 200 Sk	6 520 686 €	-3,094%	18,254%
2001	190 040 470 Sk	6 308 188 €	-3,259%	14,400%
2002	163 124 880 Sk	5 414 754 €	-14,163%	-1,803%
2003	203 983 810 Sk	6 771 022 €	25,048%	22,793%
2004	162 216 850 Sk	5 384 613 €	-20,476%	-2,349%
2005	125 626 025 Sk	4 170 020 €	-22,557%	-24,376%
2006	89 195 100 Sk	2 960 735 €	-29,000%	-46,307%
2007	65 016 575 Sk	2 158 155 €	-27,107%	-60,862%

Zdroj: vlastné spracovanie na základe TIPOS (© 2008). Vysvetlivky: Sk = Slovenské koruny, konverzný kurz 1 € = 30,1260 Sk, PO = predchádzajúce obdobie. Odchýlka od PO = $(r - r_{-1}) / r_{-1}$, Odchýlka od \emptyset = $((\emptyset - r) / \emptyset) \times (-1)$, n/a = neuvedené / nemožné vypočítať.

Graf 23 Vývoj ročných tržieb špeciálneho binga TIPOS-BINGO

Zdroj: vlastné spracovanie na základe TIPOS (© 2008).

Podľa grafu, údajov, ale aj výročnej správy TIPOS za rok 2007 v posledných rokoch existencie hry zaznamenávala pokles, v prípade posledných dvoch období o viac než 27%. Podobný vývoj môže očakávať aj hra PB Bingo, ktorá však, na rozdiel od štátnej lotérie, má svoju pridanú hodnotu v propagácii aktivít spoločenskej zodpovednosti v regiónoch, v ktorých pôsobí (z určitého uhlu pohľadu s prvkami charitatívnej lotérie) a ďalšie aspekty,

už v práci spomínané. Odhadujeme, že aj napriek podstatne nižším výhram v kategóriách štyri rohy, diagonály a plný tiket, hráči budú uzatvárať stávky nielen pre to, že majú vyššiu šancu na výhru, ako v prípade vybraných žrebov okamžitých lotérií či účasti na „hrách“ spomínaných v nepriamej konkurencii, ale aj z dôvodu podpory organizácií prostredníctvom svojho vkladu, či uzatvorením tzv. troj-stávky s prémiovou hrou v jednom vklade, tzn. akoby účať na 3 rôznych číselných lotériách. Národná lotériová spoločnosť podporuje iba vybrané, najmä športové, „podniky“, vid' výročné správy, v malom počte, čo je vhodným propagačným aspektom práve PB Binga.

V roku 2007 bola najvyššia výhra v Jackpote hry TIPOS-BINGO po prepočte kurzu 87 700 Eur. Na základe výšky pravdepodobnosti, ktorá je nižšia ako v prípade TIPOS-BINGO odhadujeme, že v prípade kumulácie výhernej istiny pre Jackpot sa môžu hodnoty v určitom období výrazne priblížiť k hodnote 87 000 Eur, dokonca ju môžu aj prekonať. Preto odhadujeme, že v prípade vyššej výhernej istiny Jackpotu bude účať na hre vyššia. Treba mať na pamäti významný fakt, že PB Bingo je regionálna lotéria, ktorá pôsobí iba na 3% rozlohy Slovenskej republiky a teda z hľadiska územnej rozlohy na 3% trhu národnej loterieovej spoločnosti, preto nie je možné porovnávať výherné istiny s istinami štátnych lotérií.

20.1 Plán tržieb

Na základe očakávaného podobného vývoja tržieb ako v prípade TIPOS BINGO sú tržby determinované percentuálnym rozdielom oproti priemernej hodnote mesačných tržieb – vid' tabuľka 35. Očakávame však pomalší, nie tak extrémny a zároveň dlhší rast tržieb v prvých rokoch a dlhšie udržanie na priemernej hodnote, s miernou osciláciou okolo nej. V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené mesačné očakávané tržby za prvé štyri roky prevádzky.

Tabuľka 37 Tržby v prvom roku v Eur

Tržba / Mesiac	PF 1	PF 2	PF 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	TOTAL
Bytča	0	0	0	5 413	7 217	10 104	12 990	16 238	20 568	21 290	22 733	23 815	140 367
Považská Bystrica	0	0	0	10 620	14 160	19 824	25 488	31 860	40 356	41 772	44 604	46 728	275 412
Púchov	0	0	0	7 757	10 342	14 479	18 616	23 270	29 476	30 510	32 579	34 130	201 160
Ilava	0	0	0	10 362	13 816	19 343	24 869	31 086	39 376	40 758	43 521	45 593	268 725
TOTAL	0	0	0	34 152	45 535	63 750	81 964	102 455	129 776	134 329	143 437	150 267	885 664
Odchýlka				- 85%	-80%	-72%	-64%	-55%	-43%	-41%	-37%	-34%	Ø -56,78%

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: PF = prípravná fáza.

Tabuľka 38 Tržby v druhom roku v Eur

Tržba / Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TOTAL
Bytča	29 589	32 476	34 280	35 362	36 084	37 527	38 610	39 692	41 136	42 579	44 022	45 466	456 823
Považská Bystrica	58 056	63 720	67 260	69 384	70 800	73 632	75 756	77 880	80 712	83 544	86 376	89 208	896 328
Púchov	42 404	46 541	49 126	50 678	51 712	53 780	55 332	56 883	58 952	61 020	63 089	65 157	654 674
Ilava	56 646	62 173	65 627	67 699	69 081	71 844	73 917	75 989	78 752	81 516	84 279	87 042	874 565
TOTAL	186 695	204 909	216 293	223 123	227 677	236 784	243 614	250 445	259 552	268 659	277 766	286 873	2 882 391
Odchýlka	18%	10%	5%	2%	0%	4%	7%	10%	14%	18%	22%	26%	Ø +5,50%

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 39 Tržby v tret'om roku v Eur

Tržba / Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TOTAL
Bytča	47 631	48 353	49 435	50 518	49 074	47 270	44 744	42 940	41 136	40 775	40 053	38 971	540 899
Považská Bystrica	93 456	94 872	96 996	99 120	96 288	92 748	87 792	84 252	80 712	80 004	78 588	76 464	1 061 292
Púchov	68 260	69 294	70 845	72 397	70 328	67 743	64 123	61 537	58 952	58 435	57 400	55 849	775 163
Ilava	91 187	92 569	94 641	96 713	93 950	90 496	85 660	82 206	78 752	78 062	76 680	74 607	1 035 524
TOTAL	300 534	305 087	311 917	318 748	309 641	298 257	282 319	270 936	259 552	257 275	252 721	245 891	3 412 878
Odchýlka	32%	34%	37%	40%	36%	31%	24%	19%	14%	13%	11%	8%	Ø +24,92%

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 40 Tržby v štvrtom roku v Eur

Tržba	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TOTAL
Bytča	37 527	36 445	36 084	36 084	36 084	36 084	36 084	36 084	36 084	36 084	36 084	36 084	434 812
Považská Bystrica	73 632	71 508	70 800	70 800	70 800	70 800	70 800	70 800	70 800	70 800	70 800	70 800	853 140
Púchov	53 780	52 229	51 712	51 712	51 712	51 712	51 712	51 712	51 712	51 712	51 712	51 712	623 130
Ilava	71 844	69 772	69 081	69 081	69 081	69 081	69 081	69 081	69 081	69 081	69 081	69 081	832 426
TOTAL	236 784	229 954	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	2 743 508
Odchýlka	4%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	

Zdroj: vlastné spracovanie

20.2 Plán nákladov

V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené plány nákladov na prvé 4 roky prevádzky. V prvom roku je suma na podporu organizácií určená 7% z celkových tržieb za predchádzajúce tri obdobia. V ďalších troch rokoch je hodnota vypočítaná z 3% výšky tržieb troch predchádzajúcich mesiacov.

Tabuľka 41 Náklady v prvom roku v Eur

Položka / Mesiac	PF 1	PF 2	PF 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Mzdové náklady	11 965	11 965	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940
Nájom priestorov	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850
Energie, PCO, WEB	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670
PHM + cestná daň	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859
Ovládajúca osoba	0	0	0	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717
FC TRL	0	0	0	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620
VC TRL Ø 7,59% Tržby	0	0	0	2 592	3 456	4 839	6 221	7 776	9 850	10 196	10 887	11 405
Propagácia	0	0	0	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942
Internet TRL	0	0	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920
TV + URHH a FS SR	0	0	0	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920
Odvod URHH	0	0	0	1 537	2 049	2 869	3 688	4 610	5 840	6 045	6 455	6 762
Odvod Obce	0	0	0	171	228	319	410	512	649	672	717	751
Rezerva - výhry	0	0	27 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatné	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Podpora organizácií	0	0	0	0	0	10 041	0	0	15 710	0	0	21 402
TOTAL	15 844	15 844	48 739	70 238	71 671	84 005	76 257	78 837	97 986	82 850	83 997	106 258

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: PF = prípravná fáza, PCO = pult centrálnej ochrany, PHM = pohonné hmoty, FC = fixná zložka, VC = variabilná zložka, TRL = termínál.

Tabuľka 42 Náklady v druhom roku v Eur

Položka / Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Mzdové náklady	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940	14 940
Nájom priestorov	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850
Energie, PCO, WEB	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670
PHM + cestná daň	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859
Ovládajúca osoba	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717
FC TRL	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620
VC TRL \emptyset 7,59%	12 961	15 034	15 725	16 935	17 281	17 626	18 145	18 836	19 527	20 218	20 910	21 946
Propagácia	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942
Internet TRL	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920
TV + URHH a FS SR	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920
Odvod URHH	7 684	8 914	9 323	10 041	10 245	10 450	10 758	11 168	11 577	11 987	12 397	13 012
Odvod Obce	854	990	1 036	1 116	1 138	1 161	1 195	1 241	1 286	1 332	1 377	1 446
Ostatné	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Podpora organizácií	0	0	23 041	0	0	27 321	0	0	29 780	0	0	33 241
TOTAL	87 436	90 876	115 064	94 029	94 603	122 497	96 036	97 182	128 109	99 476	100 622	135 583

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: PCO = pult centrálnej ochrany, PHM = pohonné hmoty, FC = fixná zložka, VC = variabilná zložka, TRL = terminál.

Tabuľka 43 Náklady v tretom roku v Eur

Položka / Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Mzdové náklady	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697
Nájom priestorov	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850
Energie, PCO, WEB	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670
PHM + cestná daň	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859
Ovládajúca osoba	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717	29 717
FC TRL	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620
VC TRL \emptyset 7,59%	22 811	23 156	23 675	24 193	23 502	22 638	21 428	20 564	19 700	19 527	19 182	18 663
Propagácia	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942
Internet TRL	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920
TV + URHH a FS SR	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920
Odvod URHH	13 524	13 729	14 036	14 344	13 934	13 422	12 704	12 192	11 680	11 577	11 372	11 065
Odvod Obce	1 503	1 525	1 560	1 594	1 548	1 491	1 412	1 355	1 298	1 286	1 264	1 229
Ostatné	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Podpora organizácií	0	0	27 526	0	0	27 799	0	0	24 384	0	0	22 677
TOTAL	107 532	108 105	136 492	109 825	108 679	135 045	105 239	103 806	126 757	102 086	101 513	123 329

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: PCO = pult centrálnej ochrany, PHM = pohonné hmoty, FC = fixná zložka, VC = variabilná zložka, TRL = terminál.

V tretom roku dochádza k zvýšeniu superhrubých miezd v celkovom vyjadrení o 25,15%.

Tabuľka 44 Náklady v štvrtom roku v Eur

Položka / Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Mzdové náklady	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697	18 697
Nájom priestorov	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850	1 850
Energie, PCO, WEB	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670	670
PHM + cestná daň	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859	859
Ovládajúca osoba	29 717	29 717	29 717	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FC TRL	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620	7 620
VC TRL \emptyset 7,59%	17 972	17 453	17 281	17 281	17 281	17 281	17 281	17 281	17 281	17 281	17 281	17 281
Propagácia	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942	4 942
Internet TRL	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920	2 920
TV + URHH a FS SR	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920
Odvod URHH	10 655	10 348	10 245	10 245	10 245	10 245	10 245	10 245	10 245	10 245	10 245	10 245
Odvod Obce	1 184	1 150	1 138	1 138	1 138	1 138	1 138	1 138	1 138	1 138	1 138	1 138
Ostatné	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Podpora organizácií	0	0	20 832	0	0	20 491	0	0	20 491	0	0	20 491
TOTAL	99 506	98 646	119 192	68 643	68 643	89 133	68 643	68 643	89 133	68 643	68 643	89 133

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: PCO = pult centrálnej ochrany, PHM = pohonné hmoty, FC = fixná zložka, VC = variabilná zložka, TRL = terminál.

20.3 Plán výsledku hospodárenia

Tabuľka 45 Výsledok hospodárenia v prvom roku v Eur

Položka / Mesiac	PF 1	PF 2	PF 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	TOTAL	
Tržba – Výnosy	0	0	0	34 152	45 535	63 750	81 964	102 455	129 776	134 329	143 437	150 267	885 664	
Prostriedky	0	0	0	16 734	22 312	31 237	40 162	50 203	63 590	65 821	70 284	73 631	433 975	
Náklady	15 844	15 844	48 739	70 238	71 671	84 005	76 257	78 837	97 986	82 850	83 997	106 258	832 526	
VH pred zdanením	-15 844	-15 844	-48 739	-53 503	-49 359	-52 767	-36 095	-28 634	-34 396	-17 029	-13 713	-32 627	-398 551	
												Daň z príjmu PO	21%	0 €
												Výsledok hospodárenia po zdanení		-398 551

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: VH = výsledok hospodárenia, PO = právnická osoba

Tabuľka 46 Výsledok hospodárenia v druhom roku v Eur

Položka / Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TOTAL	
Tržba – Výnosy	186 695	204 909	216 293	223 123	227 677	236 784	243 614	250 445	259 552	268 659	277 766	286 873	2 882 391	
Prostriedky	91 481	100 406	105 984	109 330	111 562	116 024	119 371	122 718	127 180	131 643	136 105	140 568	1 412 372	
Náklady	89 443	91 736	111 406	94 029	94 603	116 377	96 609	97 469	121 224	99 762	100 909	127 054	1 240 621	
VH pred zdanením	2 038	8 669	-5 423	15 301	16 959	-352	22 762	25 249	5 956	31 881	35 197	13 514	171 751	
												Strata započítaná	33,33%	-132 850
												Strata nezapočítaná	66,67%	-265 714
												VH upravený		38 901
												Daň z príjmu PO	21%	8 169
												Výsledok hospodárenia po zdanení		30 732

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: VH = výsledok hospodárenia, PO = právnická osoba

Tabuľka 47 Výsledok hospodárenia v treťom roku v Eur

Položka / Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TOTAL	
Tržba – Výnosy	300 534	305 087	311 917	318 748	309 641	298 257	282 319	270 936	259 552	257 275	252 721	245 891	3 412 878	
Prostriedky	147 261	149 493	152 840	156 186	151 724	146 146	138 337	132 758	127 180	126 065	123 834	120 487	1 672 310	
Náklady	107 532	108 105	136 492	109 825	108 679	135 045	105 239	103 806	126 757	102 086	101 513	123 329	1 368 408	
VH pred zdanením	39 729	41 387	16 348	46 361	43 045	11 101	33 098	28 953	424	23 979	22 321	-2 843	303 903	
												Strata započítaná	33,33%	-132 850
												Strata nezapočítaná	33,33%	-132 850
												Výsledok hospodárenia upravený		171 052
												Daň z príjmu PO	21%	35 921
												Výsledok hospodárenia po zdanení		135 131

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: VH = výsledok hospodárenia, PO = právnická osoba

Tabuľka 48 Výsledok hospodárenia v štvrtom roku v Eur

Položka / Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TOTAL	
Tržba – Výnosy	236 784	229 954	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	227 677	2 743 508	
Prostriedky	116 024	112 677	111 562	111 562	111 562	111 562	111 562	111 562	111 562	111 562	111 562	111 562	1 344 319	
Náklady	99 506	98 646	119 192	68 643	68 643	89 133	68 643	68 643	89 133	68 643	68 643	89 133	996 600	
VH pred zdanením	16 518	14 031	-7 630	42 919	42 919	22 428	42 919	42 919	22 428	42 919	42 919	22 428	347 719	
												Strata z minulých rokov započítaná	33,33%	-132 850
												Výsledok hospodárenia upravený		214 869
												Daň z príjmu PO	21%	45 122
												Výsledok hospodárenia po zdanení		169 746

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: VH = výsledok hospodárenia, PO = právnická osoba

20.4 Ročné plány výsledku hospodárenia v priebehu životnosti projektu

Tabuľka 49 znázorňuje vývoj výsledkov hospodárení číselnej lotérie Považskobystrické bingo počas predpokladanej desaťročnej existencie.

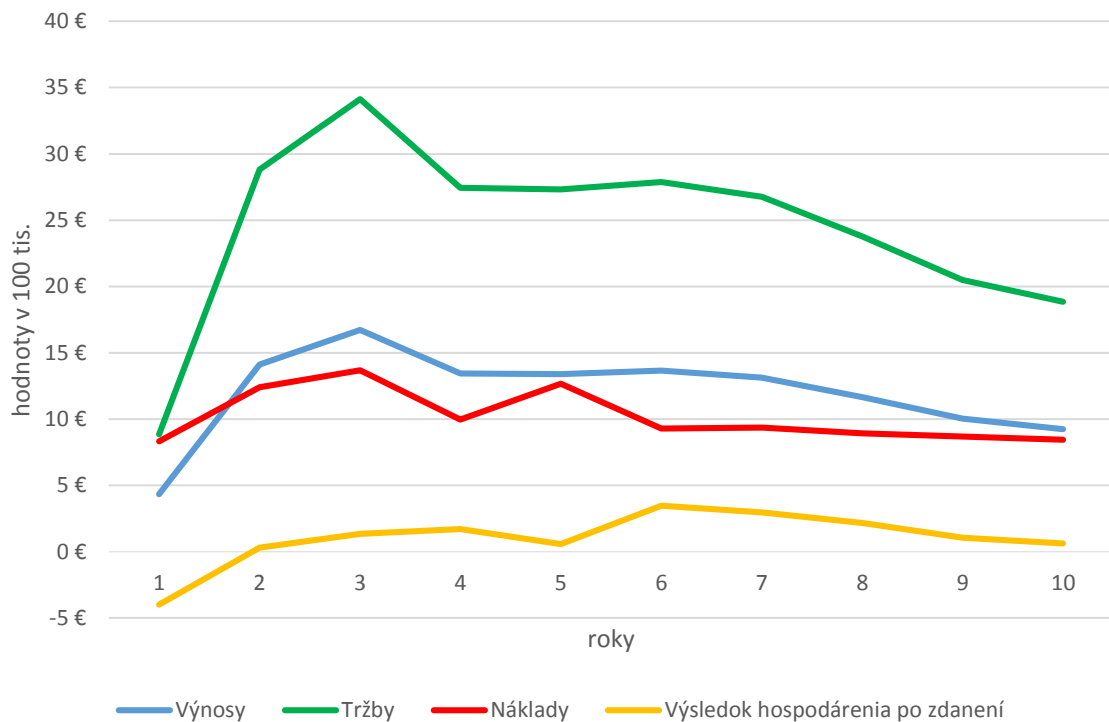
Tabuľka 49 Vývoj výsledkov hospodárenia PB Bingu po zdanení v Eur

ROK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Výnosy	433 975	1 412 372	1 672 310	1 344 319	1 338 741	1 365 516	1 311 966	1 164 704	1 004 056	923 731
Tržby	885 664	2 882 391	3 412 878	2 743 508	2 732 124	2 786 766	2 677 482	2 376 948	2 049 093	1 885 166
Výherná istina	451 688	1 470 019	1 740 568	1 399 189	1 393 383	1 421 251	1 365 516	1 212 243	1 045 037	961 434
Prostriedky	433 975	1 412 372	1 672 310	1 344 319	1 338 741	1 365 516	1 311 966	1 164 704	1 004 056	923 731
Náklady	832 526	1 240 621	1 368 408	996 600	1 267 129	927 701	936 465	892 056	869 326	844 796
Mzdy	173 330	179 280	224 364	224 364	258 019	258 019	283 820	283 820	312 203	312 203
Priestory a energie a iné	59 440	65 280	65 280	65 280	393 080	43 160	43 160	43 592	43 592	43 592
Ovládajúca osoba	267 453	356 604	356 604	89 151	0	0	0	0	0	0
Prevádzka a reklama	105 066	98 652	98 652	98 652	98 652	100 625	100 625	102 638	102 638	103 664
Odvod URHH + obec	44 283	144 120	170 644	137 175	136 606	139 338	133 874	118 847	102 455	94 258
Terminály FC + VC	135 802	310 213	350 477	299 672	298 808	302 956	294 661	271 850	246 966	234 524
CSR	47 152	86 472	102 386	82 305	81 964	83 603	80 324	71 308	61 473	56 555
VH po zdanení	-398 551	30 731	135 131	169 746	56 574	345 874	296 646	215 392	106 437	62 359

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: VH = výsledok hospodárenia, CSR = prostriedky na podporu iných organizácií, FC+VC = fixná a variabilná zložka poplatku za prevádzku terminálu.

Pre ilustráciu sú hodnoty tržieb Považskobystrického binga pre obdobie 10-tich rokov uvedené v nasledujúcom grafe.

Graf 24 Vývoj ročných tržieb, nákladov, výnosov a výsledkov hospodárenia po zdanení PB Binga v desaťročnom horizonte podľa tabuľky 49

Zdroj: vlastné spracovanie

Nepredpokladá sa vývoj ako v prípade hry TIPOS BINGO. Na základe pridanej hodnoty hry sa očakáva dlhší životný cyklus, odhadovaný na max. 13-15 rokov. V piatom roku dôjde k výstavbe vlastného sídla spoločnosti MTZ VENTURE v hodnote 350 000 Eur, v podobe montovanej haly v katastrálnom území Považskej Bystrice. V štvrtom roku, podľa kumulácie finančných prostriedkov v rokoch 2–3 dôjde k navýšeniu základného imania na výšku 335 000 Eur a spoločnosť sa môže pripraviť na vstup do segmentu okamžitých žrebových lotérii. Výnosy ani náklady zo žrebových okamžitých lotérii nie sú zahrnuté v tabuľke.

Najväčší nárast nákladov je zaznamenaný v oblasti miezd. Dôvodom je neustále zvyšovanie ohodnotenia spolupracovníkov za účelom zaistenia vysokej spokojnosti, lojálnosti a vysokého pracovného výkonu i k invenciam a nápadom, zaisťujúcim pozitívny prínos pre korporáciu.

Vývoj tržieb je počítaný s maximálnym nárastom v treťom roku o 40% priemernej hodnoty ročných tržieb. V prípade, že by nastal vývoj tržieb v prvých dvoch rokoch ako v prípade

hry TIPOS BINGO, vďaka vysokému záujmu v druhom a treťom roku, došlo by k zvýšeniu tržieb na 4,5 mil. Eur v druhom roku a takmer 4,2 mil. Eur v treťom roku. To je optimistická verzia, ktorú nezohľadňujeme vo výpočtoch. Väčšina hodnôt sa pohybuje okolo priemeru, vypočítaného na základe údajov z dotazníka.

V tabuľke 49 nie je budova, postavená v piatom roku, odpisovaná. Aby bol odpis zohľadnený, je uvedený prepočet výsledku hospodárenia, vrátane lineárneho odpisu budovy skupiny 5 s dobou odpisovania 20 rokov, v tabuľke 50. Tento scenár by nastal v prípade, ak by korporácia MTZ VENTURE získala budovu do svojho vlastníctva, tzn. budova by nepatrila ovládajúcej osobe, ako je predpokladom v tabuľke 49, kde spoločnosť jednorazovo zaplatí ovládajúcej osobe plnú výšku ceny budovy, vyjadrenú určitým poplatkom.

Z hľadiska odpisov ostatných zariadení, nejedná sa o aktíva zaradené v majetku korporácie MTZ VENTURE, ale sú vlastníctvom ovládajúcej osoby, ktorá ich získala prostredníctvom úveru a ktoré boli ovládanej osobe poskytnuté na dobu neurčitú za príslušný mesačný poplatok v prvých rokoch prevádzky, vid' poplatok ovládajúcej osobe.

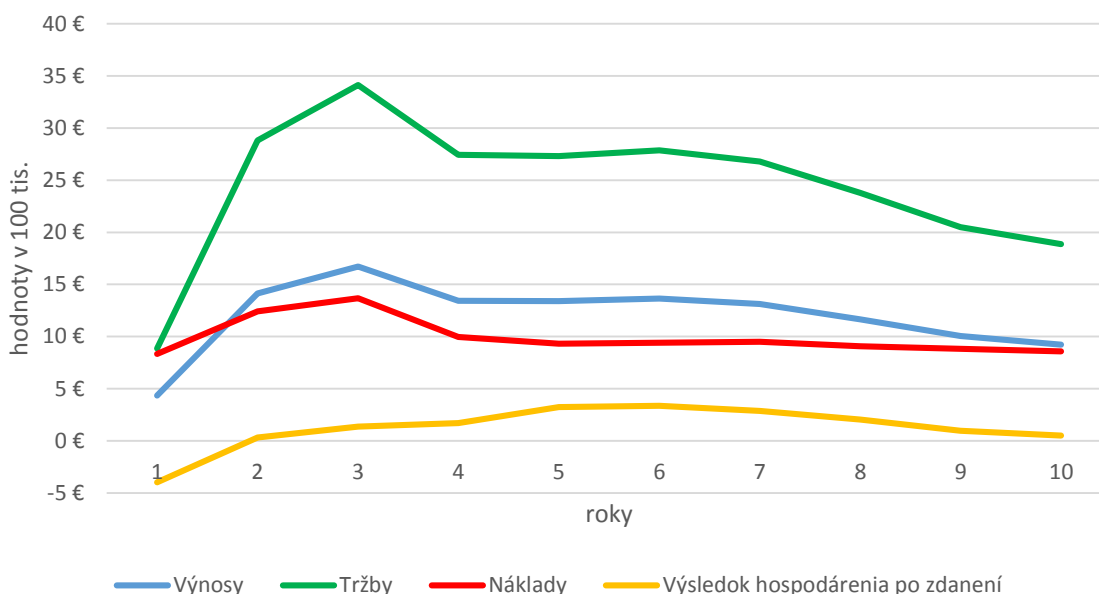
Cena budovy a jej výstavby bez pozemku je 275 tis. Eur, pozemok je v hodnote 75 000 Eur. Hodnota ročného lineárneho odpisu budovy je 13 750 Eur. Podľa §23 Zákona číslo 595/2003 o dani z príjmov sú pozemky vylúčené z odpisovania a výdavky na zaobstaranie pozemku daňový základ nijakým spôsobom neovplyvnia, to až v okamihu ich vyradenia z majetku (Zákon č. 595/2003 Z. z.).

Tabuľka 50 Vývoj výsledkov hospodárenia PB Binga po zdanení v Eur vrátane odpisovania budovy

ROK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Výnosy	433 975	1 412 372	1 672 310	1 344 319	1 338 741	1 365 516	1 311 966	1 164 704	1 004 056	923 731
Tržby	885 664	2 882 391	3 412 878	2 743 508	2 732 124	2 786 766	2 677 482	2 376 948	2 049 093	1 885 166
Výherná istina	451 688	1 470 019	1 740 568	1 399 189	1 393 383	1 421 251	1 365 516	1 212 243	1 045 037	961 434
Prostriedky	433 975	1 412 372	1 672 310	1 344 319	1 338 741	1 365 516	1 311 966	1 164 704	1 004 056	923 731
Náklady	832 526	1 240 621	1 368 408	996 600	930 879	941 451	950 215	905 944	883 213	858 683
Mzdy	173 330	179 280	224 364	224 364	258 019	258 019	283 820	283 820	312 203	312 203
Priestory a energie a iné	59 440	65 280	65 280	65 280	56 830	56 910	56 910	57 480	57 480	57 480
Ovládajúca osoba	267 453	356 604	356 604	89 151	0	0	0	0	0	0
Prevádzka a reklama	105 066	98 652	98 652	98 652	98 652	100 625	100 625	102 638	102 638	103 664
Odvod URHH + obec	44 283	144 120	170 644	137 175	136 606	139 338	133 874	118 847	102 455	94 258
Terminály FC + VC	135 802	310 213	350 477	299 672	298 808	302 956	294 661	271 850	246 966	234 524
CSR	47 152	86 472	102 386	82 305	81 964	83 603	80 324	71 308	61 473	56 555
VH po zdanení	-398 551	30 731	135 131	169 746	322 211	335 011	285 783	204 421	95 466	51 388

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: VH = výsledok hospodárenia, CSR = prostriedky na podporu iných organizácií, FC+VC = fixná a variabilná zložka poplatku za prevádzku terminálu.

Graf 25 Vývoj ročných tržieb, nákladov, výnosov a výsledkov hospodárenia po zdanení PB Binga v desaťročnom horizonte podľa tabuľky 50

Zdroj: vlastné spracovanie

20.5 Zhodnotenie projektu

Z tabuliek 49, resp. 50 je zrejmé, že podľa plánov by už v priebehu druhého roka prevádzky PB Binga došlo k vyrovnaniu a generácii zisku. V konečnom súčte je predikcia zisku po zdanení v 10 rokoch prevádzky, podľa tabuľky 49, viac ako 1,02 mil. Eur, v prípade tabuľky 50 až 1,23 mil. Eur. Ak zohľadníme aj zisk pre ovládajúcu spoločnosť, resp. „odmenu za vstup do podnikania“, ktorý je vypočítaný nasledovne

Tabuľka 51 Zisk ovládajúcej osoby

	Istina	Úrok p. a.	Splatnosť	Splatené TL	Úrok
reálny úver	600 000 €	15 %	36 m	748 800 €	148 800 €
poplatok DCS	700 000 €	30 %	36 m	1 069 812 €	369 812 €
rezerva ovl. os.	100 000 €			zisk ovl. os	321 012 €

Zdroj: vlastné spracovanie Vysvetlivky: DCS = dcérska spoločnosť (ovládaná osoba), ovl. os. = ovládajúca osoba, m = mesiac, TL = total

je celkový plánovaný zisk v desaťročnom intervale viac než 1,34 mil. Eur, resp. 1,55 mil. Eur. Z nasledujúcich zistení môžeme konštatovať, že projekt je aj napriek svojim vysokým počiatocným investíciám výhodný. Výška prostriedkov venovaná na aktivity CSR, resp. podporu organizácií, v danom horizonte činí viac ako 753 tis. Eur. Ilustratívny príklad: ak by organizácia podporila rovným dielom 200 organizácií, každá z nich by získala 3 765 Eur.

21 RIZIKÁ PROJEKTU

Riziká sú spojené s každým projektom. V tejto kapitole budú jednotlivé riziká identifikované a roztriedené do skupín, kvantifikované a navrhnuté riešenie ich eliminácie.

21.1 Identifikácia rizík projektu, ich začlenenie a možné opatrenia

Tržné riziko

Strata zákazníkov je pre každú korporáciu významným rizikovým faktorom. Nie je tomu inak aj pri PB Bingo, avšak v tomto prípade je na počet zákazníkov – hráčov závislý nielen prevádzkovateľ, ale aj hráči samotní, pretože výška výhier je podmienená výškou vkladu. Čím nižší vklad, tým nižšia (menej zaujímavá) výhra. Znižovaním počtu zákazníkov nastane rýchla reťazová reakcia, ktorá bude mať fatálny dopad na fungovanie hry.

Opatrenie: marketing a prízvukovanie relatívne vysokej šance na výhru v kategórii Plný tiket – Bingo a informovať, že za cenu jedného žrebu v hodnote 2,- Eur istým spôsobom stávkujú 3 rôzne hry s prémiovou hrou Jackpot, determinované kategóriami Štyri rohy, Diagonály a Plný tiket – Bingo. Jednou z možností je diverzifikácia portfólia hazardných hier v dlhodobom hľadisku – vstup korporácie do segmentu žrebových peňažných okamžitých lotérií (tzv. stieracích žrebov).

Z hľadiska konkurencie – vysoká konkurencia najmä v podaní národnej lotéριοvej spoločnosti TIPOS a jej číselných a žrebových lotérií. Z dotazníku vyplýva, že najpreferovanejšou číselnou lotériou je Loto. Avšak konceptom, ktorým je hra PB Bingo (samozrejme bez implementácie CSR), spoločnosť TIPOS nedisponuje od roku 2007. V začiatkoch (1996) bola táto hra veľmi populárna.

Opatrenie: marketing postavený na silnom sociálnom cítení – filantropický pilier CSR – „účasťou na hre podporujete miestne organizácie a pomáhate rozvoju regiónu.“

Ekonomické riziko

Výšku daňovej a odvodovej povinnosti prevádzkovateľ hazardných hier nezmení, resp. neovplyvní. Rovnako ako aj výšku úrokovej sadzby podnikateľského úveru, ktorý kryje materiálno-technické vybavenie, resp. možnosti získania úveru na ich krytie.

Do tejto kategórie sú priradené aj aspekty rastu energií, nájomného, internetu či iných materiálnych položiek, ako napr. cena tlačiarenských výrobkov, a pod.

Opatrenie: vytváranie dostatočnej výšky mesačnej rezervy na pokrytie nečakaného zvýšenia energií a ďalších položiek. V prípade daňových sadzieb zvoliť vhodnú mieru rezervy a prijať retenciu rizika. Pri úvere na zaistenie materiálo-technického vybavenia, ktorý z dôvodu získania prostriedkov zaistí ovládajúca právnická osoba, bude cena prenájmu vybavenia s príslušnou prirážkou na zaistenie krytia krátkodobých výkyvov.

Finančné riziko

Finančné riziko pozostáva najmä z nedostatočného zisku, vysokej miery zadlženosti, nevyplatené pohľadávky – neodvedená tržba z terminálov od prevádzkovateľov v dostatočnom termíne, neschopnosť platiť záväzky – faktúry od dodávateľov, splátka ovládajúcej osobe za poskytnutie vybavenia, mesačná platba prevádzkovateľom terminálov.

Väčšina z týchto aspektov môže byť spôsobená nedostatočným počtom hráčom – nízkymi tržbami. Neodvedená tržba z terminálov je príčina nedodržania zmluvných podmienok prevádzkovateľom zariadenia, v ktorom sa terminál nachádza.

Opatrenie: tvorba rezervy, marketing (viď tržné riziko), vhodné nastavenie podmienok mandátnej zmluvy na inštaláciu terminálu a podmienkach z neho vyplývajúcich. V tomto prípade musí aj prevádzkovateľ dodržiavať všetky podmienky tak, aby bol prevádzkovateľ zariadenia, v ktorom je umiestnený terminál online, motivovaný k dodržiavaniu platobných podmienok. Využitie napr. zlatého pravidla financovania (dlhodobé aktíva financované dlhodobými zdrojmi, krátkodobé krátkodobými).

Operatívne riziko

V prípade PB Binga nemôžeme hovoriť o zastaraných výrobných technológiách, pretože pri jeho vzniku budú nakúpené najmodernejšie zariadenia. Tu môžeme hovoriť o nedostatočnom využití kapacity, aj v zmysle žrebovania iba 2-krát do týždňa (väčší počet by v tomto koncepte bol kontraproduktívny), ale aj nedostatočné využitie personálu – to znamená, že niektoré pracovné pozície v rámci svojho časového fondu môžu byť využité na iné činnosti, súvisiace s náplňou práce.

Opatrenie: možná ponuka outscourcingu vybraných služieb pre iné podnikateľské subjekty (v prípade nedostatočnej kapacity zamestnancov), nadviazanie spolupráce s nadáciami, resp. združením nadácií na prevádzkovaní charitatívnej lotérie (využitie kapacity zariadení).

Personálne riziko

Personálna politika je kľúčovou rolou managementu, pretože spokojní a lojálni spolupracovníci dosahujú dobré pracovné výkony a ich motivácia k činnosti spejúcej k dosiahnutiu firemných cieľov je veľmi žiadúca. Vytvorením dobrých pracovných podmienok a stotožnenie sa s firemnou kultúrou je základným prvkom správneho fungovania systému.

Personálne riziko sa môže odraziť vo fluktuácií zamestnancov, nedostatočnej kvalifikácií, poklesu disciplíny a morálky, prípadne poškodzovanie dobrého mena na verejnosti.

Opatrenia: v prípade dobrých ekonomických výsledkov kontinuálne zvyšovanie mzdy a firemných benefitov, dodržiavanie firemnej kultúry neformálna kontrola stotožnenia sa s ňou, podpora rozvoja vlastných invencií a nápadov vedúcim k zlepšeniu fungovania firmy, podiel na riadení spoločnosti (členstvo v riadiacich orgánoch), vybraní pracovníci počas pôsobenia v spoločnosti budú jej akcionármi – snaha o dosiahnutie pocitu spoluzodpovednosti. Na udržanie určitej hodnoty pracovných výkonov – najmä pre obchodný útvar – budú definované výkonové normy, ktorých prekročenie bude pozitívne ohodnotené.

Bezpečnostné riziko

Jedným z najväčších bezpečnostných rizík pre PB Bingo riziko informačných technológií - nefunkčnosť databázového systému s údajmi zo zberníc (terminálov) online, resp. pri žrebovaní znefunkčnenie prepojenia systémov – v tom prípade by muselo byť žrebovanie zrušené.

Opatrenia: zavedenie tzv. Information Security Management, ktorý sa zameriava na monitorovanie, implementáciu a zlepšovanie zabezpečovacích systémov informácií v spoločnosti. Obmedzený počet osôb oprávnených vstupovať do systému (správca siete – IT), zaistenie bezpečnostného software, prípadne outsourcing niektorých služieb v oblasti bezpečnosti dát, viacúrovňové zálohovanie (na viacerých digitálnych nosičoch).

Právne riziko

Z hľadiska zmien legislatívy či nízkej vymožitelnosti práva, nedodržiavanie zákonných lehôt zo strany štátnej správy, a pod. – nedokáže korporácia prispieť k náprave situácie. Úlohou je akceptovať nariadenia vlády a iných orgánov štátnej moci. V oblasti údajov,

najmä o vyplatených výhrach, je dôležitá implementácia dodržiavanie striktných pravidiel GDPR (General Data Protection Regulation).

Opatrenia: časové a iné rezervy na zmeny v legislatíve, dôraz na dodržiavanie GDPR – aj prostredníctvom outsourcovaného poradného orgánu, vrátane implementácie opatrení pre IT ochranu údajov (viď bezpečnostné riziko).

Iné obchodné riziká

Do týchto rizík môžeme zaradiť rôzne antikampane vedené voči prevádzkovateľom hazardných hier a hrám samotným, zhoršenie nálad v spoločnosti, zníženie príjmov obyvateľstva – zníženie počtu stávk, a pod.

Opatrenia: tvorba rezervy v prípade zníženia príjmov a kontinuálne prepočty možného vývoja tržieb a následný vplyv na výsledky hospodárenia, marketingové kampane (viď tržné riziko) a z časti uvažovať nad retenciou rizika, pretože niektoré zmeny sú neovplyvniteľné zo strany prevádzkovateľa.

21.2 Kvantifikácie rizikových faktorov

Tabuľka 52 Rizikové faktory, ich pravdepodobnosť výskytu a miera ohrozenia podniku

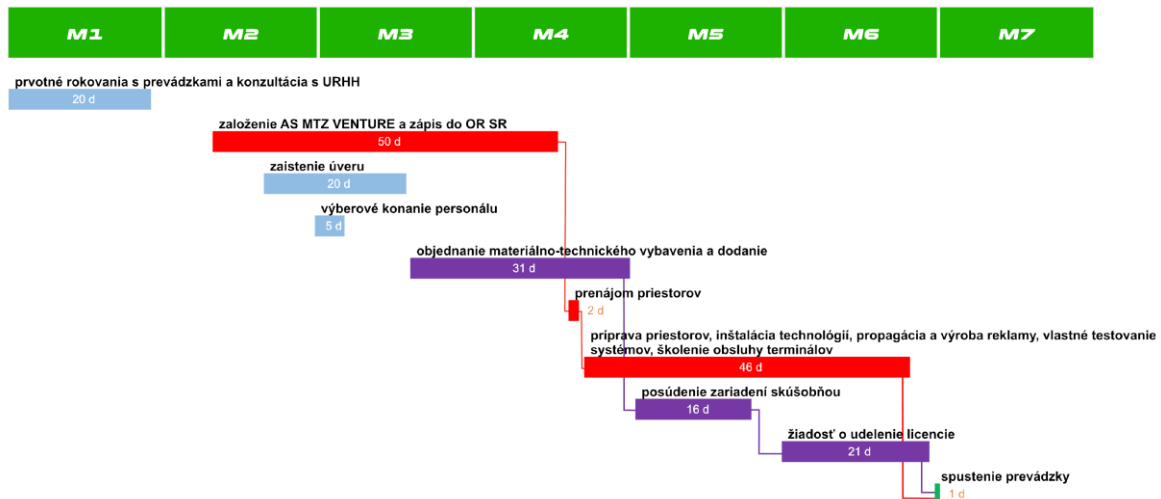
Riziko	ID	Pravdepodobnosť výskytu	Miera ohrozenia
Strata zákazníkov	TR	vyššia	80%
Konkurencia	TR	stredná	30%
Zvýšenie odvodov	ER	nízka	5%
Zvýšenie energií	ER	nízka	5%
Nízke tržby	FR	vyššia	80%
Zadlženosť	FR	stredná	50%
Nesplatené pohľadávky	FR	nižšia	65%
Nesplatené záväzky	FR	nízka	5%
Nezaplatenie úveru	FR	nižšia	25%
Vyťaženie kapacity	OR	nízka	3%
Vyťaženie personálu	OR	nízka	10%
Zamestnanci	PR	nízka	5%
Nefunkčnosť IT	BR	nízka	95%
Strata údajov	BR	nízka	100%
Prerušenie spojenia	BR	nízka	100%
Legislatívne zmeny	LR	nízka	5%
GDPR	LR	nízka	40%
Antikampaň	IR	nízka	10%
Zníženie príjmov hráčov	IR	nižšia	25%

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: TR = tržné riziko, ER = ekonomické riziko, FR = finančné riziko, OR = operatívne riziko, PR = personálne riziko, BR = bezpečnostné riziko, LR = legislatívne riziko, IR = iné rizikové faktory. Škála pravdepodobnosti výskytu: nízka – nižšia – stredná – vyššia – vysoká.

Niektoré nepriaznivé situácie môžu nastať v prípade, že nastane iný rizikový aspekt, napr. v prípade straty zákazníkov (TR) nastane automaticky zníženie tržieb (FR).

22 ČASOVÁ ANALÝZA PROJEKTU

Na znázornenie časového vývoja projektových udalostí je vytvorený tzv. Ganttov diagram, ktorého údaje v dňoch sú uvádzané v pracovných dňoch v období mesiacov M1 až M7.

Obrázok 6 Ganttov diagram

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvotné prípravy vo forme rokovaní s budúcimi prevádzkovateľmi, konzultácie s Úradom pre reguláciu hazardných hier, Finančnou správou SR a mestom Považská Bystrica, na ktorého území sa PB Bingo bude prevádzkovať, zabezpečuje ovládajúca osoba. Na základe analýz situácie dôjde k založeniu akciovej spoločnosti MTZ VENTURE – prevádzkovateľa hazardnej hry a návrhu na zápis do Obchodného registra SR (časová hodnota zohľadňuje časovú lehotu na zápis, ktorá je z rôznych dôvodov dlhšia ako zákonná lehota). Ovládajúca osoba na základe projektovej dokumentácie zažiada o financovanie projektu úverom. Počas zápisu do Obchodného registra dôjde zo strany ovládajúcej osoby k výberovému konaniu personálu a po získaní finančných prostriedkov z úveru zaistí objednanie materiálno-technického vybavenia.

Po zápise MTZ VENTURE do Obchodného registra SR dôjde k prenájmu priestorov, podpísaniu pracovných zmlúv a začatí prípravnej fázy projektu, ktorá v sebe zahŕňa prípravu priestorov, zaistenie prevádzok zberní a podpis mandátnych zmlúv, implementáciu technológií a ich vlastné odskúšanie, výrobu materiálov pre televízne vysielanie v rôznych formách, a ďalšie aktivity. Po dodaní zariadení a software, podliehajúcim zákonnému preskúšaniu, budú podrobené testovaniu v skúšobnom ústave v Piešťanoch. Po otestovaní a vydaní potvrdení dôjde k podaniu individuálnej licencie na prevádzku číselnej lotérie bingového typu. Medzičasom prebehne školenie obsluhy terminálov a ich inštalácia v prevádzkach, vrátane inštalácie reklamných predmetov. V prípravnej fáze dôjde aj

k propagáciu hry v médiách a na internete, vrátane vytvorenia webových stránok a účtov prevádzkovateľa na sociálnych sieťach. Po získaní individuálnej licencie sa spustí prijímanie stávkov prostredníctvom nainštalovaných terminálov, ktoré je naplánované na 1. deň siedmeho mesiaca od zahájenia procesu, a po uzavretí stávkového obdobia dôjde k prvému aktu žrebovania.

V tabuľke sú uvádzané dátumy v jednotlivých mesiacoch, ktoré sú označené M1 až M7.

Tabuľka 53 Hodnoty Ganttova diagramu s uvedením dátumu začiatku a konca situácií

Akcia	Začiatok	Koniec	Trvanie PD
prvotné rokovania	1. M1	30. M1	20
založenie AS MTZ VENTURE a zápis do OR SR	10. M2	30. M4	50
zaistenie úveru	20. M2	20. M3	20
výberové konanie personálu	1. M3	7. M3	5
Objednanie materiálno-technického vybavenia a dodanie	23. M3	1. M5	31
prenájom priestorov	16. M4	18. M4	2
prípravná fáza	20. M4	25. M6	46
posúdenie zariadení skúšobňou	10. M5	29. M5	16
žiadosť o udelenie licencie	1. M6	29. M6	21
spustenie prevádzky	1. M7		1

Zdroj: vlastné spracovanie. Vysvetlivky: PD = pracovné dni

ZÁVER

Témou predkladanej práce je vytvorenie podnikateľského plánu novej číselnej lotérie bingového typu v segmente hazardných hier na vybranom - regionálnom území Slovenskej republiky. Pridanou hodnotou hry je tzv. troj-stávka s prémiovou hrou, teda skutočnosť, že hráč v jednej uzatvorenej stávke akoby uzatvoril tri stávky pre tri rôzne číselné lotérie vrátane možnosti výhry Jackpotu. Podnikanie vo vybranej oblasti vyžaduje, najmä z morálneho hľadiska, dodržiavanie princípov koncepcie spoločenskej zodpovednosti firiem, ktoré je práve v prípade Považskobystrickej lotérie kľúčovým prvkom propagačných aktivít a možno aj konkurenčnou výhodou. Je potrebné mať na pamäti, že ide o komplexný projekt, ktorý, najmä vďaka svojej tabuizovanej téme, je nutné pre konkrétne pochopenie zámeru, vysvetliť detailne ako celok.

Úlohou diplomovej práce bolo analyzovať podmienky pre prevádzkovateľov hazardných hier a vstupu nových subjektov do odvetvia, vrátane zistenie potenciálnych hráčov lotérie. Návrh koncepcie podáva približný obraz lotérie a aktu žrebovania, ktorý má byť v mnohých ohľadoch iný, než na aký sú zvyknutí hráči v prípade štátnej lotérie. Po detailnom oboznámení sa s oblasťou hazardných hier a jednotlivých druhoch číselných lotérií, analýze preferencií a účasti respondentov dotazníkového výskumu na hazardných hrách, usudzujeme, že nami vypracovaná hra má vo vybranom území potenciál.

Predložená práca sa v úvodných kapitolách zaoberá vysvetleniu pojmov a orientáciou v legislatíve prevádzky hazardných hier, spoločenskej zodpovednosti firiem, tvorbou funkčného business modelu, a analytickým nástrojom využitých v nasledujúcich častiach práce a podnikateľským rizikám.

Praktická časť konkrétne znázorňuje víziu projektu, podľa ktorej by mal byť realizovaný, s faktickým plátnom business modelu, prepočtom investičných a prevádzkových nákladov, ktoré boli vyčíslené na základe poskytnutých cenových ponúk viacerých, aj zahraničných, firiem, a ďalších aspektov.

Je dôležité poznamenať, že hazardné hry ako také nedržia pomyselné ruku hráča a nenútiť ho stávku uzavrieť – to je výsledok jedincovej povahy. Zamerajme sa preto na pozitívny vplyv hazardnej hry na regionálnu ekonomiku, zamestnanosť, podporu neziskových organizácií, ktoré svojou činnosťou nahrádzajú, častokrát, nefunkčný systém a na kumuláciu finančných prostriedkov na rozvoj ďalších podnikateľských príležitostí v regióne okresov Považská Bystrica, Bytča, Púchov a Ilava.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY**Knižné zdroje**

- ABRAMS, Rhonda. Successful business plan: secrets & strategies. 7th edition. Palo Alto: PlanningShop, 2019, 444 s. ISBN 978-1-933895-82-6.
- BESANKO, David, Ronald R. BRAEUTIGAM a Katharine ROCKETT. Microeconomics: international student version. 5th ed. Hoboken: Wiley, 2015, 684 s. ISBN 978-1-118-71638-0. Začiatok formulára
- CAROLL, Archie B. A History of Corporate Social Responsibility: Concepts and Practices. In: CRANE, Andrew. The Oxford handbook of corporate social responsibility. Oxford: Oxford University Press, 2008, s. 19-47. ISBN 9780199211593.
- ČASTORÁL, Zdeněk. Management rizik v současných podmínkách. I. vydání. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2017, 268 s. ISBN 9788074521324.
- ČERVENÝ, Radim. Business plán: krok za krokem. Praha: C. H. Beck, 2014, 211 s. ISBN 9788074005114.
- DOHNALOVÁ, Zuzana. Mikroekonomie. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky, 2014, 185 s. ISBN 9788081540332.
- FRIEDMAN, Milton. Kapitalismus a svoboda. Praha: Liberální institut, 1993, 182 s. ISBN 8085787334.
- HOLMAN, Robert. Mikroekonomie: středně pokročilý kurz. 2. aktualizované. vyd. Praha: C.H. Beck, 2007, 592 s. ISBN 9788071798620.
- HOŘEJŠÍ, Bronislava, Jana SOUKUPOVÁ, Libuše MACÁKOVÁ a Jindřich SOUKUP. Mikroekonomie. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Management Press, 2018, 581 s. ISBN 9788072615384.
- KOZEL, Roman, Lenka MYNÁŘOVÁ a Hana SVOBODOVÁ. Moderní metody a techniky marketingového výzkumu. Praha: Grada, 2011, 304 s. Expert. ISBN 9788024735276.
- KULDOVÁ, Lucie. Společenská odpovědnost firem: [etické podnikání a sociální odpovědnost v praxi]. Kanina: OPS, 2010, 189 s. ISBN 9788087269121.
- NEŠPOR, Karel. Jak překonat hazard: prevence, krátká intervence a léčba. Praha: Portál, 2011, 159 s. ISBN 9788026200093.
- OSTERWALDER, Alexander a Yves PIGNEUR. Tvorba business modelů: příručka pro vizionáře, inovátory a všechny, co se nebojí výzev. Brno: BizBooks, 2012, 278 s. ISBN 9788026500254.
- PAVLÍK, Marek a Martin BĚLČÍK. Společenská odpovědnost organizace: CSR v praxi a jak s ním dál. Praha: Grada, 2010, 169 s. Management. ISBN 9788024731575.
- PRUNNER, Pavel. Gamblerství, aneb, Ztráta svobody. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 360 s. ISBN 9788073804527.
- RIES, Eric. The lean startup: how constant innovation creates radically successful businesses. London: Portfolio Penguin, 2011, 320 s. ISBN 9780670921607.
- ROUBAL, Ondřej, Iva PETROVÁ a František ZICH. Metodologie marketingových výzkumů. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2014, 142 s. ISBN 9788074080920.

STEIN, Andi a Beth Bingham EVANS. An introduction to the entertainment industry. New York: Peter Lang, 2009, 311 s. ISBN 9781433103407.

VIRGLEROVÁ, Zuzana. Risk management in the segment of SMEs in V4 countries: (significant theoretical and methodological aspects). Zlín: Tomas Bata University, 2019, 140 s. ISBN 9788074548598.

YUNUS, Muhammad a Karl WEBER. Building social business: the new kind of capitalism that serves humanity's most pressing needs. New York: Public Affairs, 2010, 226 s. ISBN 9781586488246.

Legislatíva

ČESKO-SLOVENSKÁ FEDERATÍVNA REPUBLIKA, 1991. Zákon č. 513/1991 Z. z. predpisov zo dňa 5. novembra 1991. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-02-14]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1991-513>

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2019. Vyhláška č. 134/2019 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2019-134>

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2019. Vyhláška č. 142/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú požiadavky na technické zariadenia a systémy využívané pri prevádzkovaní jednotlivých druhov hazardných hier vrátane podrobností o vkladoch, stávkach a výhrach pre jednotlivé druhy hazardných hier. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2019-142>

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2019. Vyhláška č. 142/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú požiadavky na technické zariadenia a systémy využívané pri prevádzkovaní jednotlivých druhov hazardných hier vrátane podrobností o vkladoch, stávkach a výhrach pre jednotlivé druhy hazardných hier. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2019-142>

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2019. Vyhláška č. 437/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú náležitosti žiadosti o odborné posudzovanie technických zariadení a systémov využívaných pri prevádzkovaní hazardných hier. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2019-437>

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2019. Vyhláška č. 60/2019 Z. z. ktorou sa ustanovuje obsah a rozsah údajov zapisovaných do zoznamu zahraničných zastúpení a náležitosti žiadostí týkajúcich sa zoznamu zahraničných zastúpení. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2019-60>

SLOVENSKO, 2019. Zákon č. 30/2019 Z. z. zo dňa 29. januára 2019 o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In: *ÚZ úplné znenia*. Žilina: Poradca podnikateľa, 2019, roč. 22, č. ÚZ 32/2019, 80 s. ISSN: 1335-2857.

SLOVENSKO, 2004. Zákon č. 222/2004 Z. z. zo dňa 6. apríla 2004 o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-04-07]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-222>

SLOVENSKO, 2003. Zákon č. 595/2003 Z. z. zo dňa 4. decembra 2003 o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-04-10]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-595>

SLOVENSKO, 1991. Zákon č. 289/2008 Z. z. zo dňa 18. júna 2008 o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej

rady č. 511/1992 Zb. o správě daní a poplatkov a o změnách v sístave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov. In: *Zákony pre ľudí* [online]. [cit. 2020-02-17]. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-289>

Akademické žurnály

ALAVA, Ramona Parraga, José Muñoz MURINNO, Roy Barre ZAMBRANNO, et al. PEST Analysis Based on Neutrosophic Cognitive Maps: A Case Study for Food Industry. *Neutrosophic Sets and Systems* [online]. 2018, 21, 84-92 [cit. 2020-03-12]. DOI: 10.5281/zenodo.1408726. ISSN 23316055.

ÁVALOS, Carolina, Ana PÉREZ-ESCODA a Luis MONGE. Lean Startup as a Learning Methodology for Developing Digital and Research Competencies. *Journal of New Approaches in Educational Research* [online]. 2019, 8(2), 227-242 [cit. 2020-03-14]. ISSN 22547339.

CAI, X., M. XIE, H. ZHANG, Z. XU a F. CHENG. Business models of distributed solar photovoltaic power of China: The Business Model Canvas perspective. *Sustainability* [online]. 2019, 11(16) [cit. 2020-03-14]. DOI: 10.3390/su11164322. ISSN 20711050.

CALVOSA, Paolo. The regulated internet gambling industry in Italy: business models compared. *European Scientific Journal* [online]. 2013, 9(22), 1-20 [cit. 2020-03-13]. ISSN 18577881.

CAROLL, Archie B. Carroll's pyramid of CSR: taking another look. *International Journal of Corporate Social Responsibility*. 2016, 1(3). DOI: 10.1186/s40991-016-0004-6.

FORD, Madison a Anders HÅKANSSON. Problem gambling, associations with comorbid health conditions, substance use, and behavioural addictions: Opportunities for pathways to treatment. *PLoS ONE* [online]. 2020, 15(1), 1-20 [cit. 2020-03-14]. DOI: 10.1371/journal.pone.0227644. ISSN 19326203. Dostupné z: <http://eds.b.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=fa2b893f-719a-4fa9-a6ce-9c4ae354c04b%40pdc-v-sessmgr05>

HANCOCK, Linda, Tony. SCHELLINCK a Tracy. SCHRANS. Gambling and corporate social responsibility (CSR): Re-defining industry and state roles on duty of care, host responsibility and risk management. *Policy and Society* [online]. 2008, 27(1), 55 - 68 [cit. 2020-03-13]. DOI: 10.1016/j.polsoc.2008.07.005. ISSN 14494035.

HODINKOVÁ, Monika a Zdeněk SADOVSKÝ. The benefits of corporate social responsibility introduction in small and medium-sized enterprises: a systematic review of the literature. *Business: Theory and Practice*. 2016, 17(4), 345-352. DOI: <https://doi.org/10.3846/btp.17.11130>. ISSN 1648-0627.

CHLÁDKOVÁ, Helena. Selected Approaches to the Business Environment Evaluation. *Acta Universitatis Agriculturae Et Silviculturae Mendelianae Brunensis*. 2015, 63(2), 515-523. ISSN:1211-8516.

CHOEZ, Wilmer Ortiz, Marcos Quinteros CORTÁZAR, Shirley Huerta CRUZ a Katiuska Rubira CARVACHE. A framework for PEST analysis based on neutrosophic cognitive map: case study in a vertical farming initiative. *Neutrosophic Sets and Systems* [online]. 2017, 17, 58-63 [cit. 2020-03-12]. DOI: 10.5281/zenodo.1012211. ISSN 23316055.

KAMRAN, M., M.R. FAZAL a M. MUDASSAR. Towards empowerment of the renewable energy sector in Pakistan for sustainable energy evolution: SWOT

analysis. *Renewable Energy* [online]. 2020, 146, 543 - 558 [cit. 2020-03-13]. DOI: 10.1016/j.renene.2019.06.165. ISSN 18790682.

NADIR, M.H.B., S.R.S. ARIS, N. JANOM, F. AHMAD, N.H. ARSHAD a N.S.K. BASHAH. A business model canvas for crowdfunding platform: Case study of crowdfunding platforms in Malaysia. *Indonesian Journal of Electrical Engineering and Computer Science* [online]. 2020, 18(3), 1287 - 1294 [cit. 2020-03-14]. DOI: 10.11591/ijeecs.v18.i3.pp1287-1294. ISSN 25024760.

NAMUGENYI, Christine, Shastri L NIMMAGADDA a Torsten REINERS. Design of a SWOT Analysis Model and its Evaluation in Diverse Digital Business Ecosystem Contexts. *Procedia Computer Science* [online]. 2019, 159, 1145-1154 [cit. 2020-03-13]. DOI: 10.1016/j.procs.2019.09.283. ISSN 18770509.

PEST Analysis Based on Neutrosophic Cognitive Maps: A Case Study for Food Industry. *Neutrosophic Sets and Systems* [online]. 2018, 21, 84-92 [cit. 2020-03-13]. DOI: 10.5281/zenodo.1408726. ISSN 23316055.

PREDA, Ionel. SWOT analysis of the public procurement system in Romania. *Knowledge Horizons / Orizonturi ale Cunoasterii* [online]. 2019, 11(2), 66-76 [cit. 2020-03-13]. ISSN 20661061.

RUIZ-RAMIREZ, J. A., D. F. REYES-CANCINO a C. J. ARENAS-CASTRO. Business model canvas as an analytical tool for the evaluation of companies: case study for the audiovisual industry in Bogota, Colombia. *South African Journal of Industrial Engineering* [online]. 2019, 30(4), 118-130 [cit. 2020-03-14]. DOI: 10.7166/30-4-2256. ISSN 1012277X.

SIJABAT, Rosdiana. Macro-environmental analysis of the tourism industry in Indonesia: findings from the PEST analysis. *Innovative Issues and Approaches in Social Sciences* [online]. 2019, 12(3) [cit. 2020-03-13]. DOI: 10.12959/issn.1855-0541.IIASS-2019-no3-art6. ISSN 18550541.

SUNA, Belma. ASSESSMENT OF API TOURISM IN TURKEY BY SWOT ANALYSIS. *Uludag Bee Journal* [online]. 2019, 19(1), 12-18 [cit. 2020-03-13]. DOI: 10.31467/uluaricilik.568241. ISSN 13030248.

ŚWITEK, Sławomir a Ludosław DRELICHOWSKI. LEAN STARTUP - A NEW LEARNING METHOD FOR ORGANIZATIONS? *Studies* [online]. 2018, (89), 20-32 [cit. 2020-03-14]. ISSN 24514543.

TETŘEVOVÁ, Liběna. Corporate social responsibility in the Czech gambling industry. *Economics* [online]. 2011, 16, 612-620 [cit. 2020-03-13]. ISSN 18226515.

VAZQUEZ DE LA TORRE, Maria Genoveva Millan, Salud MILLAN LARA a Juan MANUEL ARJONA-FUENTES. Flamenco Tourism from the Viewpoint of Its Protagonists: A Sustainable Vision Using Lean Startup Methodology. *SUSTAINABILITY* [online]. 2019, 11(21) [cit. 2020-03-14]. DOI: 10.3390/su11216047. ISSN 20711050.

Štatistické údaje

EURÓPSKA KOMISIA. Slovensko – Populácia: demografická situácia, jazyky a náboženstvá. Európska komisia [online]. 2019-09-26 [cit. 2020-03-19]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/population-demographic-situation-languages-and-religions-72_sk

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Rozpočet.sk [online]. Bratislava: Ministerstvo financií Slovenskej republiky, © 2020 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <http://www.rozpocet.sk/web/#/prehlad>

SLOVAK BUSINESS AGENCY. Malé a stredné podniky v číslach v roku 2018, 2019. In: Slovak Business Agency [online]. © 2019 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: http://www.sbagency.sk/sites/default/files/msp_v_cislach_2018.pdf

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Verejná databáza DATA Cube: Vekové skupiny – SR-oblasť-kraj-okres, m-v [om7007rr]. Štatistický úrad Slovenskej republiky [online]. © 2020 [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_DEM/om7005rr/v_om7005rr_00_00_00_sk

Iné zdroje

ALCOHOL AND GAMING COMMISSION OF ONTARIO. Glossary of terms. Alcohol and Gaming Commission of Ontario [online]. © 2020 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.agco.ca/glossary-terms>

EURÓPSKA ÚNIA, 2011. Oznámenie komisie Európskeho parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Obnovená stratégia EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov na obdobie rokov 2011-2014, 2011. In: Publications office of the European Union [online]. 25. 10. 2011 [cit. 2020-01-27]. Dokument k stiahnutiu dostupný z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ae5ada03-0dc3-48f8-9a32-0460e65ba7ed/language-sk>

FINANČNÁ ANALÝZA PODNIKU. SWOT analýza. Finančná analýza podniku [online]. © 2020 [cit. 2020-02-22]. Dostupné z: <https://www.fap.sk/Analyza-ostatne/SWOT-ANALYZA-FIRMY.htm>

FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Počet prevádzok klesol, záujem o hazard nie – tlačová správa, 2018. In: Finančná správa Slovenskej republiky [online]. 9. 2. 2018 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Pre_media/Tlacove_spravy/Rok_2018/2018.02.09_TS_hazard_statistika.pdf

KEBA. KeWin Micro. KEBA [online]. © 2020 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: https://www.keba.com/en/lottery-solutions/products/kewin-micro/KeWin_micro

NORTH AMERICAN ASSOCIATION OF STATE AND PROVINCIAL LOTTERIES. Glossary of Lottery terms. North American Association of State and Provincial Lotteries [online]. © 2020 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.naspl.org/glossaryoflotteryterms>

OECD, 2020. Enterprises by business size (indicator) [online]. [cit. 2020-02-19]. DOI: 10.1787/31d5eaf-en

ŠUTYOVÁ, Zuzana. Akciová spoločnosť a jej charakteristika. In: Podnikajte.sk [online]. 10. 7. 2015 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/ine-obchodne-spolocnosti-a-druzstvo/charakteristika-as>

TATRA BANKA. Prognóza ekonomiky ovplyvnenej ochorením COVID-19. Čo nás čaká?. Tatra Banka [online]. 2020-03-20 [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <https://www.tatrabanka.sk/sk/blog/ekonomicke-analyzy/prognoza-ekonomiky-ovplyvnenej-ochorenim-covid-19-co-nas-caka/>

TASR. Mesto prijalo VZN o zákaze hazardu na svojom území. TASR [online]. 2019-06-14 [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:20190614TBB00157>

TIPOS. Predajné miesta. TIPOS [online]. © 2020 [cit. 2020-03-19]. Dostupné z: <http://www.tipos.sk/Default.aspx?CatID=9>

TIPOS, 2019. Výročná správa 2018. Tipos [online] [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: http://www.tipos.sk/Documents/VyrocneSpravy/Vyrocna_sprava_2018.pdf

TIPOS, 2018. Výročná správa 2017. Tipos [online] [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: http://www.tipos.sk/Documents/VyrocneSpravy/Vyrocna_sprava_2017.pdf

TIPOS, 2017. Výročná správa 2016. Tipos [online] [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: http://www.tipos.sk/Documents/VyrocneSpravy/Vyrocna_sprava_2016.pdf

TIPOS, 2008. Výročná správa 2007. Tipos [online] [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: https://www.tipos.sk/Documents/VyrocneSpravy/Vyrocna_sprava_2007.pdf

TIPOS. Herný plán pre špeciálne bingo TIPOS-BINGO. TIPOS [online]. © 2007 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <http://www.tipos.sk/Default.aspx?CatID=217>

ÚRAD PRE REGULÁCIU HAZARDNÝCH HIER. Pôsobnosť. Úrad pre reguláciu hazardných hier [online]. 12. 6. 2019 [cit. 2020-02-12]. Dostupné z: <https://www.urhh.sk/web/guest/urad>

VEGAS NIGHTS ENTERTAINMENT. Fund raising events. Vegas Nights Entertainment [online]. © 2020 [cit. 2020-02-17]. Dostupné z: <http://www.vegasnightsentertainment.com/fund-raising-events/>

ZASTAVME HAZARD. Aktuálne petície. ZASTAVME HAZARD [online]. © 2020 [cit. 2020-03-20]. Dostupné z: <http://zastavmehazard.sk>

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATEK

CSR	Spoločenská zodpovednosť firiem (Corporate Social Responsibility)
FS SR	Finančná správa Slovenskej republiky
IT	informačno-komunikačné technológie
NLS	národná lotériová spoločnosť
PB Bingo	Považskobystrické bingo
TOTAL	celkom / spolu / suma
URHH	Úrad pre reguláciu hazardných hier
∅	priemerný / priemer

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 <i>Matica SWOT analýzy zdroj: Kamran, Fazal, Mudassar, 2019</i>	42
Obrázok 2 <i>Znak číselnej lotérie Považskobystrické bingo. Zdroj: vlastné spracovanie</i>	89
Obrázok 3 <i>Žrebovacie zariadenie Phoenix II Bingo machine</i>	94
Obrázok 4 <i>Terminál online KeWin Micro Zdroj: Keba (© 2020)</i>	95
Obrázok 5 <i>Organizačná štruktúra MTZ VENTURE a. s. Zdroj: vlastné spracovanie</i>	109
Obrázok 6 <i>Ganttov diagram Zdroj: vlastné spracovanie</i>	130

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Štruktúra respondentov podľa domicilu	59
Graf 2 Štruktúra respondentov podľa pohlavia	59
Graf 3 Veková štruktúra respondentov	60
Graf 4 Účasť respondentov na hazardných hrách	60
Graf 5 Frekvencia účasti na hazardných hrách	60
Graf 6 Priemerná týždenná hodnota finančných prostriedkov vložená do hazardných hier	61
Graf 7 Účasť na žrebových okamžitých lotériách	61
Graf 8 Účasť na tombolách	61
Graf 9 Účasť na lotérii pokladničných dokladov	62
Graf 10 Účasť na stolových hrách	62
Graf 11 Účasť na stávkových hrách	62
Graf 12 Účasť na hazardných hrách na výherných prístrojoch	63
Graf 13 Účasť na číselných lotériách	63
Graf 14 Účasť respondentov na konkrétnych číselných lotériách	64
Graf 15 Preferencie jednotlivých číselných lotérií	64
Graf 16 Postoj k adekvátnosti výšky stávky k nožnej výhre a pravdepodobnosti jej dosiahnutiu	65
Graf 17 Forma uzatvárania stávkov číselných lotérií	65
Graf 18 Atraktivita novej číselnej loterie pre respondentov	66
Graf 19 Atraktívna výška vkladu na 1 hru	66
Graf 20 Počet uzavretých stávkov v jednom stávkovom období	66
Graf 21 Forma uzavretia stávky v novej číselnej loterii	67
Graf 22 Účasť na akte žrebovania v štúdiu	67
Graf 23 Vývoj ročných tržieb špeciálneho binga TIPOS-BINGO	118
Graf 24 Vývoj ročných tržieb, nákladov, výnosov a výsledkov hospodárenia po zdanení PB Bingu v desaťročnom horizonte podľa tabuľky 49	123
Graf 25 Vývoj ročných tržieb, nákladov, výnosov a výsledkov hospodárenia po zdanení PB Bingu v desaťročnom horizonte podľa tabuľky 50	125

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Štruktúra odpovedí k hypotéze H2.....	68
Tabuľka 2 Štruktúra odpovedí k hypotéze H3.....	68
Tabuľka 3 Štruktúra odpovedí k hypotéze H4.....	69
Tabuľka 4 Štruktúra odpovedí k hypotéze H5.....	69
Tabuľka 5 Štruktúra odpovedí k hypotéze H6.....	69
Tabuľka 6 Štruktúra odpovedí k hypotéze H7.....	70
Tabuľka 7 Štruktúra odpovedí k hypotéze H8.....	70
Tabuľka 8 Štruktúra odpovedí k hypotéze H9.....	71
Tabuľka 9 Číselné lotérie NLS TIPOS a prepočet tržieb a žrebov pre zberne online.....	73
Tabuľka 10 Číselné lotérie NLS TIPOS a prepočet tržieb a žrebov pre zberne online.....	74
Tabuľka 11 Priemerná tržba NLS TIPOS rozdelená na terminály v skúmaných okresoch	74
Tabuľka 12 Demografické rozloženie obyvateľstva vybraných okresov	76
Tabuľka 13 SWOT analýza Považskobystrického binga v grafickom vyhotovení.....	80
Tabuľka 14 Terminály NLS TIPOS v obciach v okrese Považská Bystrica	81
Tabuľka 15 Terminály NLS TIPOS v obciach v okrese Ilava.....	81
Tabuľka 16 Terminály NLS TIPOS v obciach v okrese Púchov.....	81
Tabuľka 17 Terminály NLS TIPOS v obciach v okrese Bytča	82
Tabuľka 18 Plán umiestnenia terminálov online PB Bingo v okrese Bytča.....	83
Tabuľka 19 Plán umiestnenia terminálov online PB Bingo v okrese Ilava	83
Tabuľka 20 Plán umiestnenia terminálov online PB Bingo v okrese Považská Bystrica ...	84
Tabuľka 21 Plán umiestnenia terminálov online PB Bingo v okrese Púchov	84
Tabuľka 22 Segmentácia terminálov online	85
Tabuľka 23 Výpočet tržieb a segmentácia terminálov v okrese Bytča.....	85
Tabuľka 24 Výpočet tržieb a segmentácia terminálov v okrese Ilava.....	86
Tabuľka 25 Výpočet tržieb a segmentácia terminálov v okrese Považská Bystrica	86
Tabuľka 26 Výpočet tržieb a segmentácia terminálov v okrese Púchov	87
Tabuľka 27 Segmentácia terminálov a výška fixnej časti provízie	87
Tabuľka 28 Hodnoty ilustratívneho výpočtu pre okres Považská Bystrica.....	98
Tabuľka 29 Vyčíslenie hodnôt úžitku podľa tabuľky 28	99
Tabuľka 30 Hodnoty ilustratívneho výpočtu na celé územie	99
Tabuľka 31 Vyčíslenie hodnôt úžitku podľa tabuľky 30	99
Tabuľka 32 Personálne mesačné náklady a orientačný počet zamestnancov	113
Tabuľka 33 Počiatočná potreba kapitálu	114
Tabuľka 34 Priemerné mesačné prevádzkové náklady.....	116

Tabuľka 35 Očakávané mesačné výnosy.....	117
Tabuľka 36 Vývoj tržieb špeciálneho binga TIPOS-BINGO.....	118
Tabuľka 37 Tržby v prvom roku v Eur.....	119
Tabuľka 38 Tržby v druhom roku v Eur.....	120
Tabuľka 39 Tržby v treťom roku v Eur.....	120
Tabuľka 40 Tržby v štvrtom roku v Eur.....	120
Tabuľka 41 Náklady v prvom roku v Eur.....	120
Tabuľka 42 Náklady v druhom roku v Eur.....	121
Tabuľka 43 Náklady v treťom roku v Eur.....	121
Tabuľka 44 Náklady v štvrtom roku v Eur.....	121
Tabuľka 45 Výsledok hospodárenia v prvom roku v Eur.....	122
Tabuľka 46 Výsledok hospodárenia v druhom roku v Eur.....	122
Tabuľka 47 Výsledok hospodárenia v treťom roku v Eur.....	122
Tabuľka 48 Výsledok hospodárenia v štvrtom roku v Eur.....	122
Tabuľka 49 Vývoj výsledkov hospodárenia PB Binga po zdanení v Eur.....	122
Tabuľka 50 Vývoj výsledkov hospodárenia PB Binga po zdanení v Eur vrátane odpisovania budovy.....	124
Tabuľka 51 Zisk ovládajúcej osoby.....	125
Tabuľka 52 Rizikové faktory, ich pravdepodobnosť výskytu a miera ohrozenia podniku.....	129
Tabuľka 53 Hodnoty Ganttova diagramu s uvedením dátumu začiatku a konca situácií..	131

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha P I: Plátno business modelu

Príloha P II: Výpočet pravdepodobností

Príloha P III: Kompletné znenie herného plánu

Príloha P IV: Zadávací tiket stávky vo formáte A6

Príloha P V: Vizualizácia žrebovacieho štúdia a pôdorys priestorov

Príloha P VI: Mapy umiestnenia terminálov online národnej lotérievej spoločnosti TIPOS

Príloha P VII: Mapy umiestnenia terminálov online Považskobystrického Binga

Príloha P VIII: Dotazník

Príloha P IX: Genéza vzniku myšlienky lotérie

PRÍLOHA P I: PLÁTNO BUSINESS MODELU

<h3>KLÚČOVÉ PARTNERSTVO</h3> <ul style="list-style-type: none"> - novinové stránky a trafiky ☐ - pohostinstvá ☐ - maloobchodné predajne malých súkromných regionálnych podnikateľov ☐ - reštauračné zariadenia ☐ - Úrad pre reguláciu hazardných hier ☐ - Finančná správa Slovenskej republiky ☐ - regionálne televízne média ☐ - regionálne printové média ☐ - vývojársky team pre software na výpočet a postupný prepočet výhier ☐ - rakúska spoločnosť KEBA so svojou zákazníckou linkou pomoci a servisom terminálov online ☐ - dodávateľ a vzdialený správca serverov ☐ - reklamná agentúra RH GRAFIKA so sídlom v Považskej Bystrici ☐ - Tlačiareň Coreta a. s. Bytča ☐ - Technický skúšobný ústav Pleššany š. p. ☐ 	<h3>KLÚČOVÉ ČINNOSTI</h3> <ul style="list-style-type: none"> - rozširuje a diverzifikuje hráčske portfólio o jedinečný druh číselnej lotérie ☐ - podporuje z výťažku aj iné organizácie pôsobiace v regióne ☐ - rozvoj iných - prosperujúcich projektov v regióne z dlhodobého hľadiska ☐ - sponzorstvo vybraných podujatí ☐ 	<h3>HODNOTOVÁ PONUKA</h3> <p>JEDINEČNÁ KONCEPCIA REGIONÁLNEJ ČÍSELNEJ LOTÉRIE, KTORÁ SA ŽREBUJE DO MOMENTU, KEDY JE ASPOŇ JEDEN TIKET VÍŤAZNÝ</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 kategórie výhry + 1 celková výhra (Plný tiket – Bingo) ☐ - žrebuje sa do momentu, kedy je známy aspoň jeden výherca, ktorému bolo vyžrebovaných všetkých 25 čísel z tiketu ako prvý ☐ - hra je tzv. "troj-stávkou" - s prémieovou hrou - v jednej uzatvorenej stávke hráč môže získať výhru až v 4 kategóriách (Štyri rohy, Diagonály, Jackpot, Plný tiket - Bingo) ☐ - časť z prostriedkov mimo výhernej istiny bude slúžiť na podporu iných organizácií pôsobiacich v regióne pôsobnosti lotérie ☐ 	<h3>VZŤAHY SO ZÁKAZNÍKMI</h3> <ul style="list-style-type: none"> - otvorenosť a transparentnosť = účasť verejnosti na žrebovaní a prítomnosť štátnej správy nad rámec zákona ☐ - zákaznícky servis: klientské centrum ☐ - video-návody: ako vyplniť tiket, ako hrať správne, videá zo zákuľisia, ako fungujú zariadenia na žrebovanie a pod. ☐ - zodpovedné hranie nad rámec zákona = samostatné videá a pripomienky moderátora ☐ 	<h3>ZÁKAZNÍCI</h3> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelia okresov Považská Bystrica, Bytča, Púchov a Ilava, starší ako 18 rokov: ☐ - hráči štátnej lotérie ☐ - hráči okamžitých lotérií ☐ - hráči stávkových hier ☐ - príležitostní hráči (rekreačné hranie) ☐ - noví hráči iba PB BINGO ☐ - miestne podnikateľské subjekty, ktoré si uverejnia reklamu na zadnej strane zadávacieho tiketu stávky ☐
<h3>KLÚČOVÉ ZDROJE</h3> <ul style="list-style-type: none"> - finančné zdroje na rozbehnutie podnikania ☐ - technologické vybavenie (software, hardware, zariadenia) ☐ - personál: podnikový ekonóm (stratég), účtovník, IT, obchod, technici, klientské centrum, kamera, réžia, zvuk (produkcia) ☐ - priestory: štúdio, kancelárie, technologické zázemie, sklad ☐ - duševné zdroje: konw-how a informácie ☐ 	<h3>KOMUNIKAČNÉ KANÁLY</h3> <ul style="list-style-type: none"> - internet - webové stránky firmy ☐ - média: ☐ - TV: žrebovanie a reklama ☐ - noviny: výsledky a reklama ☐ - veľkoplošné reklamy ☐ - reklamné pútače a predmety v prevádzkach s terminálom online ☐ - vlastný YouTube kanál ☐ - sociálne siete: Facebook, Instagram ☐ - prezentácia ako sponzor vybraných podujatí ☐ 	<h3>ZDROJE VÝNOSOV</h3> <ul style="list-style-type: none"> - vklady hráčov ☐ - reklama na zadnej strane zadávacieho tiketu ☐ 	<h3>ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV</h3> <ul style="list-style-type: none"> - PROSTRIEDKY NA ZAČATIE PODNIKANIA; zabezpečenie technického a materiálneho vybavenia, odskúšanie, licenčné poplatky, zábezpeka podľa zákona, minimálne základné imanie ☐ - FIXNE NÁKLADY: mzdy, energie, prenájom priestorov, poisťne, splátka úveru, bezpečenostné systémy, správa siete - IT, rezerva na minimálny Jackpot, cestovné náklady pre zástupcov Úradu pre reguláciu hazardných hier (URHH) Žilina) a Finančnej správy SR (Pov. Bystrica), fixný mesačný poplatok za terminál v prevádzke, telekomunikačné siete (internet, telefón), webová stránka ☐ - VARIABILNÉ NÁKLADY: výhry, odvod URHH, odvod pre Mesto Považská Bystrica, provízia za terminály - variabilná zložka, reklama ☐ 	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Ostenwalder a Pigneur, 2012.

PRÍLOHA P II: VÝPOČET PRAVDEPODOBNOTÍ

Štyri rohy

Rozbor vzorca

$$\begin{aligned} \frac{1}{C_4(80)} + \sum_{i=5}^{24} \frac{C_{i-4}(76)}{C_i(80) \times C_4(i)} &= \frac{1}{\binom{80}{4}} + \sum_{i=5}^{24} \frac{\binom{76}{i-4}}{\binom{80}{i} \times \binom{i}{4}} \\ &= \frac{1}{\frac{80!}{4! \times (80-4)!}} + \sum_{i=5}^{24} \frac{\frac{76!}{(i-4)! \times [76-(i-4)]!}}{\frac{80!}{i! \times (80-i)!} \times \frac{i!}{4! \times (i-4)!}} \end{aligned}$$

Náčrt výpočtu

$$\begin{aligned} \frac{1}{1581580} + \frac{76}{24040016 \times 5} + \dots i = \langle 6; 23 \rangle \dots + \frac{1,090013712 \times 10^{18}}{(3,535316142 \times 10^{18}) \times 10626} \\ = 0,001327786138\% \end{aligned}$$

Diagonály

Rozbor vzorca

$$\begin{aligned} \frac{1}{C_9(80)} + \sum_{i=10}^{32} \frac{C_{i-9}(71)}{C_i(80) \times C_9(i)} &= \frac{1}{\binom{80}{9}} + \sum_{i=10}^{32} \frac{\binom{71}{i-9}}{\binom{80}{i} \times \binom{i}{9}} \\ &= \frac{1}{\frac{80!}{9! \times (80-9)!}} + \sum_{i=10}^{32} \frac{\frac{71!}{(i-9)! \times [71-(i-9)]!}}{\frac{80!}{i! \times (80-i)!} \times \frac{i!}{9! \times (i-9)!}} \end{aligned}$$

Náčrt výpočtu

$$\begin{aligned} \frac{1}{2,319002972 \times 10^{11}} + \frac{71}{(1,64649211 \times 10^{12}) \times 10} + \dots \\ i = \langle 11; 31 \rangle \dots + \frac{2,650087221 \times 10^{16}}{(2,191024265 \times 10^{22}) \times 28048800} = 0,00000001034927522 \% \end{aligned}$$

Jackpot

Rozbor vzorca

$$\begin{aligned} \frac{1}{C_{25}(80)} + \sum_{i=26}^{42} \frac{C_{i-25}(55)}{C_i(80) \times C_{25}(i)} &= \frac{1}{\binom{80}{25}} + \sum_{i=26}^{42} \frac{\binom{55}{i-25}}{\binom{80}{i} \times \binom{i}{25}} \\ &= \frac{1}{\frac{80!}{25! \times (80-25)!}} + \sum_{i=26}^{42} \frac{\frac{55!}{(i-25)! \times [55-(i-25)]!}}{\frac{80!}{i! \times (80-i)!} \times \frac{i!}{25! \times (i-25)!}} \end{aligned}$$

Náčrt výpočtu

$$\begin{aligned} &\frac{1}{3,634137311 \times 10^{20}} + \frac{55}{(7,697598158 \times 10^{20}) \times 26} + \dots \\ i = \langle 27; 41 \rangle &\dots + \frac{6,824828243 \times 10^{13}}{(9,739329014 \times 10^{22}) \times 2,546619272 \times 10^{11}} \\ &= 0,000000000000000004953032442 \% \end{aligned}$$

PRÍLOHA P III: KOMPLETNÉ ZNENIE HERNÉHO PLÁNU

HERNÝ PLÁN

§1

PRAVIDLÁ HRY "POVAŽSKOBYSTRICKÉ BINGO"

1. POVAŽSKOBYSTRICKÉ BINGO (ďalej iba PB BINGO) je lotériová hra bingového typu založená na kombinácii 25 čísel z číselného radu od jeden do osemdesiat v jednom hracom poli. Žrebujú sa postupne výherné čísla z číselného radu 1 až 80 do dosiahnutia najmenej jedného vyhrávajúceho plného hracieho poľa hry. Dopredu nie je známy počet účastníkov hry, ani výška hernej istiny.
2. V každom hracom poli potvrdenia je v piatich stĺpcoch a v piatich riadkoch zobrazených 25 čísel od 1 do 80 podľa výberu hráča. Hracie pole obsahuje tri súťažné kategórie:
 - ŠTYRI ROHY – hráč si zvolí 4 čísla, ktorým bude systémom pridelená pozícia na oboch vrchných a spodných okrajoch v hracom poli potvrdenia.
 - DIAGONÁLY – hráč si zvolí 5 čísel, ktoré sa nesmú zhodovať s číslami hernej kategórie ŠTYRI ROHY, ktorým bude systémom pridelená pozícia na oboch diagonálach (uhlopriečkach) hracieho poľa potvrdenia.
 - PLNÝ TIKET – BINGO – hráč si zvolí 16 čísel, ktoré sa nesmú zhodovať s číslami hernej kategórie ŠTYRI ROHY a zároveň s číslami hernej kategórie DIAGONÁLY, ktoré budú systémom náhodne umiestnené na zvyšné polia v hracom poli potvrdenia.
3. Každé hracie pole je okrem toho definované aj svojim jedinečným sedemmiestnym číslom hracieho poľa. Je umiestnené vždy pod príslušným hracím polom potvrdenia.
4. Cena vkladu hry PB BINGO je 2,- Eur za jedno hracie pole (jeden tip). Jednou stávkou je možné uzatvoriť najviac 6 tipov.
5. V kalendárnom týždni sú pravidelne dve stávkové obdobia. Každé stávkové obdobie začína v deň žrebovania, spravidla po vykonaní žrebovania výherných čísel predchádzajúceho stávkového obdobia uplynutím tzv. prestávky na žrebovanie, najneskôr však nasledujúci deň po dni žrebovania a končí najbližším žrebovaním výherných čísel. Dňom žrebovania výherných čísel je spravidla každý utorok a piatok. V deň žrebovania sa stávky na aktuálne stávkové obdobie prijímajú do času ukončenia prijímania stávok, po ktorom nasleduje prestávka na žrebovanie výherných čísel. V deň žrebovania končí stávkové obdobie o 15:55 hod., čo je aj časom kedy sa končí uzatváranie stávok na príslušné stávkové obdobie.
6. Hernú istinu hry PB BINGO tvorí súčet všetkých vkladov prijatých v príslušnom stávkovom období.
7. Výhernú istinu tvorí 51 % hernej istiny za príslušné stávkové obdobie.
8. Výherná istina hry PB BINGO sa delí na jednotlivé výherné kategórie. Výherné kvóty pre jednotlivé výherné kategórie, ako ich podiel z výhernej istiny, sú stanovené nasledovne:
 - ŠTYRI ROHY 20%
 - DIAGONÁLY 10%
 - JACKPOT 40%
 - PLNÝ TIKET – BINGO 30%
9. Výška jednotlivých výhier vo výherných kategóriách sa stanovuje podielom výšky výhernej kvóty a počtu výhier v danej výhernej kategórii a je vyjadrená v príslušnej finančnej čiastke v Eur.
10. V každej výhernej kategórii sa výherná kvóta ako čiastka pripadajúca na výhry rozdeľuje rovnakým dielom medzi jednotlivých výhercov. Výhry sa zaokrúhľujú na celé eurocenty smerom nadol a zostatky zo zaokrúhľenia sa prevedú

do JACKPOT-u nasledujúceho stávkového obdobia. Hráč má možnosť vyhrať vo všetkých výherných kategóriách hry súčasne, je teda možný súbeh výhier.

11. Výhry v jednotlivých výherných kategóriách sa určujú postupným žrebovaním výherných čísel PB BINGA, ktoré sa uskutočňuje 5 minút po ukončení prijímania stávk na príslušné stávkové obdobie, zvyčajne v utorok a piatok bežného kalendárneho týždňa o 16:00.
12. Postupným žrebovaním výherných čísel hry PB BINGO sa dosahujú výhry v jednotlivých výherných kategóriách nasledovným spôsobom:

ŠTYRI ROHY

výhra je dosiahnutá vtedy, ak sa po vyžrebovaní 24. čísla vrátane (stop loptička pre ŠTYRI ROHY) zhodujú vyžrebované čísla s číslami v štyroch rohoch hracieho poľa (viď schéma). Po vyžrebovaní 24. čísla je výherná kategória ŠTYRI ROHY ukončená a stanoví sa počet výhier a konkrétna výška výhry. V prípade, že po vyžrebovaní 24. čísla sa ani u jedného predaného hracieho poľa nezhodujú vyžrebované čísla s číslami v jeho štyroch rohoch, výherná kvóta stanovená pre túto výhernú kategóriu sa presúva do JACKPOT-u nasledujúceho stávkového týždňa.

R				R
R				R

DIAGONÁLY

výhra je dosiahnutá vtedy, ak sa zhodujú vyžrebované čísla s číslami uvedenými na diagonálach (uhlopriečkach - viď schéma) hracieho poľa potvrdenia. Žrebuje sa do 32. čísla vrátane (stop loptička pre DIAGONÁLY). Po vyžrebovaní 32. čísla je výherná kategória DIAGONÁLY ukončená a stanoví sa počet výhier a konkrétna výška výhry. V prípade, že po vyžrebovaní 32. čísla sa ani u jedného predaného hracieho poľa nezhodujú vyžrebované čísla s číslami na uhlopriečkach, výherná kvóta stanovená pre túto výhernú kategóriu sa presúva do JACKPOT-u nasledujúceho stávkového týždňa.

D				D
	D		D	
		D		
	D		D	
D				D

JACKPOT

je výherná kategória, pri ktorej je výhra dosiahnutá vtedy, ak medzi vyžrebovanými číslami do 42. žrebovaného čísla vrátane (stop loptička pre JACKPOT), je všetkých 25 čísel (PLNÝ TIKET - BINGO) aspoň na jednom predanom hracom poli potvrdenia. Ak vznikne takáto výhra (plné pole do 42. vyžrebovaného čísla), výška výhry predstavuje súčet JACKPOT-u a výhernej kvóty pre PLNÝ TIKET - BINGO a žrebovanie výherných čísel hry sa končí. Ak je viac takýchto výhier, delí sa čiastka JACKPOT-u a čiastka PLNÝ TIKET - BINGO medzi výhry rovnakým dielom. V prípade,

ak táto výhra nevznikne, výška JACKPOT-u sa celá prenáša do ďalšieho stávkového obdobia a žrebovanie výherných čísel pokračuje do okamihu vzniku aspoň jednej výhry vo výhernej kategórii PLNÝTIKET - BINGO.

PLNÝTIKET - BINGO

výhra je dosiahnutá vtedy, ak medzi vyžrebovanými číslami je všetkých 25 čísel na predanom hracom poli potvrdenia. Žrebovanie sa končí vtedy, ak je dosiahnutá aspoň jedna predaná kombinácia plného hracieho poľa.

T	T	T	T	T
T	T	T	T	T
T	T	T	T	T
T	T	T	T	T
T	T	T	T	T

V prípade, že z vyžrebovaných čísel je zaplnené aspoň jedno predané hracie pole pred ukončením hernej kategórie DIAGONÁLY, čím sa hra PB BINGO končí, hráči, ktorí splnili podmienky na výhru v tejto výhernej kategórii, budú sa podieľať na výhrách určených pre túto výhernú kategóriu.

§2

UZATVÁRANIE STÁVOK, OVEROVANIE A VYPLÁCANIE VÝHIER

1. Tipujúcim môže byť len fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku, a ktorá v súlade s herným plánom uhradí vklad za stávkou.
2. Uzatvorením stávky prejavuje tipujúci súhlas s pravidlami herného plánu a súčasne uznáva ustanovenia herného plánu za záväzné. Neznalosť herného plánu nezakladá nárok na uplatnenie reklamácie.
3. Uzatváranie stávok, overovanie a vyplácanie výhry (do určitej výšky určenej týmto herným plánom) pre hru PB BINGO je možné len na obchodných miestach - v zberniach online prostredníctvom terminálov, ktoré sú prepojené s centrálnou databázou systému a komunikujúce v reálnom čase.
4. Prijímanie stávok v zberniach online je možné denne od 6.00 hod. do 23.00 hod., pričom každá zberňa online prijíma stávky v čase svojich otváracích hodín. V deň žrebovania sa stávky prijímajú len do času, kedy stávkové obdobie hry končí z dôvodu žrebovania výherných čísel, pričom následné prijímanie stávok začína spravidla 15 minút po uzávierke stávok.
5. Stávky na hru PB BINGO sa prijímajú len na jedno a na najbližšie stávkové obdobie. Hráč si na hracom poli zvolí v troch výherných kategóriách príslušný počet čísel (viď §1 ods. 2), ktoré sú prostredníctvom terminálu prepísané na potvrdenie o uzatvorení stávky v príslušnom formáte hracieho poľa - 5 riadkov a 5 stĺpcov. Stávka sa uzatvára na žiadosť hráča tak, že hráč oznámi obsluhu terminálu záujem o uzatvorenie stávky v hre PB BINGO a predloží obsluhu správne vyplnený tiket na zaznamenanie údajov do terminálu, po ich zaznamenaní a zaplatení vkladu za stávkou v hotovosti sa tiket vráti tipujúcemu spolu s potvrdením o uzatvorení stávky, ktoré vytlačí tlačiareň terminálu.
6. Hráč má povinnosť ihneď po obdržaní potvrdenia s oficiálnym hracím poľom, vydaným obsluhou terminálu, skontrolovať správnosť rozmiestnenia ním zvolených čísel pre jednotlivé výherné kategórie.
7. Pri uzatváraní stávky pomocou metódy náhodného tipu nemá tipujúci možnosť určiť náhodným výberom jednotlivé výherné kategórie, ale náhodným výberom sa vyplní celý tiket, t. j. 25 čísel. Stávka sa uzatvára, na žiadosť tipujúceho tak, že tipujúci oznámi obsluhu terminálu potrebné údaje o stávke a prostredníctvom terminálu sú na potvrdení o uzatvorení stávky náhodne vygenerované tipované čísla.

POVAŽSKOBYSTRICKÉ BINGO

8. Stávku je možné zrušiť do času, pokiaľ sa ešte neuskutočnilo žrebovanie výherných čísel, resp. do času, kedy sa končí uzatváranie stávok príslušnej hry a na príslušné stávkové obdobie, navyše však do 15 minút od uzatvorenia stávky. Pokiaľ je čas od uzatvorenia stávky do uzatvorenia príslušnej hry kratší ako 15 minút, je možné zrušiť stávku iba v čase pred uzatvorením príslušnej hry. Uskutočniť zrušenie stávky je možné len na termináli, na ktorom bola stávka uzatvorená. Úspešným zrušením stávky vzniká hráčovi nárok na vrátenie ním už zaplatenej ceny stávky. Zrušená stávka je neplatná a zrušené potvrdenie o uzatvorení stávky je uložené v zberni.

§3

POTVRDENIE O UZAVRETÍ STÁVKY

1. Potvrdenie o uzatvorení stávky je jedinečný písomný doklad o platnom uzatvorení stávky v zberni online prostredníctvom terminálu, ktorý znie na doručiteľa. Obsahuje všetky údaje o stávke a identifikačné údaje o termináli. Všetky údaje uvedené na potvrdení o uzatvorení stávky sú registrované v centrálnej databáze systému. Iba predložením potvrdenia o uzatvorení stávky v nepoškodenom stave je možné uplatňovať nárok na výhru. Pre sporné prípady alebo pochybnosti o právoplatnosti a presnosti uzatvorenej stávky je rozhodujúci kompletný údajový záznam o stávke registrovaný v centrálnej databáze systému online prevádzkovateľa.
2. Potvrdenie o uzatvorení stávky hry PB-BINGO obsahuje:
 - názov hry, dátum a čas uzatvorenia stávky,
 - dátum žrebovania stávkového obdobia, na ktoré je stávka uzatvorená,
 - hráčom tipované alebo náhodne vygenerované čísla usporiadané v tabuľke s rozmermi 5 riadkov a 5 stĺpcov,
 - pridelené jedinečné sedemmiestne číslo každého hracieho poľa,
 - celkovú cenu stávky v Eur,
 - číslo terminálu, na ktorom bola stávka uzatvorená,
 - sériové číslo potvrdenia o uzatvorení stávky a jedinečný čiarový kód stávky.
3. Prevádzkovateľ môže na potvrdeniach o uzatvorení stávky uvádzať aj iné informačné alebo reklamno-propagačné údaje, ako je aktuálna výška JACKPOT-u a pod., prípadne iný príležitostný text súvisiaci s prevádzkovaním príslušnej hry.
4. Stávka na hru je riadne uzatvorená, keď hráč zaplatí príslušnú cenu za stávku v hotovosti a prevezme potvrdenie o uzatvorení stávky, ktoré mu vystaví tlačiareň terminálu online.

§4

UPLATNENIE NÁROKU NA VÝHRU, OVEROVANIE A VYPLÁCANIE VÝHIER V ZBERNIACH Online

1. Hráč uplatňuje nárok na výhru v ktorejkoľvek online zberni vybavenej terminálom online predložením platného potvrdenia o uzatvorení stávky.
2. Nárok na výhru v jednotlivých výherných kategóriách hry PB BINGO musí hráč uplatniť v lehote najneskôr do 30 dní od žrebovania príslušného stávkového obdobia.
3. Zisťovanie, či je uzatvorená stávka výherná, sa vykonáva overovaním potvrdenia o uzatvorenej stávke pomocou terminálu online. Ak je stávka výherná, terminál po overení oznámi túto skutočnosť a vytlačí príslušné ústrižky o výhre. Obsluha terminálu vyplatí príslušnú výšku výhry v hotovosti hráčovi a odovzdá mu jeden výtlačok ústrižky o výhre. Rozhodujúci pre objektívne zistenie, či potvrdenie o uzatvorení stávky je výherné a v akej výške výhry, je údajový záznam stávky v centrálnej databáze systému online.
4. Výhry do výšky 30,- Eur sa povinne vyplácajú v ktorejkoľvek online zberni. Výhry v rozpätí od 30,- Eur do 500,- Eur môže vyplatiť ktorákoľvek zberňa, ak má aktuálne k dispozícii príslušnú finančnú hotovosť. Výhry vo výške nad 500,- Eur sa vyplácajú výlučne v sídle prevádzkovateľa – spoločnosti MTZ VENTURE a. s., Považská Bystrica.

5. Pri vyplácaní výhier v sídle spoločnosti MTZ VENTURE a. s. je výherca povinný predložiť k overeniu totožnosti a identifikácii platný preukaz totožnosti. Výherca berie na vedomie, že spoločnosť MTZ VENTURE a. s. vedie a archivuje jeho osobné identifikačné údaje, t. j. meno a priezvisko, dátum narodenia alebo rodné číslo, číslo preukazu totožnosti a miesto trvalého bydliska po dobu piatich rokov od dosiahnutia výhry v súlade s príslušnými právnymi predpismi SR a GDPR.
6. Výhry prepadnuté, na ktoré si v lehote uvedenej v tomto hernom pláne neuplatnil nikto nárok a neboli vyplatené, sú zdrojom prevádzkovateľa na realizáciu výdavkov alebo priame dotácie Jackpotov.

§5

ŽREBOVANIE VÝHERNÝCH ČÍSEL A ICH ZVEREJŇOVANIE

1. Udalosťou rozhodujúcou o výhre je žrebovanie výherných čísel. Žrebovanie výherných čísel sa pre hru PB BINGO uskutočňuje na konci príslušného stávkového obdobia, po skončení prijímania stávok, zvyčajne v utorok a piatok o 16:00 hod. Žrebovanie výherných čísel sa uskutočňuje nezávisle od zberní a datacentra systému online.
2. Žrebovanie je verejné. V prípade záujmu o účasť pri žrebovaní v štúdiu, z dôvodu obmedzenej kapacity štúdia, je nutné prihlásiť sa prostredníctvom online formulára, ktorý je k dispozícii na webovom sídle prevádzkovateľa hry PB BINGO. Z dôvodu nenarušenia vysielacieho a žrebovacieho aktu sa štúdio uzatvára 10 min. pred začatím žrebovania a nie je možné vstupovať do štúdia.
3. Každé žrebovanie výherných čísel PB BINGO riadi lotériová komisia, vymenovaná riaditeľom spoločnosti MTZ VENTURE a. s. za prítomnosti zástupcov štátneho dozoru – Úradu pre reguláciu hazardných hier a Finančnej správy Slovenskej republiky.
4. Za objektivnosť a platnosť priebehu žrebovania výherných čísel zodpovedá predseda lotériovej komisie, zvyčajne riaditeľ MTZ VENTURE a. s. Vyžrebované čísla sú vyhlásené za platné výherné čísla hneď po skončení riadneho priebehu žrebovania. Výherné čísla s konečnou platnosťou potvrdzujú v príslušných protokoloch podpisy členov lotériovej komisie a zástupcov štátneho dozoru.
5. Pre hru PB BINGO sa pred samotným žrebovaním do žrebovacieho zariadenia vloží všetkých osemdesiat loptičiek označených číslami od 1 do 80. Postupne sa žrebujú výherné čísla, pričom sa priebežne žrebovanie zastavuje pri vyžrebovaní stop loptičky príslušnej výhernej kategórie hry a súčasne sa stanovuje počet výhier a výška výhry príslušnej výhernej kategórie.
6. Živý televízny prenos zo žrebovania čísel môže verejnosť sledovať prostredníctvom regionálnej televízie, na webových stránkach spoločnosti MTZ VENTURE a. s., na YouTube kanáli a na sociálnych sieťach prevádzkovateľa.
7. Záznamy zo žrebovania môže verejnosť sledovať na webových stránkach spoločnosti MTZ VENTURE a. s., na YouTube kanáli a na sociálnych sieťach prevádzkovateľa.
8. Vyžrebované výherné čísla, počty výhier, výherné čiastky jednotlivých výherných kategórií a JACKPOT sa verejnosti aktuálne oznamujú okrem televízneho vysielania aj tlačenu výhernou listinou, na internetovej stránke prevádzkovateľa a bez záruky aj prostredníctvom rôznych tlačových a elektronických médií.
9. Vyžrebované výherné čísla, počty výhier, výherné čiastky jednotlivých výherných kategórií a JACKPOT-y sú súčasne stálou a aktuálnou informáciou systému online a každému hráčovi na jeho vyžiadanie môžu byť tieto informácie poskytnuté v zberni online výpisom z terminálu.
10. Tlačená výherná listina loterievej hry POVAŽSKOBYSTRICKÉ BINGO obsahuje stávkové obdobie, dátum žrebovania, výšku vkladu, čiastku na výhry, vyžrebované výherné čísla, počty výhier a výšky výhier v jednotlivých výherných kategóriách a aktuálny JACKPOT. Výherná listina sa vydáva po každom žrebovaní stávkového obdobia a je zverejňovaná na každej zberni online.

POVAŽSKOBYSTRICKÉ BINGO

§6

PODMIENKY UPLATNENIA REKLAMÁCIE

1. Hráč je oprávnený uplatniť u prevádzkovateľa reklamáciu, ak má pochybnosť o vzniku výhry z jeho stávky, ak mu nebola vyplatená výhra, napriek tomu, že si na výhru uplatnil nárok alebo v prípade vzniku technickej poruchy zariadení, prostredníctvom ktorých bola stávka uzatvorená (terminál online), pokiaľ bola porucha spôsobená prevádzkovateľom a nebola zavinená hráčom alebo vyššou mocou.
2. Reklamáciu je možné uplatniť najneskôr do 15 dní od dňa skončenia lehoty na uplatnenie nároku na výhru podľa tohto herného plánu, alebo od dňa vzniku, alebo výskytu reklamačného dôvodu.
3. Hráč uplatňuje reklamáciu prostredníctvom ktorejkoľvek zberne online príslušným formulárom alebo doporučeným listom zaslaným priamo do sídla spoločnosti MTZ VENTURE a. s., vždy však s predloženým originálom platného potvrdenia o uzatvorenej stávke. Každá uplatnená reklamácia musí obsahovať stručný popis reklamovanej udalosti. Dátumom rozhodujúcim pre posúdenie lehoty uvedenej tomto hernom pláne je dátum podacieho poštového razítka listu, ktorým bola reklamácia uplatnená.
4. Dopyty, žiadosti o informácie, prípadne sťažnosti hráča súvisiace s jeho účasťou na hrách, ktoré vyplývajú z jeho neznalosti tohto herného plánu alebo z nedodržania postupov a pravidiel pri účasti na hrách, sa nepovažujú za oprávnený dôvod na uplatnenie reklamácie.

§7

REKLAMAČNÉ KONANIE A JEHO VÝSLEDOK

1. Po uplatnení reklamácie je MTZ VENTURE a. s. povinná začať reklamačné konanie. Výsledok reklamačného konania oznámi písomne priamo hráčovi, ktorý reklamáciu uplatnil, najneskôr do 15 dní od uplatnenia reklamácie.
2. Proti vybaveniu reklamácie môže podať tipujúci námietky do 15 dní odo dňa, kedy bol vyrozumený o výsledku reklamačného konania. O námietkach rozhodne riaditeľ spoločnosti MTZ VENTURE a. s.
3. Pre posúdenie oprávnenosti reklamácie alebo v sporných prípadoch o právoplatnosti, či presnosti uzatvorenej stávky je rozhodujúci kompletný údajový záznam o stávke registrovaný v centrálnej databáze systému online.

§8

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. MTZ VENTURE a. s. je viazaná dodržiavať príslušné ustanovenia Zákona 52/2018 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.
2. Ak sa zastaví prijímanie stávok vplyvom mimoriadnych okolností (vyššia moc a pod.), nevzniká tým hráčom nárok na náhradu škôd a ani iný nárok, pokiaľ to herný plán nepripúšťa. MTZ VENTURE a. s. nepreberá zodpovednosť za neplatne uzatvorenú stávku.
3. Všetky rozhodnutia týkajúce sa stávok, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto herného plánu, prináležia spoločnosti MTZ VENTURE a. s. V prípadoch, na ktoré tento herný plán nepamätá, musí sa hráč podrobiť rozhodnutiu spoločnosti MTZ VENTURE a. s.

PRÍLOHA P IV: ZADÁVACÍ TIKET STÁVKY VO FORMÁTE A6

1 ŠTYRI ROHY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																4 ŠTYRI ROHY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															
1 DIAGONÁLY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																4 DIAGONÁLY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															
1 PLNÝ TIKET - BINGO 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																4 PLNÝ TIKET - BINGO 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															
2 ŠTYRI ROHY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																5 ŠTYRI ROHY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															
2 DIAGONÁLY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																5 DIAGONÁLY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															
2 PLNÝ TIKET - BINGO 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																5 PLNÝ TIKET - BINGO 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															
3 ŠTYRI ROHY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																6 ŠTYRI ROHY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															
3 DIAGONÁLY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																6 DIAGONÁLY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															
3 PLNÝ TIKET - BINGO 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80																6 PLNÝ TIKET - BINGO 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80															

V KATEGÓRII ŠTYRI ROHY SI HRÁČ ZVOLÍ 4 ČÍSLA
 V KATEGÓRII DIAGONÁLY SI HRÁČ ZVOLÍ 5 ČÍSEL ROZDIELNYCH OD KATEGÓRIE 4 ROHY
 V KATEGÓRII PLNÝ TIKET - BINGO SI HRÁČ ZVOLÍ 16 ČÍSEL ROZDIELNYCH OD KATEGÓRIE 4 ROHY A DIAGONÁLY
 JEDNOTLIVÉ ČÍSLA SI HRÁČ VYBERÁ KRÍŽIKOM ☒ V PRÍSLUŠNEJ TABUĽKE . V PRÍPADE CHYBY POLÍČKO PLNE VYŠRÁFUJTE ☐

NA HRACOM TIKETE JE MOŽNÉ UZAVRIEŤ 1 AŽ 6 STÁVOK. KAŽDÁ STÁVKA JE OZNAČENÁ ČÍSLICOU (1-6) VĽAVO A FAREBNE ROZLIŠENÁ.
 JE POVINNOSŤOU HRÁČA SKONTROLOVAŤ UMIESTNENIE NÍM VYBRANÝCH ČÍSEL VYBRANÝCH HERNÝCH KATEGÓRIÍ NA POTVRDENÍ O UZAVRETÍ STÁVKY IHNEĎ PO OBDRŽANÍ POTVRDENIA PREVÁDZKOU TERMINÁLU ZBERNE ONLINE.

V KATEGÓRII ŠTYRI ROHY SI HRÁČ ZVOLÍ 4 ČÍSLA
 V KATEGÓRII DIAGONÁLY SI HRÁČ ZVOLÍ 5 ČÍSEL ROZDIELNYCH OD KATEGÓRIE 4 ROHY
 V KATEGÓRII PLNÝ TIKET - BINGO SI HRÁČ ZVOLÍ 16 ČÍSEL ROZDIELNYCH OD KATEGÓRIE 4 ROHY A DIAGONÁLY

NA HRACOM TIKETE JE MOŽNÉ UZAVRIEŤ 1 AŽ 6 STÁVOK. KAŽDÁ STÁVKA JE OZNAČENÁ ČÍSLICOU (1-6) VĽAVO A FAREBNE ROZLIŠENÁ.
 JE POVINNOSŤOU HRÁČA SKONTROLOVAŤ UMIESTNENIE NÍM VYBRANÝCH ČÍSEL VYBRANÝCH HERNÝCH KATEGÓRIÍ NA POTVRDENÍ O UZAVRETÍ STÁVKY IHNEĎ PO OBDRŽANÍ POTVRDENIA PREVÁDZKOU TERMINÁLU ZBERNE ONLINE.

MTS VENTURE s. r. o. HRAJTE ZODPOVEDNE!

Informácie uvedené na zadnej strane tiketu:

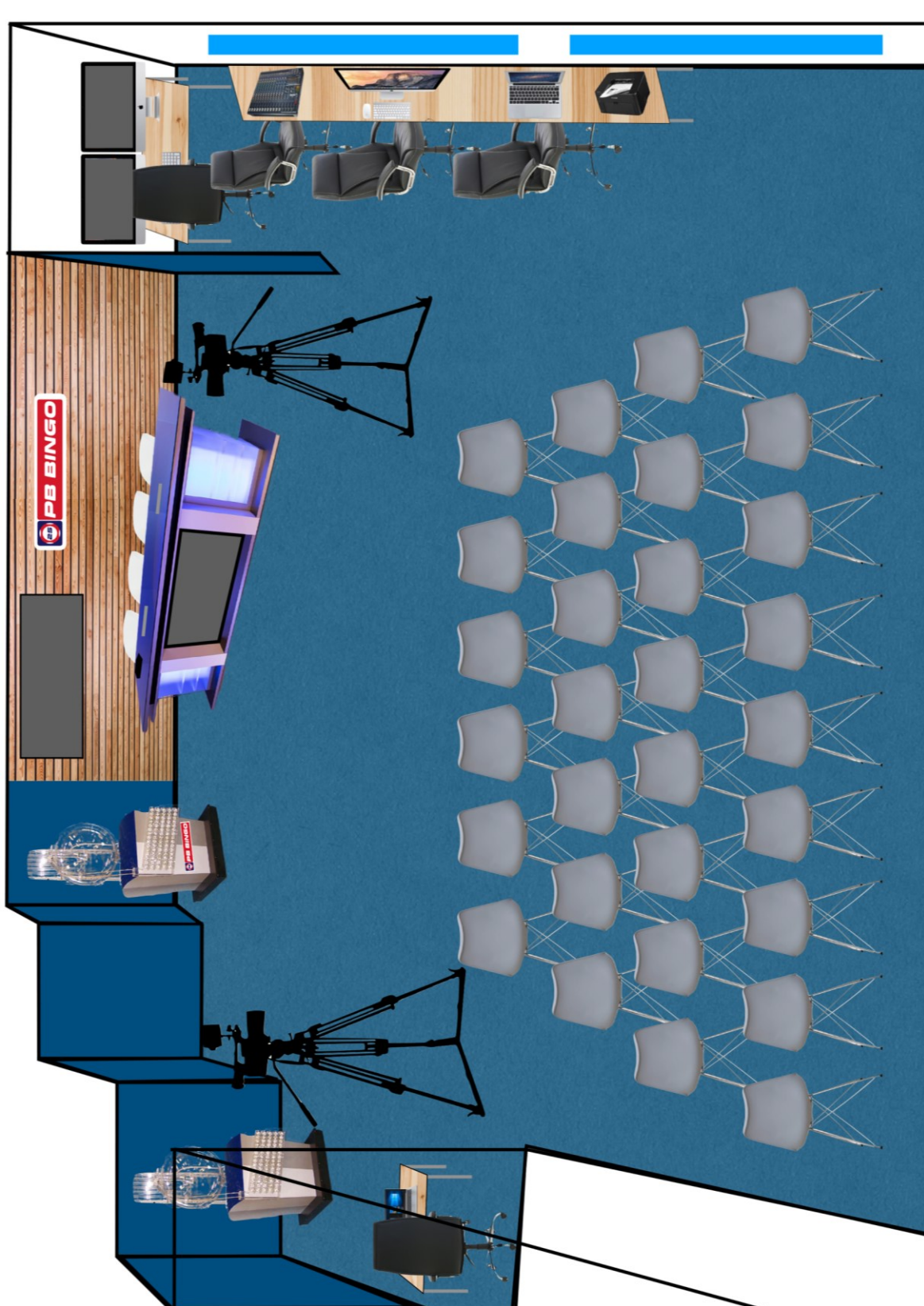
V KATEGÓRII ŠTYRI ROHY SI HRÁČ ZVOLÍ 4 ČÍSLA
 V KATEGÓRII DIAGONÁLY SI HRÁČ ZVOLÍ 5 ČÍSEL ROZDIELNYCH OD KATEGÓRIE 4 ROHY
 V KATEGÓRII PLNÝ TIKET - BINGO SI HRÁČ ZVOLÍ 16 ČÍSEL ROZDIELNYCH OD KATEGÓRIE 4 ROHY A DIAGONÁLY
 JEDNOTLIVÉ ČÍSLA SI HRÁČ VYBERÁ KRÍŽIKOM ☒ V PRÍSLUŠNEJ TABUĽKE . V PRÍPADE CHYBY POLÍČKO PLNE VYŠRÁFUJTE ☐

NA HRACOM TIKETE JE MOŽNÉ UZAVRIEŤ 1 AŽ 6 STÁVOK. KAŽDÁ STÁVKA JE OZNAČENÁ ČÍSLICOU (1-6) VĽAVO A FAREBNE ROZLIŠENÁ.

JE POVINNOSŤOU HRÁČA SKONTROLOVAŤ UMIESTNENIE NÍM VYBRANÝCH ČÍSEL VYBRANÝCH HERNÝCH KATEGÓRIÍ NA POTVRDENÍ O UZAVRETÍ STÁVKY IHNEĎ PO OBDRŽANÍ POTVRDENIA PREVÁDZKOU TERMINÁLU ZBERNE ONLINE.

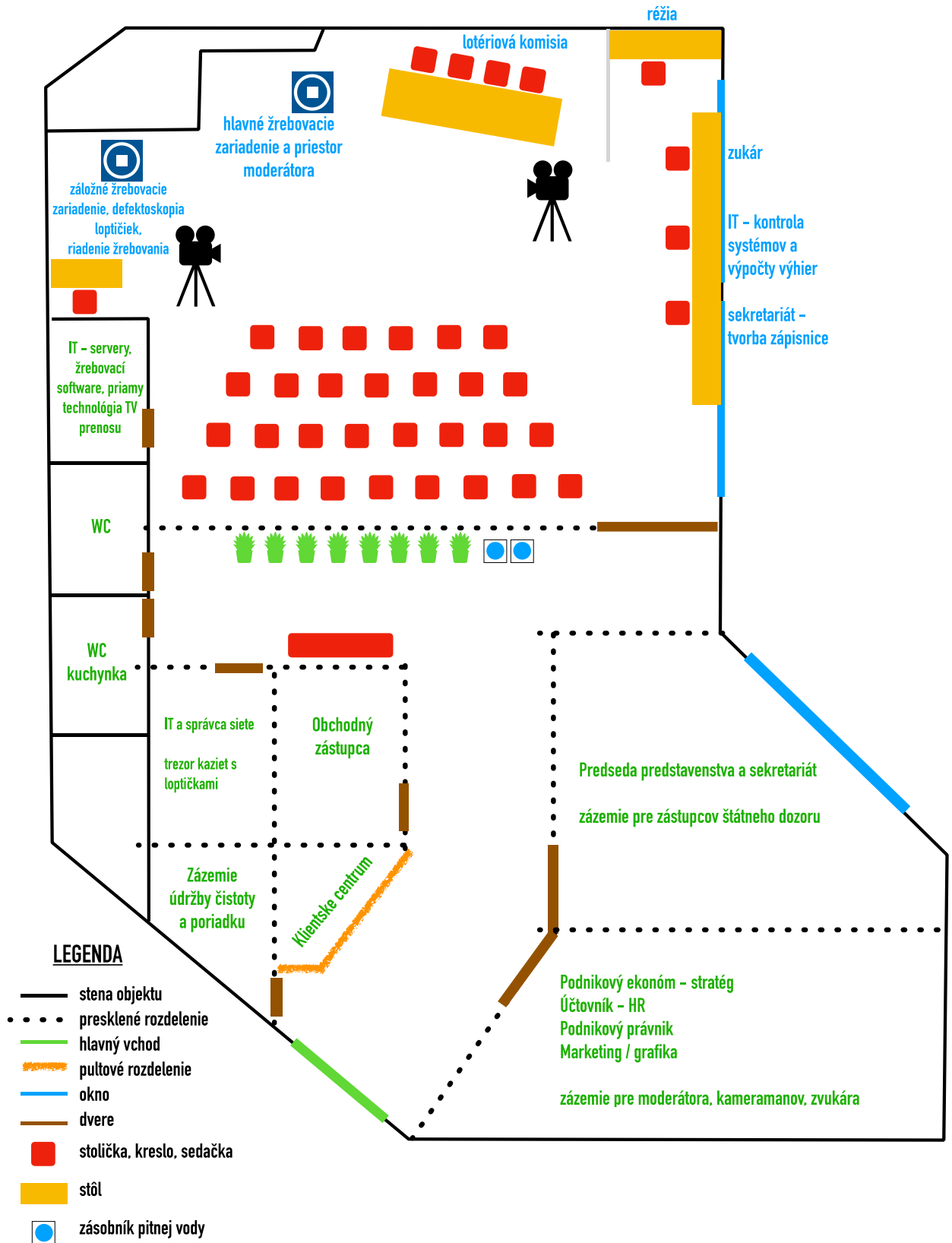
V každej prevádzke so zberným terminálom online bude na viditeľnom mieste znázornený manuál ako správne vyplniť tiket a uzavrieť stávkou. Samozrejmosťou je aj video-návod na webových stránkach a sociálnych sieťach prevádzkovateľa.

PRÍLOHA P V: VIZUALIZÁCIA ŽREBOVACIEHO ŠTÚDIA A PÔDORYS PRIESTOROV

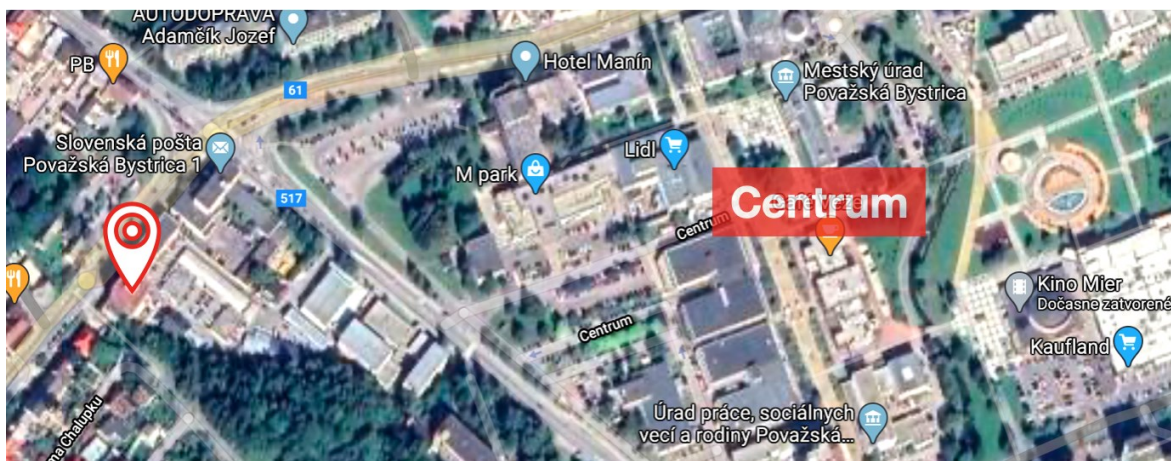
Vizualizácia 3D žrebovacieho štúdia.

Zdroj: vlastné spracovanie

Pôdorys priestorov kancelárií a štúdia MTZ VENTURE v prenajatých priestoroch na Sládkovičovej ulici v Považskej Bystrici.

Zdroj: vlastné spracovanie

Mapa časti centra Považskej Bystrice s vyznačeným objektom, v ktorom sa nachádzajú priestory pre štúdio, kancelárie a sklad. Zdroj: Google Maps (© 2020)

Fotografie realitnej kancelárie z časti priestorov.

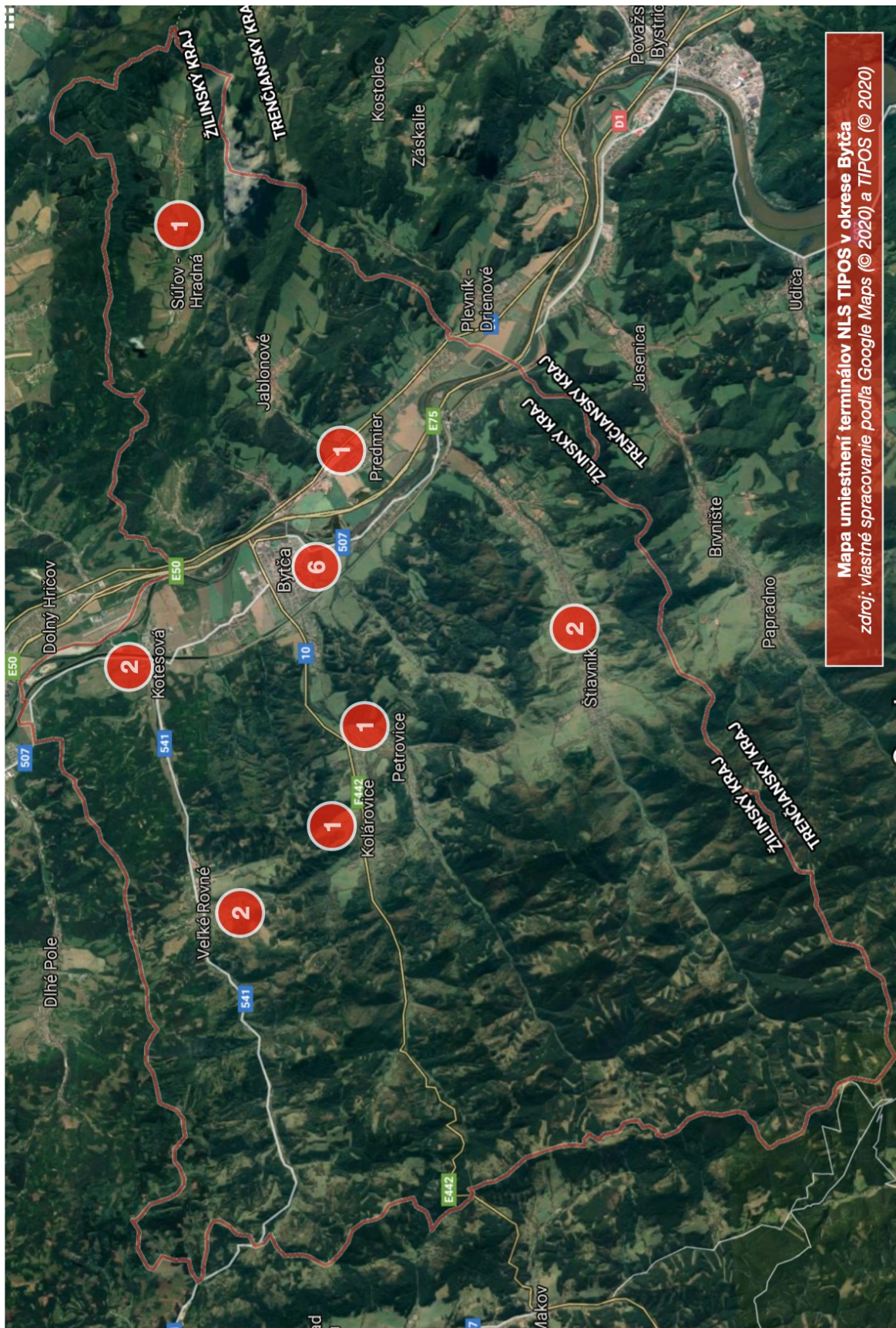
Zdroj: topreality.sk (© 2020)

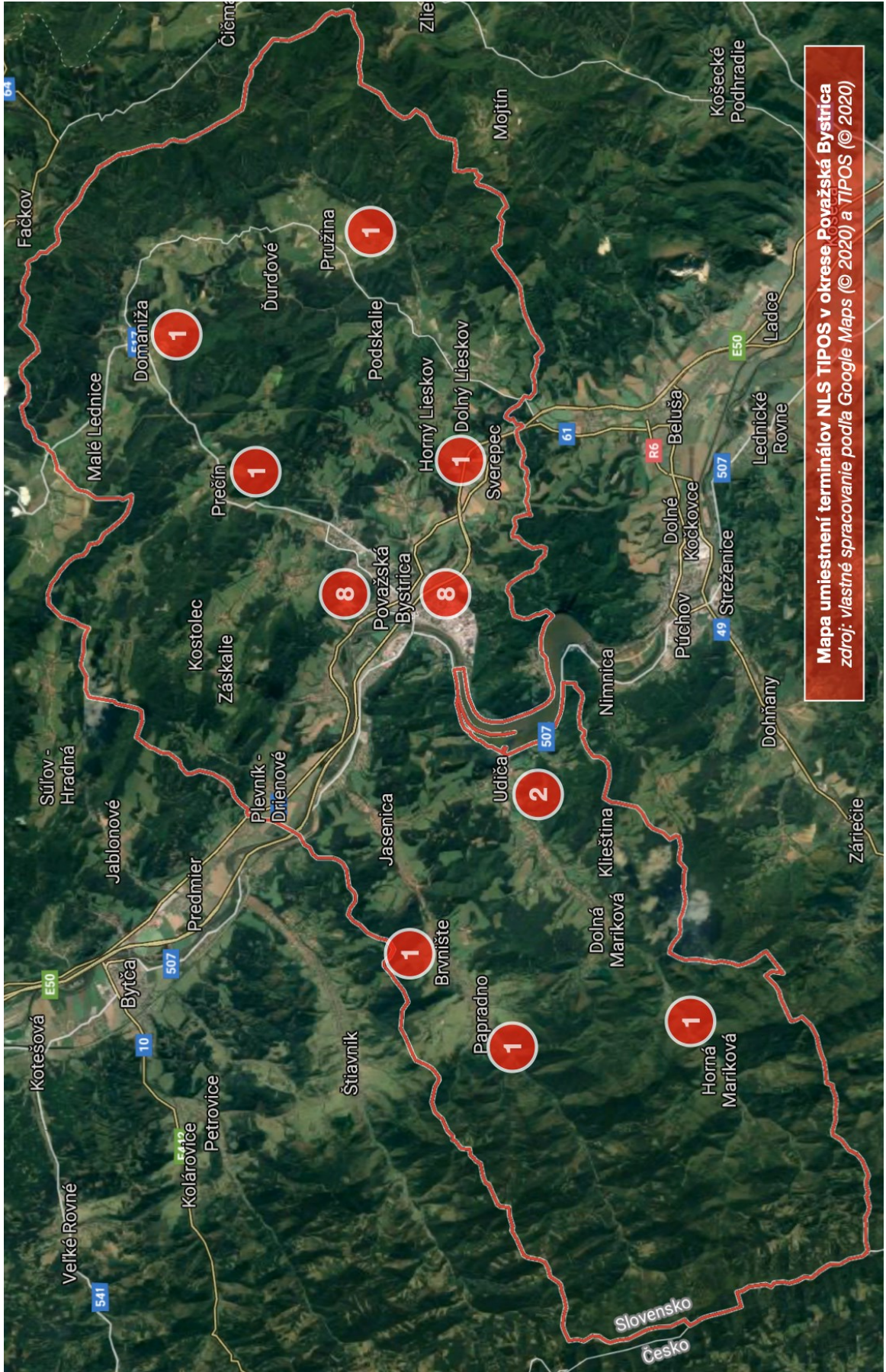

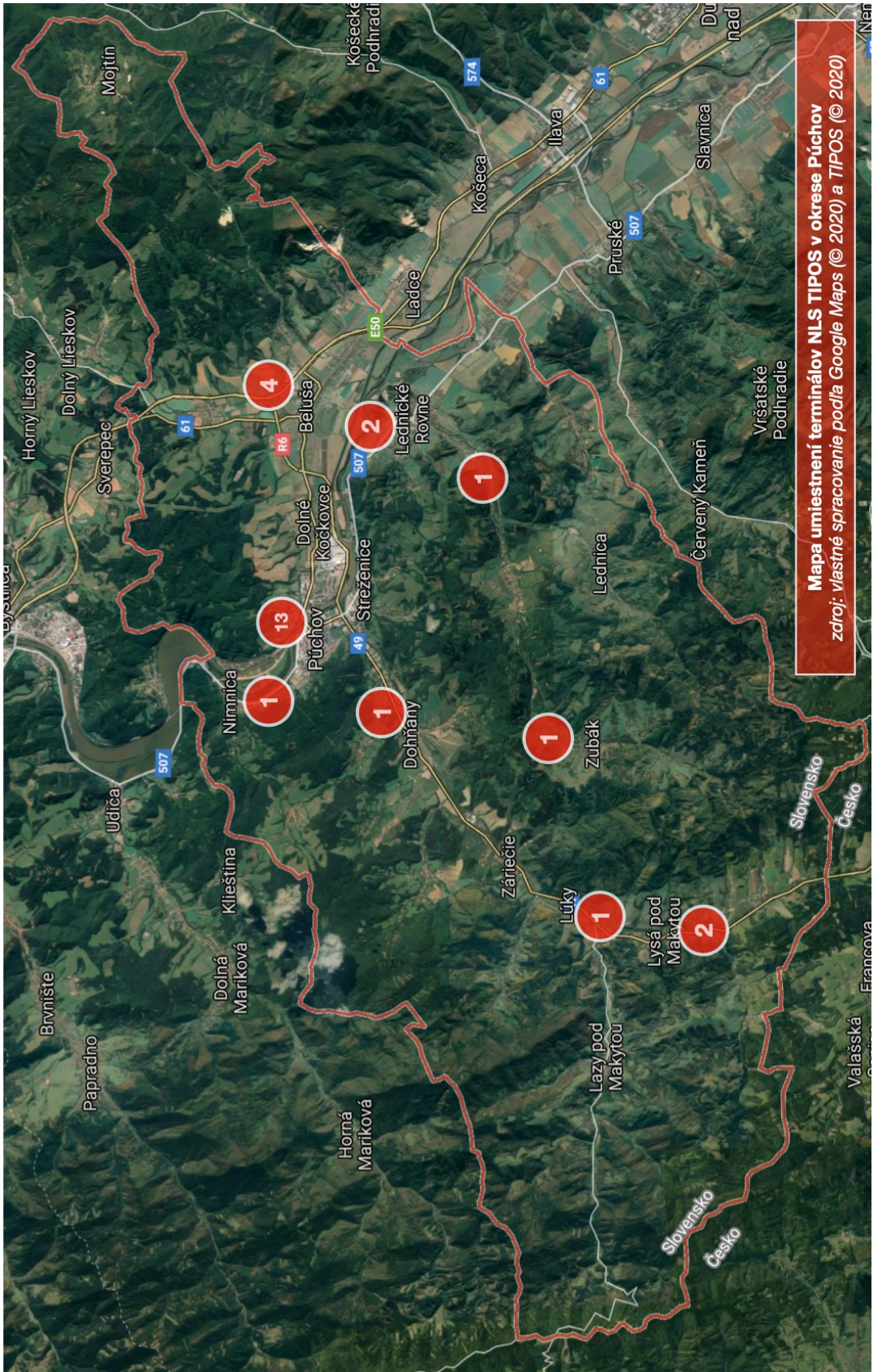
Pohľad na objekt zo Sládkovičovej ulice v smere do centra.

Zdroj: Google Maps (© 2020)

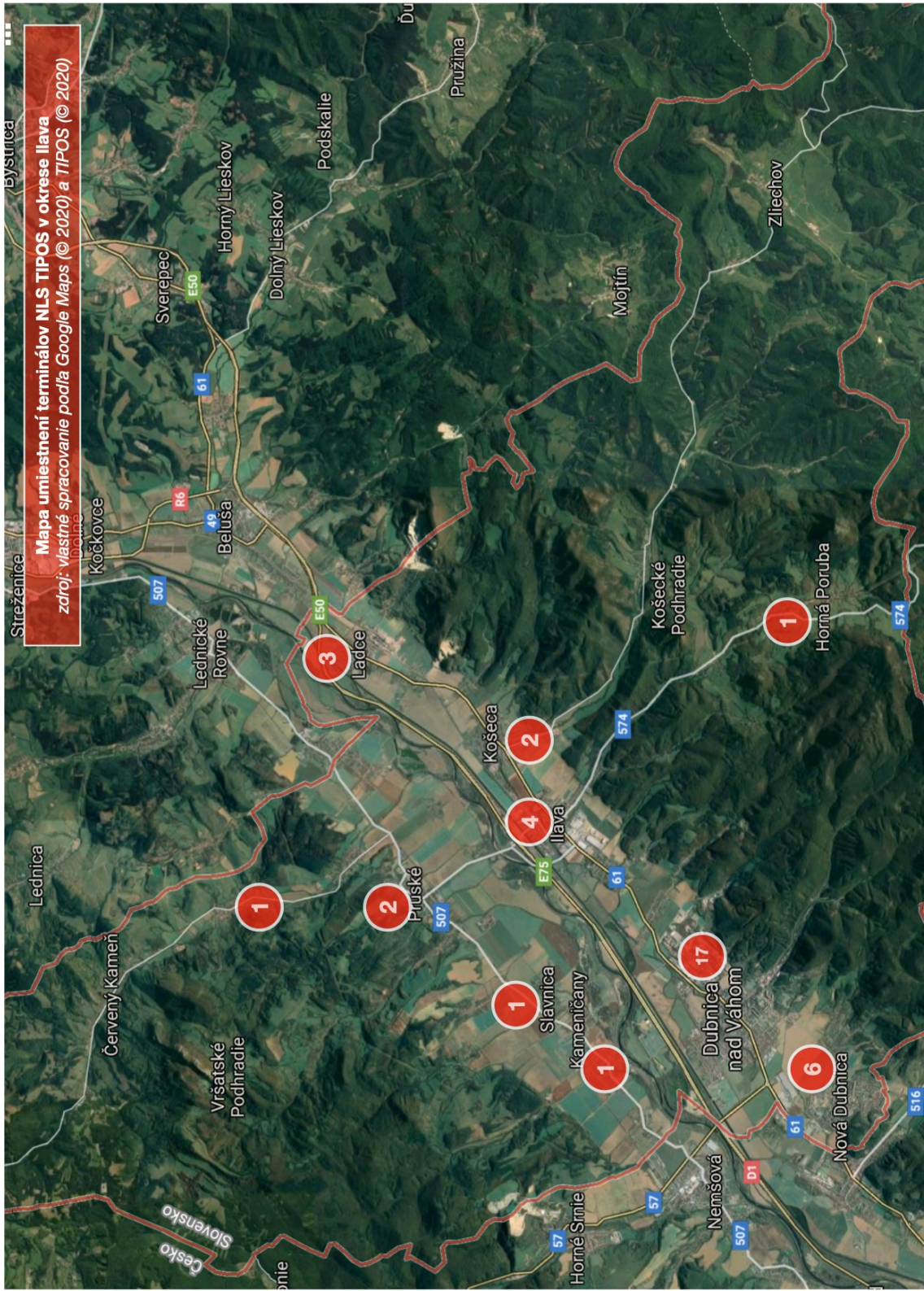
PRÍLOHA P VI: MAPY UMIESTNENIA TERMINÁLOV ONLINE NÁRODNEJ LOTÉRIOVEJ SPOLOČNOSTI TIPOS A. S.

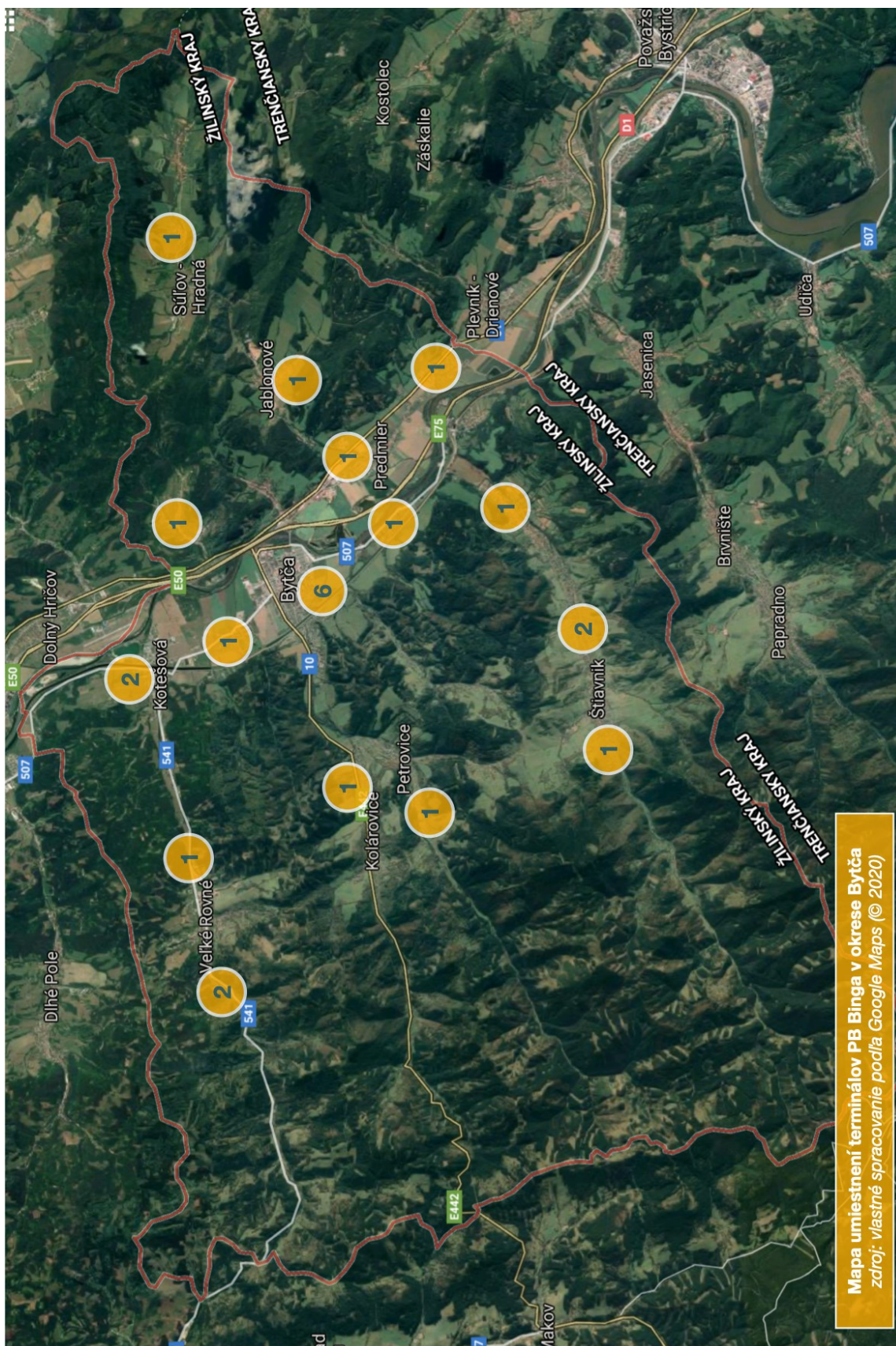

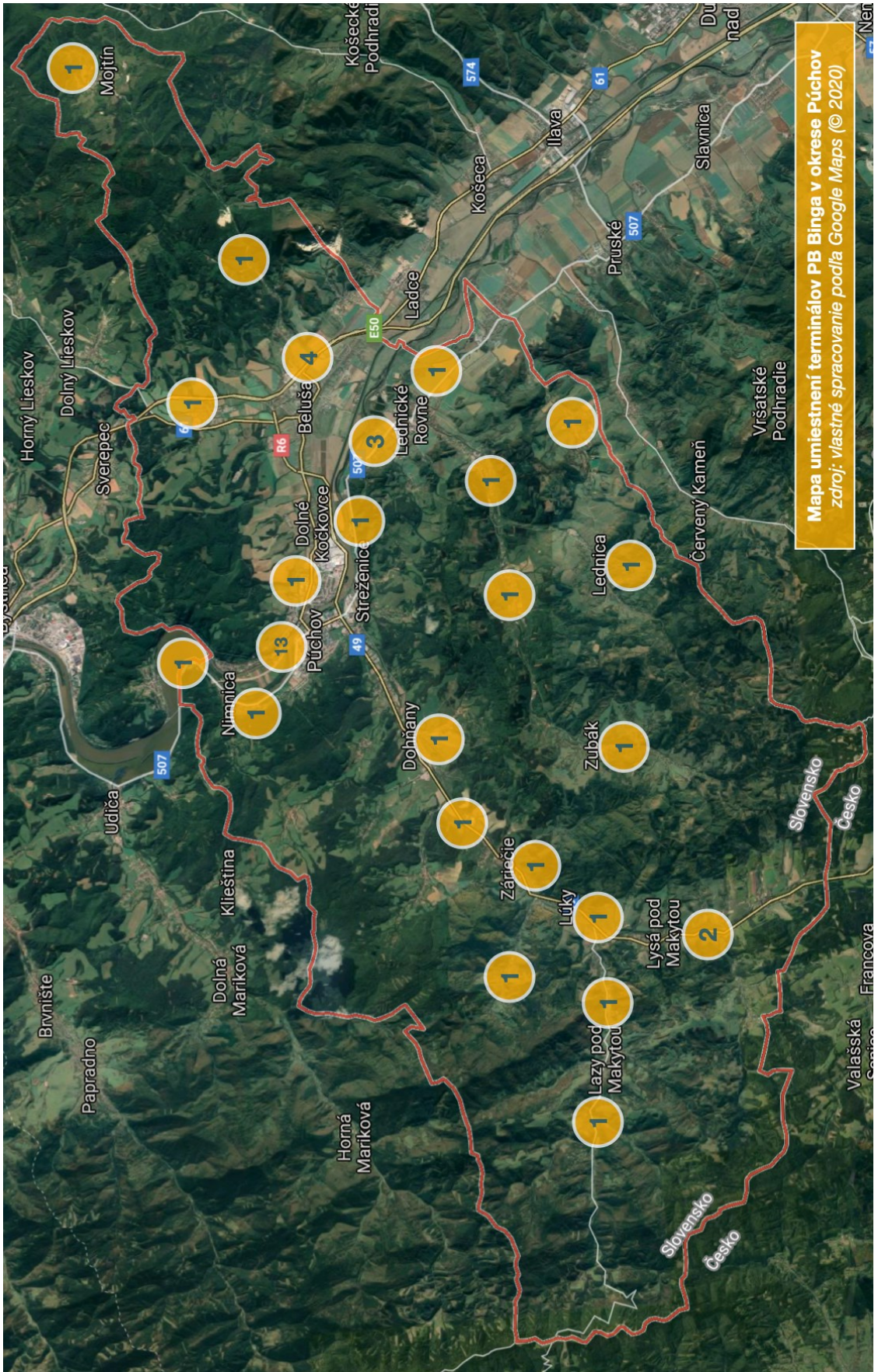

Mapa umiestnení terminálov NLS TIPOS v okrese Púchov
zdroj: vlastné spracovanie podľa Google Maps (© 2020) a TIPOS (© 2020)

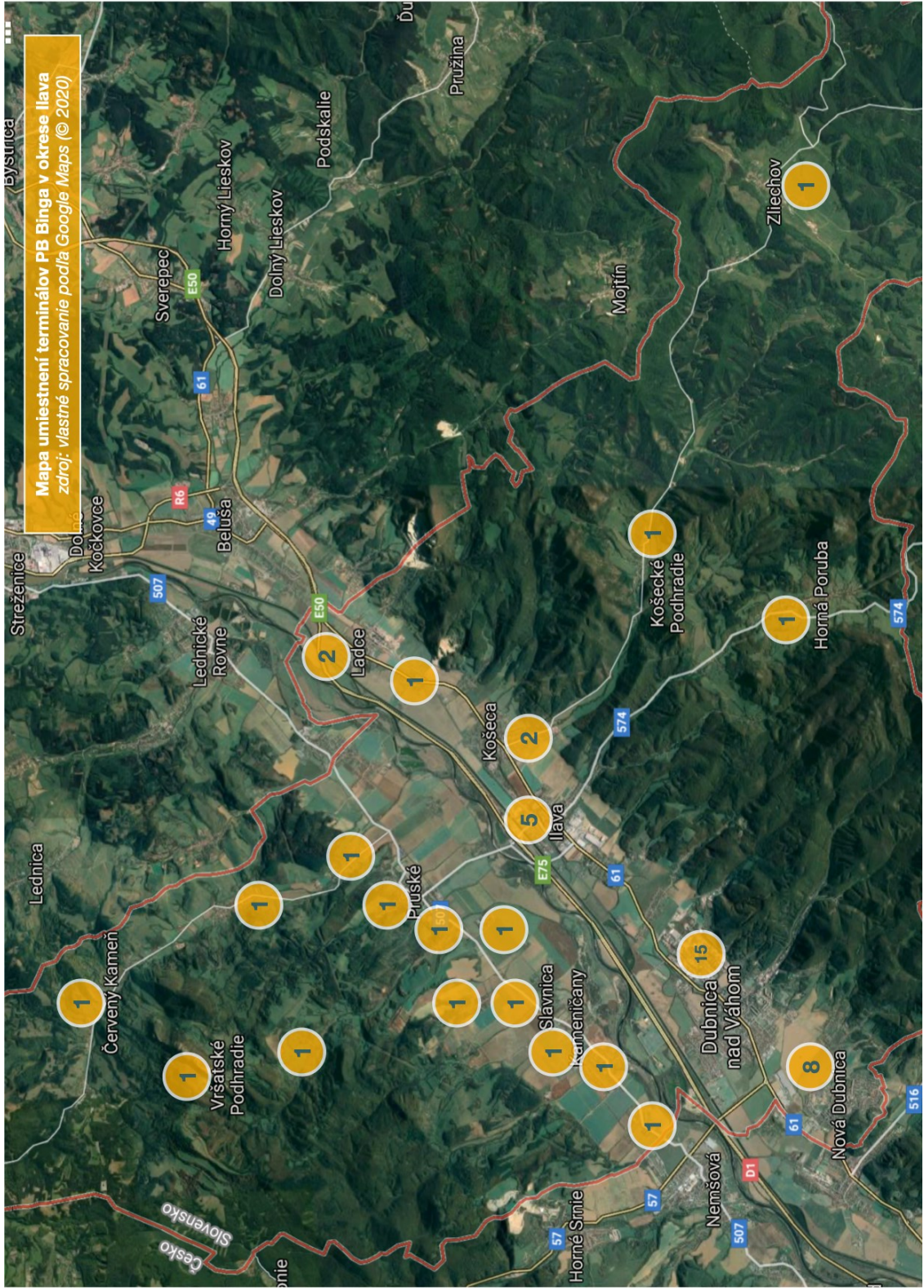

PRÍLOHA P VII: MAPY UMIESTNENIA TERMINÁLOV ONLINE POVAŽSKOBYSTRICKÉHO BINGA

Mapa umiestnení terminálov PB Bilinga v okrese Púchov
 zdroj: vlastné spracovanie podľa Google Maps (© 2020)

PRÍLOHA P VIII: DOTAZNÍK

OTÁZKA	ABS.	RELATÍV.
Aké druhy hazardných hier poznáte? (viac výberových možností)		
žrebové okamžité lotérie (stieracie losy)	121	93,80%
tomboly	98	75,97%
číselné lotérie (loto, keno, eurojackpot a pod.)	117	90,70%
lotéria pokladničných dokladov (Národná bločková lotéria)	80	62,02%
stolové hry (ruleta, kartové hry, hry s kockami)	103	79,84%
stávkové hry (kurzové stávky, dostihové stávky, a pod.)	96	74,42%
hazardné hry na výherných prístrojoch (terminál obsahuje generátor náhodných čísel pre generovanie výsledku))	85	65,89%
hazardné hry na termináloch videohier (terminál neobsahuje generátor náhodných čísel pre generovanie výsledku)	48	37,21%
Zúčastňujete sa hazardných hier?		
áno - pravidelne	10	7,75%
áno - občas	33	25,58%
nie - hazardné hry nehrám	86	66,67%
nasledujúce otázky boli iba pre tých, ktorý sa zúčastňujú hazardných hier		
Ako často sa zúčastňujete hazardných hier?		
Menej než 1x za mesiac	17	39,53%
1 – 3x za mesiac	11	25,58%
1x týždenne	10	23,26%
viac krát do týždňa	5	11,63%
Koľko v priemere utratíte finančných prostriedkov na účasť na hazardnej hre za týždeň?		
do 2,- €	19	44,19%
do 10,- €	17	39,53%
nad 10,- €	7	16,28%
Z akého dôvodu sa hazardných hier zúčastňujete? (na výber max. 3 možnosti)		
nestojí to veľa a "snáď sa na mňa usmeje šťastie" a niečo vyhrám	29	67,44%
robí mi to radosť	8	18,60%
ľutoval by som, keby sa nezapojím, láka ma výhra	5	11,63%
rekreačne si stavím	14	32,56%
stávkujem iba v prípade vysokej výhry	6	13,95%
stal sa z toho zvyk	2	4,65%
Ako často sa zúčastňujete vybraných hazardných hier?		
Žrebové okamžité lotérie (stieracie losy)		
4 a viackrát do týždňa	0	0,00%
1 – 3 krát do týždňa	3	6,98%
párkrát do mesiaca	18	41,86%
nenakupujem stieracie žreby	22	51,16%
Tomboly		
4 a viackrát do týždňa	0	0,00%
1 – 3 krát do týždňa	1	2,33%
párkrát do mesiaca	11	25,58%
nezúčastňujem sa	31	72,09%
Národná bločková lotéria		
4 a viackrát do týždňa	0	0,00%
1 – 3 krát do týždňa	0	0,00%
párkrát do mesiaca	4	9,30%
neregistrujem pokladničné doklady do lotérie	39	90,70%
Stolové hry (ruleta, kartové hry, hry s kockami)		
4 a viackrát do týždňa	1	2,33%
1 – 3 krát do týždňa	0	0,00%
párkrát do mesiaca	4	9,30%

OTÁZKA	ABS.	RELATÍV.
nehpráv stolové hry	38	88,37%
Stávkové hry (kurzové stávky, dostihové stávky, a pod.)		
4 a viackrát do týždňa	1	2,33%
1 – 3 krát do týždňa	1	2,33%
párkrát do mesiaca	13	30,23%
nestávkujem	28	65,12%
Hazardné hry na výherných prístrojoch a na termináloch videohier		
4 a viackrát do týždňa	1	2,33%
1 – 3 krát do týždňa	0	0,00%
párkrát do mesiaca	6	13,95%
nehpráv na automatoch	36	83,72%
Číselné lotérie (loto, keno, eurojackpot a pod.)		
4 a viackrát do týždňa	0	0,00%
1 – 3 krát do týždňa	9	20,93%
párkrát do mesiaca	17	39,53%
nestávkujem	17	39,53%
nasledujúce otázky boli iba pre tých, ktorí sa zúčastňujú číselných lotérií		
Akých číselných lotérií sa zúčastňujete (viac možností)		
Loto	16	61,54%
Joker	5	19,23%
Loto 5 z 35	2	7,69%
Keno 10	9	34,62%
Keno Joker	1	3,85%
Eurojackpot	13	50,00%
Euromilióny	9	34,62%
Euromilióny Joker	3	11,54%
Ktorú z týchto číselných lotérií najviac preferujete?		
Loto	9	34,62%
Joker	0	0,00%
Loto 5 z 35	0	0,00%
Keno 10	3	11,54%
Keno Joker	0	0,00%
Eurojackpot	8	30,77%
Euromilióny	5	19,23%
Euromilióny Joker	1	3,85%
Je podľa Vás adekvátne cena žrebu číselnej lotérie k novej výhre a pravdepodobnosti jej dosiahnutiu?		
Áno	6	23,08%
Nie	1	3,85%
Neviem posúdiť	12	46,15%
Nikdy som sa nad tým nezamýšľal/a	7	26,92%
Akým spôsobom uzatvárate stávky na číselné lotérie?		
osobne – vyplním tiket v novinovom stánku (alebo v inej zberni)	21	80,77%
cez internet	5	19,23%
Príklad číselnej hazardnej hry - stručne predstavenie PB Binga		
<p>Číselná hazardná hra, hráč tipuje 25 čísel z 80 s tým, že sa žrebuje neobmedzený počet čísel do momentu, kedy sa vyžrebuje minimálne 1 výherná kombinácia, t. j. pri každom žrebovaní je minimálne jeden výherný tiket. V rámci žrebovania je možné dosiahnuť 3 úrovne výhier. Žrebovanie výherných čísel 2x v týždni.</p>		
Je pre Vás príklad vždy výhernej číselnej lotérie zaujímavý?		
Áno, uzavrel by som stávku	16	37,21%
Áno, ale stávku by som neuzavrel	9	20,93%
Nie	18	41,86%
nasledujúce otázky boli iba pre tých, ktorí odpovedali áno		
Aká výška stávky by bola pre Vás v tejto lotérii atraktívna?		

OTÁZKA	ABS.	RELATÍV.
< 0,30 €	2	8,00%
≥ 0,30 € < 0,50 €	1	4,00%
≥ 0,50 € < 0,80 €	4	16,00%
≥ 0,80 € < 1,20 €	5	20,00%
≥ 1,20 € ≤ 2,00 €	9	36,00%
> 2,00 €	4	16,00%
Koľko tipov by ste urobili pre túto hru na jedno stávkové obdobie?		
1	14	56,00%
2 – 3	11	44,00%
4 a viac	0	0,00%
Akým spôsobom by ste najčastejšie uzatvárali stávky?		
osobne – vyplním tiket v novinovom stánku (alebo v inej zberni)	21	84,00%
cez internet	4	16,00%
Ak by som mal/a možnosť zúčastniť sa živého žrebovania výherných čísel		
rád by som sa zúčastnil/a a zúčastňoval by som sa pravidelne	2	8,00%
bola by pre mňa táto možnosť atraktívna a možno by som sa jej občas zúčastnil/a	5	20,00%
zníe to zaujímavo, snád' raz by som sa žrebovania zúčastnil	7	28,00%
nie, stačí mi, keď si pozriem záznam a overím si výherné čísla	11	44,00%
Charakteristika respondenta		
Pohlavie		
žena	63	48,84%
muž	66	51,16%
Vek		
18 – 35 rokov	58	44,96%
36 – 50 rokov	40	31,01%
51 – 65 rokov	19	14,73%
66 a viac rokov	12	9,30%
Žijem		
v meste Považská Bystrica	61	47,29%
v obci v okrese Považská Bystrica	39	30,23%
mimo okres Považská Bystrica (v okrese BY, PU, IL)	27	20,93%
v inom okrese ako v uvedených možnostiach	2	1,55%

PRÍLOHA P IX: GENÉZA VZNIKU MYŠLIENKY LOTÉRIE

V osemdesiatych rokoch minulého storočia patrila Považská Bystrica so svojim okresom – dnešné okresy Považská Bystrica, Púchov a Ilava – medzi najväčšie a najrýchlejšie sa rozvíjajúce priemyselné centrá Slovenskej socialistickej republiky. Po geopolitických zmenách v 90-tych rokoch, ktoré položili základný kameň úpadku strojárskejších, zbrojných a poľnohospodárskych podnikov v okrese, sa rozvoj miest a obcí postupne spomaľoval až do súčasnej doby, kedy Považská Bystrica zažíva pokles obyvateľov, z rôznych dôvodov.

Autor práce sa považuje za lokálpatriota, ktorý vidí v mnohých oblastiach možné riešenia zlepšenia súčasnej situácie v podobe podnikateľských aktivít, ktoré v sebe nesú odkaz sociálneho podnikania v prospech obyvateľov mesta. Jedným z plánov na rozvoj cestovného ruchu v meste a okrese je vytvorenie nového súkromného technického múzea, zameraného na produkciu podniku Považské strojárne – najmä na motocyklovú výrobu, zhmotnená v jeho bakalárskej práci. Tento projekt sa autor postupnými krokmi snaží priviesť do reality.

Myšlienka Považskobystrickej lotérie – regionálnej číselnej hazardnej hry vznikla náhodou, na pobočke Slovenskej pošty pri čakaní v rade pri priehradke, približne v roku 2015. Pri pozorovaní zákazníkov, 7 z 9 si zakúpilo stierací žreb – nemenovanú peňažnú okamžitú lotériu národnej lotérievej spoločnosti TIPOS, zvyčajne v hodnote 0,50 až 2,- Eur a ihneď po „zotretí“ herného poľa žreb vyhodili do odpadkového koša, dokonca niektorí ho predtým, zrejme od zlosti, roztrhli. Toto pozorovanie sa viackrát opakovalo s podobným výsledkom. *Keď už majú ľudia potrebu utrácať financie na žreby, prečo by tie peniaze nemohli dať mne?* a tak začal myšlienkový proces, ktorý vyústil do Považskobystrického binga. Už v detstve autora práce fascinoval akt žrebovania štátnej lotérie, vysielaný vo verejnoprávnej televízii, najmä technológie a mechanizmy pneumatických žrebovacích zariadení, preto padla voľba práve na číselnú lotériu. V tomto kontexte bola aj presne definovaná štruktúra vysielania žrebovania, pretože v súčasnosti, kvôli ekonomickým nákladom na vysielanie v celoštátnych televíziách, sú záznamy, resp. prenosy skracované na minimálnu dĺžku a vytráca sa určitý charakter, image či atmosféra z obdobia štátnej lotérie v čase napr. prelomu miléníí, ktorá je do dnešných čias pozorovateľná v rakúskej štátnej lotérii či v Lichtenštajnskom kniežatstve a ďalších.

Rozšírenie portfólia

V práci je uvádzané, že v piatom roku prevádzky číselnej lotérie korporácia rozšíri portfólio o žrebové peňažné okamžité lotérie. Dôvodom prečo vstúpiť práve do vybraného segmentu

je najčastejšia účasť hráčov hazardných hier vyplývajúca z dotazníkového šetrenia, ale aj z príkladu nákupu žrebov na pošte. Podmienky prevádzky peňažných okamžitých lotérií sú podľa Zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách voľnejšie ako je tomu v prípade číselných lotérií a je umožnené lotériu prevádzkovať na celom území Slovenskej republiky. V prípade rozšírenia na celé územie SR by muselo byť zabezpečené vyplácanie výhier u ďalších prevádzkarov a riešené mnohé mandátne zmluvy a distribúcia. Najdôležitejšie ale je, že by sa vytratilo poslanie podpory vybraného regiónu, resp. celé Slovensko by sa „skladalo“ na „naše“ okresy – a to je nemysliteľné. Preto žrebové lotérie budú k dispozícii iba na nami definovanom území, a v prípade rozširovania terminálov PB Binga vo vybraných obciach okresu Žilina a Trenčín. Dôvod je jednoduchý – uzavreté mandátne zmluvy s prevádzkami a terminály na centrálny zber údajov.

Nakoľko jedna stávka v hre PB Bingo má hodnotu 2,- Eur, je potrebné uspokojiť hráčov s nižšou preferovanou hodnotou stávky – preto v počiatočnej fáze implementácie žrebových lotérií dôjde k emitovaniu 3 druhov žrebov, ktorých názvy budú odrážať určité regionálne asociácie.

„Zbojník Podmanický“ resp. „Poklad zbojníkov Podmanických“ je žreb v hodnote 1,50 Eur, ktorého názov odkazuje na lúpežných rytierov Rafaela a Jána Podmanických, významného uhorského šľachtického rodu z územia Považskej Bystrice, majiteľov Považského hradu, zo 16. storočia. Hlavná výhra vo výške 10 000 Eur, pravdepodobnosť výhry cca. 1:4,25. Možné výhry v Eur: 0,50; 1; 1,50; 2; 5; 10; 15; 20; 50; 100; 200; 1 000; 5 000; 10 000.

„Krištáľový palác“ je žreb v hodnote 1,- Eur, ktorý odkazuje na bohatú sklársku výrobu v obci Lednické Rovne, kde do dnešných čias sídli významný svetový hráč vo výrobe skla RONA a. s. s tradíciou od 19. storočia. V okolí sa nachádzali a dodnes nachádzajú aj ďalší výrobcovia skla, napr. v Nemšovej, Hornom Srní či Valaskej Belej. Hlavná výhra 7 000 Eur, pravdepodobnosť výhry cca. 1:4,50. Možné výhry v Eur: 1; 2; 5; 10; 15; 20; 30; 50; 100; 200; 500; 1 000; 3 000; 7 000.

„Prameň šťastia“ – žrebová lotéria v nominálnej hodnote 0,50 Eur má za cieľ uspokojiť najväčšie množstvo hráčov žrebových lotérií, pretože z pozorovania zákazníkov pošty, najviac zakúpení bolo práve žrebov v hodnote 50 centov. Asociácia názvu je s najmladšími kúpeľmi na Slovensku – kúpeľmi Nimnica. Najvyššia výhra 3 000 Eur, pravdepodobnosť výhry cca. 1:5,00. Možné výhry v Eur: 0,50; 1; 2; 5; 10; 15; 20; 30; 50; 100; 200; 500; 700; 1 000; 1 500; 2 000; 2 500; 3 000.